ADEVĂRUL ESTE DINCOLO DE NOI™

DOSARELE X
GHIDUL OFICIAL

Serie creată de
Chris Carter

BRIAN LOWRY

Cine sînt Fox Mulder şi Dana Scully? Ce reprezintă Dosarele X? Care sînt cazurile cele mai incitante din palmaresul celor doi agenţi speciali? Iată doar cîteva dintre întrebările cărora volumul-bilanţ al paranormalului le dă răspuns. Într-un efort ordonat pe axa cronologică, ghidul comprimă cîţiva ani de ecranizare televizată în trei ore de lectură, oferindu-le celor alergici la micul ecran şansa de a fi totuşi la curent cu aventurile protagoniştilor.

"Un catalog al supranaturalului, în care fiecare rubrică este mai ciudată decît precedenta şi mai puţin înfricoşătoare decît următoarea."
Boston Globe

"Cei care nu agreează televizorul sînt răzbunaţi: *Ghidul oficial* a fost parcă făcut anume pentru ei."
The New York Times Book Review

RAO
International
Publishing
Company

ISBN 973-576-124-6
9 789735 761240

„«3» este singurul episod cînd Mulder are o relaţie sexuală veritabilă, iar partenera lui este interpretată de Perrey Reeves, prietena lui din viaţa de zi cu zi. Chris Carter îşi aminteşte: «Mi-am zis că băiatul ăsta e un călugăr şi că n-ar fi rău să-l transformăm în fiinţă omenească. Mai cu seamă în absenţa lui Scully, mi se părea prilejul ideal.»

Clubul Ţepeş din episod şi-a împrumutat denumirea de la Vlad Ţepeş, personaj autentic care a inspirat romanul *Dracula* de Bram Stoker. În scena finală, Duhul Rău are chiar o replică în limba română: «Voi trăi veşnic.»

Episodul a avut parte şi de detractori, unul dintre ei fiind chiar Duchovny, care pretinde că filmul are stil, dar suferă la capitolul logică. «De ce trebuie s-o las să mă bărbierească, pentru numele lui Dumnezeu?»“

RAO International Publishing Company S.A.
P.O. Box 2-124 București, ROMÂNIA

BRIAN LOWRY
The Truth is Out There™
The official guide to The X-Files™
Copyright © 1995 by Twentieth Century Fox Film Corporation
Cover photograph © 1995 by Twentieth Century Fox Film Corporation
All rights reserved

Traducere din limba engleză
CRISTIAN NICOLAU
LIGIA ȘENDREA

Ediția I

Copyright © 1996
RAO International Publishing Company S.A.
pentru versiunea în limba română

Decembrie 1996

ISBN 973-576-124-6

Dedicaţie

Această carte nu ar fi putut fi scrisă fără ajutorul lui Chris Carter, care a oferit cu generozitate din timpul şi energia sa. Lui i se adaugă întreaga echipă de producţie a *Dosarelor X*, care – în ciuda ritmului infernal – a acceptat în mijlocul ei un străin înarmat cu un caiet de notiţe. Mulţumiri speciale lui Mary Astadourian pentru devotamentul de care a dat dovadă, lui Sarah Stegall pentru cercetările detaliate, lui Howard Gordon pentru răbdarea pe care a dovedit-o în postura de ghid turistic, lui Frank Spotnitz, care, atunci cînd a fost vorba să găsească un scriitor, dintr-un oarecare motiv s-a gîndit la un fost coleg de facultate.

Din punct de vedere personal, îi mulţumesc lui Sally pentru sprijin, lui Doris pentru că, deşi tîrziu, a născut un copil, şi fratelui meu Brett, alături de care vizionam *Kolchak: The Night Stalker* şi, implicit, o mulţime de lucruri înspăimîntătoare şi dezgustătoare.

Cuprins

Introducere 7
Concepţie şi evoluţie 13
În spatele scenei 49
Realizarea *Dosarelor X* 61
Profile 77
Episoadele
sezonul ① 131
sezonul ② 225
sezonul ③ 333
X-Philes 349
Cronici 355
Fişe personale 359

Introducere

Adevărul este dincolo de noi.

De mai bine de doi ani, milioane de telespectatori îşi încep weekendul pe o notă de nelinişte, fideli şi poate temători, comutînd nehotărîţi pe canalul pe care se difuzează producţia Fox Broadcasting, *Dosarele X*.

Un debut unic între serialele de mare audienţă, serialul prezintă investigaţiile a doi agenţi FBI, Fox Mulder (David Duchovny) şi Dana Scully (Gillian Anderson), care se ocupă de cercetarea cazurilor în care apar fenomene paranormale. *Dosarele X* au meritul de a fi nu numai unul dintre puţinele seriale care explorează macabrul pentru a-şi găsi propria audienţă în reţeaua de televiziune din ultimii ani, dar şi acela de a-şi fi făcut un început prin forţele proprii, de a nu-şi fi creat audienţa bazîndu-se pe seriale de succes precum *Seinfeld* sau *Home Improvement*, care au fost difuzate înaintea lui.

De fapt, deşi orice serial de televiziune trebuie să depăşească obstacole uriaşe pentru a avea succes, *Dosarele X* par de la bun început a fi sortite pierzaniei. Serialele noi, altele decît cele din filiera *Star Trek*, nu au

avut subiecte ştiinţifico-fantastice, iar exceptînd ciudăţenii ocazionale ca *Twin Peaks*, show-uri care să aibă îndrăzneala de a fi stranii de la bun început au fost şi mai puţine.

Într-o afacere în care reţeta este un lucru obişnuit, *Dosarele X* au fost categorisite cu uşurinţă, înaintea premierei, de una dintre companiile promoţionale, drept o „dramă poliţistă". Deşi subiectul serialului sînt OZN-urile şi alte întîmplări bizare, există şi o latură umoristică a sa, care menţine un anumit echilibru între conspiraţiile şi muşamalizările guvernamentale şi agenţii care încearcă să le dezvăluie. Aceste episoade şi incidente sînt cunoscute ca fiind „mitologia" serialului şi au contribuit la definirea acestuia, lansînd lozinci ca: „Să nu te încrezi în nimeni" şi „Vreau să cred."

Cu toate că relaţia dintre Mulder şi Scully este scrisă cu măiestrie, s-au făcut eforturi mari pentru ca ea să nu devină una romantică, capcană în care au căzut multe seriale. Relaţia dintre ei a ajuns foarte strînsă, dar a rămas profesională, caracterizată de credinţa deplină a lui Mulder în paranormal – generată de răpirea surorii sale de către extratereştri, pe cînd era adolescent – şi convingerea lui Scully, doctor în medicină, că există mijloace mai raţionale şi mai ştiinţifice pentru a explica necunoscutul. De fapt, misiunea pe care Scully a primit-o de la superiorii săi, în episodul-pilot, a fost să supravegheze şi, dacă este posibil, să oprească cercetările lui Mulder. Astfel exista premisa unei tensiuni între cei doi, tensiune care s-a

diminuat treptat, dar nu complet, pe măsură ce între ei se stabilea o anumită legătură.

Cu toate că atît episodul-pilot, cît şi următorul s-au ocupat de OZN-uri, serialul a arătat în scurt timp că abordează şi multe alte subiecte. Cel de-al doilea episod, „Squeeze", a adus în prim-plan personajul Eugene Tooms, un mutant genetic, care se trezea din hibernare o dată la 30 de ani pentru a mînca ficaţii a cinci oameni; „The Jersey Devil" s-a concentrat asupra unei creaturi din Atlantic City; „Fire" şi „Ice", alte două memorabile episoade de început, au prezentat un om capabil să controleze focul şi, respectiv, o poveste despre claustrofobie, al cărei loc de desfăşurare este tărîmul arctic. În scurt timp, după cum a spus-o Duchovny mai tîrziu, ceea ce la început părea a fi o premisă lipsită de orizont, s-a dovedit a fi poate una dintre cele mai largi. De asemenea, serialul a îndrăznit să fie diferit prin faptul că rareori a oferit o explicaţie clară a cazurilor prezentate, de multe ori lăsînd „în aer" tot felul de intrigi. Aceasta s-a dovedit a fi o sursă de tensiune între realizatori şi Compania Fox, care nu era foarte sigură de felul cum vor reacţiona telespectatorii faţă de aceste mistere neelucidate. În plus, *Dosarele X* au apărut într-un moment în care Fox Broadcasting se concentra asupra serialelor comice, cu un conţinut dramatic limitat. În ciuda popularităţii serialului *Beverly Hills 90210*, cele mai multe producţii Fox – *The Simsons*, *In Living Color*, *Married... with Children* – erau comedii, compania abordînd genul dramatic atît pentru a-şi accelera

expansiunea, cît şi pentru a umple şi alte nopţi cu programele sale. Un show de o oră putea să realizeze aceste deziderate mult mai rapid decît două de cîte o jumătate de oră, deşi nu era sigur că audienţa tradiţională a Companiei Fox era pregătită pentru acest lucru.

Pentru a sublinia problemele apărute, să spunem că Fox a luat în considerare, în primăvara anului 1993, 37 de concepte de program diferite, şi doar 11 seriale au intrat în categoria dramelor de o oră. Alături de westernul *The Adventures of Brisco County Jr.* („Aventurile lui Brisco County Jr."), *Dosarele X* au fost programate pentru a fi lansate în septembrie 1993. Dacă despre primul Sandy Grushow, care la acel moment era directorul de programe de la Fox, a declarat că „îmi voi mînca biroul" dacă Bruce Campbell, interpretul rolului principal, nu va ajunge o mare vedetă de televiziune, în legătură cu *Dosarele X* nimeni nu avea curajul la acel moment să promită că va mînca vreo piesă de mobilier de la Fox dacă vreuna dintre vedetele acestui serial nu va avea un asemenea succes.

Apoi, avînd în vedere şi scenariul, puţini ar fi putut prezice un asemenea succes. În plus, serialul a fost programat vineri seara – o perioadă în care foarte mulţi adolescenţi şi tineri ies în oraş pentru a căuta forme de recreere mult mai lumeşti, compromiţînd astfel de la bun început rata de audienţă a serialului.

Deşi de la bun început s-a considerat că serialul va avea o rată scăzută, *Dosarele X*

şi-au creat o audienţă fidelă. Pînă la mijlocul primului sezon, criticii au început să descopere *Dosarele X*; fanii au aflat de serial, în special între cei care aveau acces la Internet şi care s-au autobotezat „X-Philes", iar reluările s-au bucurat de o audienţă mult mai mare. Finalul de sezon a fost bun, dar cea mai mare audienţă a fost la începutul următorului.

Din senin, Fox s-a ales cu un succes neaşteptat – unul care nu numai că a atras telespectatori, dar care, spre surprinderea multora din domeniu, a fost remarcat de grupări ca Viewers for Quality Television şi care a fost nominalizat pentru Premiul Globul de Aur pentru cel mai bun serial dramatic. Nominalizarea din 1995 pentru Premiul Emmy la aceeaşi secţiune – prima din istoria Companiei Fox – a cimentat statutul serialului, fiind unul dintre puţinele seriale apreciate atît de critici, cît şi de telespectatori. De fapt, sprijinul fanilor a atins un asemenea nivel încît, întrebat de admiratori care este obiectivul pe termen lung al serialului, Duchovny a răspuns în glumă: „Formarea unui sindicat."

Acum acest ideal pare aproape atins. Şefii de la Fox cred că *Dosarele X* au potenţialul de a rula 30 de ani de acum încolo.

În ceea ce urmează, veţi afla atît cum au fost concepute şi create episoadele, cît şi cum decurge procesul prin care un grup de talentaţi şi devotaţi producători, scenarişti, regizori, actori şi vrăjitori ai tehnicii pot realiza 24 de ore sau mai mult pe an de contacte cu

extratereştri, strigoi, mutanţi genetici şi chiar monştri de modă veche – toţi creaţi cu meticulozitate, în ciuda restricţiilor impuse de un buget de televiziune. Spre deosebire de un episod tipic al *Dosarelor X*, o concluzie – dincolo de admiraţia faţă de talent – este inevitabilă.

Adevărul este şi înăuntrul nostru.

Există prea puţin în educaţia lui Chris Carter care să justifice legiunea de extratereştri, demoni şi spirite, asta ca să nu mai punem la socoteală una sau două întîmplătoare şi paranoice teorii conspiraţioniste care aparent s-au strecurat în mintea sa şi care l-ar putea face să roşească chiar şi pe Oliver Stone.

De origine sudcaliforniană, Carter, fiu de constructor, a crescut la Bellflower, o suburbie a Los Angelesului. Imediat după terminarea facultăţii, pasiunile sale pentru hainele de calitate şi pentru surf l-au determinat să scrie despre sport. Cu vocea sa blîndă, dar pătrunzătoare, Carter este un adevărat profesionist, acel gen care poate cuprinde cu o rapiditate uimitoare cele mai mici amănunte legate de fiecare dintre episoadele *Dosarelor X*. Felul agreabil de a fi, combinat cu imaginea sa tinerească, poate fi dezarmant (el însuşi susţine că este un surfer de 38 de ani); totuşi, în ciuda acestei înfăţişări, emană acel sentiment de siguranţă care te face să-ţi dai seama că are totul sub control şi asta fără a face tapaj de importanţa

sa. Atît Carter, cît şi fratele său, Craig, au avut o copilărie normală.Chris era pasionat de base-ball şi chiar a fost aruncător într-o echipă de copii. La 12 ani s-a apucat de surfing, pentru care a făcut o adevărată pasiune. Aceasta l-a determinat să scrie despre acest sport nautic şi l-a făcut să publice timp de cinci ani revista *Surfing*, imediat după absolvirea Universităţii din California, în 1979, lincenţiat în ziaristică. De asemenea, a lucrat o perioadă ca scriitor neprofesionist, călătorind adesea peste hotare.

Ca majoritatea poveştilor de succes de la Hollywood, care nu presupun o doză considerabilă de nepotism, istoria labirintică a realizării serialului *Dosarele X* este aproape la fel de complicată ca un dosar în sine. La patru ani de la terminarea colegiului, Carter a cunoscut-o pe actuala sa soţie, Dori Pierson. Autoare a scenariului *Big Business*, Pierson l-a îndemnat pe Carter să scrie scenarii de film. Jeffrey Katzennberg a fost impresionat de materialul produs de Carter, lucrări care au atras atenţia şi unei persoane foarte importante de la Studiourile Disney, care ulterior l-a convins să semneze un contract. Astfel a realizat scenariile unor producţii Disney ca *B.R.A.T. Patrol* („Patrula") şi *Meet The Munceys* („Întîlnire cu familia Muncey").

O partidă de softball ce a avut loc în Brentwood, California, programată absolut întîmplător, avea să dea o nouă turnură carierei tînărului scriitor, şi asta datorită faptului că partenerul său era chiar Brandon Tarticoff, preşedintele de atunci al companiei

NBC Entertainment. „Chris era stîngaci şi avea un forehand foarte puternic", povesteşte Tartikoff. După meci, în timpul unei discuţii amicale, Tartikoff a aflat că jucase cu un scriitor.

După ce a citit cîteva dintre materialele lui Chris, Brandon l-a adus pe acesta la NBC, unde ulterior a realizat episoadele-pilot ale unor seriale de succes ca *Brand New Life („O nouă viaţă")*, un fel de *Brady Bunch* în versiune modernă, sau *Cameo by Night* („Cameo în noapte") cu Sela Ward în rolul principal. „Chris scria scenarii al naibii de bune", spune Tartikoff, adăugînd că scenaristul era într-o oarecare măsură victima succesului pe care îl avea la acea oră NBC-ul, compania neavînd o nevoie stringentă de seriale de familie pentru a-şi mări, eventual, audienţa.

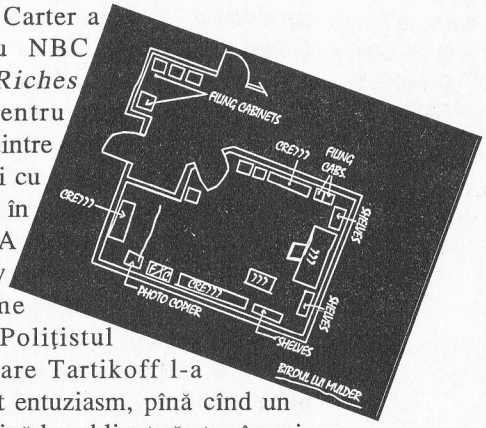

Mai tîrziu, Carter a produs pentru NBC *Rags to Riches* („Zdrenţe pentru bogaţi"), una dintre puţinele comedii cu Joseph Bologna în rolul principal. A urmat un show SF pe nume *Copter Cop* („Poliţistul Copter"), pe care Tartikoff l-a susţinut cu mult entuziasm, pînă cînd un accident de maşină l-a obligat să stea în spital cîteva luni. La puţin timp după însănătoşire, Tartikoff a devenit preşedintele Companiei Paramount Pictures.

Î: Chris Carter a jucat în unul din episoadele serialului. Care a fost acela?

R: El a apărut ca unul dintre agenţii FBI care au audi-at-o pe Scully în episodul „Anasazi".

El povesteşte că a încercat să-l aducă acolo şi pe Carter, dar pur şi simplu nu a fost să fie. În ultimul timp, relaţia dintre cei doi a fost de natură pur socială, şi, după cum spune Tartikoff: „Carter este prea ocupat ca să mai joace softball."

Tartikoff nu era însă singurul admirator al lui Carter. Scenariile lui i-au plăcut şi lui Peter Roth, preşedintele lui Stephen J. Cannell Productions. El a citit scenariul de la episodul-pilot al serialului *Cool Culture* („Flegmaticii"), o producţie inspirată de modul de a fi al tinerilor surferi de pe plajă, observaţi de Carter pe vremea cînd lucra la revista *Surfing*. Scenariul respectiv nu a fost transpus pe peliculă niciodată, dar „Mi-a plăcut la nebunie cum mînuia dialogul", îşi aminteşte Roth, aceasta făcîndu-l să îl coopteze pe Carter pe post de scenarist-producător al serialului de la CBS *Palace Guard*.

Acel film a fost curînd anulat, dar Roth nu l-a pierdut din vedere pe Carter cînd s-a mutat la Twentieth Century Fox, ca preşedinte al departamentului producţii TV. În 1992 şi-a asumat riscul de a angaja cîţiva producători relativ necunoscuţi, printre care şi Carter. Ei trebuiau să dezvolte programele Televiziunii Twentieth Century Fox, o ramură a Fox Broadcasting, parte componentă a imperiului TV al lui Rupert Murdoch.

În ciuda faptului că era oarecum specializat în realizarea comediilor şi a serialelor de familie produse de Disney, Carter era atras de un concept ceva mai obscur, venit

din pasiunea pe care a avut-o de mic pentru programe ca *Twilight Zone* („Zona crepusculară"), *Alfred Hitchcock Presents* („A. Hitchcock prezintă"), şi în special pentru *The Night Stalker*, un film de televiziune lansat în 1971 şi care apoi s-a transformat într-un serial numit mai întîi *The Night Strangler* („Omul care sugrumă noaptea") şi mai apoi *Kolchak: The Night Stalker*, care a rulat la ABC între 1974 şi 1975.

La puţin timp de la venirea sa la Twentieth Century Fox, Carter a luat masa cu Roth la bufetul studioului – un loc răcoros dar stilat, chiar în mijlocul platoului de filmare – pentru a se gîndi la programele pe care ar vrea să le creeze producătorul. Cu această ocazie, Carter a mărturisit că doreşte să realizeze propria versiune a serialului *The Night Stalker*, ceva cu adevărat înspăimîntător.

Roth s-a arătat destul de entuziast, indicînd faptul că vampirii, care stau la baza filmului original, pot avea într-adevăr succes, mai ales în condiţiile în care o versiune pentru marele ecran al *Interviului cu un vampir* era în lucru în acel moment. Carter însă nu era interesat de vampiri în sine, spunînd că viziunea lui are mai mult de-a face cu OZN-urile şi doar în linii mai generale cu paranormalul.

După cum îşi aminteşte Roth prînzul acela, „Am discutat mai ales despre ceea ce nici o televiziune nu difuza în acel moment" şi despre faptul că, de o bună bucată de vreme, lipsea un gen care să le dea specta-

torilor o sperietură bună. Au fost enunţate mai multe idei, dar pînă la urmă Roth şi Carter au ajuns la concluzia că *The Night Stalker* în variantă contemporană este cea mai bună soluţie. „Era ceva care zăcea latent în mine de pe vremea cînd eram copil", mărturiseşte Carter, spunînd că ambiţia de a deveni dramaturg sau scenarist a dobîndit-o pe cînd era copil, văzînd şi revăzînd, la televiziunea locală, filme ca „Insula Misterioasă."

De fapt, Carter observase de mai demult un vid din care rezulta ocazia de a apărea pe o piaţă încărcată de producţii de milioane de dolari, care erau însă total lipsite de suspans şi care nici nu se îndreptau spre astfel de intrigi. „Te uiţi la programul TV" ,i-a spus el lui Roth, în timp ce-şi luau aperitivul, „şi nu vezi nimic înspăimîntător la televizor."

Deşi îl inspirase, Carter nu-şi mai amintea nimic precis despre *The Night Stalker*, în afară de faptul că îl făcuse să se simtă ca un adolescent. „Ştiam numai că nu-mi mai amintesc suficient", a spus el. Cînd a revăzut filmul, şi-a dat seama că avea o premisă limitată: Carl Kolchak, un gazetar ghinionist, tot dădea peste vampiri, vîrcolaci şi morţi înviaţi. Interpretul lui Carl Kolchak era Darren McGavin, pe care Carter s-a gîndit să-l folosească în rolul tatălui lui Mulder, ca un omagiu adus serialului, dar dorinţa sa nu a putut fi materializată. După întîlnirea cu Roth, Carter a început să-şi reconsidere părerea, încercînd să calculeze „cum să evite să cadă în marea groapă, aşa cum a căzut *The Night Stalker*", ajungînd să-şi epuizeze resursele după numai un singur

sezon. Ştia că are nevoie de un concept care să asigure un cadru mai ospitalier pentru serial, ceva care să poată fi susţinut săptămînă de săptămînă fără a se depăşi limita de credibilitate. Filmul premiat cu Oscar, *Tăcerea mieilor*, tocmai fusese lansat şi el a inspirat ideea folosirii unui agent FBI ca mijloc natural de pătrundere în această lume a paranormalului.

După cîteva modificări şi cercetări ulterioare, Carter a pus piatra de temelie, stabilind că trebuia să fie cineva de la FBI care să investigheze cazurile inexplicabile. Filmul se va concentra aşadar asupra a doi agenţi FBI – unul care crede, celălalt sceptic – urmînd să investigheze cazuri în care apar fenomene paranormale. Unul dintre personajele principale va fi condus de propria experienţă, fiind martor, pe cînd avea numai 12 ani, la răpirea tinerei sale surori, Samantha.

Pentru Carter, culmea a fost cînd un prieten, care era chiar psihiatru cercetător la Yale, i-a arătat un sondaj întocmit de organizaţia Roper care, în esenţă, afirma că trei la sută din populaţia Statelor Unite susţine că a fost răpită de extratereştrii. Indiferent dacă aceste rezultate erau adevărate sau nu, Carter a simţit că a descoperit o sursă potenţială de interes într-un domeniu care a fost prea puţin exploatat de alte seriale. „Mă gîndeam: Este prea frumos ca să fie adevărat", îşi aminteşte el.

O dată ce Carter a început să prelucreze materialul strîns, în *Dosarele X* au apărut mici detalii personale. Fox Mulder a primit numele de domnişoară al mamei lui Carter şi

prenumele unui copil pe care îl cunoscuse cu mulţi ani în urmă. Partenera lui, Dana Scully, şi-a luat numele de familie de la crainicul postului Los Angeles Dodgers, Vin Scully, care, după cum spunea Carter, mai în glumă mai în serios, pentru oricare tînăr din California de Sud, fan al base-ball-ului şi al acelui post, era „vocea lui Dumnezeu."

Dacă ne referim la factorul groază, există atît asemănări, cît şi diferenţe notabile între concepţia lui Carter şi *The Night Stalker*. Reporterul Carl Kolchak tot dădea nas în nas cu tot felul de monştri, fapt care afecta într-o bună măsură credibilitatea serialului.

În *Dosarele X*, agenţii Mulder şi Scully investighează fenomene paranormale observate de alţii. „Mi-am dat seama ce pericole presupunea vizionarea acestui film", spunea Carter, dorind ca serialul său să implice agenţii în investigarea unor cazuri diferite în fiecare săptămînă, „nu ca cel al unui zombie pe motocicletă" – referindu-se la una dintre cele mai forţate intrigi din *Night Stalker*.

Adîncindu-se în natura sa sceptică, Carter a plantat, de asemenea, seminţele pentru ceea ce urma să devină parte integrantă din film, şi anume presupunerea că există forţe din guvern care caută să împiedice scoaterea la lumină a acestor informaţii. Mai precis, Scully este orientată, la început, să facă tot ce poate pentru a zădărnici căutările lui Mulder, iar în secvenţa de final a episodului-pilot, posibilele dovezi despre existenţa OZN-urilor sunt ascunse într-o magazie din Pentagon.

Deşi era doar adolescent pe vremea cînd au avut loc audierile în afacerea Watergate,

aceste evenimente şi-au pus amprenta asupra lui Carter, care recunoaşte că acoperirea scandalului, urmată de demisia preşedintelui Richard Nixon, a fost „cea mai educativă întîmplare din viaţa mea." Nu-i de mirare că a numit un personaj-cheie al serialului, Deep Throat, după informatorul secret al ziariştilor implicaţi în cazul Watergate şi că acesta a rostit replici ca „Să nu te încrezi în nimeni" („Filozofia mea personală", spune el rîzînd), „Vreau să cred", „Neagă totul" şi „Adevărul este dincolo de noi", aceasta din urmă sugerînd atmosfera pe care şi-o doreşte acest film. Dată fiind abilitatea sa de a concepe sloganuri, Carter meditează: „Cred că am în sînge ceva de specialist în publicitate."

Următorul pas era vînzarea conceptului la o reţea de televiziune.

„Iniţial am fost foarte sceptic în privinţa balivernelor despre paranormal", admite Greenblatt, temîndu-se că un asemenea material ar putea arăta „cu adevărat învechit şi fără valoare" dacă nu ar fi corect întocmit. Greenblatt nu dorea să sfîrşească cu o repetare a lui *The Night Stalker* – predispus la aceleaşi limitări ale intrigii – sau cu ceva în genul *An American Werewolf in London* („Un vîrcolac american la Londra"). „Îmi era teamă că n-o s-o putem scoate la capăt", a spus el.

După Greenblatt, aceste întîlniri de început, din vara şi toamna lui 1992, erau întrucîtva stîngace, deoarece conceptul *Dosarelor X* era foarte greu de exprimat în cuvinte. Roth îşi aminteşte, de asemenea, de starea de disconfort a lui Carter din timpul expunerii, cînd executivii reţelei şi ai

Î: Ce apare diferit la sfîrşitul episodului „Anasazi"?

R: Cuvintele „EL'AANIGOO 'AHOOT'E ". careîn Navajo înseamnă „Adevărul este dincolo de noi."

studioului reevaluau elementele fiecărui show. „Chris şi cu mine am colaborat binişor în timpul acestui proces", adaugă Roth. Mai mult, Greenblatt se temea că şeful său, Peter Chernin, preşedintele Fox Entertainment Group, nu va accepta un spectacol ale cărui premise presupun vînătoarea de extratereştri.

„Le-am vorbit o dată despre el şi ei au spus, «Mulţumesc, nu»", îşi aminteşte Carter. „Le-am mai zis o dată şi în sfîrşit au spus: „Bine, o să-l cumpărăm, nu ne mai bate la cap."

În ciuda dubiilor sale, Greenblatt îşi aminteşte că a fost izbit de talentul evident al lui Carter şi de pasiunea sa pentru proiect. Naşterea serialului a fost consemnată în momentul în care producătorul a realizat, pentru episodul-pilot, un rezumat de 18 pagini, cuprinzînd descrierea scenelor şi chiar şi dialogurile. „Este exact ceea ce avea să devină episodul pilot", a spus Carter, care mai foloseşte încă această metodă.

„M-am speriat îngrozitor", a bombănit Greenblatt, referindu-se la prima lectură a rezumatului făcut de Carter. „Am simţit din povestea aceea că era ceva într-adevăr unic."

Carter nu s-a rezumat la atît, devenind, aşa cum chiar el spune, „propria mea agenţie de relaţii cu publicul." El a creat mijloace vizuale – schiţe care arătau aidoma unor mici ecrane de televiziune – pentru a atrage directorii de la Fox către show.

Cu toate acestea, anumite lucruri continuau să-l frămînte pe Carter; printre ele, întrebări despre cît de „real" va fi showul. Programe inspirate din realitate cum ar fi *Cops*

(„Poliţiştii"), *Unsolved Misteries* („Mistere nedezlegate") şi *Rescue 911* aveau popularitate şi exista o oarecare îndoială dacă, în această conjunctură, programe dramatice ar putea concura cu acel simţ al autenticităţii. „Toată lumea gîndea că showul trebuie să fie cît mai real posibil", a spus Carter. „Nimeni nu putea înţelege de ce ar vrea cineva să se uite la un spectacol dacă n-ar fi adevărat." Ca o concesie, episodul-pilot are chiar o declaraţie scrisă spunînd că povestea a fost „inspirată de întîmplări reale" – este singura dată cînd se specifică acest lucru.

Au urmat şi alte elemente contestate în show. În noiembrie 1992, Greenblatt a căpătat un nou şef, cînd Chernin a fost promovat într-o funcţie de conducere a diviziei de film Fox, iar adjunctul său, Sandy Grushow, a fost numit în locul lui. În acest moment, Fox a comandat un scenariu, Greenblatt a fost însărcinat cu proiectul şi, într-o mare măsură, el putea decide dacă studiourile vor produce sau nu episodul-pilot.

Grushow, care plecase de la Fox în septembrie 1994 şi mai apoi fusese ales să conducă un program pentru compania Tele-TV, îşi aminteşte că Greenblatt l-a vizitat acasă, în weekendul din Săptămîna Recunoştinţei din 1992, pentru a parcurge scenariile pe care le cumpărase pentru pregătirea noului sezon. Din acel moment pînă la termenul limită mai erau 10 luni. Unul dintre scenarii era *Dosarele X* şi Grushow a reţinut faptul că autorul, Chris Carter, era „un protejat al lui Brandon Tartikoff"– o recomandare

binevenită pentru un producător relativ necunoscut.

„Îmi amintesc că îmi ziceam, în sinea mea, că era un tip deosebit de show şi că nu mai erau emisiuni similare", spunea Grushow, care studiase în amănunt, în acel weekend, teancul de scenarii. „Deosebit" era, de asemenea, cuvîntul de ordine la Fox, care folosea pentru programe echivalentul tacticilor luptei de gherilă – încercînd să contraatace reţelele mai puternice cu programe mai greu de găsit în emisiunile lor. Grushow a hotărît să dea aprobarea pentru episodul-pilot, gîndind că filmul putea fi o soluţie bună pentru înlocuirea seriei autentice *Sightings* („Reperarea"), care, de asemenea, se ocupa de OZN-uri şi atrăsese o audienţă considerabilă, dar care, prin natura formatului său, nu inspira prea mult entuziasm agenţilor de publicitate.

După Greenblatt, faptul că Fox deţinea, de asemenea, şi compania producătoare, probabil că a ajutat reţeaua să ia decizia de a risca cu acest show, chiar dacă încă existau îndoieli serioase privind viabilitatea sa. „Este mai uşor să rişti alături de compania-soră", a admis el. Cu pilotul comandat, părţile trebuiau să rezolve problema actorilor principali. Aşa cum se procedează de obicei, diferiţi actori au concurat pentru fiecare rol, în final selecţionîndu-se cîţiva pretendenţi. Pentru Mulder l-au ales atît pe David Duchovny (la vremea aceea poate

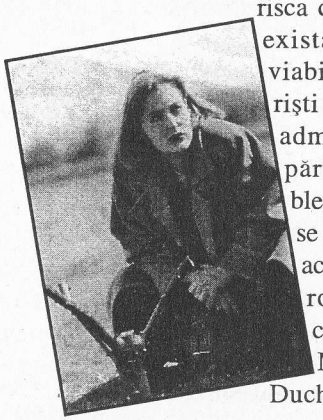

cel mai cunoscut model pentru un agent FBI, deşi era unul inspirat din succesul companiei ABC, *Twin Peaks*), cît şi pe un alt actor. Acela era „mai rece şi ceva mai chinuit" decît apărea Duchovny în personaj, spunea Carter. Cu toate că directorii de la Fox susţineau că Duchovny se potrivea bine cu rolul datorită umorului său subtil care se etala la audieri şi la şedinţe, Carter spune că a trebuit să-i îndrepte puţin către alegerea sa preferată.

Cît despre Duchovny, actorul nu era prea entuziasmat să facă un serial de televiziune în acel moment – cariera sa luase o întorsătură favorabilă cu filmul *Kalifornia*, unde a fost distribuit alături de Brad Pitt. S-a întîmplat ca *Dosarele X* să fie singurul scenariu-pilot pe care impresarul său a decis să i-l trimită în acel an. „L-am citit şi am crezut că este într-adevăr o poveste bună şi că aceste OZN-uri vor deveni plicticoase după trei sau patru episoade", îşi aminteşte Duchovny. „Am crezut că pot merge la Vancouver pentru o lună, să-mi iau banii, iar apoi să continuu să fac următorul meu film."

O dispută mai viguroasă a urmat în jurul alegerii lui Scully. Greenblatt spunea că personajul „trebuie să fie real", la fel ca Jodie Foster, cîştigătoarea Premiului Oscar pentru rolul din *Tăcerea Mieilor*. Deşi dinspre Fox se zvonea că se doreşte un *sex-symbol*, cineva care s-ar putea descurca într-un show cu o distribuţie ca a serialului *Melrose Place*. Dacă unii dintre oficialii de la Fox căutau echivalentul Pamelei Anderson din *Baywatch*, oricum, Carter şi Randy Stone,

„Eve"

Scully: „Aici sunt mai mult de patru litrii de sînge."

Mulder: „Înseamnă că sîngele individului era pe terminate."

şeful distribuţiei la Twentieth Television, s-au fixat imediat asupra lui Gillian Anderson – o actriţă în vîrstă de 24 de ani, realmente necunoscută în televiziune şi care a participat, doar ca invitat, în serialul *Class of '96* („Promoţia '96"), produs de Fox.

„Cînd a intrat în încăpere, am ştiut imediat că ea este Scully", spune Carter. „Am simţit-o... Avea ceva intens; intensitatea se transmite întotdeauna prin ecran".

Anderson avea îndoieli în privinţa televiziunii, dar circumstanţele i-au atenuat repulsia – angajamentele pentru film se găseau greu, iar contul său la bancă era în scădere. Actriţa spera că lucrul timp de cîteva săptămîni într-un spectacol televizat i-ar putea, cel puţin, îmbunătăţi biografia pînă la următoarea solicitare pentru un rol într-un film.

Ceea ce Anderson nu a realizat în întregime a fost lupta care avea loc în spatele scenei pentru ca ea să fie distribuită. Carter susţine: „A trebuit să-mi pun cariera la bătaie pentru a o introduce pe Gillian în show", simţind încă deliciul de „a le dovedi greşeala celor ce spuneau nu."

Erau între 15 şi 20 de persoane în încăpere cînd Anderson şi cîteva alte actriţe şi-au citit rolul şi, după audiţie, Carter a indicat-o ca fiind alegerea sa. Fox era încă nedecis asupra ei, aşa că au mai făcut o audiere, aducînd-o înapoi pe Anderson (la vremea respectivă ea realizînd foarte vag ce se petrecea în spatele scenei şi drama în care era implicată), împreună cu un alt grup de actriţe. „A mai fost o actriţă care şi-a făcut

Dough Hutchinson, care l-a interpretat pe Tooms, mutantul asasin din „Squeeze" şi mai tîrziu, din „Tooms", i-a trimis lui Carter un ficat de viţel îngheţat pentru a-i mulţumi pentru rol.

bine treaba, dar nu era, în mintea mea, Dana Scully." Carter îşi aminteşte că, în cele din urmă, a spus: „ Uite, aceasta este persoana pe care o vreau. Aceasta este Dana Scully" şi fiecare s-a uitat la mine şi a spus: „Este în regulă."

Chiar şi aşa, erau încă mulţi sceptici şi Carter s-a simţit ca şi cum, în acea încăpere, era „singur împotriva lumii". Milioane de dolari erau în joc şi, în acel moment, timpul se număra în zile pînă la începerea filmărilor. Anderson a primit înştiinţarea că a fost distribuită într-o joi şi, două zile mai tîrziu, a luat avionul pentru a începe filmările la episodul-pilot.

„Ne-am uitat la un lot de actriţe", spune Greenblatt, adăugînd că directorii au ajuns să tot revadă acel episod din *Class of '96*, singurul film pe care îl aveau la dispoziţie pentru a o cîntări pe Anderson. Totuşi, îndoiala asupra lui Anderson nu s-a sfîrşit odată cu distribuirea ei. Chiar şi cînd primele imagini au început să sosească de la filmarea pilotului, exista, spune Roth, „o doză nemaipomenită de îndoială faţă de Gillian", de la cîteva semne de întrebare pînă la probleme de genul dacă personajul nu este cumva prea rece sau dacă este suficient de plăcută. Carter îşi aminteşte că directorii au avut îndoieli în privinţa lui Anderson, chiar şi după ce episodul-pilot fusese terminat.

Un alt prilej de dispută l-a constituit natura relaţiei dintre personajele principale. Carter insista ca ele să rămînă platonice, în ciuda acelora care îl îndemnau să stabilească ceva mai sexual. „Chris a spus chiar de la

început, nu o să fie un *Moonlighting* (Maddie şi David)" a remarcat Greenblatt.

„O mare parte a treburilor mele în perioada august-mai a avut ca scop protejarea episodului-pilot de aşa ceva", susţine Carter. „Am fost într-adevăr singurul care spunea că nu putem să-i implicăm romantic pe aceşti oameni. Dacă va exista o atracţie sexuală în acest film TV, treaba n-o să meargă. Atîta vreme cît privesc languros unul la celălalt, nu-şi vor dori să iasă şi să-i vîneze pe extratereştri. Relaţia lor va înlocui sau distruge acel ceva care va face acest show mare, şi anume urmărirea acestor întîmplări."

Carter a simţit că a exprimat clar în episodul-pilot intenţia sa de a nu le permite lui Mulder şi Scully să se angajeze în versiunea *Cheers* a FBI, atunci cînd personajul lui Anderson năvăleşte, într-un moment de panică, în camera lui Mulder, purtînd doar un halat. Răspunsul rece al agentului a dat un ton pe care producătorul a simţit că-l va transmite şi în episoadele următoare. (Chiar şi cu această presupusă bătălie cîştigată, o notiţă editată de departamentul de presă de la Fox, chiar înaintea premierei, descrie legătura dintre Mulder şi Scully devenind „mai complexă cu fiecare caz, apărînd încet ca un amestec de competitivitate profesională, cu replici spirituale, şi o atracţie reciprocă care creşte prin intensitatea sarcinilor lor şi apropierea în care lucrează.")

Carter's Ten Thirteen Productions (numită în cinstea aniversării zilei de naştere a producătorului) şi Twentieth TV planificaseră,

din motive de logistică, să producă showul la Los Angeles, dar nu au putut găsi un exterior potrivit pentru intriga răpirii de către extratereştri, în nord-vestul Pacificului. Pînă la urmă decizia luată a fost de a „merge acolo unde sunt păduri", spune Carter, mutîndu-şi locaţia la Vancouver – oraş care nu numai că este mai ieftin, comparativ cu L.A., dar are şi avantajul de a semăna cu aproape oricare oraş din America de Nord.

Filmările în sine nu au fost o ieşire la iarbă verde. Pentru că *Dosarele X* au avut un start întîrziat şi mai mult de 20 de filme-pilot se turnau în zona Vancouver, în efortul de a avea serialul gata pentru noul sezon, producătorii nu au beneficiat de prima alegere pentru închirierea poziţiilor tehnice, ceea ce a sporit greutatea lucrului într-un mediu care atunci le era complet străin. Mai mult, spune Carter, era „un pic de animozitate în echipă şi între unii producători şi regizor", acesta din urmă fiind Robert Mandel, un prieten al lui Carter, ales personal să regizeze episodul-pilot.

Filmările au început în martie 1993 şi prima scenă – turnată la Canadian Broadcasting Corporation – cuprinde secvenţa în care Dana Scully îl întîlneşte pentru prima oară pe Fox Mulder, aventurîndu-se în interiorul clădirii FBI, pe care o numea casa „celor mai nedoriţi FBI-şti". Actorii au putut să repete doar citind în jurul mesei, nu pe platou, şi Carter ştia că aceste prime filmări brute din acea zi vor fi atent cercetate – în parte datorită tocmelilor care au precedat distribuirea lui Anderson, în

parte pentru că natura relaţiilor dintre actori putea fi capitală pentru mersul filmului în sine.

Această primă întîlnire, spune Carter, a fost „cea mai importantă nu numai pentru show, dar şi pentru viitorul proiectului. Dacă toată lumea spune că nu merge, următoarele 14 sau 15 zile vor fi un iad."

Oricum, actorii au stabilit imediat legături. (Anderson glumea spunînd că Duchovny are trecere la cele mai multe femei, fapt confirmat de fanii săi), în ciuda condiţiilor dificile. De fapt, Duchovny a fost impresionat de curajul şi fermitatea de care a dat dovadă Anderson, înfruntînd o ploaie rece în timpul unei filmări.

Alte obstacole tehnice au apărut în calea producţiei, printre ele fiind nevoia de a face ca nasul unei fetiţe să sîngereze la comandă (a fost rezolvată prin montarea unui tub pe o parte a feţei). Cînd totul era terminat, William B. Davis, care juca rolul episodic Cigarette-Smoking Man şi care nu a rostit mai mult de o replică în episodul-pilot, îşi aminteşte că Mandel a spus că ar trebui să se reîntîlnească toţi atunci cînd showul va deveni un serial – un comentariu, remarca el, pe care unii l-au considerat ca fiind foarte serios bazat pe coeficientul de supravieţuire a celor mai multe episoade-pilot.

Cele două săptămîni de filmare fiind terminate, Fox a primit episodul-pilot, care a ţîşnit la fel ca alte zeci de pretendenţi apăruţi în speranţa unei deschideri către o premieră – un proces de filtrare anual, nu prea deosebit de drumul somonilor către izvoarele rîurilor,

creînd dispute enorme pe marginea oricărui show pus în emisie, mai puţin însă crearea unui succes.

Montajul final, care include adăugarea muzicii, efectele sonore şi mixajul, nu a fost terminat pînă la începutul lunii mai, cu numai cîteva zile înainte ca Fox să vizioneze oficial episodul şi să-l programeze. „Pe tot parcursul drumului", spune Carter, „pînă la acea zi de mai, cînd episodul-pilot a fost văzut de către Rupert Murdoch şi mai-marii de la Fox, ei nu au ştiut cu adevărat ce aveau." De fapt, cînd a venit montajul brut, cineva de la Fox care-l văzuse i-a spus cu simplitate lui Roth: „Frumoasă încercare."

Greenblatt este de acord că Fox încă nu ştia sigur ce au pentru show, recunoscînd că, în timp ce încrederea sa în show creştea, tot aşa se întîmpla şi cu nehotărîrea sa asupra a ceea ce ar trebui tăiat. În timpul proiecţiei pentru executivii de la Fox, îşi aminteşte el, „Au fost cîteva rîsete nervoase în cabină, şi ne-am zis: Ah, suntem morţi". Finalul, oricum, a fost întîmpinat cu aplauze – o întîmplare rară, cînd ochii împăienjeniţi ai executivilor trec peste zeci de seriale care candidează la selecţie.

„Păreau nişte mafioţi", spune Grushow. Imediat după ce a întrebat ce gîndeşte fiecare, mîinile au ţîşnit în sus.

Oamenii vorbeau toţi odată, expunîndu-şi opiniile, ceea ce era neobişnuit în astfel de şedinţe. Oficialităţi de vîrf de la Fox, printre care Murdoch şi preşedintele Lucie Salhany, care a devenit şi un puternic susţinător al showului – l-au chemat pe Roth pe rînd, pentru a-l felicita pentru program.

Chiar şi atunci, *Dosarele X* erau *celălalt*

subiect comandat pentru primăvara aceea, speranța și atenția celor mai multe dintre rețele fiind îndreptate către un western (un alt gen din care la acel moment era puține premiere) intitulat *The Adventures of Brisco County Jr.* („Aventurile lui Brisco County Jr."). „Brisco County era încă filmul de care cei din companie se simțeau mai atrași", recunoaște Grushow. „Se presupunea că Brisco va deschide calea, iar *Dosarele X* vor beneficia de pe urma acestui drum deschis." În consecință, Fox a hotărît ca emisia *Dosarelor X* să aibă loc imediat după *Brisco County*, sperînd că westernul va capta spectatorii și îi va trece tovarășului său. Executivii sperau că showul, emis vinerea, va fi o alternativă la populare comedii de la ABC.

Înainte de începerea sezonului, oficialii de la Fox erau categoric mai exuberanți în aprecierea lui *Brisco County* și a starului său, Bruce Campbell, decît a *Dosarelor X*. În această privință, atunci cînd Grushow a afirmat că „o să-și mănînce biroul" dacă Campbell nu devine un star, spiritul de competiție al lui Duchovny a fost atins, avînd sentimentul că *Dosarele X* au fost tratate sumar și fără atenția cuvenită. Carter își amintește întoarcerea lui Duchovny de la o manifestare unde Grushow a făcut aceste comentarii, glumind că i le servește, drept condi-

mente, pentru acel prînz. Atitudinea, spune Duchovny, era că Fox trîmbița celelalte showuri, tratînd intrarea lor ca pe o aducere-aminte – ca și cum „ah, desigur, ar mai fi și un alt filmuleț numit *Dosarele X*."

„Nimeni nu aștepta prea mult de la noi", spune Carter.

„Într-un fel, aș vrea să fi spus asta despre *Dosarele X*", chicotește acum Grushow. „Ești întotdeauna surprins cînd un serial reușește așa cum au făcut-o *Dosarele X*. Este practic imposibil să fii convins că așa se va întîmpla. Cei care spun că sînt, mint."

Și totuși, existau deja, chiar din primăvară, indicii sugerînd că *Dosarele X* aveau o șansă să facă ceva zgomot. Difuzori internaționali, care culegeau filme americane după ce rețelele își stabileau programul premierelor, au răspuns cu un entuziasm rar, făcînd serialul, pe acest circuit, „showul de răsunet al lui 1993", după părerea lui Roth.

Chiar și așa, Fox continua să nutrească diverse îndoieli, nu ultimele dintre acestea fiind soluția încheierii, sau cît de complet și de net puteau fi modificate episoadele. Carter își amintește disputa pe care a avut-o cu unul dintre directorii de programe de la Fox, care dorea finalurile mai explicite, ajutînd publicul să înțeleagă sensul a ceea ce s-a întîmplat. „Nu trebuie explicat nimic!" i-a spus Carter furios. „Îți explici totul singur."

În al doilea sezon, această soluție cel puțin s-a sedimentat, cînd rețeaua și-a dat seama că finalurile criptice, misteroase, erau parte integrantă din atracția filmului. Carter a rămas de neclintit în credința sa că nu puteau

„Deep Throat"

Mulder: „Spune-mi că sunt nebun."

Scully: „Ești nebun."

pune cătuşe extratereştrilor „şi avea dreptate", spune Greenblatt, care adaugă că este mai uşor să te dai bătut în aceste probleme „cînd ai un producător cu imaginaţie, crezi în imaginaţie şi treaba merge."

Carter a fost de acord cu unele modificări cu caracter conciliator – parte a unui proces evolutiv, inevitabil la fiecare serial – şi chiar a afirmat că unele schimbări au fost favorabile. De exemplu, ideea ca vocea lui Scully să se audă în timp ce îşi bate la maşină notele de teren a fost introdusă în primul episod, „Deep Throat" („Voce groasă"), pentru a potoli dorinţa lui Fox de a oferi claritate poveştii – „dînd o încheiere unui caz care nu se poate încheia", consideră Carter. Deşi s-a opus iniţial acestei idei, „încetul cu încetul, ea a devenit un fel de clenci pentru prima serie de episoade", a mai adăugat el, „şi cred că, de fapt, a dat ceva în plus filmului."

De asemenea, Carter remarcă faptul că personajul Cigarette-Smoking Man era o figură misterioasă în episodul-pilot şi aşa ar fi trebuit să rămînă. „Nu mi-am imaginat că va vorbi atît", spune producătorul, „dar, oricine ai fi, nu poţi anticipa astfel de lucruri pe o perioadă atît de lungă. Serialul capătă o viaţă a sa, pe care trebuie să o respecţi şi să o ajuţi să se desfăşoare", mai adaugă el.

„Este exact ca în cazul lui Louis şi Clark: ştiu unde vreau să ajung, dar nu ştiu care sunt rîurile, dealurile şi văile pe care trebuie să le traversez." La fel s-a întîmplat cu Mitch Pileggi ca directorul-adjunct Skinner, a cărui popularitate i-a inspirat pe

producători să dea o mai mare importanţă personajului.

Primele cronici s-au dovedit a fi favorabile, deşi unii critici şi reporteri n-au ştiut cum să aprecieze acest serial înfricoşător, ba mai mult, nu i-au oferit decît puţine şanse să reziste îndeajuns de mult încît să rezolve un număr mare de cazuri.

Influentul săptămînal *Entertainment Weekly*, publicînd sinopsisurile noilor seriale, scria despre *Dosarele X*: „Ştim că acest show nu are nici o şansă", dar apoi, în timpul celui de-al doilea sezon al showului, a prezentat serialul pe prima pagină.

După mai mult de un an de planificare şi producţie, spectatorii au putut viziona pentru prima dată *Dosarele X* pe 10 septembrie 1993, începînd cu o poveste despre un grup de adolescenţi răpiţi de extratereştri în nord-vestul Pacificului. Mulder, pentru prima oară, a putut fi văzut purtînd ochelari, alături de un poster de pe peretele său, pe care scria, „VREAU SĂ CRED." „Aici sunt numai agenţii FBI pe care nu-i agreează nimeni", i-a spus el lui Scully, remarcînd neîncrederea acesteia şi vrînd în acelaşi timp să facă prezentările. Episodul se încheie cu discuţia telefonică dintre Mulder şi Scully, în care el îi spune acesteia că proba găsită de ei a dipărut şi că vor discuta a doua zi. Conform descrierii amănunţite din scenariul original al lui Carter „judecînd după tulburarea din vocea ei, nu există nici o îndoială că pentru ea toate acestea înseamnă mai mult decît o sarcină de serviciu. Va deveni cel mai important eveniment din viaţa sa. Nimic din ce va urma – religia, maternitatea, totul – nu va

„Fire"

Scully: „Am uitat cum este să petreci o zi în tribunal."

Mulder: „Acesta este unul din luxurile de a vîna extratereştri şi mutanţi genetic. Rar trebuie să acuzi pe cineva".

scăpa filtrului acestei experienţe."

Poezia inerentă a acestor rînduri fiind needificatoare, testul real al acestui serial va fi, în ultima instanţă, comerţul, adică numărul de ochi ce îl vor viziona. După statisticile Nielsen, acest serial a fost urmărit în 7,4 milioane de case, ceea ce înseamnă 15 procente din cifra maximă de audienţă. Acest rezultat a fost mai mult decît satisfăcător pentru Fox care, în acel moment, avea probleme cu reţeaua de distribuţie şi dispunea de o audienţă limitată vineri seara. „Rezultatele obţinute după premieră au atras tuturor atenţia", povesteşte Grushow, deşi cîteva persoane influente au apreciat că, în acel moment, promovarea *Dosarelor X* era cu mult în urma serialului *Brisco County*. Acest lucru era adevărat şi avea să rămînă aşa timp de cîteva luni.

Procentajul a crescut o dată ce *Brisco* a încetinit ritmul de la galop la trap. *Dosarele X* au început să dea semne de viaţă în perioada ianuarie-februarie, pentru ca, între aprilie şi mai, la sfîrşitul primului sezon, să înregistreze cele mai bune cote de audienţă, 8,8 %, stabilind un record nedepăşit de atunci.

Grushow subliniază că, imediat ce au văzut reacţia publicului la *Dosarele X*, cei de la Fox au dat mai multă atenţie promovării serialului, lucru care a lipsit la început. Unul dintre directori le-a spus celor de la departamentul de publicitate să accentueze „fiorii şi frica pe care ţi le transmit acest show", direcţie pe care s-a axat linia promoţională a primului sezon, concluzia fiind „Nu te uita la el de unul singur."

Este adevărat că o privire neavizată

asupra clasamentului Nielsen poate determina o părere greşită despre popularitatea serialului în primul sezon. *Dosarele X* au terminat sezonul 1993-1994 pe locul 113 din 132 de seriale de largă audienţă, dacă luăm în considerare numărul de locuinţe în care acesta a fost vizionat. Ceea ce nu se ia în considerare însă este faptul că *Dosarele X* au rulat vineri seara, la o oră la care puţini oameni în general şi, mai ales, puţini tineri stau acasă şi se uită la televizor – şi nici faptul că, în mod curent, acest serial a avut o popularitate mai mare decît a celui ce rula înainte. O dată ce s-a dus vestea însă, *Dosarele X* au fost vizionate şi de un număr de tineri interesaţi şi de acele grupuri de oameni care cumpără cel mai bun spaţiu, atunci cînd este vorba de reclamă la televizor.

Episodul-pilot „este exact aşa cum am vrut să fie", a spus Carter, numai că următoarele episoade aveau să îi aducă o mare surpriză. El consideră că „Squeeze", cel de-al treilea episod, este o piatră de hotar rătăcită printre extratereştri şi că aici se demonstrează că limitele sînt inexistente, din punctul de vedere al materialului ce poate fi găsit în sacii plini de scamatorii ai *Dosarelor X*. În episodul amintit, este vorba de omul elastic Eugene Tooms, mîncătorul de ficaţi, care o dată la trei decenii revine la viaţă pentru a ucide.

Cei de la Fox au fost încîntaţi să descopere că *Dosarele X* înseamnă mult mai mult din punct de vedere conceptual. „În primul an am analizat cu mare atenţie serialul", povesteşte Greenblatt, „N-am vrut să devină un show despre extratereştri."

Î: Cine spune „Eu am făcut asta" la sfîrşitul logo-ului companiei Ten Thirteen?

R: Nathan Couturier, fiul editorului supervizor de sunet, Thierry Couturier

Cronicile favorabile au început să se înmulţească, venind de la cotidiane de la care nu se aştepta nimeni, ca *The New Yorker*, unde serialul a fost descris ca fiind „realizat în maniera unui clasic al genului" şi „la fel de înfricoşător ca *Zona Crepusculară*, dar mult mai sexy". Atît cîştigarea Globului de Aur pentru cea mai bună dramă, cît şi aducerea pentru reţeaua de televiziune Fox a primei nominalizări Emmy, la aceeaşi categorie la care au mai fost propuse şi alte seriale, dar mult mai convenţionale, au demonstrat că *Dosarele X* nu sunt, împrumutînd o expresie, un serial ştiinţifico-fantastic de pe vremea bunicii.

În ciuda experienţei sale limitate ca producător executiv (în special al unui show atît de complex ca *Dosarele X*), Carter spune că munca intensă, perseverenţa, experienţa sa ca director de revistă şi, probabil cea mai importantă dintre toate, „frica de eşec", l-au ajutat mult. După cum spune şi Greenblatt, „a fost una dintre puţinele ocazii cînd s-a născut un adevărat producător."

Carter a avut ceea ce el numeşte „marea şansă" reunind, cu ajutorul lui Roth, o echipă de scenarişti care să-i conţină pe producătorii coexecutivi Glen Morgan şi James Wong. Cei doi lucrează de foarte mult timp împreună, fiind autorii scenariilor pentru serialele *21 Jump Street* şi *Wiseguy* („Un tip înţelept") realizate pentru Cannell Productions, pe vremea cînd Roth lucra şi el acolo, ulterior realizînd propriul lor serial, *Space: Above and Beyond* („Deasupra şi dincolo în spaţiu"). Echipa îi mai include şi pe producătorii supervizori Howard Gordon

şi Alex Gansa, printre realizările cărora se numără şi foarte apreciatul serial al companiei CBS *Beauty and the Beast* („Frumoasa şi bestia").

Aceste trei echipe de scenarişti au scris 20 din cele 24 de episoade ale primului sezon şi au reuşit să creeze personaje de proveniență extraterestră, cum ar fi: mîncători de ficaţi, computere gînditoare, ucigaşi telepatici şi fantome. De fapt, Morgan şi Wong au inventat cîteva personaje memorabile (printre care Lone Gunmen, Skinner şi Tooms), la care se adaugă o mulţime de informaţii importante, pentru echipă, despre cum se realizează o producţie TV. Carter şi echipa au transformat un concept aparent limitat într-unul dintre cele mai originale şi bune programe pentru televiziune.

Un alt eveniment neplanificat în evoluţia serialului a fost sarcina lui Anderson, care a venit într-un moment critic al desfăşurării serialului şi a stîrnit panică printre executivi, aceştia punîndu-şi serios întrebarea cum va afecta programul filmărilor acestui serial bazat practic pe două personaje. „Ca executiv, dacă nu eşti preocupat de asta, înseamnă că nu controlezi situaţia", rîde Grushow. „La vremea respectivă, adevărata problemă a fost mai întîi cum să anihilăm un dezavantaj potenţial, pentru ca apoi să-l transformăm într-un posibil avantaj." „Cred că eram cu toţii foarte necăjiţi", spune Roth, observînd că numeroase scenarii au fost ţesute în jurul acestei sarcini – mergînd pînă acolo încît Scully să dea naştere unui extraterestru – înainte de a ne opri asupra esenţei poveştii

spuse în memorabilele episoade „Duane Barry", „Ascension" („Ascensiune") şi „One Breath" („O răsuflare"), acesta din urmă explicînd rolul limitat al lui Anderson. Ideea era de a desfiinţa unitatea *Dosarelor X* la sfîrşitul sezonului, pentru a-i separa pe Mulder şi Scully, aceasta fiind apoi răpită de extratereştri şi ulterior găsită în comă. De fapt, Anderson nu a lipsit decît un singur episod (neobişnuita coadă „3" a vampirului), ea întorcîndu-se la lucru la doar cîteva zile după ce naşterea a avut loc prin operaţie cezariană.

Actriţa însăşi s-a temut că va fi scoasă din serial, confesîndu-i-se mai întîi lui Duchovny şi apoi lui Carter despre faptul că este însărcinată. Oricare ar fi fost reproşurile furioase ale executivilor la aflarea veştii, înlocuirea ei se pare că nu a fost niciodată luată în serios, deşi sarcina ei a fost ţinută secret faţă de echipă şi faţă de presă timp de cîteva luni. Planul fiind făcut să se meargă înainte, era nevoie să se realizeze un material de cea mai bună calitate pentru a se explica lipsa lui Anderson şi pentru fotografierea corpului ei ce se tot metamorfoza. Membrii echipei îşi aduc aminte năuci de filmările rezumate la faţa lui Anderson, sau de scenele în care actriţa privea scurt de după o uşă, pentru ca apoi dublura să treacă repede prin cadrul ei. O dată cu trecerea timpului lucrurile au devenit din ce în ce mai dificile, Anderson începînd exerciţiile respiratorii şi chiar moţăind între filmări, atunci cînd era posibil.

În cele din urmă, curajul şi devotamentul lui Anderson i-au impresionat pe toţi cei

implicaţi. Revenirea pe platourile de filmare la numai şase zile de la naşterea fetiţei sale, Piper, pe 25 septembrie 1994, l-a făcut pe Roth să o numească „un adevărat soldat", în sensul vechi pe care îl avea acest cuvînt în lumea show-business-ului. Anderson recunoaşte că pentru ea a fost o perioadă dificilă din punct de vedere psihologic, dar se simţea datoare faţă de serial, avînd în vedere „excepţiile enorme" care au fost făcute pentru ea. Această experienţă a şi unit echipa, din moment ce aproape toată lumea care lucra acolo era familistă, considerînd-o „sarcina echipei", povesteşte Anderson.

Efectul real s-a dovedit a fi crearea „unei mitologii unice pentru televiziune", după cum spune Duchovny, de care a beneficiat serialul în întregul său. Schema „răpire extraterestră/conspiraţie guvernamentală", care a fost născocită pentru a se explica scurta lipsă a lui Anderson, a întărit practic legătura dintre Mulder şi Scully, determinînd o reacţie pozitivă a fanilor serialului. După cum subliniază Duchovny, se putea face o paralelă între răpirea lui Scully de către extratereştri şi cea a surorii lui Mulder, aceasta oferind relaţiei dintre ei o mai mare rezonanţă emoţională.

Carter recunoaşte, din nou, că nu dorise iniţial să meargă pe această cale. „Cred că am fost forţaţi să facem alegeri care au ajutat serialul", mai spune el. „Acest lucru ne-a dovedit că oamenii vor filme despre personaje şi despre vieţile lor."

„Pentru mine a fost calea să fac ceea ce pînă atunci refuzasem să fac, adică să fac

Î: La ce categorie au luat *Dosarele X* singurul său Premiu Emmy?

R: Pentru realizări deosebite în grafică şi pentru titlurile secvenţelor în primul sezon.

serialul să fie domestic. Nu vreau să ştiu ce face Mulder cu echipa sa de softball. Nu vreau să ştiu ce face Scully cu prietenii ei. Pur şi simplu nu mă interesează". Separarea şi apoi reunirea lor, la începutul celui de-al doilea sezon, „mi-a oferit", spune el, „un punct de vedere interesant din care să explorez personajele, într-un fel în care nu credeam să ajung să o fac".

Carter a denumit intrigile întrepătrunse ale filmului şi episoadele în care se ofereau amănunte despre trecutul celor doi „mitologia sa", diferită de structura serialelor mai convenţionale care se ocupă de monştri, de OZN-uri, etc. Tiparul era să se realizeze un echilibru între cei doi, dezvoltînd periodic personajele, astfel încît să fie evitată orice tentativă de a standardiza excesiv programul.

Fox a extins imediat serialul pentru încă un sezon (punînd pe linie moartă *Brisco County*). Astfel, pe timpul verii mai mulţi oameni au descoperit *Dosarele X*. Anumite episoade au obţinut la reluare o cotă mai mare de public decît la premieră, iar acest efect de bulgăre de zăpadă a fost evident la lansarea celui de-al doilea sezon: o cotă de 10,3 (care se traduce prin mai mult de 9,8 milioane de locuinţe) şi o audienţă de 19%, cu 17% mai mult decît la sfîrşitul sezonului precedent. Încă neliniştit din pricina stării lui Anderson, Fox a răsuflat uşurat cînd *Dosarele X* şi-au demonstrat clar credibilitatea, fiind un real succes.

Din păcate, Grushow nu a mai putut să rămînă şi să se bucure de acest succes. Majoritatea serialelor noi lansate de Fox, şi în special cele de sîmbătă seara, care trebuiau

să fure spectatori de la meciurile de fotbal profesionist transmise de CBS, nu s-au descurcat deloc bine din punctul de vedere al sondajelor Nielsen. Eşecul acestor showuri s-a dovedit a fi un cîştig pentru *Dosarele X* – care pentru o perioadă a fost mutat sîmbăta pentru a compensa efectele negative produse de celelalte seriale, aducînd mai mulţi spectatori – dar nu l-a ajutat pe Grushow, care a fost înlocuit cu John Matoian la o săptămînă de la începerea celei de-a doua serii, cînd *Dosarele X* mergeau din ce în ce mai bine.

„Cel mai bun lucru pe care pot să-l spun despre Twentieth Television şi despre Fox Broadcasting Company este că, în linii mari, nu ne-am pus piedici", spune Grushow. „Dar în acelaşi timp este un show pe care l-am îmbrăţişat, un serial asupra căruia ne-am concentrat din punct de vedere al pieţii, ceea ce a reflectat credinţa noastră în el."

Studiourile Fox au continuat să se lupte pentru ora ce preceda *Dosarele X* (printre serialele sacrificate numărîndu-se *M.A.N.T.I.S* şi *VR.5*) şi, în ciuda acestor obstacole, *Dosarele X* s-au bucurat de o audienţă medie de 14,6 milioane de spectatori pe săptămînă, situîndu-se pe locul 62 din 142 posibile, ceea ce i-a adus eticheta de „serial cu care ai programată o întîlnire" – adică pe care spectatorii îl urmăresc episod de episod, îl înregistrează, sau în funcţie de care îşi programează toate celelalte activităţi. Avînd în vedere paleta de seriale difuzate în prezent, toate acestea sînt calităţi ale *Dosarelor X* ce au menirea de a stîrni invidia şi admiraţia adversarilor Companiei Fox.

„Shadows"

Mulder: „Hei, Scully, crezi în viaţa de apoi?"

Scully: „Aş aranja-o pe asta de acum".

Este de lăudat răbdarea pe care a avut-o Compania Fox, lăsînd timp spectatorilor să descopere *Dosarele X* şi serialului să se afirme. „N-am simţit pe nimeni îndoindu-se că acest serial nu va atinge zenitul sondajelor Nielsen", a spus Carter, tot el remarcînd: „Am zis întotdeauna că trebuie să ne creăm o audienţă pentru vineri seara, nu să o furăm, şi cred că asta am făcut."

În afara celor implicaţi direct în realizarea serialului, cîţiva factori din afară au jucat de asemenea un rol important în evoluţia *Dosarelor X*. Interesul arătat de Congres, prin senatorul Paul Simon, violenţei prezentate de televiziune a produs o oarecare reacţie a celor ce aveau spoturi publicitare la TV şi a unor anumite departamente ce ignorau anumite standarde de emisie.

Concomitent cu rezolvarea unor probleme ca încheierea sau distribuirea serialului, realitatea îşi urma cursul ei, Carter spunînd că serialul rămîne „un meci de box pe care îl susţinem în fiecare săptămînă... Pentru fiecare episod trebuie să scoatem cîteva scene de ici, de colo." Una dintre cele mai aprinse discuţii a avut loc din cauza unei scene din „The Host" („Gazda"), episod de la începutul celui de-al doilea sezon, în care apare o creatură iradiată, Flukeman, care ucidea oameni în canalele din New Jersey.

Cînd cei de la Fox au tresărit la vizionarea unei scene mai dure, în care un lucrător în subteran atacat de Flukeman expectorează un vierme mare, Carter susţine că le-a spus: „dacă tăiaţi această scenă, veţi distruge episodul". În final, scena a rămas.

Cu toate acestea, Carter descoperă din

nou că se pot naşte elemente pozitive din ceea ce părea la început a fi supărător, cum ar fi nemulţumirea studiourilor faţă de violenţă. „Mediul restrictiv în care am fost puşi ne-a forţat să fim mai buni povestitori", susţine el. „Trebuia să facem practic totul în afara ecranului, să sugerăm anumite lucruri. Cred că asta a făcut ca showul să fie mult mai captivant."

Destul de ciudat, prea puţin s-a menţionat la început despre politica filmului, episodul-pilot şi următoarele pornind de la premisa că guvernul este foarte preocupat ca publicul să nu afle amănunte despre existenţa OZN-urilor. Grushow îşi aduce aminte că Jon Nesvig, şeful departamentului vînzări de la Fox, a emis ideea că atunci cînd serialul a fost iniţial difuzat, au ieşit „scîntei."

Cu toate acestea, atunci cînd Fox a testat serialul, folosind ceea ce ei numesc „telespectatori atenţi", pentru a determina care este reacţia publicului (reţelele de televiziune evitînd să se bazeze numai pe reacţiile venite din interior), nimeni nu a pus la îndoială premisa. „Ceea ce m-a uimit la acel test de piaţă este faptul că toată lumea crede că într-adevăr guvernul conspiră pentru a acoperi anumite lucruri", mai spune Carter.

Popularitatea a determinat o examinare mai atentă a tuturor aspectelor legate de acest serial şi, implicit, a celor amintite anterior. O notă conservatoare publicată de curînd de Media Research Center situează *Dosarele X* în primele 10 programe cu influenţă liberală care, citîm, „proferează teorii conspiraţioniste,

invocînd scandaloase atrocităţi guvernamentale."

Carter se amuză pe şeama acestor acuzaţii, amintind de ceea ce unii consideră o înclinaţie conservatoare către sloganul „Ai încredere în Numărul 1" (care este de altfel şi parola lui Mulder de accesare a terminalului), ceea ce înseamnă, de fapt, că trebuie să fii circumspect faţă de guvern. „De fapt este mai mult libertin", spune el. „Conservatorii spun: Aveţi încredere în noi, ceea ce, de fapt, înseamnă Nu aveţi încredere în nimeni. Acesta este rezumatul vederilor mele politice".

Nu e de mirare că tot acest drum pe care l-au parcurs *Dosarele X* de la stadiul de amintiri din copilărie şi pînă la acela de serial TV, l-a făcut pe Carter să îşi protejeze viziunile şi să fie sigur că ştie exact ce este mai bine pentru film. Întrebat despre menţinerea calităţii efectelor speciale, el a răspuns „O parte din ceea ce am de făcut – şi acest lucru l-am învăţat pe parcurs – este să nu accept un răspuns negativ. În final va fi nu, dacă într-adevăr răspunsul este nu, dar *nu* este primul răspuns pe care îl primeşti şi trebuie să te asiguri că răspunsul final va fi *da*. Eu procedez exact în acest fel". În ciuda restricţiilor impuse de bugetul alocat şi de programul strîns de filmări (care echivalează cu acela al unei duzini de filme în fiecare an), producătorul obişnuieşte să spună „Am făcut tot ceea ce am vrut să fac... Găsiţi şi voi o cale să o faceţi."

Dacă în primul an producătorii au fost nevoiţi să se bazeze destul de mult pe inspiraţie, Carter crede că în cel de-al doilea

sezon, lucrurile sunt clare, el fiind convins că ştie cum trebuie să realizeze următoarele episoade. Unul dintre cei care vine cu regularitate cu idei noi este Duchovny, care s-a apropiat foarte mult de Carter (cei doi fiind parteneri ocazionali de *squash*) şi căruia i se datorează cîteva dintre ideile de scenariu.

Producătorul nu are rezerve în ceea ce priveşte implicarea vedetei sale în acest proces. „A avut idei bune pentru serial", a remarcat Carter. „De ce să nu le folosim?" Din punctul de vedere al lui Duchovny, atîta timp cît showul se pare că nu va dispărea curînd, el ca actor are tot interesul să transforme personajul său într-unul cît mai interesant.

Din punct de vedere al preferinţelor personale, episoadele favorite ale lui Carter sînt „Dincolo de mare", cu Brad Dourif în rolul unui ucigaş telepatic („A arătat exact de ce sîntem capabili") şi „Gheaţă", povestea arctică în care apare un vierme extraterestru şi pe care Duchovny a caracterizat-o ca fiind „prima cu adevărat tare."

Pentru *Dosarele X*, imnul de luptă este, pînă una-alta, triumfal. Showul este deja pe cale să devină o industrie, punîndu-se problema realizării unui film de lung metraj, se ivesc diferite ocazii de piaţă, Compania Fox fiind nerăbdătoare să vîndă reluările acestui serial unor posturi locale de televiziune, ştiind ce roade culege Paramount, după trei decenii, de la *Star Trek*.

Carter rămîne şi el vigilent în ceea ce priveşte supraexpunerea, el însuşi fiind absorbit de serial şi petrecînd la Vancouver în jur de 12 zile din fiecare lună de producţie. În

ciuda faptului că unii producători creează un serial pe care ulterior îl părăsesc în cel de-al doilea sau cel de-al treilea sezon, Carter a promis actorilor că va rămîne alături de serial atîta timp cît şi ei o vor face (Duchovny şi Anderson au semnat cel puţin pînă în sezonul 1997-1998, ceea ce înseamnă cel de-al cincilea al serialului). Astfel, el îl va transforma pe X în cea mai proeminentă literă din viitorul său.

„Ce voi face după asta reprezintă un mare semn de întrebare pentru mine", spune el gînditor. „Nu ştiu dacă va fi un succes sau un eşec. În general, în acestă meserie predominant este eşecul. Cît timp lucrurile merg bine, însă, am să mă asigur că reprezintă efortul meu."

Cu toate că producătorul recunoaşte că ocazional se întreabă de unde va veni următoarea idee (de fapt, una dintre cele mai des întîlnite întrebări care i se pun), el este convins că *Dosarele X* nu vor duce niciodată lipsă de subiecte, acest serial avînd posibilitatea să lanseze 20 de episoade diferite cu subiecte paranormale şi alte 20 cu monştri, toate originale.

Asta înseamnă că producătorul, asemenea lui Mulder, trebuie să caute el însuşi „ce este dincolo" – chiar şi numai pentru a înfiora simultan milioane de telespectatori în fiecare săptămînă. „Nu am dorit să fie nimic obişnuit în acest film", declară Carter.

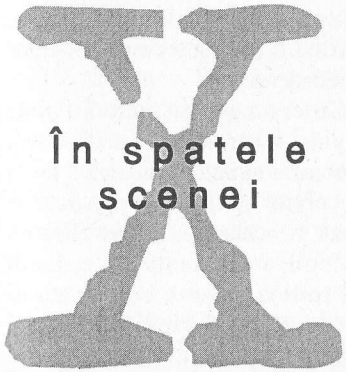

În spatele scenei

Dacă esenţa creativă a *Dosarelor X* s-ar putea reduce la căutarea adevărului, în ciuda forţelor răului ce încearcă să îl ascundă, producerea serialului implică o formulă similară, dar oarecum mai puţin dramatică – adică păstrarea calităţii, în ciuda tiraniei impuse de progamul şi ritmul reţelelor de largă audienţă.

În acestă luptă, două lucruri sînt indispensabile – timpul şi banii – care niciodată nu sînt suficiente.

După părerea lui Chris Carter, anumite lucruri au devenit ceva mai uşor de abordat. După ce a „bîjbîit în întuneric", la un moment dat, în primul sezon, cu „o adevărată amestecătură de episoade", el crede că serialul şi-a găsit ritmul în timpul campaniei 1994-1995 – un sentiment pe care îl are şi vedeta David Duchovny, care a devenit un participant activ la modelarea viitorului serialului.

Cele 24 de episoade ale celui de-al treilea sezon au fost împărţite în trei grupe, iar Carter susţine că ştie exact ce se va întîmpla cu primele opt. „Am început să le stăpînesc oarecum", spune el. La începutul producţiei celui de-al treilea sezon, Duchovny şi Gillian

Î: Care dintre episoade au avut un alt moto ?

R: Primul a fost „Erlenmeyer Flask", unde în loc de „Adevărul este dincolo de noi", motoul a fost: „Să nu te încrezi în nimeni." În „Ascension" („Ascensiune") a fost schimbat în „Neagă totul." În „Anasazi" a fost prezentat obişnuitul moto: „Adevărul este dincolo de noi", dar în dialectul Navajo.

Anderson au avut chiar şi zile libere pe ici, pe colo, suportînd o presiune ceva mai mică decît în anii precedenţi.

Rolul lui Carter nu este cu mult diferit de acela al unui jongler care trebuie să fie atent la mai multe obiecte simultan, pentru a nu le pierde de sub control. „Sînt cinci episoade la care se lucrează în acelaşi timp", explică el. „Scrii un episod, pregăteşti alt episod, filmezi un al treilea episod, editezi un al patrulea episod şi la al cincilea adaugi coloana sonoră". De fapt, producătorul trebuie să-şi aibă mintea în şapte episoade în acelaşi timp.

În şapte episoade şi-n cel puţin două locuri, din moment ce scenariştii, Carter şi o parte din echipă sunt la Los Angeles, iar producţia are loc la Vancouver, la aproape 1300 de mile distanţă. Echipa de la L.A. îi conţine şi pe supervizorul Mat Beck, şi pe vrăjitorul în materie de postproducţie Paul Rabwin, care se ocupă de editarea de sunet, de suprapunerea muzicii evocative a lui Mark Snow şi de alte măsuri necesare pentru ca episodul să ajungă la standardele de calitate dorite.

Cu toate că oraşul Vancouver a devenit punctul principal de producţie, datorită condiţiilor financiare favorabile, nu acesta este motivul care a adus serialul aici şi nici acela care l-a făcut să rămînă aici. „Nu m-am dus acolo pentru a economisi bani", spune Carter. Sînt acolo pentru că aşa am ocazia să transpun mai mult pe ecran şi acest lucru cred că a ajutat foarte mult serialul. Banii nu sînt o problemă."

Chiar dacă apelează la tot felul de efecte speciale, *Dosarele X* nu sînt chiar atît de scumpe din punctul de vedere al reţelelor de

televiziune. Serialul se situează undeva la mijlocul acestui clasament cu un buget de 1.1 milioane pentru fiecare episod al primului serial, 1.2 milioane pentru cele din cel de-al doilea an şi cu o idee mai mult în cele din cel de-al treilea. Mărirea costurilor se datorează în mare parte măririi salariilor (vedetele au semnat contracte pe trei ani ca urmare a succesului serialului). Aproape 100 de angajaţi permanenţi lucrează în Vancouver, la care se adaugă alţi 20-30 implicaţi numai în anumite momente, cum ar fi elaborarea unei anumite scene.

Intrarea de la studiourile Twentieth Century Fox este impresionantă, există şi valeţi care parchează maşinile (chiar aşa, valeţi care parchează maşinile!), primesc vizitatorii şi apoi îi conduc pe aceştia prin Century City pînă la o clădire pe care scrie „Ten Thirteen Productions – *Dosarele X*". Biroul din Los Angeles se află într-un bungalou separat şi este frumos aranjat, dar destul de mic.

Biroul este, în această dimineaţă, invadat de scenarişti care ocazional ajung şi în spaţiul cercetătorului principal Mary Astadourian, unde se află rafturi întregi cu materiale. Acolo se poate găsi literatură despre paranormal, boli, viruşi şi diferiţi monştri în dosare care poartă etichete precum „Roswell" sau „Loch Ness."

Serialul a început să îşi întocmească propria arhivă la începutul anului 1995, colectînd articole şi materiale, puse cap la cap de echipa de scenarişti, pentru a putea fi folosite ulterior. „Poţi inventa o mulţime de lucruri credibile dacă pleci de la o bază ştiinţifică", notează Carter. „Serialul este

Î: Care este echipa de fotbal favorită a scenariştilor Glen Morgan si James Wong ?

R: The San Diego Chargers.

înfricoşător, dar la limita credibilităţii. Totul trebuie să se petreacă în limitele extreme ale posibilului."

Nu în mod surprinzător, biroul lui Carter este cel mai mare din clădire. În el se află o canapea, o masă de conferinţe şi un birou foarte mare. Pereţii sînt decoraţi cu articole, poze şi alte lucruri legate de serial. Există şi un laptop pe care scrie atunci cînd poate să o facă (cîteodată Carter se ascunde pentru a nu fi deranjat), sau pe care ţine întruniri cu echipa din Vancouver prin teleconferinţe. Pe biroul său se află un borcan de sticlă învelit în hîrtie, în care se poate vedea ceva ce seamănă cu un embrion de extraterestru. Borcanul – pe care scrie „Doamne, Mulder. . . încearcă să spună ceva" a fost adus de Jeff Vlaming atunci cînd l-a întîlnit pe Carter pentru a-i propune să îi permită să scrie scenarii pentru serial.

O parte din dimineaţă este dedicată întîlnirilor obişnuite cu scenariştii angajaţi şi cu întregul personal – majoritatea îmbrăcaţi în blugi sau în pantaloni scurţi, costumul standard al producătorului într-o zi toridă din sudul Californiei – pentru a parcurge scenariul acestei săptămîni, inserînd reclamele şi organizînd cele patru acte. Acest scenariu este revăzut pentru a patra oară, iar autorul acestui episod îl prezintă cu ajutorul unei table de 4 pe 5, la care se adaugă nouă pînă la 11 cartoane de 3 pe 5 pentru fiecare scenă. Pe fiecare astfel de carton se află note prescurtate care explică ce se petrece în scena respectivă, cu indicaţii de genul „S SPUNE CRIMĂ, M CREDE CĂ ESTE ALTCEVA" sau gen „AUDE O VOCE ÎNFRICOŞĂTOARE; VEDE O SILUETĂ." Ceilalţi

scenarişti discută fiecare nuanţă, aducînd sugestii care să dea o notă de rafinament episodului pentru a fi siguri, după cum o afirmă chiar ei în repetate rînduri, care este *Dosarul X* din acel episod. În ciuda nevoii de a afla toate amănuntele, Carter are grijă ca discuţia să nu treneze, dorind să nu petreacă astfel mai mult de o oră (sau mai precis 44 de minute, din care se scade publicitatea). „Aveţi grijă să fie antrenant", spune el.

În cele din urmă, li se sugerează să mute o anumită acţiune din cel de-al doilea act în primul, pentru a realiza succesiunea potrivită. Aceste schimbări atrag după sine modificări ale unor elemente ce compun intriga, iar o dată ce au fost realizate, toată lumea pare mulţumită. „Din punctul meu de vedere merge", spune Carter, trimiţîndu-l pe autorul acelui apisod să rescrie scenariul.

Programul zilnic al lui Carter de-abia începe. Şedinţa cu scenariştii este urmată de o teleconferinţă cu personalul din Vancouver, pentru a fi pus la curent cu problemele de producţie înainte să înceapă filmarea unui nou episod. Carter, Beck, Rabwin şi alţii se învîrt în jurul mesei din biroul producătorului. În ziua în cauză problema vine de la faptul că trebuie să tranchilizeze un bizon, iar organizaţia pentru protecţia animalelor le interzice acest lucru. (Săptămîni de-a rîndul, în Vancouver problema rămîne nerezolvată, cu probabilitatea ca producătorii să folosească fie un bizon tînăr, fie un viţel – cu care e mai uşor să începi – urmînd să folosească trucuri de operatorie pentru a-l albi ulterior.)

Alte probleme sînt legate de numărul de figuranţi pe care îl pot folosi. Referitor la o

anumită scenă, Carter spune că i-ar plăcea să vadă o „întreagă mulţime“ de oameni înarmaţi. „Oricît de mulţi ne permite bugetul“, spune el, printre pîrîiturile liniei de la Vancouver. Deciziile referitoare la distribuţie trebuie să fie luate, avînd în vedere aceleaşi lucruri, la care se adaugă şi faptul că o parte dintre ei trebuie să vină de la Los Angeles(o problemă la care trebuie luat în considerare bugetul).

Deoarece banii sînt întotdeauna o problemă, iar timpul un lux pe care de obicei echipa nu şi-l poate permite, compromisul şi ingeniozitatea rămîn cheia.

Producătorii sînt mîndri că descoperă soluţii de a împrospăta resursele, pe care apoi le capitalizează. În primul caz este vorba de faptul că echipa a avut acces la distrugătorul marinei, folosit în trei episoade diferite, printre care „Dod Kalm“ ,în care Mulder şi Scully îmbătrînesc rapid, şi „End Game“, finalul unei poveşti în două părţi în care este vorba despre o vînătoare de extratereştri. Este amuzant, spune Carter, „să faci ceva din nimic.“

Episoadele trebuie să fie verificate în cele mai mici detalii – pe de o parte deoarece Carter este un perfecţionist, iar pe de alta pentru că serialul este acum privit „la microscop“ de fanii care se leagă de cele mai neînsemnate amănunte. S-au ivit tot felul de probleme, printre care şi ce fel de haine să poarte americanii, incluzînd tradiţiile nativilor americani. (Un grup de indieni Navajo s-a plîns că personajul din episodul „Anasazi“ purta părul lăsat în jos, lucru pe care bătrînii tribului nu-l făceau. După aceasta, Carter a vizitat o rezervaţie Navajo şi le-a

observat cu atenţie obiceiurile.)

Din punct de vedere practic, echipa de la Vancouver vrea să ştie dacă poate îmbrăca actorii în *blue jeans*, avînd în vedere că la postproducţie se va folosi un fundal albastru, ceea ce va avea ca rezultat eliminarea acestei culori. Asul în efecte speciale, Beck, îi asigură că blugii nu reprezintă o problemă; dacă va fi nevoie, va folosi un ecran verde pentru a realiza filmarea.

Delegaţia din LA este asigurată că va fi turnată o scenă cu împuşcături, cu gloanţe găurind diferite lucruri şi chiar ricoşînd, la care se adaugă şi explozia unei maşini. Poate fi realizată o astfel de scenă? Răspunsul este afirmativ, „cu unele neajunsuri. Cel mai mare dintre ele: „De cîţi bani dispuneţi?“

Înainte de a lucra la episodul-pilot al *Dosarelor X*, Beck a participat la realizarea unor filme dinamice ca *Hot Shot* („Formidabilul“) şi *True Lies* („Minciuni adevărate“). Pentru episodul-pilot, Beck a creat vîrtejul de aer, Carter dîndu-şi seama că are nevoie de el pentru realizarea acestui serial. Neavînd timp să creeze machete şi modele în condiţiile în care trebuia realizat un episod pe săptămînă, Beck a făcut la L.A. toate efectele vizuale pe Macintosh Powerbook, efecte care au fost apoi transformate de unele case de producţie în imagini computerizate. Beck a creat totul de la OZN-uri, prezente în mai multe episode, pînă la scenele din „Omul care-şi schimbă sexul“, care presupuneau existenţa unui ucigaş care se poate transforma din bărbat în femeie şi invers, ca şi cele din „Colony“ („Colonia“), unde există secvenţe care presupun

Î: Ce înseamnă „Steveston, Massachutsetts“?

R: Este numele oraşului în care a trăit Kindred. În viaţa reală, aceasta este o comunitate lîngă Vancouver, îndrăgită de responsabilul cu exterioarele al *Dosarelor X* pentru diversitatea decorului.

ADEVĂRUL ESTE DINCOLO DE NOI

Chris Carter, care a scris trei dintre primele cinci episoade pentru a începe al treilea sezon, a scris 18 din primele 54 de episoade ale serialului, adică o treime din total.

asemănarea oricăror persoane la un moment dat.

Deşi Beck glumeşte pe seama limitărilor la care sînt supuşi, aceasta nu înseamnă că cineva se dă în lături de la treabă. „Băieţii din echipa de efecte speciale spun întotdeauna: mai mult, daţi-ne mai mult", povesteşte Carter.

Totuşi, compromisurile sînt inevitabile atunci cînd trebuie hotărît cum trebuie abordată lupta. La începutul celei de-a treia serii, producătorii au exagerat puţin, realizînd ceea ce Dave Gauthier, şeful echipei de efecte speciale, numeşte „mama tuturor navelor-mamă" – o navă spaţială imensă pe care au reuşit, într-un fel sau altul, să o facă să zboare la 170 de picioare pe un suport masiv şi foarte înalt.

„Vă mulţumesc că mi-aţi dat ocazia să mă joc cu jucării într-adevăr foarte mari", îşi aduce aminte Dave Gauthier că i-a spus producătorului JP Finn, adăugînd că cea mai bună parte în realizarea acestui serial este că trebuie să încerce ceva nou şi că efectele mai puţin grandioase sînt cel mai greu de realizat. Un exemplu este scena experimentului din episodul „Duane Barry", nominalizat pentru Premiul Emmy, în care Gauthier a trebuit să facă să iasă şuviţe de fum din gura actorului Steve Railsback. Cu toate că nu este la fel de interesantă ca o navă spaţială, imaginea unei şuviţe de fum ieşind din corpul lui Barry, în timp ce extratereştrii îi găuresc dinţii, a presupus un efort tehnic considerabil.

Echipa este foarte mîndră de episoadele în care are de rezolvat tot felul de probleme care îi pun la încercare, practic zi de zi, îndemînarea şi inteligenţa. Unii recunosc

însă că au fost răsfăţaţi lucrînd pentru *Dosarele X* şi că ar avea mari probleme dacă ar lucra în altă parte. „Pentru a mă depărta de *Dosarele X* ar trebui să mă tîrască de-acolo", zice Gauthier.

Acelaşi lucru se poate spune despre Toby Lindala, şeful departamentului de efecte speciale şi machiaj, care, la fel ca alţi membri ai echipei, au avut ocazia aici să conducă un astfel de departament pe tot timpul serialului. În semn de apreciere a primelor realizări ale lui Toby, coproducătorul RW Goodwin povesteşte: „La fiecare cîteva săptămîni îl sunam şi îi spuneam: Treaba aia a fost într-adevăr scîrboasă." Iar el răspundea simplu: „Mulţumesc." Lindala, un tînăr bărbos care n-ar arăta rău într-o formaţie de *heavy-metal*, a realizat cîteva mici piese pentru episodul-pilot al *Dosarelor X*, primind însă un angajament pe termen lung abia după ce a creat, în episodul 8, „Gheaţa", un vierme extraterestru care se mişca pe sub pielea cuiva. La început, piesa de gelatină se tot rupea. „Transpiram abundent", îşi aminteşte el.

Totuşi, a fost la înălţime în toate ocaziile; Flukeman – un costum creat de echipa sa în 10 zile şi care a trebuit să reziste la apă şi la alte probe grele din timpul filmării – este realizarea de care este cel mai mîndru. „A fost probabil cea mai nebunească muncă", povesteşte Lindala, care a lucrat 28-38 de ore fără oprire pentru a realiza costumul la timp. Cu toate acestea, Lindala a crescut uitîndu-se la filme cu monştri şi nu se plînge, savurînd ocaziile pe care i le-a oferit filmul, de a se învîrti printre asemenea proiecte. „Îmi place să le fac", spune el.

Producătorul Goodwin, unul dintre producătorii veterani, care lucrase la *Life Goes On* („Viaţa merge înainte")şi la *Mancuso FBI*, încearcă să programeze totul astfel încît scenele importante să beneficieze de mai mult timp. Cu toate acestea, în marea majoritate a cazurilor, toţi lucrează non-stop. De ei este nevoie practic la fiecare episod şi de aceea nu au la dispoziţie decît 7 zile pentru fiecare filmare. Creaţiile sale includ efectele din „Squeeze"(„Şantaj") şi „Tooms", cadavre extraterestre, un costum de spumă pentru Alligator Man din „Humbug" şi dispozitive acţionate de obicei de către unul dintre tehnicieni, pentru a se crea efectele pulsatorii ca în episodul „F. Emasculata" sau umflături explodînd din gîtul uneia dintre victime, ca în „Firewalker" („Omul care trece prin foc") – un procedeu care implică uneori folosirea unor prezervative umplute cu gelatină. Întrebat care este marca sa favorită, Lindala răspunde: „Sheiks nelubrifiate se pare că sînt cele mai potrivite."

La Vancouver, cel mai important este Goodwin, care răspunde de recrutarea cîtorva membri-cheie ai echipei, printre care şi Rabwin şi Snow. Pînă la *Dosarele X*, Snow compusese muzica pentru alte cîteva filme şi o şi interpretase. Alături de Rabwin, Snow participă şi la suprapunerea efectelor sonore pe muzică.

Planificarea atentă este singurul mod prin care se pot evita costurile exagerate şi prin care se poate economisi timp. Goodwin subliniază că, în televiziune, timpul se traduce direct în bani. „Cu cît trebuie să faci mai repede un lucru, cu atît te costă mai

mult", spune el, adăugînd că, în timp ce în industrie tendinţa este de a folosi scurtături, „motoul meu este: calitate, indiferent dacă ei o vor sau nu."

În unele cazuri, asta implică sacrificii şi calcule. Carter – care păstrează pe un perete fotografia unui submarin zdrobindu-se de un aisberg – recunoaşte că a trebuit, într-un fel sau altul, să cam golească puşculiţa pentru a realiza acea imagine, cu un submarin înalt de 15 picioare, al cărui turn să iasă din apă, în episodul „End Game" („Joc final"). O bună bucată de vreme după aceea au fost obligaţi de studiouri să limiteze drastic costurile următoarelor episoade. Cu toate acestea Carter subliniază: „Am reuşit să o facem fără a depăşi bugetul alocat."

Producătorii trebuie să aprecieze cît de mult trebuie să se implice. Carter a regizat „Duane Barry", un episod apreciat, al cărui scenariu a fost nominalizat pentru Premiile Emmy şi care l-a avut pe Steve Railsback în rolul principal. Producătorul vrea să stea din ce în ce mai mult în spatele camerei de luat vederi şi a regizat episodul 5 din cea de-a treia serie, intitulat „The List", al cărui scenariu îi aparţine. În orice caz, această dorinţă trebuie sincronizată cu celelalte responsabilităţi ale sale. În mod similar, Goodwin, care este în parte responsabil de pregătirea celorlalţi regizori, a spus că se va limita probabil să regizeze la începutul şi sfîrşitul sezonului, atunci cînd are mai mult timp (el a regizat episodul de succes „Anasazi" din cel de-al doilea sezon).

Kim Manners, de asemenea unul dintre regizori, îl apreciază pe Carter pentru că

„Squeeze"

Scully: „O, Doamne, Mulder, miroase a... Cred că este bilă."

Mulder: „Cum pot să o scot de pe degete fără a-mi trăda aspectul exterior?"

tratează fiecare scenă ca pe un mic film. Acest procedeu oferă fiecărui regizor – care în condiţiile unui serial de televiziune este presat de producătorii executivi – să îşi arate măiestria. „El insistă să fii un realizator de film", spune Manners. „El nu vrea să fii doar un poliţist de la circulaţie." Din cauza acestei libertăţi, serialul, spune el, „este zenitul carierei mele."

Însuşi Carter este mîndru că *Dosarele X* nu sînt o rutină, chiar dacă încearcă să jongleze şi să danseze step în acelaşi timp. Cît despre atenţia pe care o acordă pînă şi celor mai mici amănunte, biroul său fiind plin de materiale de la episoadele trecute şi viitoare, el consideră că asta este datoria lui.

„Dacă nu ştii cum va arăta fiecare cadru", spune el, „înseamnă că nu-ţi faci meseria."

Zborul de la Los Angeles la Vancouver al companiei British Columbia durează doar două ore şi jumătate, dar, dacă ne referim la acel prim zbor, pentru echipa de la *Dosarele X*, acest drum poate dura o eternitate.

O zonă frumoasă, marcată de poduri, rîuri şi feriboturi, care are şi alura cosmopolită a unui mare oraş, Vancouver oferă avantajele de a fi: a) mult mai ieftin din punct de vedere al costurilor de producţie decît majoritatea oraşelor din Statele Unite şi b) asemănător aproape oricărui oraş din nordul Americii. De aceea acest oraş canadian a devenit un centru de producţie, mai ales pentru seriale de televiziune de o oră şi pentru filme TV.

Dar chiar şi în mijlocul atîtor producţii TV în desfăşurare în Vancouver, *Dosarele X* şi-au pus amprenta. Astfel, Hotelul Sutton Place, un local de noapte foarte popular pentru producătorii TV aflaţi în trecere prin oraş, a oferit luni de zile băuturi ca Dosarele X (vodcă, suc de afine, lămîie), Beyond the Sea („Dincolo de mare"), Fire Walker („Omul

Î: A cui şapcă de base-ball atîrnă uneori în cuierul lui Mulder?

R: Şapca NICAP din cuierul său i-a aparţinut lui Max Fenig, care a fost răpit sub privirile lui Mulder în „Fallen Angel." NICAP este Comitetul Naţional de Investigare a Fenomenelor Aeriene, un grup de paznici ai OZN-urilor.

care trece prin foc"), Sneaky Fox şi Starbuck. Toate aceste cocteiluri sînt creaţii ale barmaniţei Debra, care s-a autoproclamat „dosarofilă" – unul dintre mulţii fani ai filmului – şi care subliniază cu mîndrie că este pentru prima oară cînd băuturile promoţionale sînt legate de un singur serial.

Pentru scenariştii şi regizorii serialului împrejurimile sînt familiare, avînd în vedere timpul pe care îl petrec învîrtindu-se de colo-colo. Cel care scrie un episod din *Dosarele X* trebuie să meargă la Vancouver pentru a cerceta locurile de filmare şi pentru a pregăti tot felul de alte lucruri, ceea ce nu se întîmplă în cazul multor seriale care se filmează în spaţii exterioare. „Pentru a fi sigur", după cum spune Frank Spotnitz, „că totul este sincronizat cu ceea ce a avut în minte scenaristul", de la distribuţie, pînă la schiţa de producţie. În limbajul propriu şi necunoscut de cei din afara spectacolului, procesul porneşte de la devotament şi merge pînă la „controlul purităţii."

Pentru episodul în cauză, coproducătorul executiv Howard Gordon, singurul membru al echipei de scenarişti, cu excepţia lui Carter, care a lucrat de la început la acest serial, s-a stabilit pentru o bună bucată de vreme la Vancouver. „Ca scriitor, capeţi aici mai multă experienţă decît în oricare alt spectacol", spune Gordon.

Ajungînd la ora 9 a.m. la North Shore Studios, un vizitator îl va găsi pe Chris Carter instalat deja la biroul său (pe a cărui uşă putîndu-se citi „Director Executiv"), după ce, în prealabil, a zburat toată noaptea

pentru a ajunge la timp, şi care acum vorbeşte la telefon, aplanînd tot felul de certuri. Birourile sînt spaţioase, decorate cu tot felul de amintiri, de la revista *The Lone Gunmen*, atîrnată la loc de cinste, pînă la pozele echipei alături de Enigma (alias „Calamburul„ din „Humbug"), de pe dulap.

Regizorii secunzi au pus pe uşa biroului lor o plăcuţă cu inscripţia „regizor secund Walter Skinner", de la numele personajului din serial. Regizorul secund Vladimir (Val) Stefoff glumeşte spunînd că suferă de un complex de inferioritate din cauza faptului că prietenul său şi actorul de ocazie Tom Braidwood – care a fost propus să-l interpreteze pe Frohike, unul dintre ziariştii de la *The Lone Gunmen* – „are o poză de-a sa 8/10 lipită pe unul dintre pereţii biroului", ceea ce e adevărat.

Există deja şi complicaţii, printre care se numără chiar două recente sosiri de la Los Angeles – Gordon şi regizorul Kim Manners – care, în ciuda unui drum de 20 de minute, au apărut la studiouri înarmaţi cu două căni uriaşe de cafea Starbucks (care poate fi găsită practic la orice colţ de stradă în Vancouver). Filmările din ziua precedentă duraseră 14 ore, pînă la ora 1:26 a.m., şi urmau să reînceapă în acea zi pe la prînz. În plus, schelele rămase pe platou trebuiau mutate, pentru ca echipa să poată instala decorul pentru *The Lone Gunmen*. „Nu puteţi să vă faceţi treaba în jurul ei?" întreabă calm producătorul J.P. Finn, admiţînd că presiunea constantă şi natura acestei meserii pot crea tot felul de stări conflictuale. „Nu e dracul

aşa negru", mai spune el, „dar locul este dinamită pură" .

De asemenea, au apărut şi alte probleme, unele deosebite, care ţin de amănunt. Scenariul lui Gordon pentru acest episod conţine replica, aparent neimportantă, „Mi-e poftă de un Quarter Ponders". Avocaţii de la Fox au dorit ca ori să obţină aprobarea celor de la Mc Donald's (numele hamburgerului), ori să găsească altceva. „Este o replică bună", a spus puţin exasperat Manners, de asemenea autor al scenariilor episoadelor „Mîna care rănește" şi „Humbug". Cîteva ore mai tîrziu, ei s-au decis să modifice acea indicaţie, renunţînd să atace problema din punct de vedere juridic.

Întregul proces pe care-l presupune filmarea unui episod la *Dosarele X*, de la prima zi a pregătirilor pînă la ultima de post-producţie, durează de la 6 la 8 săptămîni, incluzînd cele 7 zile de pregătiri necesare pentru ca următoarele 8 de producţie să meargă ca pe roate. Deşi, cu tot efortul depus pentru a planifica întreaga schemă, nu poţi cuprinde toate detaliile ce pot întîrzia filmările şi care în final măresc tensiunea tuturor. La mijlocul sezonului, atunci cînd timpul este din ce în ce mai scurt, s-a întîmplat ca între prima zi de pregătiri şi data difuzării să rămînă doar 5 săptămîni.

În acest moment, regizorul Rob Bowman (de asemenea unul dintre producătorii serialului) încheie producţia unui episod, în timp ce Manners se pregăteşte să înceapă turnările unuia nou peste două zile. Un al treilea scenariu este revăzut şi perfecţionat de

mai multe perechi de ochi, pentru ca să fie gata în aceeaşi zi.

Cu doar două zile înaintea începerii filmărilor, Manners, Gordon, Carter şi coproducătorul executiv R.W. Goodwin se înghesuie într-o sală mică de audiţii, unde trebuie să aleagă dintre 20 de actori în aproximativ o oră. De obicei, directorul de distribuţie din Vancouver reduce numărul lor la 3 sau 4, citind replicile lui Scully şi ale lui Mulder pentru a juca aceeaşi scenă cu fiecare candidat.

Directorul de distribuţie de la Los Angeles, Rick Millikan, a găsit deja un tînăr actor, care practic şi-a asigurat locul pe generic, dar căutările continuă totuşi printre talentele locale, pentru acel rol sau pentru altele. Carrow subliniază că nu este uşor să te ocupi de distribuţia *Dosarelor X*, din moment ce trebuie să alegi actori mult mai naturali decît figurile apretate şi strălucitoare din *Beverly Hills 90210* sau *Melrose Place*.

Chiar prima dintre actriţele audiate este acceptată pentru un rol mai mic. Gordon însă vrea să arunce încă o privire. Este poftită înapoi pe scenă şi sînt corectate anumite amănunte. „Pot să mă duc acasă", oftează ea. Cu toate acestea, există posibilitatea ca ea să nu fie suficient de grasă pentru a interpreta o gospodină greoaie şi se pune problema dacă nu trebuie să o „căptuşească" într-un fel ca să arate mai corpolentă.

În mod frecvent, în timpul probei producătorii dau tot felul de indicaţii, punîndu-i pe actori (care uneori au mai puţin de un minut pentru a crea o impresie bună) să alterneze tonul vocii sau ritmul verbal

bazîndu-se pe context, deşi ei nu au primit decît cîteva dintre paginile ce conţin replicile personajului. Aproape toţi actorii sînt agitaţi, mai puţin unul dintre ei, un tînăr care se chinuie să nu adoarmă. „E ca şi cum ar fi dimineaţa devreme", spune el, căscînd cu poftă, „abia acum mă trezesc."

Pentru unele roluri se găsesc mai mulţi candidaţi promiţători, pentru altele însă sînt puţine soluţiile acceptabile. „Ai putea s-o faci tu", spune Manners, dîndu-i un cot lui Gordon, care zice repede: „Eu nu sînt de aceeaşi părere."

Chiar dacă problema cea mai arzătoare este episodul în curs, producătorii caută în mod constant actori pe care să-i folosească şi mai tîrziu. „Are cîteva calităţi interesante... pentru altceva", murmură Gordon după plecarea unui candidat. Într-un alt caz, Carter face un scurt comentariu: „Băiatul ăsta ar fi nemaipomenit pentru altceva."

Ceva mai tîrziu, Manners, Gordon şi alţi 15 membri ai echipei, printre care asul în efecte speciale Dave Gauthier şi designerul de producţie Graeme Murray, s-au îmbarcat într-un autocar cu aer condiţionat pentru a arunca o privire tehnică de ansamblu. Obiectivul este trecerea în revistă a locurilor unde se vor realiza următoarele filmări. „Şi asta este partea uşoară", zice rîzînd decoratoarea de platou Shirliey Juget.

Carter conduce grupul pînă la uşă, dar are prea mult de lucru la birou pentru a merge şi el. „Pe aceasta am s-o ratez, băieţi", le spune el şi este întîmpinat cu un „O" colectiv.

Telefoanele celulare sună aproape încontinuu, ţinînd echipa în contact atît cu studiourile din Los Angeles, cît şi cu toate celelalte locuri implicate în producţiile serialului. În scurt timp, grupul descinde într-un *mini-shopping centre*, care ar fi, în film, locul de desfăşurare a unei scene de acţiune. Trecătorii se uită curioşi la grup – majoritatea în tricouri şi pantaloni scurţi, fotografiind şi măsurînd tot felul de locuri – de parcă ar fi întîlnit un grup de turişti apucaţi de streche.

Sarcina lor era să transforme în cinci zile un fost magazin de stofe într-o sală de jocuri video şi, în acelaşi timp, să simuleze o lovitură de fulger în parcare. Membrii expediţiei s-au împărţit în grupuleţe mai mici, în funcţie de sarcina ce le-a fost atribuită. „Avem într-adevăr o echipă foarte bună", remarcă Gordon.

Din nou, trebuie luate în considerare cîteva obstacole. Unul dintre ele este un magazin a cărui oră de închidere foarte tîrzie implică un oarecare trafic în parcare în timpul filmărilor. În plus, scena are loc noaptea, iar la Vancouver mai este lumină pe cer mult timp după 9 seara. Aceasta nu este o problemă chiar atît de mare, însă Manners nu iroseşte ocazia de a-l necăji pe Gordon în legătură cu scena în cauză. „Ce fel de scenarist a scris toate chestiile astea nocturne vara?" întreabă Manners, îndeajuns de tare încît să fie auzit de Gordon. „Oricine ar fi fost, probabil că era foarte insensibil", răspunse scriitorul.

După aceea, echipa s-a îmbarcat din nou

Î: Cînd s-au întîlnit Mulder şi Scully pentru prima dată?

R: 6 martie 1992.

în autobuz şi, după aproape o oră, au ajuns la o fermă retrasă, construită pe la începutul secolului şi locuită de un bătrîn în vîrstă de 94 de ani, care se uită zîmbind foarte răbdător la mulţimea de vizitatori ce trec prin sufrageria sa. Trebuie să se filmeze pe lîngă casă (care se presupune în acest episod că se află în Oklahoma), şi la ferma propriu-zisă, folosind cele 20 de vaci ale omului pe post de figurante. Cînd Todd Pittson i-a spus proprietarului că îi va plăti în plus pentru faptul că îi va filma vacile, acesta a răspuns: „Oricum sînt aici."

Casa în sine este frumoasă, totuşi se pune problema dacă să fie adusă o canapea pentru a mobila scena. Membrii echipei au început să se plimbe pe domeniile fermei şi în mod inevitabil cineva a călcat undeva unde nu ar fi vrut s-o facă, stîrnind hohote de rîs. Filmarea implică şi crearea unor fulgere, folosind un aparat capabil să genereze un spot orbitor de lumină. (Pînă în dimineaţa următoare, Gauthier a realizat un dispozitiv cu oglinzi care, îngropat în pămînt în aşa fel încît actorul să poată pune picioarele deasupra lui, să creeze impresia că lumina ţîşneşte din pămînt şi se împrăştie de jur împrejur). „E dat dracului", le-a spus el lui Manners şi lui Gordon.

Din păcate, nimeni nu ştie cum va reacţiona vaca la acest efect. „Unul dintre lucrurile cu care n-am făcut niciodată regie este o vacă", spune Manners, cu o expresie neutră.

„Ce-ai zice de nişte curcani?", întreabă echivoc Al Campbell.

Î: În ce episod a tras Mulder pentru prima dată cu pistolul?

R: Mulder a tras pentru a respinge nişte lupi albi în „Conduit".

Unul dintre cele mai evidente avantaje pe care le ai dacă filmezi la Vancouver apare la sfîrşitul zilei de lucru, atunci cînd echipa, aflată pe feribot în drum spre hotel, poate comanda masa de seară prin intermediul telefonului celular, astfel încît, odată ajunşi, totul să fie gata.

După-amiaza este pe terminate, dar echipa se încăpăţînează să cerceteze alte două exterioare unde urmează să filmeze. Prima dintre ele este o şosea părăsită, care va fi transformată într-una funcţională şi unde se va filma scena accidentului auto. Acolo echipa de efecte speciale va ridica un panou înalt de 24 de picioare şi situat la o înălţime de 12 picioare de la sol.

Manners vrea să folosească acest panou în două scopuri: mai întîi pentru a monta în spatele său camera de luat vederi, astfel încît să dezvăluie unghiul sub care personajul vede scena. Cum aceasta implică şi un accident auto, coordonatorul cascadorilor, Tony Morelli, un fost campion de kick-boxing, dar care şi acum arată ca un adversar de temut, are posibilitatea să ţină sub observaţie zona. Cealaltă scenă de acţiune presupune ruperea a aproximativ 7 picioare din vîrful unui copac înalt de 20, ca urmare a unui fulger.

Scena accidentului auto se conturează fără dificultate, exceptînd problema găsirii de către Tony Morelli a unui cascador îndeajuns de tînăr ca să poată fi confundat cu adolescentul care conduce maşina în film. Cît despre copac, nu banii sînt problema principală, deşi se discută ce investiţie se va

face pentru această scenă. „Timpul este scurt", le reamintește producătorul Finn. „Avem la dispoziție pentru filmare doar 8 zile". Dornici să meargă mai departe, ei s-au hotărît să tragă scena cu copacul ceva mai tîrziu.

S-a pus problema, la un moment dat, dacă nu ar fi mai bine să arunce în aer una dintre băncile din parc. Ideea a fost însă rapid respinsă, întrucît băncile au fost închiriate și distrugerea uneia dintre ele este costisitoare, astfel încît nu merită, decît dacă este absolut necesar.

După aproape 8 ore, la 7:30 p.m. echipa s-a întors la studiouri. În același timp, pe un platou din apropiere, Bowman lucrează cu vedetele David Duchovny și Gillian Anderson, încercînd să-i mențină în vervă, în ciuda faptului că aceștia aveau să filmeze din nou pînă seara tîrziu. Filmarea propriu-zisă este în mod obișnuit un proces greoi, cu multe pauze cauzate de pregătirea scenelor. Cele două vedete joacă acum o scenă emoționantă în fața unui ascensor, care de fapt nu este un ascensor. Un membru al echipei se află undeva în spate, închizînd o ușă glisantă de lemn pentru a crea efectul. „Îmi place", declară Bowman la sfîrșitul scenei pe care a privit-o pe monitor, după care și-a lăudat vedeta, numind-o „un Duchovny dintr-o bucată."

Pe culoar, în același platou, se poate găsi decorul unui spital. Vizavi, într-un altul, trei oameni stau calmi în fața unui enorm ecran albastru pentru a fi fotografiați. Ei sînt îmbrăcați în costume negre și cu căști argintii, iar efectele vizuale astfel create vor fi

adăugate filmului de Mat Beck, ceva mai tîrziu.

Afară, fetița lui Anderson, Piper, care s-a născut în septembrie 1994, se joacă cu mai mulți membri ai echipei și cu tatăl ei, regizorul secund Clyde Klotz, care tocmai s-a întors de la o inspecție tehnică. Piper are aceiași ochi pătrunzători și zburdalnici ca ai mamei sale și a devenit prietenă la cataramă cu Blue, cîinele lui Duchovny (de care acesta nu se desparte niciodată pe platou). Piper și Blue sînt fascinați și, în același timp, un pic intimidați unul de celălalt. *Dosarele X* sînt într-adevăr o afacere de familie, acest lucru fiind subliniat cînd Goodwin și-a adus fiul de 10 ani și un prieten al acestuia pe platouri. Prietenul fiului său a luat autografe de la toată lumea care figura pe genericul episodului acelei săptămîni.

Ziua următoare a debutat cu obișnuita discuție din ajunul filmărilor, dintre scenarist, Carter și regizor, pentru a se trece în revistă fiecare amănunt al episodului. O ședință de producție mult mai lungă are loc întotdeauna în ultima zi a pregătirilor și de această dată a fost anunțată pentru ora 11 a.m. La acea oră, tot staful se va înghesui în sala de conferințe unde va avea loc ședința.

Carter, Manners, Goodwin și Gordon se află la un capăt al sălii, în timp ce Stefoff parcurge una cîte una cele 52 de scene ale scenariului lui Gordon (pe masă se află o copie roz, revizuită, din care lipsesc, din cauza timpului prea scurt, cîteva scene), inclusiv efectele necesare. Este un proces la care ia parte toată lumea, fiecare departament aducîndu-și contribuția.

Minuţiozitatea cu care se urmăreşte fiecare detaliu este remarcabilă şi se datorează perfecţionismului lui Carter. Costumierii au fost avizaţi că tricourile trebuie să fie micşorate, pentru a se potrivi pe actorul principal invitat în serial, care nu va sosi din Los Angeles înainte de 9 p.m. Regizorii artistici au realizat o serie de decoruri complicate, unele dintre ele chiar tridimensionale. „În mod sigur sîntem în anii '90", cugetă Manners.

Următorul subiect de discuţie se referă la vaci, punîndu-se problema dacă se poate sau nu conta pe cooperarea lor. Vor fi trei văcari care vor ajuta la scena asta, dar „dacă vacile se împrăştie, am dat de bucluc, pentru că trebuie să le aşteptăm să se întoarcă", spune Manners.

Un alt subiect a fost folosirea unei vaci moarte, pe care au cumpărat-o, pentru o anumită scenă (personajul negativ, capabil să controleze fulgerele, prăjind animalul). Carter i-a asigurat pe cei de la care a cumpărat-o că aceasta va fi folosită într-un fel sau altul. De asemenea au fost realizate alte două vaci moarte, Carter meditînd cu voce tare la avantajul de a pune „doi oameni în piele de vacă."

O scenă ulterioară presupune descotorosirea de cadavrul vacii, iar Gordon – născut şi crescut la New York – s-a ocupat serios de problemă, sunînd un serviciu special din Oklahoma pentru a afla exact ce fac ei cu vacile moarte, astfel încît imaginea filmată să pară autentică. Vaca trebuia încărcată în camion, iar Carter, gîndindu-se

Î: În ce episod trage Scully pentru prima dată cu pistolul ?

R: Scully trage pentru prima dată pentru a opri un ventilator de motor în „Gost in the Machine."

la problema avută anterior cu Mac Donald's, a întrebat stîrnind hohote de rîs: „ce-ar fi dacă acel camion ar avea sigla celor de la Mac Donald's?"

După alte discuţii, au decis că din corpul personajului lovit de fulger vor ieşi dîre de fum. Departamentul costume a fost asigurat că spotul de lumină nu va afecta îmbrăcămintea personajului, dar că va fi nevoie ca unul dintre tricouri să fie îmbibat cu o substanţă ignifugă. Carter a decis să folosească maşina de fulgere a lui Gauthier şi într-o altă scenă. „Am putea face uz de toate armele noastre şi totul ar putea deveni interesant din punct de vedere vizual", a spus el.

Manners examinează îndeaproape un spital de psihiatrie folosit în scena finală, iar Murray, designerul de producţie, îl asigură că decorul nu va semăna cu cel din episodul „Soft Light" din seria a doua, în al cărui final este filmat personajul într-o astfel de cameră. În ciuda presiunii de a lansa tot mai multe episoade, echipa de la *Dosarele X* evită să se repete, dorind să păstreze „proaspăt" serialul.

Şedinţa durează 90 de minute, iar Finn le spune şefilor de departamente că are nevoie de evaluările bugetare pînă la 3 p.m. – adică peste două ore şi jumătate – în timp ce personalul se îndreaptă spre masa de prînz cu lista de sarcini în mînă.

În acelaşi timp, operatorul John Bartley, un tip de neozeelandez care ar putea trece cu uşurinţă drept profesor de liceu, îşi fixează imaginile care se vor filma pentru scena în care Cigarette-Smoking Man şi acoliţii săi conspiră, în episodul de deschidere al

sezonului al treilea. Este o construcţie destul de impresionantă, cu pereţi verde închis plus cîteva ornamente menite să arate ca nişte lambriuri din lemn scump şi o tejghea de marmură – aşa cum a spus un membru al echipei: „un club oribil pentru gentlemani bătrîni." Aparatul se poate mişca în jurul scaunelor pe care cîţiva membri ai echipei (printre care şi directorul-adjunct şi actor cu jumătate de normă, Tom Braidwood) le ocupă în locul actorilor. Scena este îmbibată de un miros respingător de mucegai – cu o tubă imensă, metalică, şuierînd într-o ceaţă deasă, pentru atmosferă, dar asta nu-i descurajează pe actori şi pe figuranţi, toţi fiind nevoiţi să-şi omoare timpul pentru că rîndul lor a fost decalat cu două ore, ronţăind de pe o masă încărcată cu gustări asortate.

Duchovny şi Anderson au venit la scurt timp după aceea, bucurîndu-se de cîteva momente de linişte, în timp ce Piper se joacă prin apropiere într-o cădiţă roşie, sub stricta supraveghere a bonei. La 6:30 p.m., echipa ia o nouă pauză de masă, fiind serviţi dintr-un camion cu hamburgeri şi băuturi răcoritoare. Toată lumea este relaxată, dar în acelaşi timp pregătită să lucreze pînă noaptea tîrziu. Deşi nu filmează în această zi, actorul Mitch Pileggi (care se pare că reuşeşte să facă furori printre angajatele de sex femeiesc) este şi el prezent pe platouri pentru a trece în revistă cîteva detalii şi pentru a viziona cîteva scene de acţiune pe care le-a tras la începutul acestei săptămîni.

De acum a venit timpul să înceapă repetiţiile pentru *The Lone Gunmen* („Pistolarii singuratici"). Platoul de filmare,

aranjat de departamentul artistic, are tot felul de detalii amuzante şi pe care nu le poţi vedea la televizor – printre ele, un dulap plin cu inscripţii de genul „Waco", „Pol Pot", „Cuba", etc. la care se adaugă un *screen – saver* Richard Nixon. Blue priveşte liniştită, dintr-o parte, în timp ce stăpînul ei lucrează, iar membrii echipei se opresc din cînd în cînd să o mîngîie.

Bowman trebuie să se ocupe de cinci actori (Anderson, Duchovny şi Dean Haglund, Bruce Harwood şi Tom Braidwood) îngrămădiţi într-un spaţiu relativ mic, ceea ce înseamnă că aranjarea lor în platou este foarte complicată. După ce Bowman i-a aliniat într-un fel, Duchovny a propus o nouă alternativă şi, ca urmare, s-au încercat mai multe aşezări. Odată începute repetiţiile, toţi par uşor impulsivi, iar entuziasmul lasă de dorit. Haglund se încăpăţînează să-i spună savantului nazist „Kempler" în loc de „Klemper", în timp ce Duchovny se abţine cu greu să nu rîdă de fiecare dată cînd Braidwood (care abia dacă îi ajunge pînă la bărbie), se apropie de el în scena în care Frohike ar trebui să mimeze uşurarea, văzînd că Mulder a supravieţuit evenimentelor de la sfîrşitul celui de-al doilea sezon. „Ai văzut în *Star Trek* cînd Spock crede că Kirk a murit?" – îi spune Duchovny, în stilul său inexpresiv. „Asta vreau să faci."

Producţia nu se termină pînă la două noaptea, dar de acum actorii sunt liberi pînă se pregăteşte aparatul pentru filmare. Fiecare are nişte timp de omorît şi – în hotărîrea de a-şi face cel mai bun program posibil – o altă noapte lungă în faţă.

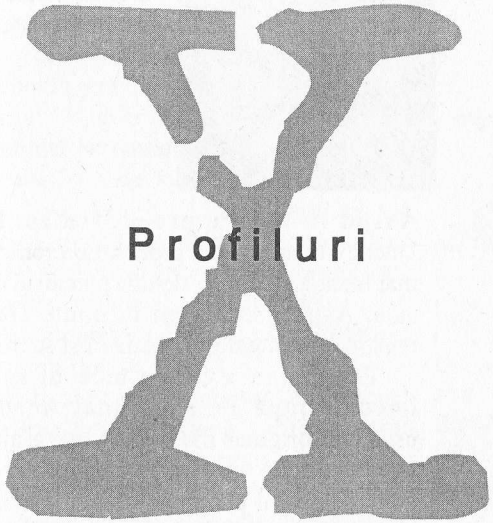
Profiluri

profiluri

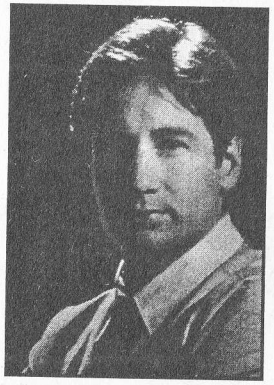

David Duchovny
(alias Fox Mulder)

Avînd în vedere pregătirea sa, David Duchovny ar aprecia probabil o cronică ceva mai literară pentru a-i descrie parcursul carierei sale. Astfel ne-ar veni în minte cele mai reuşite secvenţe despre oameni şi şoareci.

Fiind cineva care a început să joace imediat după ce a terminat Academia, uscăţivul originar din New York a ajuns de la Ivy League, unde părea înrădăcinat, la o profesie care îl pune periodic în situaţia de a se uita atent spre cer după obiecte care vor fi adăugate mai tîrziu cu ajutorul graficii computerizate.

Avînd ocazia să aibă rolul principal din *Dosarele X*, Duchovny pare destinat să aibă întotdeauna o şansă în ceea ce priveşte rolurile bune, dar nu urmînd un anumit drum pe care oricine presupune că ar trebui să-l urmeze. O dată ce s-a lansat cu roluri precum cele din *Rapture* („Extaz"), *Chaplin* şi

Kalifornia, unde joacă împreună cu Brad Pitt şi Juliette Lewis, Duchovny a simţit că se află pe drumul cel bun şi, ca urmare, a avut reţineri serioase în faţa unui serial de televiziune. „Este ca o cursă de cai", remarcă el, bucurîndu-se de cîteva momente de relaxare, departe de trailerul său de pe platoul de filmare de la *Dosarele X*. „Ai 15 băieţi care vor deveni următorul cel mai important lucru şi trei dintre ei ajung să termine."

„Îmi cîştigam pîinea", remarcă el, „Mi se părea că voi da lovitura la un moment dat."

Duchovny era dispus să aştepte să vină şi vremea lui. A jucat cîteva roluri interesante şi, mulţumită excentricităţilor hollywoodiene, ştia că un film de succes, orice film de succes, îl va promova în următorul eşalon valoric. „Am fost întotdeauna convins că lucrurile vor lua o întorsătură favorabilă pentru mine", spune el. „Nu ştiam în ce mod. Şi deodată impresara mea, cu care mă înţelesesem că nu doresc seriale, mi-a trimis scenariul de la *Dosarele X*, pentru că ea credea că este într-adevăr bun. Ea citeşte toate episoadele-pilot şi acesta este singurul pe care mi l-a trimis."

Episoadele favorite ale lui David Duchovny sînt „Duane Barry" şi „One Breath."

Duchovny îşi aduce aminte că s-a gîndit că va fi plătit pentru episodul-pilot şi că astfel va putea petrece în jur de o lună în Vancouver, pentru ca apoi să caute un alt rol. Aflat acum în mijlocul unei alte zile de lucru de 12-14 ore, nu poate decît să zîmbească, remarcînd cu ironie „Lucrurile nu prea s-au petrecut aşa."

Într-adevăr, Duchovny, cu riscul de a abuza de o metaforă, a fost mai rapid decît toţi caii din acea cursă, dacă numărul celor

care au folosit televiziunea pentru a se lansa cu succes în filmele de lung metraj vă poate spune ceva. În orice caz, înclinat spre introspecţie cum este, Duchovny simte povara a ceea ce se aşteaptă din partea lui, iar mantia celebrităţii nu o poartă tocmai cu uşurinţă, descoperind că a deveni brusc o celebritate presupune şi anumite dezavantaje, mai ales de ordin personal.

Mai mult ca orice, actorul a fost afectat de faptul că, deşi i s-au prezentat toate datele, nu a apreciat corect volumul de muncă pe care îl presupun *Dosarele X*. „Primul an pare să fi fost cel mai greu, pentru că nu mai purtasem pe umeri niciodată o povară atît de grea", îşi aminteşte el. „Primul an s-a redus la supravieţuire – voi supravieţui *fizic*? Este ceea ce mi-am imaginat că simt triatloniştii: Cînd începi să concurezi, îţi doreşti doar să ajungi la final, iar pînă la urmă începi să doreşti să obţii un timp bun."

„Au fost multe zile în primul an cînd am vrut să plec acasă şi mi-am zis: „Nu pot să mai continuu. Nu pot să mă mai întorc la lucru."

Cu toate acestea, situaţia n-a fost mai uşoară în cel de-al doilea sezon din punctul de vedere al cerinţelor impuse de filmări – lucrurile complicîndu-se mai ales din cauza sarcinii lui Gillian Anderson, cînd o parte din responsabilităţile ei i-au revenit pentru un timp lui Duchovny – acesta simţindu-se uşurat doar de noua direcţie artistică a serialului. „Anul trecut cred că munca a fost mult mai bună din punct de vedere calitativ. A fost stimulativ într-un fel."

Întotdeauna un critic dur, Duchovny a

considerat că au fost cîteva episoade bune în primul an, în care a jucat cu mare plăcere şi care au fost diferite de aproape toate serialele de largă audienţă. Cît despre contribuţia sa, el spune că „am fost mulţumit din cînd în cînd de munca mea."

În schimb, în cel de-al doilea sezon, el crede că „sîntem într-adevăr cel mai bun serial de televiziune", adăugînd că este recunoscător că filmul a rezistat şi că, astfel, actorii, scenariştii şi regizorii au avut şansa să se maturizeze împreună. Cel de-al treilea sezon va fi cam la fel, apreciază el cu sarcasmul său caracteristic, „înainte de a aluneca în mediocritate."

De fapt, avînd în vedere felul în care Duchovny şi producătorul executiv Chris Carter abordează lucrurile, mediocritatea ca variantă nu este luată în considerare. A fi vedetă înseamnă să beneficiezi şi de nişte avantaje, printre care acela că Duchovny a fost în măsură să-şi pună amprenta în mod creativ asupra showului, aducînd cîteva idei şi contribuind astfel la mitologia *Dosarelor X*. Nici Carter (cu care a ajuns să fie prieten şi cu care Duchovny spune că s-ar întîlni şi dacă nu ar lucra împreună), şi nici altcineva de pe platou nu acceptă cu uşurinţă amestecul actorilor. Despre Carter, Duchovny spune: „Este cu adevărat un producător nemaipomenit şi este cu adevărat receptiv la ideile mele – de aceea consider că este un producător minunat", a mai adăugat el.

Cît despre relaţia profesională dintre ei, Duchovny spune: „Amîndoi vrem ca serialul să fie cît mai bun posibil, aşa că nu ne

Î: Cu ce a fost îmbrăcat David Duchovny la vizionarea pentru rolul lui Mulder?

R: După cele spuse de Chris Carter, David purta „o cravată cu porci pe toată suprafaţa ei." De obicei, el evită cravatele, chiar pînă acolo încît a apărut fără guler la spectacolul de decernare a premiilor .

certăm. Amîndoi sîntem conştienţi că lucrăm din răsputeri pentru a face din acest show unul extraordinar."

Unul dintre ţelurile lui Duchovny a fost să dea viaţă personajului Fox Mulder – care, subliniază el, a fost în mod firesc destul de vag la începutul serialului – pentru a-i oferi o perpsectivă incitantă pentru el ca actor. „A fost incitant, fără doar şi poate, ceva care s-a adăugat experienţei mele, din punctul de vedere al posibilităţii de a ghida destinul personajului", explică el. „Pentru că personajul nu avea nici un destin. Ca în orice show de televiziune, eşti forţat să creezi pînă la urmă o istorie a sa, pe care n-a avut-o niciodată".

O dată ce *Dosarele X* au supravieţuit sondajelor Nielsen şi o dată ce el şi Carter au realizat că serialul va merge înainte, Duchovny se confesează: „A devenit important pentru mine să creez acea istorie cît se poate de interesantă."

Episodul final celui de-al doilea sezon, intitulat „Anasazi", şi dezvăluirile despre familia lui Mulder de la începutul primelor două episoade din cea de-a treia serie oferă o strălucire mitică, explorînd caracterul lui Mulder şi istoria familiei acestuia, mergînd pînă la rolul tatălui său în experimentările extratereştrilor. Aceste episoade fac ceva lumină în povestea răpirii de către extratereştri a surorii lui Mulder, Samantha, una dintre motivaţiile proeminente ale personajului. Din punctul de vedere al lui Mulder, aceste calităţi mitice pot fi găsite şi în filme ca *Star Wars* („Războiul stelelor") sau *Riders Of The Lost Ark* („Cei de pe arca pierdută").

Acele episoade pe care el le menţine, împreună cu alte întîmplări anterioare, au „creat o mitologie unică a personajului, şi sînt foarte mulţumit de faptul că mi-am dat seama că pot să-i spun lui Chris: „«Uite, am cîteva idei, aş vrea să fiu implicat în crearea acestui mit»."

Duchovny subliniază că sarcina lui Anderson şi scurta sa absenţă au generat neintenţionat această rezonanţă emoţională. Răpirea lui Scully l-a făcut pe Mulder, pornit în căutarea ei, să îşi reamintească de ceea ce a simţit atunci cînd sora sa a păţit acelaşi lucru. Toate acestea au oferit, după părerea lui Duchovny, „un material brut care poate fi exploatat şi în viitor."

Din punct de vedere al actorului, profunzimea acestor episoade este mai presus de „formula pe care pluteam în derivă la mijlocul anului trecut", cu subiecte individuale, toţi monştrii şi toate fenomenele paranormale pe care le puteau imagina scenariştii. Referitor la producerea acelor episoade, el spune că: „*Dosarele X* erau poate un show interesant, poate mai bun decît majoritatea... dar pentru actor nu erau chiar atît de interesant de jucat."

De acum serialul se poate deplasa înainte şi înapoi în profunzimea mitologiei sale, pentru ca apoi să se întoarcă la episoadele standard. „Intensitatea este prea mare şi poate deveni melodramatică", remarcă Duchovny cu privire la necesitatea de a rupe segmentele mitologice, adăugînd că producătorii au obţinut acum „un echilibru interesant" între cele două.

Fiind un perfecţionist la fel de mare ca şi

Î: Care este numărul apartamentului lui Mulder?

R: 42.

Carter, Duchovny este conştient că este uneori refractar atunci cînd trebuie să spună o anumită replică lălăită – acele secvenţe în care se lansează într-o serie de explicaţii foarte detaliate despre un anumit eveniment, sau despre o serie de evenimente din trecut. „La început era aproape imposibil – era, practic, un efort fizic", spune el. „Încerci să-l faci interesant din punct de vedere actoricesc... (dar) uneori este ca şi cum ai memora porcăria aia şi pe urmă ai spune totul pe nerăsuflate."

Duchovny recunoaşte că, din cînd în cînd, se teme că exerciţiile de narare pot deveni „povestea de adormit copii a lui Fox Mulder" şi că ocazional el îi întreabă pe scenarişti: „Putem spune această poveste un pic mai bine?" El mai subliniază că nu este uşor să realizezi în fiecare săptămînă, în timpul disponibil, echivalentul unui film şi că acest gen de expuneri devine necesar. În consecinţă, Duchovny i-a asigurat pe scenarişti că îşi va da toată silinţa în privinţa acestor scene, dar că, în schimb, vrea să fie răsplătit de aceştia cu altele cu adevărat bune.

Duchovny poate fi rezervat în ceea ce priveşte părerile sale faţă de celebritate, avînd în vedere că Internetul se aprinde ca un pom de Crăciun atunci cînd îşi scoate cămaşa, iar atunci cînd merge pe stradă este strigat adeseori: „Mulder." „Celebritatea nu este deloc amuzantă", spune el sec.

„Nu este nimic amuzant în legătură cu asta. Celebritatea presupune să fii cunoscut. Îmi imaginez că trebuie să fie frumos să fii cunoscut pentru o faptă bună pe care ai făcut-o,

dar, din nefericire, genul de celebritate pe care ţi-o aduce televiziunea este monocolor."

Cert este că Duchovny a acordat o atenţie deosebită acestui fapt, din punctul său de vedere şi din al celorlalţi. El îl descrie pe partenerul său din *Kalifornia*, Brad Pitt, ca fiind un tip rezervat, care a suportat cu greu articolele apărute în presa de scandal.

„Înţeleg că face parte din joc", admite el, „dar cîteodată este greu să te amuzi de faptul că tu încerci să îţi trăieşti viaţa, iar oamenii te spionează şi te arată cu degetul. În lumea în care trăim, toţi vor să fie celebri. Dacă voi ajunge vreodată celebru, aş prefera să fiu celebru *pentru* ceva". Cu un gest de resemnare, el a mai adăugat: „În acest moment, nu cred că mai am de ales."

Duchovny se împacă greu cu ideea de celebritate. Întrebat care este cea mai neplăcută parte a vieţii sub microscop, el a răspuns: "Nu ai voie să faci greşeli, să faci ceva prostesc. Totul trebuie să fie calculat în cele mai mici amănunte. Ai un impuls şi începi să te întrebi: «Pot să fac asta? Mă priveşte oare cineva?» Este ca şi cum ai fi catolic", mai spune el caustic.

Toate acestea nu au neapărat legătură cu *Dosarele X*. Dimpotrivă, „este minunat şi îmi oferă securitate financiară", şi foarte probabil că îi va oferi ocazia să joace roluri interesante în filme, după terminarea serialului sau în perioada dintre sezoane. Cu toate că nimic nu este planificat, dacă va găsi materialul potrivit, el ar putea avea şansa să joace într-un film în timpul pauzei de după sezonul 1995-1996. „Este timp suficient, dar totul trebuie să meargă perfect", remarcă el.

Î: Care a fost primul caz al lui Mulder la FBI?

R: Prima lui însărcinare a fost lanţul de spargeri condus de John Barnett, pe care l-a arestat si a ajutat la condamnarea lui („Young at Heart"). Barnett „a murit" în închisoare pe 16 septembrie 1989.

ADEVĂRUL ESTE DINCOLO DE NOI

Î: Ce joc jucau Mulder si sora sa atunci cînd a fost răpită?

R: Stratego

Î: De cînd Mulder scrie poezii, care este cea favorită?

R: El i-a menţionat pe John Ashbery, Wallace Stegner şi Charles Bukowsky în mod special; de asemenea a adaptat o nuvelă a lui Bukowsky pentru un spectacol pe Broadway.

Avantajele celebrităţii sînt mari, dacă nu chiar enorme. În fond, cîţi oameni au ocazia să lucreze alături de cîinii lor? Căţeluşa lui Duchovny, Blue, o făptură cuviincioasă, un amestec de javră cu Collie, este aproape întotdeauna alături de el şi nu prea are posibilitatea să se plîngă. „Este foarte fericită să se urce în maşină în fiecare dimineaţă, mult mai fericită decît mine", spune Duchovny. „Asta-i ca o expediţie pentru ea."

El a avut chiar ocazia să joace într-un episod al serialului său favorit (sau eventual cel de-al doilea de pe lista preferinţelor): *The Larry Sanders Show* („Reprezentaţia lui L.Sanders"). A avut doar o singură rugăminte: să fie lăsat să se interpreteze pe sine ca şi cum ar fi un adevărat netrebnic.

Simţul umorului lui Duchovny nu este unul şi acelaşi lucru cu replicile pe care le dă în serial, de multe ori el uitînd ce face şi unde se află. Născut la 7 august, Duchovny a fost atît de tăcut în copilărie, încît fratele său Danny, mai mare cu patru ani decît el, se amuza spunîndu-le prietenilor săi că David este „retardat." Duchovny are de asemenea şi o soră mai mică. Cînd este întrebat despre fratele său, el răspunde fără ezitare „Danny lucrează cu copiii handicapaţi." (De fapt, fratele său este un prosper director comercial.)

Duchovny recunoaşte că era timid în adolescenţă, ieşind foarte rar cu fete. Părinţii săi au divorţat cînd avea 11 ani şi Duchovny a spus în mai multe interviuri că aceasta a contribuit, probabil, atît la succesul său academic, cît şi la modelarea personalităţii sale, el fiind la acel moment foarte retras. Cît despre restul minciunilor spuse de

fratele său, dimpotrivă, David era un atlet înnăscut, care juca atît basket, cît şi baseball. El şi Carter au fost chiar parteneri de *squash*, pînă cînd acesta a fost nevoit să abandoneze acest sport din cauza unor probleme cu muşchii striaţi ai unui picior.

După o perioadă la o şcoala elementară de băieţi, unde i-a avut colegi pe John F. Kennedy Jr. şi pe actorii Zach Galligan (*Gremlins*), Bill Wirth (*Body Snatchers*) şi Jason Beghe (care a jucat în episodul „Darkness Falls" din *Dosarele X* cariera academică a lui Duchovny a urmat drumul Universităţii Princeton, unde a jucat baseball şi unde a petrecut aproape un an în echipa de baschet. De acolo s-a mutat la Yale, unde a obţinut diploma de profesor de literatură engleză. Încă îi place să citească mult, scriitorii săi favoriţi fiind Norman Mailer şi Thomas Pynchon. Hobby-urile sale sînt: yoga şi baschetul, iar atunci cînd are timp îi place să citească poezii prin diferite cluburi – ocupaţie pentru care nu prea are timp, din pricina programului său obişnuit.

Duchovny a început să joace oarecum din întîmplare, el luînd lecţii de actorie pentru a-l ajuta la scrierea scenariilor. Beghe, prietenul său din copilărie, lua şi el lecţii de actorie. El l-a convins pe David să se prezinte la un concurs pentru un rol într-un spot publicitar, ca o sursă suplimentară de venit. Cei doi au lucrat mai mult timp ca barmani, aşa că era oarecum de aşteptat ca Duchovny să apară într-o reclamă la berea Lowenbrau.

În 1987, la puţin timp după ce a obţinut doctoratul în engleză (teza sa avînd titlul „Magie şi tehnici în poezia şi proza

Î: Cine este Danny?

R: Încă de la începutul *Dosarelor X*, Mulder (şi mai apoi Scully) au dat telefoane la un misterios şi nevăzut „Danny". Danny Valodella este un atotştiutor şi unul dintre cei din birou care poate fi mituit (cu un bilet la meciul echipei Redskins) să expedieze căutători de numere de înmatriculare, sau de dosare de adopţie. Chris Carter a fost întrebat cine este, de fapt, acest personaj. El a răspuns: „un tip care trăieşte pe unul dintre rafturile biroului lui Mulder."

contemporană"), Duchovny a început să se dedice tot mai mult actoriei – o alegere care a avut implicaţii nu numai în viaţa lui Duchovny, dar şi asupra altor mii de abonaţi la Internet.

„Practic nu am luat o decizie", spune el. Le făceam pe amîndouă odată – preda, lucra la teza de doctorat şi juca – şi cred că mi-am dat seama că nu doream să fiu profesor."

Duchovny s-a mutat la New York, dar timp de cîţiva ani el nu prea a găsit de lucru. „Aceea a fost probabil cea mai grea perioadă din viaţa mea", spune el, adăugînd că atunci s-a întrebat care sînt motivele pentru care vrea să devină actor şi dacă poate să o facă.

El a început să joace în piese de teatru nesemnificative, a avut un mic rol în filmul *Working Girl* („O femeie face carieră") şi unul în *New Year's Day* („Ajunul Anului Nou"), înainte de a fi distribuit în rolul agentului travestit Dennis/Denise Bryson din cea de-a doua şi ultima serie din *Twin Peaks*. Deşi ar fi fost probabil mult mai înţelept ca el să nu fie văzut pentru prima oară de publicul telespectator purtînd o rochie şi tocuri înalte, pentru el nu a fost o problemă. „La acel moment nu aveam o carieră, aşa că nu aveam ce să ruinez", spune el.

„A fost un rol mişto, într-un serial mişto, chiar dacă era în declin; toată lumea a fost copleşită, aşa că am acceptat slujba. Am fost doar puţin speriat pentru că nu ştiam cum să fac, cum să pregătesc rolul."

Duchovny a mai primit rolul principal în *Red Shoe Diaries* („Jurnalele pantofilor roşii"), ulterior el fiind prezentatorul antologiei erotice a lui Zalman King. „Nu ştiam ce avea

să iasă, dar episodul-pilot era bun", spune el. „Sînt mîndru de el. De acolo am început să am o idee despre cum să fac ceea ce fac."

În mod similar, aproape toate rolurile lui Duchovny au fost caracteristice, dacă nu chiar comerciale. Printre ele se numără cel din producţia *The Rapture* („Extazul") al lui Michael Tolkin, unde apare alături de Mimi Rogers, şi cel din *Chaplin*. Un rol mai uşor este acela de trăsnit, în comedia de familie *Beethoven*.

După cum spune Duchovny, rolul din *Red Shoes Diaries* s-a dovedit a fi de căpătîi, oferindu-i posibilitatea să arate o altă faţă a ceea ce poate să facă. În plus, a început să se simtă mai bine în postura de actor, el descriind *The Rapture* ca pe o experienţă dificilă, iar pe *Twin Peaks* ca pe o ciudăţenie. După ce a apărut în filme cu buget redus, care nu l-au solicitat, *Red Shoes Diaries* i-a adus primul rol principal. „A fost foarte important să văd dacă pot să fac asta", mai spune el.

În maniera sa obişnuită, Duchovny ar fi probabil primul care să spună că programul producerii *Dosarelor X* este epuizant şi frustrant, dar încrederea şi devotamentul faţă de calitatea serialului îl fac să meargă înainte, oricît de mult ar vrea să protesteze împotriva dialogului încîlcit şi a ritmului istovitor. După cum spune el în felul său caracteristic: „Este foarte greu să faci şi fie un serial prost."

Î: Cum a cunoscut-o David Duchovny pe actuala sa prietenă?

R:El îşi cumpără un costum, (primul după mulţi ani) şi a întrebat-o pe Perrey Reeves, care intrase în magazin pentru a-şi cumpăra lenjerie, ce costum să aleagă – cel gri sau cel albastru? Ea i-a spus să le cumpere pe amîndouă.

profiluri

Gillian Anderson (alias Dana Scully)

Gillian Anderson şi-a urmat propriul drum şi, în majoritatea cazurilor, nu a avut o hartă.

Dosarele X i-au schimbat nu numai cariera profesională, ci şi întreaga viaţă într-un mod greu de anticipat chiar şi de ea.

Este de asemenea o poveste de succes şi plină de pilde, spusă de cineva care abia acum începe să realizeze cursul evenimentelor care au purtat-o de la meseria de chelneriţă la statutul de vedetă.

„La momentul respectiv, pare să fie ceva etern", spune Anderson. „Doar citind despre destinele altora şi privind înapoi spre al meu, îmi dau seama cît de norocoasă am fost."

Odiseea lui Anderson începe de pe vremea cînd era elevă la Liceul Grand Rapids din Michigan. Atunci s-a decis să se prezinte la o probă pentru un rol într-o piesă de teatru. Deja, la acel moment, Anderson locuise împreună cu familia sa la Chicago,

Porto Rico şi la Londra, unde au rămas timp de aproape nouă ani. Familia Anderson (tatăl, Edward, conduce o companie pentru postprocesare de film, mama, Rosemary, este analist) s-a întors în Statele Unite, stabilindu-se la Grand Rapids pe cînd Gillian, cel mai mare dintre cei trei copii, avea 11 ani.

Cam sălbatică în adolescenţă, Anderson a avut la un moment dat aspiraţii ştiinţifice, dar în liceu s-a orientat spre actorie. „Nu pot să-mi dau seama cum, de unde doream să fiu biolog marin sau arheolog, m-am hotărît să devin actriţă, pur şi simplu nu s-a întîmplat", povesteşte ea.

Anderson s-a întors la Chicago pentru a studia actoria la DePaul University's Goodman Theater School. Un impresar de la firma William Morris din New York a văzut într-un avizier un anunţ de-al ei. Firma i-a propus să o ajute să o reprezinte, în viitoarea carieră artistică, dar cu condiţia să se mute la New York. Astfel, la vîrsta de 22 de ani, Anderson şi-a încărcat toate lucrurile într-o maşină şi s-a stabilit acolo.

Prima şansă, dintr-o serie lungă, i s-a oferit pe cînd lucra ca picoliţă pentru a se întreţine. La două săptămîni după începerea repetiţiilor, actriţa Mary-Louise Parker s-a decis să renunţe la rolul din piesa *Absent Friends* („Prieteni absenţi") care urma să se joace pe Broadway, pentru un rol în filmul *Grand Canyon*. Producătorii piesei de teatru aveau nevoie disperată de cineva în loc şi astfel Anderson a primit rolul, pentru ca, ulterior, pentru el să primească Premiul Teatrului Mondial.

Lucrînd în continuare în două locuri ca

Cînd s-a mutat la Vancouver, Gillian Anderson a locuit într-un apartament deţinut de Steven Williams, care pe vremea aceea juca în *21 Jump Street*, şi a devenit, mai tîrziu, misteriosul X.

Î: Ce lucruri la modă purta Gillian Anderson cînd era tînără?

R: Ea a purtat un inel în nas şi, un timp, şi-a vopsit părul în albastru, purpuriu şi negru.

picoliţă, după ceea ce ea numeşte „un uşor succes“ cu rolul din *Absent Friends*, Anderson a continuat să dea interviuri şi, după mai multe căutări deşarte, i s-au oferit trei roluri în aceeaşi zi: într-o altă piesă de teatru de mică importanţă, într-un film cu buget redus care într-un final s-a numit *The Turning* („Cotitura“) şi care i-a avut în rolurile principale pe Tess Harper şi pe Karen Allen; şi în *The Philanthropist* („Filantropul“), o piesă de Christopher Hampton, care urma să se joace la Teatrul New Heaven din Connecticut.

Avînd în vedere că piesa din New York i-ar fi încurcat celelalte proiecte, Anderson a ales două din trei, optînd pentru film şi pentru *The Philanthropist*. După cum s-a dovedit mai tîrziu, piesa lui Christopher Hampton a ajutat-o să ajungă în final la Los Angeles, cunoscînd un actor pe care avea să-l urmeze ulterior pe Coasta de Vest. „Nu sînt convinsă că, dacă n-aş fi făcut toate aceste alegeri aş mai fi jucat acum în *Dosarele X*“, se gîndeşte ea.

Încîntată fiind de ideea de a deveni o stea de cinema, o dată ajunsă în Mecca cinematografiei, Anderson a avut de îndurat tot felul de lucruri frustrante. „În primul rînd am jurat că nu mă mut la Los Angeles“, recunoaşte ea, „şi, o dată ce totuşi am făcut-o, am jurat să nu primesc roluri în filme de televiziune. M-am răzgîndit abia după ce am stat mai mult de un an fără a avea o slujbă şi, deşi mă prezentam la audiţii, mă rugam să nu primesc acele roluri cu care nu doream să am de-a face.“

În ciuda a ceea ce acum ea numeşte a

avea „o idee greşită în ceea ce priveşte serialele de televiziune în comparaţie cu filmele de lung metraj“, Anderson a citit scenariul episodului-pilot de la *Dosarele X* şi a găsit imediat legătura cu personajul pe care ar fi urmat să-l interpreteze, Dana Scully, şi cu partenerul acestuia, agentul FBI Fox Mulder.

De fapt *Dosarele X* au fost singurul serial la care s-a dus la audiţie în 1993, la acel moment ştiind foarte puţin despre acest gen de filme. Mai mult, ea l-a întrebat pe impresarul ei ce reprezintă episodul-pilot, neavînd idee că fiecare reţea de distribuţie achiziţionează de patru ori mai multe astfel de episoade decît serialele în sine. „Am presupus cu naivitate că vom avea succes“, povesteşte ea, adăugînd că a sperat ca obţinînd rolul şi jucînd în cele 13 episoade (acesta fiind numărul de episoade comandat de obicei serialelor noi) să intre într-un eşalon superior de actori. Ea a presupus că se va dedica acestui proiect cel mult un an.

La acel moment, Anderson avea doar 24 de ani, iar personajul Scully – un medic care dorea să ajungă agent FBI – avea 29-30 de ani. În consecinţă, impresarii actriţei au minţit declarînd că aceasta are 27 de ani.

Evaluînd posibilitatea de a fi obligată să lucreze din nou ca picoliţă, Anderson şi-a dat seama că este pentru ultima oară cînd avea să primească ajutor de şomaj. Două zile mai tîrziu, s-a îmbarcat într-un avion cu destinaţia Vancouver, pentru a începe filmările de la *Dosarele X*. Ulterior s-a dovedit că Anderson nu era deloc pregătită pentru destinaţia finală a acelui drum.

Episoadele favorite ale lui Gillian Anderson sunt „Beyond The Sea“ („Dincolo de mare“) şi „Irresistible“ („Irezistibilul“)

Î: Care este numărul dosarului lui Dana Scully?

R: În „3“, îl vedem pe Mulder deschizînd un Dosar X ce privea dispariţia partenerei sale. El îşi pune ochelarii şi insigna în dosarul purtînd numărul X73317.

Î: Ce operă literară a inspirat poreclele folosite de Scully şi de tatăl ei?

R: *Moby Dick*, de Herman Melville. Dana Scully îi spunea tatălui ei „Ahab", după tiranicul căpitan care a omorît Balena Albă; el o numea „Starbuck", după capabilul locotenent care îl slujea.

„Nu am anticipat că aveam să fiu atît de populară", spune ea, negîndindu-se niciodată, nici chiar după începerea filmărilor, că serialul va rezista mai mult de două sau trei sezoane. „Mă întreb de multe ori: Oare în ce m-am băgat? În primul an a fost cel mai greu din punctul de vedere al orelor la care trebuia să filmez, ajungînd să dorm din ce în ce mai puţin şi să joc întruna."

„Acum corpul şi psihicul meu sînt obişnuite cu asta, dar tot nu pot accepta ideea că vom apuca să ajungem la sezonul cinci sau şase. Nici măcar nu pot să mă gîndesc la asta fără să intru în panică", povesteşte Anderson, rîzînd pentru că, la fel ca şi David Duchovny, ea a semnat un contract care expiră la sfîrşitul sezonului cinci.

Într-un basm sau într-un film american din anii '30, povestea s-ar fi putut termina aici, dar saga lui Anderson abia începe. În timpul producţiei, a început să se întîlnească cu unul dintre regizorii artistici, Clyde Klotz. După aproape patru luni, cei doi s-au căsătorit, în timpul unei vacanţe în Hawaii. Cînd, mai tîrziu, Anderson şi-a dat seama că este însărcinată, a ştiut exact ce vrea să facă, dar a refuzat să se gîndească la urmările deciziei sale.

Preocupată, mai ales după ce a auzit unele zvonuri, de faptul că s-ar putea face presiuni pentru a fi înlocuită, Anderson i-a spus mai întîi lui Duchovny şi apoi producătorului executiv, Chris Carter. Decizia a fost luată imediat: filmările vor continua ţinîndu-se cont de condiţia sa, dar i-a fost interzis să vorbească despre acest lucru.

Limitarea prezenţei lui Anderson în serial

nu a fost un lucru uşor. Spre deosebire de un film cu mulţi actori, în care un personaj se poate retrage, lăsînd totul pe umerii celorlalţi, *Dosarele X* sînt bazate pe două personaje, de care este nevoie uneori 14-16 ore pe zi, avînd liber doar jumătate de sîmbătă şi duminica.

Totuşi, Anderson a cîştigat admiraţia tuturor celor implicaţi în acest serial, ea respectînd programul producţiei pînă în ultima săptămînă de sarcină. Toate aceste complicaţii au fost resimţite cel mai mult de către regizori şi secunzii lor care au fost nevoiţi să caute unghiuri de filmare speciale pentru a pune în umbră schimbările ei fizice, dar şi Anderson recunoaşte că ultimele luni deveniseră cam istovitoare.

„Picioarele mele erau umflate şi eram epuizată, adormind între două scene", declară ea, amintindu-şi cu drag că membrii echipei aveau grijă de ea, aducîndu-i chiar cutii de carton pe care să stea. „Devenise sarcina echipei, pentru că toată lumea făcea tot ce-i stătea în puteri pentru ca totul să meargă bine."

Fata lui Anderson, Piper, s-a născut în septembrie 1994 prin operaţie cezariană (la care nu se aştepta nimeni şi care a obligat-o să rămînă internată şase zile, revenind, după alte patru, pe platouri pentru a filma episodul „One Breath"). În acest episod o găsim pe Scully, apărută în mod inexplicabil, într-un centru medical din Washington, după ce anterior, în „Ascension", fusese răpită de extratereştri. Scena îi are ca protagonişti pe tatăl lui Scully şi pe o misterioasă soră medicală, care încerca să-i aducă spiritul

(vizualizat plutind într-o barcă, departe de mal), înapoi pe tărîmul celor vii.

Cu toate că episodul a fost conceput astfel încît să nu o solicite excesiv din punct de vedere fizic, Anderson povesteşte că „a fost, probabil, unul dintre cele mai grele momente, pentru că, acum fiind mamă, mintea îmi era concentrată asupra copilului, fie că doream sau nu acest lucru." Din păcate, s-a trezit legată de un pat (în care trebuia să stea cîteodată şi şapte ore în şir) cu un mănunchi de tuburi de care se putea desprinde doar cu mare dificultate, fiindu-i asfel imposibil să stea cu fetiţa ei între filmări.

„Din punct de vedere psihic era insuportabil", spune ea. „În acelaşi timp, ştiam că era un lucru pe care trebuia să-l fac pentru ei. Au făcut concesii enorme pentru a-mi permite să mă descurc cu sarcina."

În ciuda aspiraţiilor ştiinţifice din copilărie, actriţa admite că unul dintre cele mai grele aspecte ale rolului ei este rostirea încîlciţilor termeni medicali pe care îi are adeseori în dialog. „Este foarte greu să faci legătura", spune ea. „Pînă la un punct, sînt foarte multe lucruri pe care le poţi înţelege de la zi la zi, pe măsură ce studiezi aceste replici, dar sînt unele pe care trebuie să le iei aşa cum sînt şi, fiind actor, să le faci să sune ca şi cum ai şti despre ce este vorba."

Din cauza ritmului de producţie, mai adaugă ea, „nu este timp să amîni aceste replici pentru a le găsi sensul adevărat." În plus, Duchovny posedă o memorie vizuală foarte bună, Anderson simţind o oarecare presiune în încercarea de a ţine pasul cu el.

Î: Care a fost gradul militar al tatălui lui Scully?

R: În scenariu, William Scully are gradul de căpitan, chiar dacă în „One Breath" („O răsuflare") îi apare Danei purtînd uniforma de amiral (cu o stea pe umăr). Poate că, în mintea lui Scully, tatăl ei era amiral.

În ciuda motoului acestui serial, „să nu ai încredere în nimeni", credinţa în scenarişti dă actorilor un anumit grad de confort. Deşi a admirat mult episodul-pilot, Anderson recunoaşte că este sub nivelul materialului realizat ulterior. Ea şi-a mărturisit simpatia pentru episoadele Beyond The Sea („Dincolo de mare") şi Irresistible („Irezistibil"), care i-au dat ocazia să abordeze o largă paletă interpretativă. „Scenariile stabilesc într-adevăr gradele de emoţie pe care avem voie să le exprimăm", spune ea, notînd că episoadele menţionate „impun implicare emoţională şi mai multă tehnică din partea actorilor."

Cel puţin în primul sezon, Anderson făcea cu regularitate exerciţii fizice: „Îmi plăcea enorm să fac tumbe." Toate au fost oprite brusc, la un moment dat, din cauza sarcinii. De fapt Anderson îşi aduce aminte că a turnat o scenă din episodul „Young At Heart" („Cu inima tînără"), în care criminalul John Barnett o împuşcă pe Scully, aceasta purtînd însă vesta antiglonţ. Actriţa a fost filmată cadru cu cadru în timp ce se prăbuşea pe spate, în cădere evitînd de puţin marginea unei coloane de marmură aflată în spatele ei. „Pe deasupra", mai spune ea, „am realizat mult mai tîrziu că atunci eram deja însărcinată."

Anderson recunoaşte că nu mai ţinuse în mînă niciodată o armă de foc şi că prima oară i s-a părut cît se poate de ciudat. „Mîna mea acoperea practic întreg pistolul", mustăceşte ea, „dar ceilalţi îmi aduceau aminte să nu o fac."

Succesul serialului a dat naştere altor

Î: Cum se numea prietenul cu care şi-a dat întîlnire Scully prima şi singura dată?

R: Rob, în „Jersey Devil" („Diavolul din Jersey").

Î: Care a fost primul rol TV al lui Gillian Anderson?

R: A avut un rol de invitat în „Class of '96" („Promoţia '96).

probleme care necesitau un alt fel de dexteritate. Deşi ea spune că arată „cu totul altfel cînd nu o joacă pe Scully", Anderson, (care recunoaşte că are 1,60 metri şi că îi ajunge lui Duchovny, înalt de 1,85 metri, ceva mai sus de buric), are acum o mare povară. Îşi dă seama că mai sînt doar puţine locuri unde se poate duce fără a fi recunoscută. A savurat anonimatul de care s-a bucurat în unele locuri din Europa, în timpul unei călătorii.

În ciuda desfăşurării rapide a evenimentelor, intimii *Dosarelor X* susţin că pe Anderson celebritatea nu a schimbat-o. Pe cînd notorietatea nu era încă insuportabilă, ea recunoaşte că a devenit mult mai atentă în relaţiile cu publicul. „Am tendinţa să fiu o persoană foarte rezervată şi primesc oamenii cînd vreau eu să-i primesc, nu cînd vor ei să vină", recunoaşte ea.

Acestea fiind spuse, Anderson este recunoscătoare pentru felul în care fanii au acceptat caracterul ei, luînd în considerare că există Brigada de Testosteroni Gillian Anderson – echivalentul fanclubului D., denumit Brigada Estrogenă David Duchovny. Ea este de asemenea flatată că oamenii care sînt fascinaţi de personajul TV sînt în general cei care transmit mesaje prin calculator, care trimit scrisori gîndite şi lipsite de desenele colorate caracteristice fanilor altor vedete. „Există inteligenţă în atracţia pe care o degaj", remarcă ea, subliniind că în Anglia i se spune că este „atracţia bărbaţilor care gîndesc."

„Practic mă bucur că nu primesc scrisori de genul „eşti atît de frumoasă, aş vrea să mă căsătoresc cu tine, de-abia aştept să-ţi scoţi

hainele", continuă ea rîzînd, în timp ce încearcă să imite tonul unui patron de serviciu telefonic: „Cred că mi-ar veni să vomit dacă aş primi astfel de scrisori."

Cu toate că apreciază faptul că filmul se bazează pe două personaje şi că raportul dintre Scully şi Mulder este abil realizat, lui Anderson nu i-ar părea rău să vină o zi în care să primească mai mult ajutor din partea unor terţi angajaţi, astfel încît cuplul central să aibă mai multe momente de respiro. Cu atît de puţin timp de odihnă în fiecare săptămînă şi cu un program de filmări de aproape 10 luni, „anul devine foarte plin", mai spune ea.

Anderson recunoaşte că îi era greu să se oprească în momentul în care, după un prim sezon istovitor, în sfîrşit a avut cîteva clipe libere. „Pur şi simplu n-am ştiut ce să mă fac", spune ea. „Aveam un gol imens în jurul meu. Era oribil." Acest lucru l-a rezolvat, între sezonul doi şi trei, înhămîndu-se la tot felul de activităţi.

Mutîndu-se în Vancouver, petrecerea timpului alături de familie este de obicei tot ceea ce îşi doreşte şi, în acelaşi timp, are nevoie. Este de asemenea interesată să joace într-un film în timpul în care nu filmează pentru *Dosarele X* şi este încurajată de faptul că îi sînt propuse personaje care sînt diferite de Scully. „Nu am fost transformată în şablon", declară cu o oarecare uşurare actriţa, anticipînd cu nostalgie ziua cînd – după o afirmare indubitabilă în televiziune – va avea probabil timp să se îmbarce într-o etapă superioară celei ce, pînă acum, ar putea fi descrisă ca o excelentă aventură.

Pînă şi Anderson trebuie să recunoască

Î: Ce şi-a dorit Gillian Anderson să devină cînd va fi mare?

R: Biolog marin.

faptul că a existat un moment cînd a trebuit să se oprească să-şi tragă sufletul şi să se pună la curent cu toate evenimentele care i-au influenţat viaţa într-un timp atît de scurt. „Tot ceea ce a ţinut pasul cu mine", spune ea, reflectînd pentru un moment, „sînt de fapt întîmplări din viaţa mea."

Mitch Pileggi
(alias directorul-adjunct
Walter Skinner)

Dacă bagajul de şmecherii al unui actor trebuie să conţină şi experienţa de o viaţă, atunci Mitch Pileggi are mai multe astfel de bagaje decît poate cineva să care.

Pileggi aduce o perspectivă neobişnuită asupra rolului pe care-l interpretează, directorul-adjunct al FBI, Walter Skinner, prin faptul că a crescut mai mult în străinătate, lucrînd la un moment dat pentru Departamentul de Apărare şi ocupîndu-se de sucursalele din Orientul Mijlociu. La vîrsta de 27 de ani s-a întors în Statele Unite, începîndu-şi cariera de actor.

Totuşi să nu-l întrebaţi pe Pileggi dacă poveştile paranoice despre conspiraţiile guvernamentale, prezentate de *Dosarele X*, au un sîmbure de adevăr. „Nu vreau să simt în ceafă respiraţia celor de la fisc", spune el rîzînd.

Deşi experienţa sa profesională ante-

rioară s-ar putea să nu-i fi oferit multe surse de inspirație, Pileggi a reușit totuși, bazîndu-se pe o anumită parte a acesteia, să creeze personajul Walter Skinner într-o manieră naturală și foarte personală. Skinner este un personaj dedicat adevărului, care este prins deseori între obsesia lui Fox Mulder de a face publice secrete și agenții puternici și lipsiți de scrupule care încearcă să-i submineze cercetările.

„M-am bazat pe tata din plin pentru a-l crea pe Skinner", spune Pileggi, al cărui tată a murit la puțin timp după premiera serialului. „Erau anumite lucruri pe care le făceam fără să conștientizez, dar mama și frații mei și-au dat seama de asta."

„Cred că nu o făceam intenționat. Mama m-a chemat la un moment dat și mi-a spus: Știi, îl văd pe tatăl tău. O impresionase într-adevăr."

Pileggi îl descrie pe tatăl său ca fiind „o parte foarte importantă din viața sa", un manager al operațiunilor Departamentului de Apărare, care prin natura meseriei sale a călătorit în toată lumea împreună cu familia. Acasă era un tată iubitor, în timp ce la serviciu „era dur și autoritar, dar în același timp și foarte corect cu angajații săi. Din fericire, acestea sînt trăsăturile de caracter ale lui Skinner care i se datorează."

Născut la 5 Aprilie la Portland, Oregon, Pileggi a început să călătorească împreună cu familia sa de la vîrsta de șapte ani și „nu s-a oprit decît mult mai tîrziu", după cum spune chiar el.

Munca tatălui i-a făcut să se stabilească pentru o perioadă relativ îndelungată în Turcia, timp în care Pileggi a terminat acolo

liceul, apoi urmînd colegiul în Germania, pentru ca în final să lucreze în Arabia Saudită, pentru aceeași firmă ca și tatăl său. Mai tîrziu avea să lucreze în Iran.

Fiind în Turcia, Pileggi, a prins două tentative de lovitură de stat, trecînd de asemenea des prin Beirut pe vremea cînd lucra în Arabia Saudită. Cînd guvernul din Iran s-a prăbușit, el a fost unul dintre ultimii americani care au părăsit zona, de-abia avînd suficient combustibil pentru a ateriza la Atena. „A fost într-adevăr înfricoșător", spune Pileggi. „Atunci m-am gîndit: Chestia asta pute. Nu sînt sigur că vreau s-o mai fac."

Pileggi s-a întors în Statele Unite și, cum în liceu și în primul an de colegiul luase ceva lecții de actorie, „am început să mă ocup de asta." S-a mutat la Austin, Texas, jucînd în cîteva piese mici. Apoi s-a întors în California și a primit roluri în seriale ca *Dallas*, *The A Team* („Echipa A") sau *Hooperman* și de asemenea în filmele *3 O'Clock High* („Febra de la ora 3") și *Return of the Living Dead* („Întoarcerea mortului viu").

Musculosul actor înalt de 1,85 metri (care spune că este „infirm" dacă nu face exerciții fizice în fiecare zi și care, avînd o statură impunătoare, iubește mersul pe patine cu rotile), a fost distribuit în *Shocker*, un film regizat de maestrul genului horror, Wes Craven. Producătorii aveau nevoie de cineva „rău într-un mod sexy" pentru a juca rolul unui criminal psihopat. Pileggi a cîștigat acest acest rol pentru care au candidat în jur de 50 de actori. Proba sa a fost atît de înfricoșătoare, încît producătoarea Marianne Maddalena și-a mutat scaunul de lîngă el,

Episodul favorit al lui Mitch Pileggi este „End Game“ („Joc final“).

aşezîndu-se în colţul opus al camerei. „Începuse să transpire“, îşi aminteşte el. „De fapt, era foarte amuzant.“

Shocker ar fi trebuit să facă furori, bazîndu-se pe succesul celuilalt film al lui Craven *Nightmare on Elm Street* („Coşmar pe Elm Street“), dar din păcate proiectul s-a oprit după primul film. Cu toate că lui Pileggi i-a plăcut să lucreze cu Craven, personajul interpretat de el era atît de maniac, încît nu numai că nu i-a deschis uşi, ba chiar i-a închis probabil altele, oamenii identificîndu-l cu personajul.

Cu toate acestea, au urmat alte roluri în filme şi seriale de televiziune, incluzînd apariţii în *Models Inc.* şi în *Basic Instinct*. „Eu apăream în scena în care îl interogau pe Michael Douglas... din păcate“, remarcă Pileggi cu o oarecare tristeţe în glas, apoi, referindu-se la mult mai cunoscuta scenă a interogatoriului lui Sharon Stone: „Am tot încercat să-l fac să-şi depărteze picioarele.“

Pentru *Dosarele X*, Pileggi a dat proba de două sau trei ori pînă să fie în sfîrşit distribuit în rolul lui Skinner. Înainte de a fi angajat, de fiecare dată cînd îl chemau, se întreba: „De ce o fac? Data trecută n-au vrut să mă angajeze. De această dată am fost cam băţos cînd am abordat rolul (era vorba de Skinner). Am fost destul de morocănos şi lipsit de simţul umorului şi, din fericire, Chris a crezut că joc, căci se potrivea cu personajul.“

Abia mai tîrziu Pileggi avea să afle că fusese respins dăţile anterioare din cauza părului, sau mai bine zis, a lipsei lui. Solidul actor (care rămîne cea mai grozavă „descoperire“a directorului de distribuţie din

Los Angeles, Rick Millikan) se rădea în cap în acea perioadă şi de aceea producătorul executiv Chris Carter nu l-a crezut potrivit pentru acele roluri. Privind înapoi, Pileggi este bucuros acum că nu a primit acele roluri, pentru că au fost episodice, pe de o parte, iar pe de alta, pentru că nu l-ar mai fi putut juca pe Skinner.

Pileggi aduce o intensitate considerabilă personajului Skinner care, remarcă el, este prins la mijloc între agenţii Mulder şi Scully, pe de o parte, şi Fumătorul de Ţigări şi oamenii săi, pe de alta. „Pînă la acest punct, depinde numai de situaţiile pe care trebuie să le rezolve“, spune el, sugerînd că Skinner vrea şi el să afle adevărul, dar pe căi ceva mai convenţionale decît mai tinerii săi subalterni.

Unul dintre episoadele care i-au oferit mai multă libertate a fost „End Game“(„Jocul final“), în care Skinner depăşeşte aria atribuită acestui personaj şi, prin canale neoficiale, o ajută pe Scully să îl găsească şi să îl salveze pe Mulder, memorabilă fiind lupta dintre el şi X (jucat de Steven Williams). „Steven a venit cu cîteva idei foarte bune“, spune Pileggi . „El este cel care a sugerat ca Skinner să riposteze lovindu-l cu capul. Eu am răspuns: Da, într-adevăr este nemaipomenit. Cred că este exact ceea ce ar fi făcut Skinner.“

Pileggi îşi aduce aminte că regizorul Rob Bowman i-a spus să folosească mai multă forţă în momentul în care îl împingea pe Williams în peretele liftului, iar la următoarea încercare aproape că l-a scos prin el. „Aproape întreg peretele liftului se deformase. Era cît pe ce să îl dărîmăm“, remarcă

el.

De asemenea, Pileggi a primit o serie de scrisori de la veterani ai războiului din Vietnam, datorită poveştii din „One Breath", în care Skinner relatează că a luptat şi el acolo. Pileggi a considerat aceste scrisori ca fiind o laudă. Şi acest personaj îşi are fanii săi, în număr tot mai mare, deşi Pileggi susţine că toate aceste aprecieri sînt relative şi se datorează timpului pe care îl petrece alături de vedetele *Dosarelor X*, David Duchovny şi Gillian Anderson. „Dacă ies să iau cina împreună cu David, ei nici nu mă observă, dar nu mă deranjează", chicoteşte el.

Actorul îşi exprimă imensa admiraţie faţă de vedetele serialului, care, spune el, sînt extrem de bine dirijate. „Le asculţi tehnobol-boroseala care-i apucă uneori şi nu-mi dau seama cum de reuşesc", se minunează Pillegi, adăugînd: „Ne distrăm, chicotim, ne prostim şi rîdem, ceea ce şi trebuie să facem."

Pileggi are în prezent un contract pe termen lung cu serialul şi este nerăbdător să afle planurile pentru Skinner pe măsură ce filmul evoluează, adăugînd că iubeşte oraşul Vancouver şi că nu are nici o problemă în a-l interpreta pe Skinner, atîta timp cît acesta – pentru a cita personajul – poate merge pe linia peste care Mulder tot trece.

În fond, după toate călătoriile pe care le-a făcut, Mitch Pileggi pare un om care în sfîrşit şi-a găsit un loc unde se simte ca acasă. „Acesta este visul actorului – ori să primească roluri în filme de succes, ori să interpreteze personajele unui serial de calitate ca acesta", spune el. „Nici c-aş putea fi mai fericit."

profiluri X

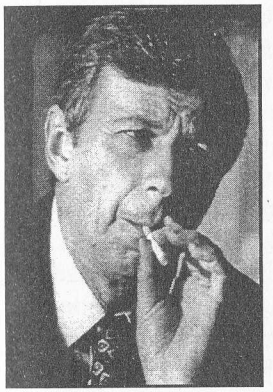

William B. Davis (alias The Cigarette-Smoking Man*)

Pentru a răspunde din capul locului la întrebare, nu, William B. Davis nu este fumător... dar interpretează unul la TV.

Davis a fumat odată, dar s-a lăsat cu mult înainte de a apărea în *Dosarele X*. Cînd totuşi o face, pentru a interpreta personajul înspăimîntător Cigarette-Smoking Man, sau mai bine zis Cancer Man, foloseşte ţigări din ierburi. Este unul dintre rolurile care, după cum recunoaşte şi Chris Carter, nu au fost iniţial de o asemenea amploare. De altfel, el trebuia să vorbească foarte puţin şi să apară foarte rar.

Experimentatul actor şi profesor de artă dramatică apare în episodul-pilot al *Dosarelor X* ca o figură ştearsă, care participă la acoperirea dovezilor găsite de agenţii Scully şi Mulder şi care va spune

* Fumătorul de Ţigări (n.tr.).

prima replică abia în episodul 20, intitulat „Tooms". Toată viaţa sa Davis a regizat şi a predat cursuri de actorie, asta pînă cînd el însuşi a luat lecţii de actorie pentru a-şi îmbunătăţi calităţile pedagogice. „M-am gîndit: poate că am învăţat ceva spunîndu-le în tot acest timp oamenilor ce să facă", îşi aduce el aminte, înainte de a începe să joace diferite roluri prin anul 1980.

Născut la Toronto la 13 ianuarie, Davis s-a preocupat încă din copilărie de actorie, pentru ca mai tîrziu să urmeze Universitatea din Toronto şi apoi Academia de Muzică şi Arte Dramatice din Londra. După ce, timp de cinci ani, a lucrat la un teatru din Anglia, s-a întors în Canada unde s-a ocupat de teatru şi radio la Canadian Broadcasting Co.

Episoadele favorite ale lui William B. Davis sînt „End Game" („Joc final") şi „Anasazi".

Davis a continuat să predea, fiind în acelaşi timp directorul Centrului William Davis pentru studiul actoricesc, odată mutat în 1985 la Vancouver, pentru a conduce Şcoala de Actorie Vancouver. De asemenea, a jucat în producţii TV precum *Stephen King's It*, *Mac Gyer* şi *Heart of a Child* („Inimă de copil"), şi în filmele *Look Who's Talking* („Uite cine vorbeşte") şi *The Dead Zone* („Zona moartă").

Cigarette-Smoking Man este un personaj fără istorie, după cum spune Davis, fără o viaţă personală pe care să o poată, eventual, teoretiza. Să spunem că este drogat de propria sa muncă ar însemna să-l subestimăm. Nu există altă viaţă, alt scop în afară de conceptele sale.

Davis rîde cînd este întrebat dacă personajul are un nume mai convenţional, el

găsind tot felul de simboluri în felul în care este prezentat, referindu-se, în particular, la juxtapunerea rău-foc. Deşi este oarecum reţinut în a declara că, în esenţă, el îl joacă pe Diavol, se întreabă cu un zîmbet parşiv: „Ce alt nume în afară de Lucifer aş putea avea?", adăugînd cu repeziciune că Cigarette-Smoking Man nu se consideră a fi rău ci, mai corect, „pornit într-o cruciadă pentru a salva lumea."

Canadianul recunoaşte că acest rol îl pune permanent la încercare, din moment ce distinsul actor are un uşor accent pe care trebuie să îl transforme într-unul corespunzător unui birocrat de la Washington. „Trebuie să fiu atent la sunetul vocalelor", spune Davis.

Davis a trebuit să renunţe într-o oarecare măsura la a mai preda, pentru că actoria îi ocupa destul de mult timp. Între timp, studenţii săi au început să fie din ce în ce mai interesaţi de el, admirînd realizările de pe ecran ale profesorului lor. Unul dintre ei chiar a sugerat că Cigarette-Smoking Man ar putea fi un extraterestru care respiră monoxid de carbon. „Pe vremea cînd încă eram tăcut", spune el cu un zîmbet care nu aduce mai deloc cu acela al personajului său, „oamenii îmi cereau să arăt cît de bine reuşesc să par *sinistru*."

profiluri X

Steven Williams
(alias X)

Dacă vreţi să aflaţi o părere venită din interior despre *Dosarele X*, nu-l întrebaţi pe Steven Williams; nu pentru că nu ar vrea să vă răspundă, ci mai degrabă, pentru că nu *poate* să o facă.

„Despre X sînt la fel de nelămurit ca şi publicul", spune el, referindu-se la personajul pe care a început să-l joace în cel de-al doilea sezon, o sursă guvernamentală foarte sus-pusă care l-a înlocuit pe Deep Throat, cel care îl ajuta pe agentul Fox Mulder. El are misiunea de a face puţină lumină în cercetările lor, informaţiile sale fiind adeseori decisive. „Mă ţin în întuneric; este atît de jalnic." Cu toate acestea, simpaticul actor (care în contrast cu personajul, are un zîmbet dezarmant) nu are de ales – exceptînd posibilitatea de a fi avertizat cu un oarecare timp înainte că va trebui să filmeze şi că X nu va avea aceeaşi soartă ca predecesorul său, Deep Throat. Demonstrînd instinctele de

supravieţuire ale lui X, Williams încearcă de fapt să facă publicul să şi-l dorească cît mai mult timp în serial.

Petrecîndu-şi cinci ani în postura de Captain Fuller în producţia Fox *21 Jump Street*, Williams cunoaşte exact locul filmărilor, din moment ce acel serial a fost realizat tot la Vancouver. A primit rolul din *Dosarele X* în ultimul minut (iniţial, fiind distribuită o actriţă), într-o oarecare măsură graţie relaţiei cu regizorul producător David Nutter şi coproducătorilor executivi Glen Morgan şi James Wong, alături de care a lucrat atît la *21 Jump Street,* cît şi la un serial Disney intitulat *The 100 Lives of Black Jack Savage* („Cele 100 de vieţi ale lui Jack Savage"). În ciuda naturii sale agreabile, Williams spune că nu are nici o problemă în a aborda starea de spirit necesară interpretării personajului X, informatorul şovăitor şi şters al agentului Fox Mulder. „Este un automatism", spune el. „Ei strigă motor şi, pac, sînt domnul X. Sînt în stare să fac această trecere într-o clipă şi astfel să-i păcălesc pe oameni."

Cu toate că iniţial actorul s-a gîndit să-l înţeleagă pe X , în final a decis că e mai bine să păstreze un oarecare mister. „Cu cît ştiu mai puţin despre el, cu atît devine mai interesant. Acesta este modul în care l-am interpretat", spune Williams. „Important este că X este un supravieţuitor. El a spus: nu vreau să mor. Cu toate că este rece şi impenetrabil, poţi simţi că îi este frică."

„M-am tot gîndit să fac toate acele lucruri (să mă pregătesc), dar apoi am realizat că «Nu, merge şi aşa»". Din acest motiv, Williams

şi-a făcut slujba bătrîneşte. După cum o spune chiar el: „Citeşti cuvintele şi te pui în situaţia respectivă."

Actoria l-a dus pe Williams într-o mulţime de locuri. Născut la 7 ianuarie în Memphis, Tennessee, pînă la vîrsta de 7 ani a fost crescut mai mult de bunicii săi (părinţii fiind divorţaţi), trăind într-o comunitate de fermieri în care bunicul său era preot baptist.

După un stagiu în armată, Williams a lucrat că vînzător de pantofi la Chicago, renunţînd în 1972, în favoarea unei cariere de fotomodel, pentru ca mai tîrziu să lucreze la un teatru de copii. Cariera de fotomodel l-a ajutat să apară în reclame şi datorită acestora a lucrat pe scenă şi a fost nominalizat de două ori pentru Premiul Joseph Jeffersson.

Primul rol l-a primit în 1975, în filmul *Cooley High*, urmînd în 1980 un altul în *The Blues Brothers*. La acel moment, actorul se stabilise în Los Angeles, unde a primit roluri în filme şi seriale de televiziune precum: *Corrina Corrina*, *Missing în Action 2* („Dispărut în acţiune"), *Twilight Zone*: *The Movie* şi în numeroase alte showuri TV, înainte şi după ce a jucat în *21 Jump Street*. Într-o lume plină de şomeri, Williams remarcă : „Din momentul în care am început să fac asta, nu a mai trebuit să fac altceva. Îi mulţumesc lui Dumnezeu că am ştiut întotdeauna să joc bine."

Deşi l-a îndrăgit pe personajul pozitiv Captain Fuller, Williams susţine că-i place şi genul de violenţă pe care are voie să o arate în *Dosarele X*, de la execuţia cu sînge rece a unui alt agent în episodul „One Breath" (îmi place această cruzime rece), pînă la ciocnirea brutală dintre X şi directorul-adjunct Skinner în liftul din „End Game". Majoritatea prietenilor apropiaţi au fost miraţi de personaj, spunîndu-i „Omule, aceasta este o parte ascunsă din tine însuţi."

După spusele lui Williams, el a ajutat la punerea în scenă a luptei dintre X şi Skinner, avînd un interes deosebit în coregrafia luptelor şi artelor marţiale, de pe vremea cînd a lucrat cu Chuck Norris la partea a doua a filmului *Missing in Action* („Dispărut în misiune"). „În aceste condiţii, am spus: ce-ar fi o frumoasă lovitură de cap pentru început?" îşi aminteşte Williams. „Skinner este acelaşi gen de tip, deci va trebui să lovească cu capul pentru a se salva... Acesta este genul de tipi care nu doresc o luptă lungă. Ei vor să te termine şi să plece de acolo."

Episoadele favorite ale lui Steven Williams sînt „End Game" („Joc final") şi „One Breath" („O răsuflare").

Williams a lucrat foarte mult cu David Duchovny, pe care-l descrie ca fiind un „băiat simpatic", chiar dacă nu tocmai un prieten de băutură. Cu toate acestea, cei doi se distrează împreună pentru a elimina tensiunea, mai ales atunci cînd cineva greşeşte o replică. „Cîteodată este atît de greu, încît trebuie să joci rolul celuilalt pentru a te destinde", spune el.

Deşi s-a simţit oarecum constrîns de scenariu, Williams este bucuros că rolul său nu s-a perimat şi nici măcar nu-l deranjează că interpretează unul dintre puţinele personaje fără nume din serialele de largă audienţă. Întrebat care crede că ar putea fi numele lui X, actorul face o pauză, recunoscînd că nu şi-a pus niciodată problema asta. „Leroy", spune el după o clipă, rîzînd cu poftă. „Leroy Williams." Motiv pentru care îşi spune domnul X."

The Lone Gunmen*

Creat de James Wong şi de Glen Morgan, acest trio al teoriei conspiraţiei paranoice care a publicat revista *The Lone Gunmen* („Pistolarii singuratici") – Langly, Byers şi Frohike – a apărut pentru prima dată în episodul „E.B.E" şi de atunci a devenit un personaj episodic, spre uimirea actorilor implicaţi.

În ciuda apariţiilor limitate, grupul a devenit extrem de popular, ajutîndu-l pe agentul Fox Mulder în încercarea sa de a găsi adevărul, în timp ce unul dintre ei îşi petrece foarte mult timp tînjind după partenerul lui Mulder, agentul Dana Scully. Desprinşi de rolurile lor şi scoşi la lumină, alături de trupa *Dosarelor X*, din Vancouver, ei sînt:

* Pistolarii singuratici (n.tr.)

Tom Braidwood (alias Frohike)

După cum s-a dovedit ulterior, o remarcă maliţioasă şi un drum la toaletă au reactivat cariera actoricească a lui Tom Braidwood, deşi era şi în continuare fericit să stea de cealaltă parte a camerei de filmat.

Braidwood, primul regizor secund al *Dosarelor X*, trecea din întîmplare pe lîngă locul unde producătorii alegeau actorii pentru rolul lui Frohike. În acel moment, regizorul William Graham – o cunoştinţă mai veche – l-a remarcat şi, după cum consemnează legenda, a spus: „Avem nevoie de cineva subţirel, cineva aşa ca Braidwood. S-a întors de la toaletă şi a fost primit cu salutul: „Ah, Frohike", şi astfel se năştea o stea.

Braidwood recunoaşte că nu prea a avut de ales, dar că nici nu i-a displăcut să se întoarcă la actorie. „Mi-a lipsit întotdeauna", spune el, iar în ultimul an, în timpul verii, chiar s-a preocupat să lucreze pe scenă atunci cînd timpul i-o permitea.

Născut la 27 septembrie, Braidwood a fost actor de teatru înainte de a se angaja în spatele scenei, lucrînd la seriale ca *Danger Bay* („Golful Periculos") şi *21 Jump Street* – la ultimul, alături de coproducătorii executivi Glen Morgan şi James Wong, care acum au creat personajul Frohike. Practic, cei doi

au relansat cariera actoricească a lui Braidwood.

În ciuda sarcinilor pe care le are ca regizor secund, Braidwood recunoaşte că apariţiile sale periodice din serial sînt distractive pentru echipă (membrii acesteia botezîndu-i bicicleta „Vehiculul Frohike") şi în nici un caz nu îi sînt impuse. „Am rezolvat problema", spune el, „de obicei este mai bine atunci cînd pregătesc eu filmul. Dacă eu filmez, cel de-al doilea regizor secund nu trebuie decît să preia totul."

Scenele cu Lone Gunmen, adaugă el, „sînt de obicei realizate repede şi superficial. Noi întrebăm: Am pronunţat corect toate cuvintele? Bun, atunci mergem mai departe." De asemenea, el subliniază faptul că partenerii săi „lucrează cel mai mult. „Ei trebuie practic să spună povestea. Eu nu am de spus decît «E tare tipa» şi «E sexy», uitîndu-mă pofticios după agentul Scully."

Bazîndu-se pe natura libidinoasă a lui Frohike, arătată de acesta în episoadele anterioare, Braidwood spune că îi place foarte mult să le spună oamenilor că „este destul de greu să fii singurul personaj îndrăgit de telespectatorii romantici ai acestui succes de televiziune".

Episodul favorit al lui Braidwood este „Dod Kalm" („Moarte liniştită").

Dean Hagling (alias Langly)

Cu puţin timp în urmă, Bruce Harwood s-a întors de la o întîlnire cu fanii serialului *Dosarele X* cu o cocardă pe care era inscripţionat „Nu sînt Garth" şi care îi era destinată pletosului său partener Dean Haglund.

Orice asemănare cu fictivul personaj din *Wayne's World* („Lumea lui Wayne") este întîmplătoare, Haglund afirmîndu-se în *Dosarele X* prin propriile glume. Foarte cunoscut la Vancouver printre actorii de comedie, Haglund a cîştigat rolul din *The Lone Gunmen* („Pistolarii singuratici") dintr-o serie de 30 de candidaţi.

Născut la 29 iulie, Haglund rămîne un membru al Theatersports – care prezintă piese ca „Star Trick: The Next Improvisation" („Următoarea improvizaţie") şi „Free Willy Shakespeare" („Eliberaţi-l pe Willy Shakespeare"). De asemenea a apărut într-o serie de producţii TV care s-au filmat în acea zonă, precum *The Commish, Sliders* şi *Street Justice* („Dreptatea străzii").

Haglund nu l-a întîlnit pe Harwood pînă cînd nu a primit rolul lui Langly. „Chiar şi audiţia a fost trăsnită, şi asta pentru că a trebuit să stau la telefon aproape tot timpul", glumeşte el.

Din moment ce îşi petrecea, de obicei,

Episodul favorit al lui Dean Haglund este „Tooms".

serile de vineri pe scenă, Haglund nu ştia mai nimic despre show, cu toate că rolul său i-a făcut pe cei mai înfocaţi fani ai *Dosarelor X* să se ducă să-l vadă pe scenă. „Au vizionat mai multe spectacole, au petrecut şi apoi au venit să mă vadă. Au început să ţipe şi a trebuit să joc alături de prietenii mei care mă întrebau: «Hei, cine sînt aceşti tipi?»", povesteşte Haglund, adăugînd că mai sînt şi oameni în circuitul de comedianţi care nu au auzit de filmul acesta, atunci cînd el este anunţat de prezentator: „L-aţi putut vedea în *Dosarele X*."

„Ce ?" spune Haglund, luînd aerul unui filfizon afectat. „E *porno*?"

profiluri

Bruce Harwood (alias Byers)

„Eu nu primesc replici amuzante", spune Bruce Harwood despre personajul său, Byers, cel mai inteligent dintre „pistolarii singuratici".

Nu că s-ar plînge, întrucît el apreciază rolul pe care îl joacă în serial. Născut în Columbia Britanică, Harwood a jucat în producţii TV precum *21 Jump Street*, *MacGyver* şi *Wiseguy* („Înţeleptul") şi de asemenea şi în remake-ul pentru televiziune al filmului *Bye Bye Birdie*. A jucat chiar şi în rolul unui analist programator în *The Fly II*, dar, cînd îi aduci aminte de asta, îl apucă rîsul. „E foarte prost", recunoaşte el. „Este amuzant dacă-i cunoşti pe oameni, pentru că în final toţi sînt ucişi."

Harwood, născut la 29 aprilie, vede personajul Byers ca fiind genul de profesionist expert în teorii conspirative. Ca şi Haglund, nu ştia nimic despre serial înainte de a fi distribuit şi, înainte de a fi rechemat pentru un alt episod, nu a avut nici cea mai mică idee dacă trioul va mai apărea vreodată. „Cînd am ajuns pe platou, am auzit tot felul de poveşti despre cît de populari sîntem", povesteşte el.

De altfel, Harwood atribuie o parte a popularităţii lor garderobei. Cei trei par incompatibili. Langly, pletos, este genul

rock'n roll, Byers seamănă cu un profesor foarte îngrijit, iar Frohike este tipul clasic de bătrîn murdar. De fapt, scenariştii Glen Morgan şi James Wong i-au creat pe cei trei bazîndu-se pe un trio similar pe care l-au văzut la o întîlnire a pasionaţilor de OZN-uri. „Acesta este motivul pentru care prind", sugerează Harwood. „În acest mod se autodefinesc vizual."

The Lone Gunmen au un rol clar, adaugă el, ei deplasează intriga într-o direcţie interesantă, împărtăşindu-şi teoriile paranoicului Mulder şi realizînd astfel atît de necesara poveste. Cu toate că a intrat tîrziu în serial, Harwood remarcă intrigat că, de cînd urmăreşte serialul, nu-şi poate da seama cum „dacă este ajutat de atîţia oameni, Mulder nu ajunge niciodată aproape de adevăr".

Acestea fiind zise, Harwood este nerăbdător să îi acorde lui Mulder tot sprijinul de care acesta are nevoie, atîta timp cît îi este necesar, pentru a-şi putea continua treaba. „Cel puţin de patru sau de cinci ori pe an", adăugă el imediat. „Contăm pe asta."

Episodul favorit al lui Bruce Harwood este „Humbug".

profiluri

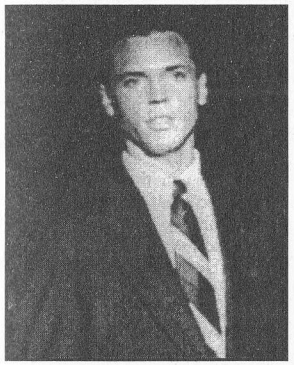

Nicholas Lea
(alias Agent Alex Krycek)

În ciuda faptului că apare într-un număr mic de episoade, Nicholas Lea – care şi-a făcut simţită prezenţa în postura agentului FBI Alex Krycek, un informator în slujba forţelor întunericului, al cărui scop este să saboteze cercetările lui Mulder – recunoaşte că prezenţa sa în *Dosarele X* s-a făcut simţită atunci cînd directorii de distribuţie din Los Angeles i-au solicitat serviciile după ce l-au văzut în serial. „În acest fel spargi imediat gheaţa", spune el, „şi este important pentru un actor din Vancouver care nu cunoaşte pe nimeni de acolo."

Lea s-a dedicat în totalitate actoriei la 25 de ani, după ce a terminat Facultatea de Arte. De asemenea, el a cîntat într-o formaţie. După destrămarea acesteia, Lea a întîlnit un profesor de actorie şi, cum dintotdeauna şi-a dorit să încerce asta, se poate spune că s-a aruncat cu capul înainte. „A doua zi mi-am dat demisia şi m-am apucat de actorie",

povesteşte el, admiţînd că „mă simţeam destul de invulnerabil la acel moment."

După ce a primit cîteva roluri în seriale de televiziune şi filme cu buget redus, Lea a fost cooptat în producţia ABC *The Commish*, unde, de alfel, a cunoscut-o pe prietena sa, Melinda McGraw, care a interpretat-o pe sora lui Scully în *Dosarele X*.

Lea a filmat mai mult de 30 de episoade din *The Commish*, apărînd pentru prima dată în *Dosarele X* în episodul „Genderbender", în postura unui tînăr speriat de întîlnirea cu un criminal capabil să-şi schimbe sexul. Acest rol i-a atras atenţia lui Rob Bowman, care l-a ţinut minte şi care l-a redistribuit pe Lea în rolul lui Krycek – un agent dublu prezentat la începutul celui de-al doilea sezon în episodul „Sleepless"(„Fără somn"), ca fiind partenerul lui Mulder şi care, fără ca Fox să ştie, lucra pentru Cigarette-Smoking Man.

Episodul favorit al lui Nicholas Lea este „Duane Barry".

Născut la 22 iunie, Lea este singurul actor din Vancouver care a fost luat în considerare pentru acest rol. Cînd a auzit că a fost distribuit, Lea îşi aduce aminte că a alergat la sala de gimnastică unde exersa Melinda şi a chiuit de bucurie.

Ca majoritatea personajelor secundare, Krycek are un trecut nedefinit. „Este într-adevăr o treabă de actor să inventezi un personaj", explică Lea, povestind că a făcut cercetări despre FBI şi că a scris o întregă poveste „despre cine era acest individ şi de unde venea el. Speri ca apoi deciziile pe care le iei în serial, la fel ca oricine, să fie motivate de trecutul acestora. Este o întreagă psihologie în spatele acestui lucru."

Acţiunile trădătoare ale lui Krycek i-au adus porecla de „Ratboy" („Şobolanul") din partea fanilor de pe Internet şi totodată un mic grup de admiratori care s-au autodenumit „The Ratnicks". Lea este onorat de acest gen de atenţie din partea fanilor,

Lea a filmat aproape tot timpul alături de David Duchovny şi cei doi s-au împrietenit, deşi nu s-ar putea spune acest lucru dacă ne bazăm pe lupta dintre cei doi din episodul „Anasazi", a cărui coregrafie le aparţine. „A fost cu adevărat urîtă", spune Lea. „Asta şi căutam – în nici un caz obişnuita bătaie de la TV."

Dosarele X oferindu-i o nouă imagine, Lea s-a gîndit să se mute la Los Angeles. „Am aşteptat pînă am avut într-adevăr ceva de oferit", a spus el, bucurîndu-se de un pahar de sifon în biroul de producţie din Vancouver. „Pentru că nu aici se distribuie rolurile importante, chiar trebuie să mă duc direct la sursă."

Cu toate acestea, Lea declară că oricînd ar fi gata să joace rolul lui Krycek – oricare ar fi porecla pe i-au dat-o fanii. „Voi renunţa la orice alt proiect pentru a veni aici şi pentru a face asta", declară el, demonstrîndu-şi astfel afecţiunea faţă de echipa de la *Dosarele X*.

„Ei sînt cel mai bun grup de producători alături de care am lucrat vreodată şi mi-au oferit o mare şansă. Este foarte uşor în această meserie să primeşti angajamente şi apoi să pleci, dar aceşti tipi mi-au oferit ceva deosebit, iar astfel de lucruri n-au preţ."

profiluri

Jerry Hardin
(alias Deep Throat*)

Din multe puncte de vedere, personajul Deep Throat, interpretat de actorul Jerry Hardin, a dat tonul şi o linie directoare *Dosarelor X*.

Cu toate acestea, nu se poate spune că i s-a arătat prea multă recunoştinţă acestui lucrător guvernamental, dacă stăm să ne gîndim că el a fost ucis în ultimul serial al primului sezon. *Deep Throat* a fost unul dintre contactele guvernamentale ale agentului Fox Mulder, care l-au ajutat pe acesta în încercarea sa de a descoperi adevărul.

Producătorul executiv Chris Carter a văzut în asasinarea sa un moment-cheie pentru a demonstra că nici un personaj implicat în *Dosarele X* nu este intangibil şi că, în consecinţă, toată lumea este în pericol. Hardin a crezut că acest lucru are legătură cu

* Voce groasă (n. tr.).

dorinţa sa de a apărea mai des în serial. Cu toate acestea, s-a bucurat de primirea pe care i-a făcut-o echipa de filmare atunci cînd a reapărut pe platouri pentru a filma scena unui vis, într-un episod de la începutul celui de-al treilea sezon. Echipa, spune el, „m-a primit cu braţele deschise."

Cît despre motivul care a determinat întoarcerea sa, Hardin spune: „Îmi place să cred că fanii m-au dorit înapoi în serial. Este remarcabil numărul oamenilor care doresc să-l întîlnească pe Deep Throat. Dacă stăm să ne gîndim, am apărut cam trei-patru minute în fiecare dintre cele şapte episoade în care am jucat, aşa că iau toate acestea ca pe un enorm compliment."

Interpretul bătrînului personaj a fost bucuros să reexamineze rolul. „Întotdeauna am îndrăgit acest personaj şi m-am simţit bine interpretîndu-l", spune el cu o voce plăcută. „De la bun început scenariul a fost foarte eliptic; simţul umorului şi felul în care se aprecia pe sine şi ceea ce făcea – toate aceste lucruri m-au solicitat foarte mult. A fost amuzant să mă joc cu asta."

Hardin a fost cooptat de echipa de scenarişti în momentul în care a fost angajat pentru cel de-al doilea episod intitulat „Voce groasă", deşi nimeni nu ştia exact ce se va întîmpla cu acest personaj. „Întotdeauna viitorul acestor roluri episodice este nesigur. Ei spun că s-ar putea să reapară în serial, dar experienţa mi-a demonstrat că nu te poţi baza pe asta", povesteşte el rîzînd. „Îţi joci rolul şi

Episoadele favorite ale lui Jerry Hardin sînt „The Erlenmeyer Flask" şi „Deep Throat" („Voce groasă").

apoi pleci."

Actorul a apărut în numeroase filme şi producţii TV, dar Carter l-a remarcat jucînd rolul unui avocat corupt în *The Firm (Firma")*, personaj care se asemăna întrucîtva cu Deep Throat. Înainte de *The Firm*, Deep Throat a mai jucat în filmele *Reds* şi *Tempest* şi în producţiile TV *Star Trek: The Next Generation* („Star Trek: Generaţia următoare"), *Star Trek: Voyager*, ca şi în producţia Lois & Clark: *The New Adventures Of Superman* („Noile aventuri ale lui Superman").

Hardin recunoaşte că îi place să joace personaje negative, care în „general sînt mai interesant de interpretat. În aceste cazuri eşti condus practic de acţiune, deşi în cazul *Dosarelor X* este vorba mai mult de limbaj şi de gîndire." Cu toate acestea, el mai spune: „Mă bucur că are succes în aceste condiţii, în acelaşi fel în care are şi *Star Trek*."

De fapt, Hardin vede o legătură între succesele celor două seriale, în cazul amîndurora meritul fiind, în mare măsură, al scenariului, care incită imaginaţia telespectatorilor. „După părerea mea, aceasta este o altă dovadă a importanţei limbajului", sugerează el. „Dacă stai să te gîndeşti, în *Star Trek* vezi doi sau trei tipi stînd pe puntea navei spaţiale, discutînd între ei... Accentul cade pe limbaj, iar replicile sînt foarte dense."

Din acest punct de vedere, Deep Throat are de îndeplinit o misiune ingrată, personajul

fiind nevoit să dezvăluie intrigi complicate, apărînd însă foarte puţin pe ecran şi în acelaşi timp fără să divulge prea multe despre sine. „Acestea sînt probleme amuzante de actorie", spune Hardin, referindu-se la natura misterioasă a lui *Deep Throat*. „Ţi se oferă un colţ de cameră şi ţi se spune să-ţi aduci contribuţia ca actor sau chiar o mai mare contribuţie. Nu cred că este dificil să fac asta. O iau ca pe ceva incitant şi ca pe o distracţie în acelaşi timp."

Încă din copilărie, actoria a fost o provocare şi un amuzament în acelaşi timp pentru Jerry Hardin. Născut la Dallas în 20 noiembrie, Hardin a crescut într-un orăşel de lîngă Dallas. Tatăl său era fermier, iar el, în adolescenţă, a participat la concursurile de rodeo. În general, a făcut, după cum spune el, „toate lucrurile pe care le fac de obicei tinerii."

În şcoală şi în cadrul bisericii, Hardin a jucat în piese de teatru şi a participat la concursuri de recitare şi de actorie, cîştigînd o bursă la Southwestern University din Georgetown, Texas. Aceasta a fost urmată de o bursă Fulbright la Academia Regală de Arte Dramatice din Londra.

Nimeni nu a înţeles alegerea făcută de Hardin în privinţa carierei sale. „Părerea celor din acea parte a Texasului era următoarea: Eşti un prost, băiete. Oamenii nu cîştigă bani din asta", povesteşte el, imitîndu-le accentul tărăgănat.

După doi ani petrecţi în Europa, Hardin

s-a întors la New York şi şi-a petrecut aproape 12 ani la un teatru regional. „Biata mea familie m-a urmat într-un fel sau altul", spune el. Soţia sa, actriţă şi ea, a jucat alături de el în timpul turneelor prin ţară.

Cu toate că el glumeşte pe seama acestui subiect, părinţii săi (tatăl în vîrstă de 91 de ani şi mama în vîrstă de 89, care încă mai locuiesc în Texas) l-au susţinut în general, deşi şi-au dat seama de pericole. Hardin recunoaşte rîzînd că pînă şi el şi-a descurajat copiii în ceea ce priveşte meseria de actor – „fără prea mult succes însă." De fapt, fiul său lucrează la NBC, iar fiica sa, Melora Hardin, este actriţă şi a jucat în filmele *Soul Man* şi *The Rocketeer*. Soţia sa este profesoară de actorie şi, în plus, este impresarul unor actori tineri.

Filmînd aproape toate scenele de la *Dosarele X* alături de David Duchovny, Hardin declară că a fost impresionat de capacitatea vedetei de a-i face pe cei care au numai apariţii episodice în serial să se simtă în largul lor şi bineveniţi. Acest lucru i-a fost foarte util lui Hardin, avînd în vedere că de obicei venea, filma a doua zi şi în ziua următoare pleca înapoi.

Chiar şi într-un timp scurt, Hardin a oferit *Dosarelor X* momente remarcabile, incluzînd scena din episodul „E.B.E.", în care recunoaşte că alături de alţi trei oameni a executat un extraterestru, şi scena propriei sale execuţii din episodul „The Erlenmeyer Flask". Ultimele cuvinte pe care Deep Throat

le-a adresat agentului Dana Scully au rămas întipărite în memoria telespectatorilor.

Hardin povesteşte cu mîndrie că, la întîlnirea sa cu fanii, „oamenii, şi erau cu sutele, m-au rugat să semnez deviza «Să nu te încrezi în nimeni», şi am presupus că felul în care am rostit acea replică le-a creat un sentiment intens, pe care l-au asociat cu personajul."

EPISOADELE

X sezon①

locurile

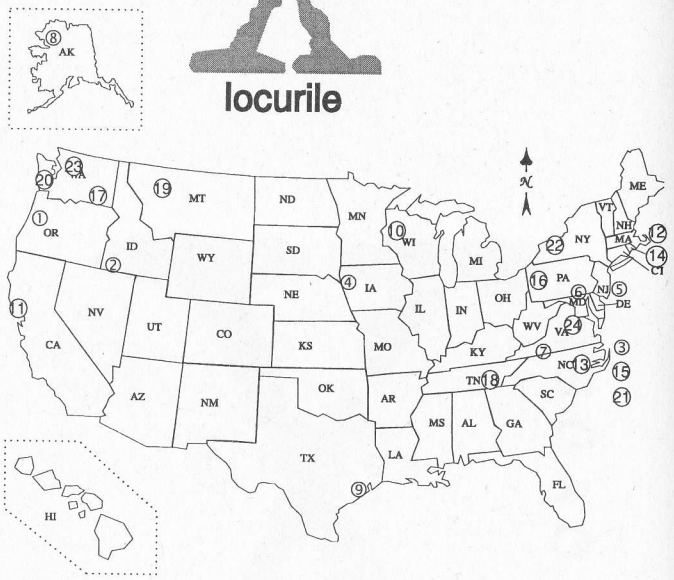

Harta a fost reprodusă prin amabilitatea lui Sarah Stegall

Legendă

1. Bellefleur, OR (Pilot)
2. Ellens AFB, ID (Deep Throat)
3. Baltimore, MD (Squeeze)
4. Sioux City, IA (Conduit)
5. Atlantic City, NJ (Jersey Devil)
6. Philadelphia, PA (Shadows)
7. Crystral City, VA (Ghost in the Machine)
8. Icy Cape, AK (Ice)
9. Houston, TX (Space)
10. Townsend, WI (Fallen Angel)
11. Marin County, CA (Eve)
12. Cape Cod, MA (Fire)
13. Raleigh, NC (Beyond the Sea)
14. Steveston, MA (Gerdenberder)
15. Baltimore, MD (Lazarus)
16. Tashmoo Prison, PA (Young at Heart)
17. Mattawa, WA (E.B.E.)
18. Kenwood, TN (Miracle Man)
19. Browning, MT (Shapes)
20. Olympic Nat'l Forest, WA (Darkness Falls)
21. Baltimore, MD (Tooms)
22. Buffalo, NY (Born Again)
23. Colson, WA (Roland)
24. Georgetown, MD (Erlenmayer Flask)

Notă: Locurile au fost alese în funcţie de tema principală; o serie de episoade au avut nevoie de mai multe locuri de filmare.

X

Dosarele X: Episodul-pilot

Prima difuzare: 10 septembrie 1993

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Robert Mandel

Apariţii speciale:
Charles Cioffi (Chief Blevins)
Cliff DeYoung (Dr. Jay Nemman)
Sarah Koskoff (Teresa)
Leon Russom (Detectiv Miles)
Stephen T. Miller (Truitt)
Zachary Ansley (Billy Miles)
Jim Jansen (Dr. Heitz Werber)
Malcolm Stewart (Dr. Glass)
Alexandra Berlin (Infirmiera)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Katya Gardener (Peggy O'Dell)
J. B. Bivens (Şoferul de camion)

Ric Reid (Astronomul)
Lesley Ewen (Recepţionerul)
Ken Camroux (Al treilea bărbat)
Dough Abrams (Omul din patrulă)

Ideea: Partenerul agentului FBI Dana Scully este agentul independent Fox Mulder, care şi-a dedicat munca de o viaţă studierii fenomenelor inexplicabile. Cei doi sînt desemnaţi să investigheze moartea misterioasă a unor tineri, colegi de liceu.

Locul acţiunii: Partea de nord-vest a statului Oregon.

Sinopsis: Începînd cu o notă în care se anunţă că povestea este „inspirată de documente reale", acest prim episod furnizează un fel de ghid al episoadelor viitoare, prezentînd personajele şi intrigile guvernamentale. Episodul debutează cu o răpire extraterestră, o fată fiind găsită moartă în pădurile din Oregon. Pe spatele fetei se descoperă două semne ciudate.

În acest timp, la Washington D.C., Dana Scully, un medic aflat de doi ani în slujba FBI-ului, îşi întîlneşte superiorii (cu această ocazie ne va fi prezentat Cigarette-Smoking Man „Fumătorul de ţigări", persoană care va rămîne însă tot timpul tăcută, Scully este întrebată dacă a auzit de Fox Mulder, licenţiat în psihologie la Universitatea Oxford şi apreciat de Birou ca fiind cel mai bun criminalist, poreclit „Spooky" (Bîntuitul de fantome), din cauza obsesiei sale pentru paranormal. Mulder a fost ales pentru a

cerceta cazurile nesoluţionate, care în mod normal nu ţin de competenţa Biroului, cunoscute sub numele de „Dosarele X". Scully a fost întrebată dacă doreşte să continue cercetările alături de Mulder, pentru a se putea verifica dacă acestea sînt într-adevăr întemeiate.

La început, Mulder este circumspect în ceea ce o priveşte pe Scully, motivînd că „am impresia că mă spionezi." Deja i-a verificat trecutul, amintind de lucrarea ei de diplomă: „Paradoxul gemenilor lui Einstein: O nouă interpretare." Cînd Scully l-a întrebat, mai mult pentru a-l verifica, dacă măcar s-a obosit să-i citească lucrarea de diplomă, el a asigurat-o că da şi s-a explicat oarecum: „Din păcate, în munca mea legile fizicii se aplică foarte rar." A doua zi, cei doi încep să investigheze nişte crime din Oregon, Dakota de Sud şi Texas, despre care Mulder este convins că sînt cauzate de răpirea de către extratereştri şi experienţele acestora. În pădurile din Oregon sînt găsite cadavrele a patru colegi de clasă, fiecare dintre ele avînd cîte două semne. Unul dintre cadavre este deshumat pentru a fi analizat, dar în sicriu este găsit un trup care nu are aspect uman, cu un dispozitiv metalic implantat în cavitatea nazală.

Dintre tinerii rămaşi în viaţă, unul, fiul şerifului, trăieşte practic ca o plantă, iar altul este ţintuit într-un scaun cu rotile.

Mulder emite teoria răpirii de către extratereştri, Scully replicînd că trebuie să existe o explicaţie ceva mai pămînteană. Ceva mai tîrziu, cei doi sînt orbiţi de o

lumină foarte puternică şi pentru aproximativ nouă minute îşi pierd cunoştinţa, pentru ca apoi să descopere cadavrul unui alt tînăr.

Întorşi la hotel, Scully descoperă pe spatele ei cîteva semne şi, speriată că ar putea fi de acelaşi fel cu cele de pe cadavre, se repede în camera lui Mulder. Fox o asigură că sînt ciupituri de ţînţari şi îi explică de unde vine obsesia sa pentru fenomenele paranormale: sora sa în vîrstă de opt ani a fost răpită de extratereştri, incident care, mai apoi, avea să-i dezbine familia. Fiind un anchetator apreciat şi avînd ceva „relaţii în Congresul american", Mulder a beneficiat de o oarecare libertate ce „mi-a permis să mă apropii de acest caz." Curînd după aceea, hotelul lor este incendiat, toate dovezile apărute în urma cercetărilor făcute pe cadavrul deshumat fiind distruse, iar această întîmplare dînd o notă de credibilitate ipotezelor obsesive ale lui Mulder.

Mulder şi Scully trag concluzia că în spatele acestor crime se află fiul şerifului, Billy, căruia extratereştrii i-au implantat ceva în cap care să-l menţină într-o stare de comă, din care să-l poată scoate atunci cînd au nevoie de el. Agenţii îi întîlnesc în pădure pe Billy şi pe tatăl său şi, într-o lumină orbitoare, observă că băiatul este dintr-o dată normal, cele două semne dispărînd de pe corpul său.

Scully raportează superiorilor săi că ea crede în teoria lui Mulder, dar că nu are nici o dovadă care ar putea-o confirma, exceptînd cilindrul găsit în nasul cadavrului investigat, cilindru pe care îl ţinuse tot timpul în buzunarul sacoului ei. Întrebată ce părere are

despre teoriile partenerului ei, Scully răspunde nonşalant: „agentul Mulder crede că nu sîntem singuri."

Mulder îi telefonează lui Scully pentru a-i spune că acest caz nu există în nici o evidenţă. În acest timp, „Fumătorul de ţigări" depune bucata de material extraterestru într-un imens depozit din Pentagon. Cel puţin o parte din adevăr se pare că există în acea cameră.

În scenariul original, într-un anumit moment, Mulder şi Scully urlă la lună.

Culisele poveştii: Făcînd o mare concesie programării realiste a serialului, episodul-pilot este precedat de un text în care este menţionat: „Ceea ce va urma este inspirat de evenimente reale, consemnate în documente oficiale." Producătorul executiv Chris Carter consideră că scena în care Scully se refugiază în camera lui Mulder foarte sumar îmbrăcată este un moment-cheie în care „se stabileşte ceea ce este de stabilit", faptul că relaţia dintre cei doi este de natură pur platonică. „Iubesc scena asta", mai spune el. În varianta originală a scenariului scris de Carter, la un moment dat Scully este în pat cu un individ numit „Ethan Minette", considerat a fi prietenul ei. Această scenă a fost tăiată însă la montaj. Ceasul din această scenă arată 11:21 p.m. – un număr care mai apare şi în alte episoade, fiind ziua de naştere a soţiei lui Carter, Dori.

Merită de asemenea să menţionăm că doctorul Heitz Werber, hipnoterapistul care îl intervievează pe Billy în finalul episodului-pilot, este acelaşi cu cel care l-a examinat şi pe Mulder, încercînd prin hipnoză să-l facă să-şi amintească momente despre răpirea Samanthei.

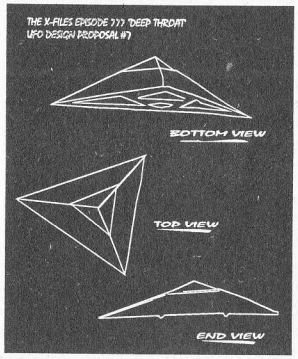

Deep Throat („Voce groasă")

Prima difuzare: 17 septembrie 1993

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Daniel Sakheim

Apariţii speciale:
Jerry Hardin (Deep Throat)
Charles Cioffi (Scott Blevins)
Michael Bryan French (Paul Mossinger)
Andrew Johnston (Colonelul Budahas)
Seth Green (Emil)
Lalainia Lindejerg (Zoe)
Vince Metcalfe (Kissell)
Gabrielle Rose (Anita Budahas)
Monica Parker (Ladonna)
Doc Harris (Mr. McLennen)
Sheila Moore (Verla Mc Linnen)
John Cuthbert (Ofiţerul comandant)
Brian Furlong (Ofiţerul conducător)
Michael Puttonen (Managerul motelului)

Ideea: Primind un pont de la cineva din interiorul FBI-ului (Deep Throat), Mulder şi Scully pleacă la Idaho pentru a investiga dispariţia misterioasă a unor piloţi militari.

Locul acţiunii: Sud-vestul statului Idaho

Sinopsis: Mulder trage cîteva sfori în interiorul FBI-ului şi porneşte să investigheze dispariţia misterioasă a unui pilot de încercare de la baza militară Ellens Air Force – practic cel de-al şaselea dispărut din 1967 pînă în prezent de la acea bază. Acest caz, îi spune el lui Scully, „are un anume parfum paranormal."

Înainte de plecare, un necunoscut, Deep Throat, îl avertizează pe Mulder că „este foarte interesat de cercetările sale" şi că „ar fi mai bine să nu se mai ocupe de acest caz."

Mulder şi Scully s-au întîlnit cu soţia pilotului dispărut şi aceasta le-a povestit că soţul său fusese cam imprevizibil în ultimul timp: la o petrecere şi-a presărat bucăţi de hrană pentru peşte peste mîncare, ţipa la copii fără nici un motiv şi avea crize bruşte de tremurat, ca şi cum ar fi suferit de convulsii. Mai tîrziu cei doi văd două săgeţi de lumină pe cerul nopţii, apoi se duc la Flying Saucer Cafe în căutarea nebunilor după OZN-uri. Acolo Mulder a văzut o fotografie a unui OZN care semăna foarte bine cu o alta care se presupunea că ar fi fost făcută în 1947 în localitatea Roswell din New Mexico. „Asta o să arate foarte bine în raportul meu", spune Scully.

Mulder povesteşte că prin Ellens circulă

Prima apariţie a lui „Deep Throat".

un zvon cum că acesta ar fi unul dintre cele şase amplasamente de unde s-au cules mostre ale unui OZN prăbuşit. Mulder crede că guvernul testează aici avioane construite după o tehnologie de provenienţă extraterestră şi că aceasta poate fi cauza comportamentului ciudat al piloţilor.

În mod inexplicabil, pilotul dispărut a reapărut, dar soţia sa susţine că este schimbat. „Acesta nu este soţul meu" spune ea. „I-au făcut ceva."

Mulder crede că pilotului i-a fost spălat creierul, astfel încît să uite anumite informaţii şi să nu mai fie un potenţial risc pentru securitate. La puţin timp după aceea, Mulder şi Scully sînt opriţi de un grup de oameni înarmaţi care îi somează să părăsească imediat zona, căci altminteri vor suporta consecinţele. Scully îl imploră pe partenerul ei să plece „atîta timp cît mai ai o slujbă." El însă continuă cercetarea şi este prins într-o zonă secretă la puţin timp după ce văzuse unul dintre OZN-uri.

Mulder este capturat şi drogat. Decisă să îşi salveze partenerul, Scully ia ostatic pe unul dintre paznici şi pleacă la bază, unde îi este adus Mulder. În stare semiconştientă, acesta o întreabă cu o privire sticloasă: „Cum am ajuns aici ?"

Mulder îl întîlneşte din nou pe Deep Throat în timpul unei partide de jogging. Deep Throat spune că îl poate ajuta, dar că vieţile lor ar putea fi în pericol şi că „discreţia maximă este obligatorie." El este interesat, după cum îi spune lui Mulder, de „adevăr". La întrebarea agentului: „Ei sînt

aici, nu-i aşa?", Deep Throat răspunde sec: „Domnule Mulder, *ei* sînt aici de foarte, foarte mult timp."

Culisele poveştii: În acest episod, Carter a adăugat vocea lui Scully pentru a clarifica anumite aspecte ale cazului acestuia, ca pe o soluţie de compromis, pentru a satisface dorinţa studiourilor Fox Broadcasting ca acest episod să aibă cît mai puţine fapte neelucidate. Deşi Carter a continuat să lupte împotriva acestor clarificări suplimentare, ele au devenit ceva obişnuit în acest serial.

Acest episod este de asemenea primul în care a lucrat directorul adjunct Clyde Klotz. Domnul Klotz s-a căsătorit cu Gillian Anderson în ziua de Anul Nou a lui 1994.

Squeeze („Strivirea")

Prima difuzare: 24 septembrie 1993

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
Harry Longstreet

Apariţii speciale:
Doug Hutchison (Eugene Victor Tooms)
Donal Logue (Tom Colton)
Henry Beckman (Detectivul Frank Briggs)
Kevin McNulty (Fuller)
Terence Kelly (George Usher)
Colleen Winton (Operatorul detectorului de minciuni)
James Bell (Johnson)
Gary Hetherington (Kennedy)
Rob Morton (Kramer)
Paul Joyce (Domnul Werner)

Ideea: Mulder şi Scully încearcă să oprească un mutant ucigaş, Eugene Tooms, capabil să pătrundă în cele mai mici locuri şi care, o dată la 30 de ani, se trezeşte din hibernare pentru a comite crime.

Locul acţiunii: Baltimore, Maryland

Sinopsis: Un om de afaceri este omorît de un ucigaş care pătrunde în biroul său prin conductele de ventilaţie. Tom Colton, un prieten al lui Scully, îi povesteşte despre acest caz: trei victime avînd ficaţii smulşi, aparent cu mîna goală.

Mulder se alătură investigaţiei, în ciuda protestelor lui Colton, şi găseşte la locul crimei, lîngă gura de ventilaţie, o amprentă bizară, alungită, care „s-ar potrivi unui deget de 25 centimetri." Aceste amprente neobişnuite par să se potrivească unora găsite la locul altor crime anterioare, petrecute la 30 de ani diferenţă, începînd cu 1903.

Mulder îşi dă seama că ucigaşul mai are de comis încă două omoruri şi, ţinînd sub supraveghere locul crimei anterioare, agenţii capturează un suspect care se strecura prin conducta de ventilaţie, Eugene Tooms. Lucrător la deratizare, Tooms susţine că se afla acolo în căutarea unui animal mort, care putea fi cauza mirosului neplăcut raportat de vecini. Tooms trece testul detectorului şi este eliberat. Ulterior, Mulder descoperă că amprentele acestuia, restrînse cu ajutorul computerului, se potrivesc cu acelea descoperite la locul crimelor anterioare.

Curînd, Tooms ucide din nou, intrînd pe un coş pentru a comite crima. Cum mai rămînea doar o crimă pentru a completa ciclul, Mulder spune: „Dacă nu îl prindem

acum, nu o vom mai putea face pînă în 2023." Mulder şi Scully îl găsesc pe detectivul care a investigat crimele din 1963 şi care, la rîndul său, spune că este convins că acelaşi om a comis şi omuciderile din '33. El le arată o poză a lui Tooms făcută cu 30 de ani înainte şi în care acesta este neschimbat.

Ducîndu-se la locuinţa în care a stat Tooms în anii '60, Mulder şi Scully descoperă un cuib ciudat, făcut din ziare şi secreţie biliară. Mulder ajunge la concluzia că Tooms este un mutant care îşi satisface nevoia de ficat uman o dată la 30 de ani şi care în rest hibernează. Tooms, care a luat un suvenir de la fiecare victimă, îi priveşte de undeva de sus pe cei doi şi găseşte un colier pierdut de Scully.

Doug Hutchison, care interpretează un mutant mîncător de ficat, este, în realitate, vegetarian.

Scully se întoarce acasă şi este urmărită de Tooms. Mulder se întoarce la locuinţa lui Tooms şi, văzînd colierul lui Scully, realizează că aceasta va fi următoarea victimă. Mulder se duce la apartamentul lui Scully şi ajunge la timp, capturîndu-l, după o luptă, pe Tooms.

Aflat în celula sa, Tooms începe să îşi facă un alt cuib, iar cînd un gardian îi aduce mîncare printr-o mică uşiţă, acesta se uită la mica deschizătură şi zîmbeşte.

Î: Care a fost adresa lui Eugene Tooms timp de 60 de ani?

R: Exeter Street, 66.

Culisele poveştii: Pentru că primele două episoade au avut ca subiect OZN-urile, Compania a vrut să vadă în acest episod un alt fel de poveste. Din acest punct de vedere, „Squeeze" a demonstrat că *Dosarele X* sînt ceva mai mult decît o poveste săptămînală cu extratereştri. Cu toate că există anumite asemănări cu filmul *Night Stalker*, în care era implicat un ucigaş care apărea o dată la 21 de ani pentru a comite crime, scenariştii Glen

Morgan şi James Wong s-au inspirat din Jack Spintecătorul şi din uriaşa elice de ventilator de lîngă biroul lor. După cum îşi aminteşte Morgan, totul a început de la o premisă simplă: „Ce s-ar întîmpla dacă am lucra noaptea tîrziu şi dacă ar apărea un tip prin chestia aia?", l-a întrebat el pe Wong.

Morgan îşi aduce aminte că, atunci cînd Doug Hutchison s-a prezentat la interviu, s-a gîndit că este prea tînăr pentru a-l interpreta pe Tooms. „Nu, acest tip nu e potrivit. Arată ca un copil de doisprezece ani." Totuşi, actorul i-a cîştigat prin reacţia lui spontană la indicaţia provocatoare a regizorului Harry Longstreet de a „trece de la o poziţie neutră la o poziţie de atac." Doug a intrat în pielea personajului şi, spre uluirea tuturor, l-a pălmuit pe Harry Longstreet.

Chris Carter spune că singura lui contribuţie a fost aceea că, întors de curînd din Franţa, unde mîncase foarte mult *foie gras*, s-a întrebat cum ar fi ca cineva să capete plăcerea de a mînca ficat de om. Morgan spune că s-au hotărît pentru ficat deoarece „este mult mai amuzant decît oricare alt organ."

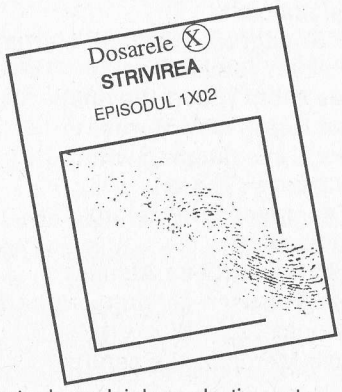

Coperta dosarului de producţie pentru „Strivirea"

Conduit („Răpirea")

Prima difuzare:1 octombrie 1993

Scenariul:
Alex Gansa şi Howard Gordon

Regia:
Daniel Sakheim

Apariţii speciale:
Carrie Snodgress (Darlene Morris)
Joel Palmer (Kevin Morris)
Charles Cioffi (Scott Blevins)
Taunya Dee (Ruby Morris)
Michael Cavanaugh (Şeriful)
ShellyOwens (Tessa)
Don Thompson (Holtzman)
Don Gibb (Kip)
Akiko Morison (Leza Atsumi)
Anthony Harrison (Al patrulea bărbat)
Glen Roald (M.E. Worker)
Mauricio Mercado (Legistul)

Ideea: O adolescentă este răpită de extratereştri, fapt ce îl determină pe Mulder să aibă aceleaşi sentimente ca şi în cazul surorii sale.

Locul acţiunii: Sioux City, Iowa

Sinopsis: O adolescentă, adormită lîngă fratele ei mai mic, dispare. Totul se întîmplă lîngă Lake Okobogee, după părerea lui Mulder, un „loc preferat de extratereştri." Mulder porneşte să investigheze cazul şi, pentru prima oară, i „se confirmă"de către oficialităţi răpirea surorii sale, în urmă cu 21 de ani.

Adolescenta răpită, Ruby, este fata unei femei care în 1967 a raportat că a văzut un OZN. Între timp, fratele fetei începe să se comporte ciudat. El scrie un şir binar de numere, pe care Mulder îl trimite la Washington. La puţin timp după aceea, mama şi fiul sînt arestaţi de agenţi, pe motiv că acel număr este codul strict secret al unei transmisii prin satelit a Departamentului Apărării.

Mulder examinează împrejurimile şi descoperă cadavrul prietenului lui Ruby. Scully presupune că fata şi băiatul au fost ucişi de un prieten comun şi îi spune lui Mulder să nu mai alerge după sora sa. La locuinţa victimelor, ei descoperă că băiatul a aranjat pagini pe care se află scrise numere, şi care, de la înălţime, par o pictură murală ce înfăţişează portretul lui Ruby. Mulder pomeneşte de sora sa, spunîndu-i lui Scully: „în fiecare zi trăiesc cu această idee."

Întorcîndu-se în pădure, agenţii văd lumini puternice, care însă se dovedesc a fi

Fox Mulder a deschis dosarul X-40253 despre sora sa, cu aproape şase luni *înainte* de a încerca tratamentul hipnotic pentru a-şi recăpăta memoria.

Adresa din dosarul Samanthei, Vine Street, 2790, este vechea adresă a birourilor de producţie din Vancouver.

faruri de motociclete. Ei o găsesc pe Ruby, aflată în viaţă, dar în stare de inconştienţă. La spital se descoperă că ea prezintă simptome că ar fi stat destul de mult timp în imponderabilitate. Mama ei însă vrea ca fata să nu fie ridiculizată şi nu vrea să spună ce s-a întîmplat.

Mulder se află singur în biserică, plîngînd-o pe sora sa, în timp ce Scully ascultă înregistrările sesiunilor de hipnoză ale partenerului său, în care acesta îşi aduce aminte de o voce care îi spune că sora sa va fi în regulă. Întrebat dacă are încredere în ce i-a spus vocea, el răspunde: „vreau să cred."

Culisele poveştii: Directorul-adjunct cu decorurile, Greg Loewen, a proiectat uriaşa imagine a lui Ruby, dar colega sa, Vivien Nishi, a trebuit să deseneze toţi acei 1 şi 0 pentru a face să arate ca şi cum ar fi fost desenaţi de mîna unui copil de opt ani. Lucrarea a durat opt zile, pentru o filmare care a durat numai cîteva seunde.

Episodul ne lasă să aflăm că oraşul natal al lui Mulder este Chilmarc, Massachusetts, deşi în al doilea sezon, în episodul „Omuleţii verzi", este scris „Chilmark".

The Jersey Devil („Diavolul din Jersey")

Prima difuzare:8 octombrie 1993

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Joe Napolitano

Apariţii speciale:
Michael McRae (Ranger Peter Boulle)
Gregory Sierra (Dr. Diamond)
Wayne Tippit (Detectivul Thompson)
Claire Stansfield (Diavolul din Jersey)
Jill Teed (Glenna)
Tamsin Kelsey (Ellen)
Andrew Airlie (Rob)
Bill Dow (Tata)
Hrothgar Mathews (Jack)
Jayme Knox (Mama)
Scott Swanson (Primul ofiţer)
Sean O'Byrne (Cel de-al doilea ofiţer)

ADEVĂRUL ESTE DINCOLO DE NOI

David Lewis (Ofiţerul tînăr)
D. Neil Monk (Ofiţerul echipei SWAT)

Idee: Scully şi Mulder investighează cîteva crime despre care se presupune că au fost comise de un om-bestie care trăieşte în pădurile din New Jersey.

Locul de desfăşurare: New Jersey

Sinopsis: În 1947 un om este scos din maşina sa şi este găsit ulterior cu un picior mîncat. Poliţia încolţeşte şi ucide o creatură nevăzută.

În prezent, un vagabond este găsit mort, prezentînd urme de muşcături care par a fi umane şi avînd mîncate părţi ale corpului. Mulder îi povesteşte lui Scully despre „Diavolul din Jersey", dar partenera sa refuză ideea, spunînd că este doar un basm. Scully îl lasă singur pe Mulder să investigheze crima, în timp ce ea se duce la petrecerea aniversară a nepotului ei.

Mulder stă de vorbă cu cîţiva vagabonzi, iar aceştia îi spun că în împrejurimi au văzut creatura şi că poliţia ştie despre ea. Supraveghind locul, Mulder vede la rîndul său creatura, dar este arestat de poliţie. Acest fapt îl convinge că poliţia încearcă să ascundă adevărul, de frică să nu afecteze turismul în zonă.

Mulder vrea ca Scully să îl ajute în acest caz, dar ea are o întîlnire pe care nu vrea să o anuleze. „Spre deosebire de tine, Mulder, eu aş vrea să am o viaţă a mea", îi spune Scully. Ulterior, pădurarul îi spune lui Mulder că a

găsit cadavrul unei creaturi de sex bărbătesc şi că l-a predat autorităţilor. Mulder presupune că partenera creaturii este în oraş, în căutare de hrană.

Mulder o urmăreşte pe femeia-bestie, dar este prins de aceasta. Scully sperie creatura, iar aceasta fuge în pădure, unde este împuşcată de poliţişti. La autopsie se descoperă în stomacul ei oase de provenienţă umană.

Scully anulează o a doua întîlnire pentru a lucra alături de Mulder la acest caz. Ea a ales. Cînd Mulder o întreabă: „Parcă aveai viaţa ta?", ea îi răspunde: „Ţine-o tot aşa şi am să te rănesc la fel cum a făcut-o şi femeia-bestie."

Între timp, un tată împreună cu fiul său trec prin pădure şi vedem copilul celor două creaturi ascunzîndu-se în tufişuri.

Culisele poveştii: Refuzînd ideea unei namile păroase, Carter a dorit să prezinte Diavolul din Jersey ca pe un personaj involuat. „Nu am vrut să creăm un monstru, ci să punem în vedere lipsa unei piese de legătură", sugerează el.

Claire Stansfield, care are o înălţime de 1,80 m, a apărut în acest episod alergînd dezbrăcată mai tot timpul. „A fost incitant", spune Carter rîzînd, adăugînd că actriţei i s-a ataşat păr pe sîni şi că s-au mai făcut cîteva adăugiri vestimentaţiei sale sumare, pentru ca anumite scene să nu fie mai naturale decît o permit standardele reţelelor de largă audienţă.

În plan secund, o vedem pe Scully oscilînd între viaţa personală şi obsesia pe care o are Mulder faţă de munca sa. Ea se

Falsificare: *Dosarele X* se filmează la Vancouver, deci Mulder nu avea cum să fie la cazinourile din Atlantic City. Duchovny a fost filmat în faţa unui ecran albastru şi imaginea cazinoului a fost adăugată ulterior – mult mai ieftin decît dacă s-ar fi filmat în New Jersey.

Descoperim că numele celei mai bune prietene a lui Scully este Ellen; numele finului ei este Trent.

întîlneşte cu o prietenă căsătorită, Ellen, iar aceasta o întreabă dacă Mulder este o persoană alături de care Scully s-ar putea implica într-o relaţie romantică. Cu toate că merge la o întîlnire, Scully alege să investigheze cazuri cu Mulder, în loc să se implice într-o relaţie de acel gen.

Scopul acestor scene, spune Carter, „a fost să arăt felul de viaţă pe lîngă care trece ea. Am vrut doar să o prezint un pic publicului pe Scully". O notă amuzantă este dată de Mulder, care îi arată o poză a unei femei dintr-o revistă, care susţine că a fost forţată să urce într-o navă spaţială unde a fost ţinută într-o cameră antigravitaţională. „Imponderabilitatea este corectă", mormăie Scully.

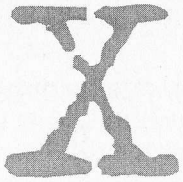

Shadows („Stafii")

Prima difuzare: 22 octombrie 1993

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
Michael Katleman
Apariţii speciale:
Lisa Waltz (Lauren Kyte)
Barry Primus (Robert Dorland)
Lorena Gale (Ellen Bledsoe)
Veena Sood (Domnişoara Saunders)
Deryl Hayes (Webster)
Kelly Fox (Patologul)
Tom Picket (Poliţistul)
Tom Heaton (Paznicul terenurilor)
Janie Woods-Morris (Domnişoara Lange)
Nora McLellan (Jeane Morris)
Anna Ferguson (Domnişoara Winn)

Ideea: Mulder şi Scully investighează crime neobişnuite, comise de o forţă nevăzută, care protejează o tînără femeie.

Locul acţiunii: Philadelphia, Pennsylvania.

Sinopsis: Lauren Kyte deplînge sinuciderea şefului său, Howard Graves. Mai tîrziu este

atacată de doi bărbaţi, care sînt ucişi de o forţă nevăzută.

Agenţii guvernamentali îi solicită pe Mulder şi Scully să examineze cadavrele. Corpurile prezintă semnele unor încărcături electromagnetice reziduale, iar gîturile arată ca şi cum ar fi fost sfărîmate din interior. Mulder crede că ar putea fi vorba de fenomene psihochinetice.

Înregistrarea video realizată de sistemul de pază îi conduce pe agenţi la Lauren, care nu vrea să vorbească cu ei. După ce părăsesc locuinţa ei, agenţii constată că maşina lor porneşte inexplicabil, ţîşnind în stradă, de parcă s-ar fi condus singură. Mulder sugerează implicarea unei fantome jucăuşe.

„Ei sînt a-ici", este replica lui Scully.

Urmărind-o pe Lauren, ei află că Graves a avut o fată care a murit tînără şi care ar fi avut aproximativ vîrsta lui Lauren, dacă ar mai fi trăit. Într-o fotografie mărită, apare imaginea lui Graves, altfel invizibilă, în spatele ei. Trezită din somn de vocea lui Graves, Lauren vede sînge prelingîndu-se pe scurgerea căzii, aflînd astfel că moartea lui a fost rezultatul unei crime şi nu al sinuciderii.

Lauren îl înfruntă pe Dorland, partenerul lui Graves, spunîndu-i că ştie că şeful ei a fost asasinat. Curînd după aceea, doi atacatori năvălesc în casa ei, dar sînt ucişi la fel ca primii doi.

Mulder şi Scully află de la alţi agenţi, aparţinînd CIA, că aceştia cred că firma lui Graves a vîndut ilegal piese unui grup extremist din Orientul Mijlociu, grup căruia i-au aparţinut cei doi bărbaţi implicaţi în

primul atac asupra lui Lauren. Dorland l-ar fi ucis pe Graves de teamă că acesta ar fi dat în vileag operaţiunea. Cînd agenţii se pregăteau să o interogheze pe Lauren, Mulder i-a prevenit spunînd: „Sfatul meu este să nu vă purtaţi grosolan cu ea."

Agenţii biroului au făcut percheziţii, dar nu au găsit nici o probă pînă cînd Lauren l-a înfruntat pe Dorland în biroul său. Dintr-o dată acesta este ţintuit la perete uşa se încuie, tablourile zboară în toate direcţiile, iar un cuţit se înfige în perete scoţînd la iveală discheta cu dovezi ale crimelor comise de Dorland.

Lauren se mută într-un nou loc de muncă, în alt oraş, şi cînd un coleg este arţăgos cu ea, ceaşca cu cafea a femeii începe să zornăie. Este doar un camion care trece... poate.

În scenariul original Mulder îi spune lui Scully ce i-ar plăcea să-i fie scris pe piatra funerară: „Fără regrete."

Culisele poveştii: După Glen Morgan, Fox a făcut presiuni asupra producătorilor să realizeze mai multe episoade unde, în esenţă, „Mulder şi Scully investighează paranormalul şi ajută oamenii." Ca rezultat, intenţia cu care s-a scris „Stafii" a fost să se prevadă o situaţie în care agenţii ar face chiar asta şi „i-ar lua pe cei de la Fox de pe capul nostru", pentru ca producătorii să-şi poată continua unele din multele poveşti stranii pe care le aveau în

minte. Morgan şi Wong aveau şi ei o slăbiciune pentru poveşti cu stafii şi executivii de la Fox sugeraseră ideea de a realiza un fel de episod cu fantome.

Tendinţa filmului spre mici glume este, de asemenea, evidenţiată în acest episod, atunci cînd numele directorului-adjunct Tom Braidwood (mult timp înainte de zilele sale de faimă ca Frohike din trioul *The Lone Gunmen*) este utilizat în secvenţa în care îngrijitorul parcării scrie numele pe locul care aparţinuse mortului.

Ghost in the Machine („Fantoma din computer")

Prima difuzare: 29 octombrie 1993

Scenariul:
Alex Gansa şi Howard Gordon

Regia:
Jerrold Freeman

Apariţii speciale:
Wayne Duvall (Jerry Lamana)
Gillian Barber (Nancy Spiller)
Rob Labelle (Brad Wilczek)
Jerry Hardin (Deep Throat)
Blu Makuma (Claude Peterson)
Marc Baur (Omul cu costum)
Bill Finck (Omul-sandviş)
Theodore Thomas (Clyde)
Tom Butler (Benjamin Drake)

Ideea: Un computer cu inteligenţă artificială începe să ucidă pentru a-şi păstra existenţa.

Locul de desfăşurare: Crystal City, Virginia

Sinopsis: Directorul executiv al firmei Eurisko este electrocutat după ce şi-a anunţat intenţia de a opri proiectul SCO (Sistemul Central de Operare).

Fostul partener al lui Mulder, Jerry Lamana, vine la el pentru a-i cere ajutorul în acest caz. Mulder îi descrie profilul criminalului, iar acesta îl prezintă ca şi cum ar fi fost propria sa descoperire. Pornind de la premisa că ucigaşul a intrat în sistemul computerizat al clădirii, Scully şi Mulder se duc să îl vadă pe Brad Wilczek, omul care crease sistemul şi care ulterior părăsise firma, în urma unei dispute cu Benjamin Drake.

Analiza amprentei vocale arată că Wilczek a fost ultima persoană cu care a vorbit Drake. În consecinţă, Lamana se decide să îl aresteze, dar este ucis în liftul în care s-a urcat, în timp ce Wilczek priveşte neputincios scena pe un monitor. Wilczek mărturiseşte, dar Mulder se îndoieşte că el este implicat.

Deep Throat spune că Departamentul Apărării este interesat de Wilczek pentru că el a creat inteligenţa artificială – „o maşină autodidactă", mai spune el, care a ucis pentru a se autoconserva.

Mulder îl întreabă pe Wilczek dacă poate să oprească Sistemul Central de Operare şi acesta îi sugerează să implanteze un virus în sistem. Apare şi Scully, după ce află de accesarea computerului ei de către cineva de la Eurisko. La intrarea lor în clădire, o cameră de luat vederi îi urmăreşte, iar luminile se

sting. Scully este atrasă de curentul de aer produs de sistemul de ventilaţie şi este pe cale să fie sfîrtecată de elicea ventilatorului, în timp ce Mulder pătrunde în sistem. Un angajat al serviciului de securitate al clădirii (care ulterior se dovedeşte a fi un spion al Departamentului Apărării) îl opreşte pe Mulder, iar Scully, care a reuşit între timp să scape, îşi eliberează partenerul, care introduce virusul. „De ce, Brad?", întreabă Sistemul Central de Operare şi o lumină începe să clipească.

Numărul de identificare al lui Scully este 2317-616.

Culisele poveştii: Producătorul Howard Gordon, care a scris episodul împreună cu Alex Gansa, spune despre „Fantoma din computer"că este „una dintre cele mai mari dezamăgiri ale mele", motivînd că inteligenţa computerizată nu a fost definită cum trebuie, dacă o comparăm cu aceea din *2001: A Space Odyssey* şi cu *Demon Seed*.

„Fox susţine că a fost prea plicticos pentru a fi un *Dosar X*", spune Gordon, care are tendinţa de a fi foarte aspru atunci cînd trebuie să îşi aprecieze propriile episoade, „şi acesta a fost unul dintre cazurile cînd a trebuit să fiu de acord cu el."

Episodul conţine o scenă în care este implicată Scully şi o pompă de vacuum, care a fost de fapt o apariţie de ultim moment, în secvenţa din scenariu fiind vorba de un lift, care s-a dovedt a fi mult prea costisitor. Elicea de ventilator „arăta bine", spune Gordon, „şi a fost mult mai ieftină."

Wayne Duvall este nepotul actorului

Robert Duvall. Pentru fanii amatori de cifre, numărul de telefon al lui Scully este (202) 555-6431-555, prefixul fiind standard în filme şi în spectacolele de televiziune, nefiind folosit de nici o companie de telefoane şi astfel evitîndu-se posibilitatea ca, formînd un astfel de număr, să deranjezi pe cineva.

X

Ice („Gheaţă")

Prima difuzare: 5 noiembrie 1993

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Xander Berkley (Dr. Hodge)
Felicity Huffman (Dr. DaSilva)
Steve Hyt (Dr. Denny Murphy)
Jeff Kober (Bear)
Ken Kirzinger (Richter)
Sonny Surowiec (Campbell)

Ideea: Mulder şi Scully, împreună cu un mic grup, sînt blocaţi între gheţurile arctice, după moartea inexplicabilă a unei echipe de cercetători aflaţi în misiune acolo.

Locul acțiunii: Icy Cape, Alaska

Sinopsis: O echipă trimisă să foreze în calota de gheață arctică își încetează transmisiile după ce unul dintre membrii ei spune în fața camerei de luat vederi, în timpul ultimei înregistrări: „Nu sîntem cine sîntem. Totul se oprește aici."Apoi este atacat de un alt bărbat, se înfruntă cu pistoalele ațintite unul spre celălalt, după care le îndreaptă unul asupra altuia și trag.

Mulder și Scully aleg trei doctori și oameni de știință – Da Silva, Murphy și Hodge – și un pilot, Bear, care să îi ducă acolo înaintea următoarei furtuni arctice. Ajunși acolo, îi găsesc pe cercetători morți și un cîine care îl atacă pe Mulder, mușcîndu-l pe Bear cînd acesta încearcă să-i sară în ajutor. Pe cîinele anesteziat ei observă o formă mică mișcîndu-i-se pe sub piele. În același timp, Bear descoperă că i-au apărut niște noduli negri, identici cu cei de pe cîine.

Scully găsește amoniac în sîngele victimelor, precum și o creatură mică, unicelulară, despre care crede că ar putea fi forma larvară a unei vietăți mai mari. Mulder spune că, dacă au fost expuși unui organism necunoscut, trebuie să instituie procedura de carantină. Bear obiectează, dar este imobilizat de Scully. Ei observă și extirpă un vierme ciudat care se mișcă pe sub pielea de la baza gîtului lui Bear și care-i va aduce moartea.

Mulder încearcă să stabilească un contact radio, dar i se spune că vor fi prizonieri cîteva zile din cauza furtunii. Viermele, descoperă ei, penetrează glanda hipotalamică

din creier și cauzează comportamentul agresiv al gazdei sale. Mulder se întreabă dacă ar trebui să îl omoare, el presupunînd că viermele a venit de pe o altă planetă – una pe care există viață bazată pe amoniac – acum 250 000 de ani, după care a fost acoperit de gheață. Scully spune că trebuie oprit acum.

Cei cinci supraviețuitori se privesc unii pe ceilalți cu neîncredere, întrebîndu-se care dintre ei ar putea fi infectat. Mulder se trezește și îl găsește pe Murphy îngrămădit într-un dulap, cu gîtul spintecat, și astfel devine principalul suspect. Alăturîndu-se celorlalți, Scully îl închide pe Mulder într-o cameră. „Aici sînt mult mai în siguranță decît tine", o previne el.

Examinînd o probă de sînge, Scully își dă seama că, dacă larvele a doi viermi invadează aceeași gazdă, se ucid unul pe celălalt. Ea demonstrează această teorie injectînd un vierme matur în corpul cîinelui și astfel vindecîndu-l.

Cu toate că Hodge și DaSilva vor să îi facă același lucru și lui Mulder, Scully se opune, susținînd că acesta nu este infectat. Cei doi o imobilizează pe Scully și sar asupra lui Mulder pentru a-i injecta în ureche viermele rămas. În timpul luptei, Hodge observă ceva mișcător sub pielea lui DaSilva, Mulder o imobilizează și îi implantează creatura.

După ce sînt salvați, Mulder vrea să se întoarcă la bază ca să studieze creatura, dar i se spune că locul a fost incendiat de armată, după ce au fost evacuați de acolo. „Este încă

Cîinele lui David Duchovny, Blue, este puiul celui care apare în acest episod.

Acultați cu atenție și veți auzi replica lui Richter: „Totul se termină chiar aici, chiar acum" repetată de Dana Scully în finalul acestui episod, dar într-un context diferit.

acolo, 200 000 de mii de ani sub gheaţă", îi spune el lui Scully. „Lasă-l acolo", îi răspunde ea.

Culisele poveştii: În acest episod există asemănări cu „Lucrul"şi cu nuvela lui John W. Campbell Jr., („Cine-i acolo?"). „Lucrul"se bazează la fel de mult ca şi „Ice"pe personaje închise într-un spaţiu limitat, fiecare dintre ele putînd fi criminalul. Totuşi ideea i-a venit lui Glen Morgan, după ce a citit un articol din revista *Science News*, care a descoperit, îngropat în gheaţă, ceva vechi de 250 000 de ani." Pentru ca să ofere FBI-ului posibilitatea de a interveni, acţiunea s-a mutat în Alaska.

Acest episod s-a dovedit a fi piatra de încercare a creatorului de efecte speciale Toby Lindala, care mai întîi a primit un angajament numai pentru acest episod, pentru ca ulterior să devină expertul în domeniu al departamentului. Lindala îşi aduce aminte că a transpirat abundent atunci cînd dispozitivul, creat pentru a da iluzia unui vierme mişcîndu-se pe sub pielea cuiva, a început să se rupă. „Mîinile îi tremurau, era extrem de agitat", îşi aminteşte Morgan.

Viermele extraterestru este în topul efectelor speciale din serial şi datorită faptului că producătorii au obţinut mai mult decît se aşteptau. Morgan îşi aduce aminte că planul iniţial a fost să filmeze o secvenţă de aproximativ patru secunde, în care să apară în mişcare creatura, „gîndind că standardele de la Fox în domeniu nu o vor admite oricum, dar aceştia nu s-au atins de ea."

X

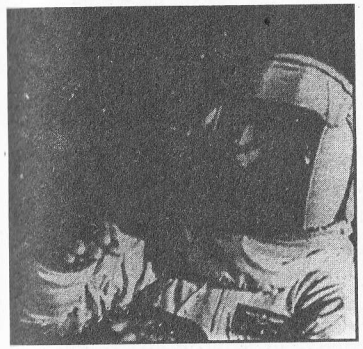

Space („Spaţiu")

Prima difuzare: 12 noiembrie 1993

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
William Graham

Apariţii speciale:
Ed Lauter (Lt.-col. Marcus Aurelius Belt)
Susana Thompson (Michelle Generoo)
Tom McBeath (Omul de ştiinţă)
Terry David Mulligan (Controlorul de misiune)
Tyronne L'Hirondelle (Specialistul băncii de date)
Norma Wick (Reporterul)
Alf Humphreys (Al doilea controlor)
David Cameron (Tînărul om de ştiinţă)
French Tickner (Preotul)
Paul DesRoches (Paramedicul)

Ideea: O forţă misterioasă sabotează programul spaţiale a Statelor Unite, iar Scully şi Mulder trebuie să o oprească înainte de următoarea lansare.

Locul acţiunii: Houston, Texas.

Sinopsis: În imagini ale planetei Marte, luate în timpul unei misiuni efectuate în anul 1997, se distinge ceva ce seamănă cu o figură sculptată în peisaj.

Locotenent-colonelul Belt, acum supervizor al programului navetei spaţiale, a fost în acea misiune şi îşi aminteşte că, în timpul unei ieşiri în cosmos, a văzut acea faţă privind la el din spaţiu.

În acelaşi timp, Mulder şi Scully află de la comandantul misiunii de control al comunicaţiilor NASA, Michele Generoo, că o lansare a fost anulată cu cîteva secunde înainte de start şi are temerea că o piesă a echipamentului a fost sabotată. Ea doreşte ca agenţii să o ajute să rezolve cazul înainte de zborul logodnicului său în următoarea misiune.

Belt le spune că nu au de ce să se teamă şi lansarea navetei are loc fără nici un incident. Curînd însă, comunicaţia cu nava spaţială este pierdută, iar maşina lui Generoo este accidentată atunci cînd o faţă ciudată îi apare înainte, prin ceaţă.

Deşi naveta este avariată, Belt cere astronauţilor să lanseze satelitul purtat de navă, temîndu-se de pierderea mai multor milioane de dolari – şi de paralizarea programului spaţial – dacă nu continuă. Mulder

este deziluzionat, dar Belt îi spune că lucrurile sînt diferite „Astăzi ajungi pe prima pagină numai dacă dai greş".

Fiind singur, Belt are o nouă viziune, şi anume că prezenţa astrală evadează din trupul său, înălţîndu-se spre cer. Naveta primeşte o „zguduitură" şi are loc o scurgere de oxigen – la fel cum s-a întîmplat în misiunea lui Belt, cu ani în urmă. „ În afara navei este un fel de stafie!" comunică astronauţii către Houston.

Agenţii examinează înregistrările, care arată că Belt ştia despre defecţiunile echipamentului şi posibila cedare a unei garnituri pe Challenger. Belt cedează, mărturisind că forţa astrală „trăia în mine", controlîndu-l. La sugestia lui, ei modifică traiectoria navetei, prevenind incendierea acesteia la reintrarea în atmosferă. Luptîndu-se cu prezenţa necunoscută, Belt se sacrifică, provocîndu-şi moartea.

Admirator mai vechi al lui Belt, Mulder îi laudă sacrificiul. „Ceva pusese stăpînire pe el. Ceva văzut de el acolo, în spaţiu", – ceva care, aparent, nu voia companie.

Culisele poveştii: Chris Carter nu este pe deplin satisfăcut de acest episod, care a fost clădit în jurul faimoasei fotografii „faţă pe Marte." Producătorul îşi aminteşte cum, stînd lungit pe pat în camera sa din hotel, se gîndea: „N-ar fi înfricoşător dacă acea faţă ar coborî asupra mea ?" – imagine transpusă ulterior asupra colonelului Belt.

Unele constrîngeri de natură logistică au contribuit la insatisfacţia lui Carter faţă de

acest episod, printre care faptul că a fost imposibil să fie arătaţi astronauţii în interiorul navetei, fiind necesar să se desfăşoare întreaga acţiune în exterior. „Practic nu o poţi face dintr-un buget de televiziune pentru opt zile", trage el concluzia.

„Spaţiul" a fost proiectat, în parte, pentru un episod mai puţin costisitor – după episoadele realizate puţin mai devreme care depăşiseră bugetul alocat – folosind filmările NASA, care puteau fi achiziţionate la un preţ relativ mic. Aşa cum a fost realizat, construirea camerei de control l-a transformat în cel mai scump episod din primul an.

Carter recunoaşte că a fost un pic depăşit atunci cînd episodul a fost turnat în septembrie, aşa cum era prevăzut pentru premieră, şi cu facturi curgînd din toate părţile. „Orice lucru trebuie să se întîmple o dată", spune el. „La vremea respectivă noi încercam măcar să ţinem acest balon în aer."

X

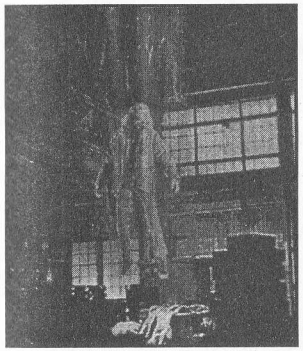

Fallen Angel („Îngerul căzut")

Prima difuzare: 19 noiembrie 1993

Scenariul:
Alex Gansa şi Howard Gordon

Regia:
Larry Shaw

Apariţii speciale:
Frederick Coffin (Joseph McGrath)
Jerry Hardin (Deep Throat)
Marshall Bell (Comandantul Henderson)
Scott Bellis (Max Fenig)
Alvin Sanders (Ajutorul de şerif Wright)
Sheila Paterson (Gina Watkins)
Tony Pantages (Lt. Fraser)
Jane MacDougall (Laura Dalton)
Bret Stait (Cap. Taylor)
Freda Perry (Doamna Wright)
Michael Rogers (Lt. Griffin)
William McDonald (Dr. Oppenheim)
Kimberly Unger (Karen Koretz)

Ideea: Scully şi Mulder investighează amplasamentul unei posibile prăbuşiri a unui OZN, pe care Mulder crede că guvernul vrea să o ascundă.

Locul acţiunii: Townsend, Wisconsin

Sinopsis: O navă spaţială se prăbuşeşte în pădure, dar un comandant militar cere observatorului radar să raporteze evenimentul ca meteorit. Imediat guvernul evacuează zona, spunînd că a avut loc o scurgere de produse toxice.

Deep Throat îi spune lui Mulder că a fost trimisă o echipă de recunoaştere rapidă, deci are numai 24 de ore la dispoziţie pentru a găsi probe, înainte ca zona să fie „curăţată." Mulder pătrunde în cîmpul de manevră, numit de Operaţiunea Şoimul, dar este surprins fotografiind resturile, în timp ce trupele caută pilotul navei extraterestre. „Îţi sugerez să uiţi ceea ce ai văzut – sau ceea ce crezi că ai văzut", îi spune comandantul. Ţinut prizonier, Mulder îl întîlneşte pe Max Fenig, membru al CNIFA – Comitetul Naţional de Investigaţii al Fenomenelor Aeriene. Fenig îi spune lui Mulder că este la curent cu preocupările lui şi că ceea ce se întîmplă este „la fel ca acoperirea permanentă a lui Roswell."

Scully vine să-l scoată pe Mulder, spunîndu-i că are mari necazuri în Washington şi că secţia Dosarelor X va fi desfiinţată. În cele din urmă, militarii localizează pilotul extraterestru, dar soldaţii care întîlnesc prezenţa translucidă suferă arsuri oribile.

Cînd se întoarce, Mulder îl găseşte pe Fenig într-o stare proastă şi observă o incizie stranie în spatele urechii acestuia – o cicatrice pe care o mai văzuse la unii bănuiţi a fi fost răpiţi de extratereştri. Mulder crede că prezenţa acesteia nu este un accident. Între timp, radarul armatei localizează un nou „meteorit" – acesta mult mai mare decît primul, care, după cum notase operatorul radar, „pare că este suspendat deasupra unui mic oraş în estul Wisconsinului."

Urmărindu-l pe Max, Mulder vede mai mulţi soldaţi carbonizaţi şi pe Fenig sîngerînd la urechi. Intrînd după el într-un depozit, Mulder este proiectat de-a lungul camerei de către prezenţa extraterestră, iar pe Max îl vede suspendat în aer înainte de a dispărea – răpit încă o dată – într-o explozie de lumină.

Întors în Washington, un comitet îl interoghează pe Mulder. „Cum să dovedesc că sînt minciuni lucruri care poartă autentificarea unui sigiliu oficial?" întreabă el, împotrivindu-se. „Nimeni, nici o agenţie guvernamentală nu are autoritate asupra adevărului." Deep Throat îi spune preşedintelui comitetului că este mai riscant să-l oprească pe Mulder – şi să-l lase să spună lumii ceea ce ştie, „sau crede că ştie" – decît să-i permită să-şi continue munca.

Culisele poveştii: Într-un anume sens, personajul Max Fenig şi organizaţia CNIFA reprezintă un fel de precursor al trioului *The Lone Gunmen*, iar episodul sugerează eventuala oprire a *Dosarelor X* la sfîrşitul

Avertismentul dat de Deep Throat lui Mulder este un citat din Don Corleone, în *Naşul*. "Ţine-ţi prietenii aproape, dar duşmanii şi mai aproape."

sezonului, chiar dacă autorii, din cele spuse de producătorul Howard Gordon, „nu aveau nici cel mai mic semn" că aceasta s-ar putea întîmpla.

Gordon afirmă că scopul era „în primul rînd să reamintească spectatorilor de ce era Scully acolo" – şi anume, pentru a acţiona ca un sceptic, contrabalansînd încrederea neclintită a lui Mulder în paranormal şi, din perspectiva biroului, acolo unde este posibil, pentru a-i discredita munca.

Lyne Carrow, director de distribuţie, îl consideră pe actorul canadian Scott Bellis, care a interpretat rolul lui Fenig, ca fiind, probabil, „descoperirea" cu care se mîndreşte cel mai mult în privinţa distribuţiei filmului. Gordon spune că există frecvent o înclinaţie pentru distribuirea în rolurile principale a actorilor din Los Angeles, astfel încît, atunci cînd un actor din Vancouver aterizează într-un astfel de rol, „ştii că doar a intrat şi ne-a şi dat clasă", după cum a făcut Bellis. Producătorii încă mai discută despre găsirea unui nou rol pentru actor sau chiar aducerea lui înapoi ca Max. După toate, notează Gordon, „răpiţii se întorc."

Din punct de vedere tehnic, Bellis a fost suspendat în aer, în timpul secvenţei răpirii, cu fire subţiri de oţel, fără a se utiliza alte efecte de postprocesare.

X

Eve („Eva")

Prima difuzare: 10 decembrie 1993

Scenariul:
Kenneth Biller şi Chris Brancato

Regia:
Fred Gerber

Apariţii speciale:
Harriet Harris (Sally Kendrick)
Erika Krievins (Cindy Reardon)
Sabrina Krievins (Teena Simmons)
Jerry Hardin (Deep Throat)
George Touliatos (Dr. Katz)
Janet Hodgkinson (Chelneriţa)
Tasha Simms (Ellen Reardon)
Tina Gilbertson (Donna Watkins)
David Kirby (Ted Watkins)
Christine Upright-Letain (Domnişoara Wells)
Gordon Tipple (Detectivul)
Garry Davey (Vînătorul)
Joe Maffei (Paznicul 1)

Maria Herrera (Paznicul 2)
Robert Lewis (Ofițerul)

Ideea: Două crime bizare, comise identic, au loc simultan în regiuni diferite, pe cele două coaste ale Statelor Unite, în fiecare dintre ele fiind implicată o stranie tînără fată.

Locul acțiunii: Greenwich, Connecticut; San Francisco, California.

Sinopsis: Doi bărbați, avînd fiice în vîrstă de opt ani sînt uciși, în California și Connecticut, fiecare avînd o cantitate mare de sînge scurs din corp.

Prima fată, Teena, vorbește într-o manieră stranie, de adult, spunînd agenților că „un om din nori" a venit la tatăl său și „a vrut să-i ia sîngele." Cînd ea însăși este răpită dintr-un cămin de asistență socială, Mulder și Scully se deplasează în California de Nord, unde constată cu surprindere că cealaltă fată, Cindy, este identică cu prima. Ambele familii au avut legături cu Dr. Sally Kendrick, care fusese concediată dintr-o clinică unde se făceau experimente de eugenie – știința îmbunătățirii caracteristicilor genetice ale omului, de regulă prin naștere.

Deep Throat îi spune lui Mulder despre Proiectul Litchfield – un program de eugenie ultrasecret al anilor '50, care a creat băieței și fetițe identice, numiți Adam și, respectiv, Eva. La sugestia acestuia, Mulder și Scully merg la o casă pentru criminali bolnavi psihic, unde o găsesc pe Eva 6, o dovadă împotriva lui Sally Kendrick. Adamii și

Evele au mai mulți cromozomi, spune ea, care le dau o rezistență și inteligență mai mare, dar provoacă, de asemenea, transformarea lor în criminali. „Eu pot atinge 265", afirmă ea cu o mîndrie drăcească, referindu-se la coeficientul său de inteligență. „Noi, Evele, sîntem foarte inteligente."

Doi dintre clonii Eva (dintre care unul este Kendrick) sînt încă în libertate și anumite fotografii făcute Evelor în tinerețe îi fac să descopere că acestea sînt copiile genetice ale lui Cindy și Teena. Mulder și Scully supraveghează casa lui Cindy, dar o altă Evă scapă împreună cu ea. Aduse laolaltă, cele două fete recunosc că „pur și simplu știau" de existența celeilalte și că fiecare și-a ucis tatăl – comportamentul lor criminal declanșîndu-se la o vîrstă mai timpurie decît la predecesoarele lor. Eva, care încerca acum să le ajute, este otrăvită.

Autoritățile le găsesc pe fete și, atunci cînd Mulder și Scully le aduc înapoi, Mulder își dă seama că ele sînt de fapt criminalele, chiar atunci cînd erau pe cale să-l otrăvească pe el și pe Scully. Fetele încearcă să scape, dar sînt închise la un loc cu Eva 6. În ultima scenă ele au un vizitator: Sally Kendrick, Eva 8. „De unde ați știut că o să vin la voi ?" le întreabă ea.

„Pur și simplu știam."

Culisele poveștii: Există un film, *Boys From Brazil* („Băieții brazilieni"), în care gemenele Erika și Sabrina Krievins au o prestație deosebită. Producătorii au căutat inițial gemeni în Los Angeles, dar legile

Teena și Cindy sînt numite astfel după nevestele producătorilor Glen Morgan și Jim Wong, scenariști și producători ai filmului.

privind angajarea copiilor sînt astfel făcute încît deplasarea acestora la Vancouver şi numărul mic de ore de lucru pe zi ar fi făcut filmul „aproape imposibil de realizat", după cum afirmă Chris Carter. Prin urmare, a fost necesar să se folosească talente locale din Vancouver şi Carte a fost norocos să le găsească pe gemenele Krievins. „Aceasta s-a întîmplat de mai multe ori", spune producătorul, referindu-se la situaţii în care serialul a trebuit să fie realizat cu actori angajaţi în grabă sau din motive logistice, care, mai apoi, au furnizat prestaţii excelente. „Am avut noroc."

Episodul conţine, de asemenea, un alt schimb de replici memorabil între Mulder şi Scully, atunci cînd el spune că una dintre fete a fost „răpită", iar Scully îl corectează, spunînd „furată."

„Tot aia e", zice Mulder.

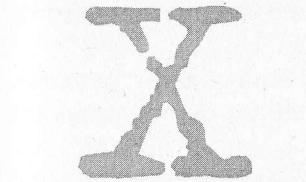

Fire („Focul")

Prima difuzare: 17 decembrie 1993

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Larry Shaw

Apariţii speciale:
Mark Sheppard (Cecil L'ively/Bob)
Amanda Pays (Phoebe Green)
Dan Lett (Sir Malcolm Marsden)
Duncan Fraser (Beatty)
Lynda Boyd (Patroana barului)
Laurie Paton (Lady Malcolm)
Phil Hayes (Primul şofer)
Christopher Gray (Jimmie)
Alan Robertson (Omul cu păr cărunt)
Keegan Macintosh (Michael)

Ideea: Mulder şi Scully întîlnesc un asasin care poate aprinde focul cu o atingere a mîinii.

Locul acţiunii: Boston, Cape Cod, Massachusetts

Sinopsis: Mulder este vizitat de o veche iubită de pe cînd studia la Oxford, Phoebe Green, care încearcă să asigure protecţia unui lord englez aflat în vacanţă în Massachusetts. Cineva omorîse cîţiva membri ai parlamentului, în fiecare caz victima fiind incendiată. Mulder, care recunoaşte că se teme de foc din cauza unei întîmplări din copilărie, bănuieşte că ar putea fi vorba despre cineva cu puteri pirochinetice, care poate controla şi conduce focul.

Anticipînd sosirea lui Sir Malcolm, asasinul îl omoară pe administratorul patrimoniului şi îi ia locul. Mergînd într-un bar, el îşi aprinde braţul, incendiind localul. Mai tîrziu îl otrăveşte pe şoferul familiei, pentru a-i conduce el la un dineu în Boston.

Între timp, Scully realizează un profil al asasinului care „este înclinat spre fantezii excesive cu femei", iar Mulder şi Phoebe încep să reaprindă vechea idilă. Scully soseşte în grabă la hotelul unde are loc dineul şi îi găseşte împreună chiar în momentul în care unul dintre etajele superioare, unde sînt copiii lui Sir Malcolm, este în flăcări. Pentru a cîştiga încrederea familiei, asasinul ajută la salvarea lor.

Scully a aflat că un englez, Cecil L'ively, care a lucrat pentru două dintre victimele

anterioare, a sosit de curînd în Statele Unite. Ea primeşte un portret robot al incendiatorului barului şi îl recunoaşte în acesta pe funcţionar.

Mulder îl descoperă pe şoferul asasin în locuinţa din Cape Cod şi casa începe să ardă. Mulder salvează copiii, iar Scully îl înfruntă pe asasin, care explodează în flăcări şi se prăbuşeşte, rîzînd isteric, după ce Phoebe îl stropeşte cu un lichid inflamabil.

Scully povesteşte că L'ively, care suportase pe întregul corp arsuri de gradul cinci şi şase, se vindecă rapid şi va fi în întregime recuperat într-o lună, lăsînd autorităţile nehotărîte asupra modului în care să-l încarcereze. Cînd o asistentă îl întreabă pe suspectul ars dacă are nevoie de ceva, acesta spune; „Mor de dorul unei ţigări."

Faimoasa scenă a „şorturilor de boxer, negre, de mătase" a fost iniţial scena „Lenjeriei de jocheu."

Culisele poveştii: Carter fusese prevenit asupra costului ridicat şi asupra problemelor care pot apărea atunci cînd se lucrează cu focul, deşi singurul pericol real l-a constituit o scenă în care Duchovny a suferit o arsură destul de serioasă ca să-i lase o cicatrice pe mînă.

Personajul Phoebe Green – interpretat de Amanda Pays, ale cărei realizări includ *The Flash* şi *Max Headroom* – a fost considerat ca un posibil rol episodic, datorită admiraţiei lui Carter pentru actriţă şi a dragostei lui pentru Sherlock Holmes. Carter a fost atras de ideea de a introduce în serial un detectiv de la Scotland Yard. Reţeta „nu a funcţionat aşa cum părea", spune el, dar totuşi Phoebe a realizat efectul dorit, devenind un personaj

Lordul britanic Malcolm Marsden a fost numit după coaforul filmului.

pe care, după spusele lui Carter „fanii de pe Internet adoră să-l urască."

Scenariul original cuprindea un schimb de replici în care Scully observa: „Bine, n-o să se poată spune niciodată că n-ai trece prin foc pentru o femeie, Mulder", la care acesta răspunde: „Şi niciodată să nu mai zici că n-aş face-o şi pentru tine, Scully."

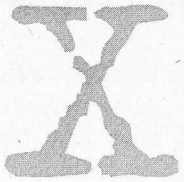

Beyond the Sea („Dincolo de mare")

Prima difuzare: 7 ianuarie 1994

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Brad Dourif (Luther Lee Boggs)
Don Davis (Căpitanul William Scully)
Sheila Larken (Margaret Scully)
Fred Henderson (Agentul Thomas)
Lisa Vultaggio (Liz Hawley)
Chad Willett (Jim Summers)
Lawrence King (Lucas Jackson Henry)
Don Mac Kay (Warden Joseph Cash)
Katherynn Chisholm (Asistenta)
Randy Lee (Mamoşul)
Len Rose (Doctorul de la Urgenţă)

Ideea: Scully şi Mulder solicită ajutorul unui deţinut condamnat la moarte, Luther Lee Boggs, care pretinde că are capacităţi psihice, pentru a-i ajuta să oprească un criminal evadat.

Locul acțiunii: Raleigh, Carolina de Nord.

Sinopsis: Scully îl visează pe tatăl său stînd în camera sa de zi. Într-o clipă, imaginea dispare şi mama sa telefonează pentru a-i spune că tatăl său a murit de infarct.

În acelaşi timp, doi studenţi la colegiu sînt răpiţi, iar deţinutul asasin Luther Lee Boggs – condamnat la scaunul electric, în parte cu contribuţia lui Mulder – spune că dispune de capacităţi psihice pe care le poate folosi pentru a-i ajuta să-i găsească, în schimbul unei suspendări a execuţiei. Mulder este suspicios, crezînd că Boggs a regizat răpirea pentru a-şi salva viaţa. „Nu mă înţelege greşit, Luther, vreau să cred", spune Mulder ritos.

Oricum, Scully este gata să admită ceea ce Mulder ar numi „posibilităţi extreme" cînd Boggs îngînă „Dincolo de mare" – cîntat la înmormîntarea tatălui ei – şi îi spune Starbuck, numele cu care o alinta tatăl său. Acţionînd după indicaţiile lui Boggs, Scully găseşte urme ale victimelor în locul descris de acesta. „Cum de nu mă crezi ?", îl întreabă el pe Mulder după ce aceştia încearcă să-l înşele cu un ziar contrafăcut în care scria că studenţii au fost găsiţi. „Agentul Scully mă crede."

De asemenea, Boggs îl avertizează pe Mulder în legătură cu o cruce albă şi, cînd FBI-ul ia cu asalt locul unde sînt ţinuţi ostaticii, Mulder este împuşcat, iar sîngele său se împrăştie peste o cruce albă. Fata este salvată, dar băiatul şi suspectul – Lucas Henry, cunoscut complice al lui Boggs – rămîn nedescoperiţi.

Scully îl interoghează pe Boggs, care îi povesteşte o întîmplare din copilăria ei. O să o lase să vorbească cu tatăl ei şi o să salveze băiatul, pentru a scăpa de execuţie, dar „nimeni nu vorbeşte", spune el "pînă nu facem o înţelegere."

Scully spune că va face tîrgul şi, deşi Boggs ştie că este o minciună, îi spune unde este băiatul. Tînărul este salvat, Henry ucis, iar Scully supravieţuieşte, în parte datorită faptului că Boggs o prevenise asupra pericolelor.

Boggs îi spune lui Scully că îi va transmite mesajul tatălui său cu puţin timp înaintea execuţiei. În loc să participe la execuţie, Scully se duce lîngă patul lui Mulder. Acesta o întreabă de ce nu merge să-l vadă pe Boogs, de ce nu profită de această posibilitate de a crede. „Îmi este frică să cred", se confesează ea. Cînd Mulder îi răspunde că a nu vrea să meargă înseamnă că nu doreşte să audă care a fost mesajul, ea îi răspunde: „Dar ştiu: el a fost tatăl meu."

Culisele poveştii: Sheila Larken, care a interpretat rolul mamei lui Scully în cîteva episoade, este căsătorită cu producătorul coexecutiv al *Dosarelor X*, R. W. Goodwin. Don Davis, interpretul tatălui lui Scully, este unul dintre cei cinci actori din *Twin Peaks*

În scena în care căpitanul Scully apare în apartamentul Danei Scully, vorbind în şoaptă, actorul Don Davis recita de fapt „Tatăl nostru."

care au apărut în serial alături de David Duchovny, Jan D'Arcy („Tooms"), Michael Horse („Shapes") şi Michael Anderson („Humbug"). Duchovny îi numeşte pe Horse şi pe Anderson „marele Michael şi micul Michael."

Cele două nume pentru criminalii serialului, „Luther Lee Boggs" şi „Lucas Henry" amintesc de Henry Lee Lucas. „Dincolo de mare" rămîne un episod favorit pentru ambii producătorii executivi, pentru Chris Carter şi Gillian Anderson, la ultima datorită adîncimii emoţiei pe care scenariul i-a permis-o personajului său.

X

Genderbender
(„Omul care-şi schimbă sexul")

Prima difuzare: 21 ianuarie 1994

Scenariul:
Larry Barber şi Paul Barber

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
Brent Hinkley (Fratele Andrew)
David Thomson (Fratele Oakley)
Kate Twa (Femeia Marty)
Peter Stebbings (Bărbatul Marty)
Mitchell Kosterman (Detectivul Horton)
Michele Goodger (Sora Abigail)
Aundrea MacDonald (Femeia drăguţă)
John R. Taylor (Soţul)
Grai Carrington (Bărbatul înalt)
Tony Morelli (Poliţistul)
Lesley Ewen (Primul agent)
Nicholas Lea (Michael)
Paul Batten (Fratele Wilton)
Doug Abrahams (Al doilea agent)

Ideea: Scully şi Mulder caută răspunsuri la o serie de crime bizare, comise de o persoană

care ucide luînd pe rînd înfăţişare de bărbat sau femeie.

Locul acţiunii: Germantown, Maryland; Steveston, Massachusetts.

Sinopsis: Un bărbat moare în convulsii după ce a fost sedus de o femeie, într-un bar. Deşi, absolut sigur, în cameră a intrat o femeie, a fost văzut ieşind un bărbat.

Mulder spune că este a cincea moarte de acest fel, fiind vorba de trei femei şi doi bărbaţi care au făcut infarct în agonia pasiunii. Fiecare emană mari cantităţi de feromoni, parfumul atracţiei animalelor, conţinînd ADN uman – ceea ce îl determină pe Mulder să-l descrie pe criminal ca fiind „un afrodiziac ambulant" şi „culmea maşinii de făcut sex".

Faptele i-au condus pe agenţi spre o sectă misterioasă şi restrînsă. Cînd unul dintre ei, Andrew, atinge mîna lui Scully, ea pare zguduită. Mulder şi Scully se întîlnesc cu grupul, dar primesc prea puţine răspunsuri, iar după ce aceştia se întorc la sediul sectei, văd cum unul dintre membrii acesteia, aşezat într-o catacombă ciudată, revine la viaţă într-un ritual straniu.

Andrew îi spune lui Scully despre fratele Martin, unul dintre sectanţi, care „a plecat şi a devenit unul de-al vostru". El începe să o seducă, dar Mulder intervine.

Între timp, asasinul agaţă o altă victimă potenţială, dar este întrerupt de un poliţist. Brusc „ea" devine bărbat, lovindu-l pe ofiţer şi dispărînd. „Totul s-a petrecut atît de repede", spune victima perplexă, ajunsă la spital.

Mulder şi Scully urmăresc criminalul la un motel, unde găsesc un alt cadavru. După o luptă el/ea este prins, dar Kindred îl face scăpat. „Oameni buni", spune Andrew, „bucuraţi-vă de plăcerile de care noi nu ne putem bucura." O percheziţie în casa de la ferma acestuia găseşte locul pustiu şi un cerc mare în lanul de lucernă. „Au plecat", spune Mulder – „şi nu cu vreun mijloc de transport terestru."

Culisele poveştii: Scris de cei doi fraţi, Larry Barber şi Paul Barber, acest episod a suferit multe schimbări conceptuale în timpul elaborării lui şi cel puţin o modificare esenţială, datorită grijilor în privinţa conţinutului. Reclama a avut iniţial un moment în care încheieturile cuiva încep să se ramifice, dar secvenţa a fost repede modificată, producătorul coexecutiv R.W. Goodwin spunînd: „Dacă m-aş uita la asta împreună cu copilul meu, aş opri televizorul."

Nicholas Lea, care mai tîrziu a jucat rolul episodic al lui Alex Krycek, a apărut aici întîi ca victima care-şi caută criminalul, în timp ce Kate Twa (femeia din persoana criminalului) se reîntoarce, mai tîrziu, într-un rol mai extins, ca detectiv în „Lumină blîndă."

Regizorul Rob Bowman îşi marchează, de asemenea, debutul în acest serial cu acest episod, după ce lucrase la *Star Trek: The Next Generation*. Bowman, care a devenit unul dintre cei mai prolifici regizori ai serialului, a considerat filmările în tunelele Kindred, care au trebuit construite, destul de

Muzica folosită în scena de început este din tema muzicală a filmului de televiziune „In the Line of Duty: Street War", scrisă de Mark Snow.

În timpul filmării locului crimei la începutul primului act, Mitch Kosterman (Det. Horton) a bîlbîit o replică. Tot restul serialului, David Duchovny l-a tachinat pentru această replică.

neplăcute. Din cauza logisticii insuficiente şi a timpului scurt, a fost necesară o zi suplimentară de filmări.

Întrebat dacă este preocupat de posibilele paralele care s-ar face între Kindred şi Amish – grupul prezentat în filmul Witness, care, de asemenea, evita tot confortul modern şi purta o vestimentaţie similară – Carter spune maliţios: „Ei nu se uită la televizor, aşa că nu m-am temut de asta."

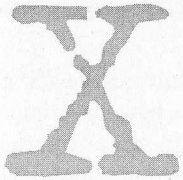

Lazarus („Lazăr")

Prima difuzare: 4 februarie, 1994

Scenariul:
Alex Gansa şi Howard Gordon

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Christopher Allport (Agentul Jack Willis)
Jason Schombing (Warren James Dupre)
Cec Verrell (Lula Philips)
Callum Keith Rennie (Tommy)
Peter Kelamis (O'Dell)
Jay Brazeau (Prof. Varnes)
Jackson Davies (Agentul Bruskin)
Lisa Bunting (Primul doctor)
Russel Hamilton (Ofiţerul Daniels)
Brenda Crichlow (Reporterul)
Alexander Baynton (Bărbatul spilcuit)
Mark Saunders (Al doilea doctor)

Ideea: Cînd un agent FBI şi un jefuitor de bănci sînt împuşcaţi în timpul unui jaf, hoţul este ucis, dar agentul începe să preia personalitatea acestuia.

Locul acţiunii: Maryland; Washington, D.C.

Sinopsis: În timpul unei urmăriri, Scully împuşcă un jefuitor de bănci, în timp ce un agent – Jack Willis, fostul ei instructor şi prieten – este grav rănit. În camera de gardă a spitalului, ei încearcă să-l readucă la viaţă pe agent, dar corpul jefuitorului, Warren Dupre, reacţionează şi el. Willis îşi revine după o comă îndelungată, în timp ce Dupre moare.

Willis se trezeşte, dar personalitatea lui Dupre este prezentă în corpul său. El se duce la morgă, unde îi taie degetele lui Dupre, pentru a lua verigheta, şi dispare. Chiar şi tatuajul care se găsea pe braţul lui Dupre apare pe braţul său.

Agentul se ocupase timp de aproape un an de urmărirea lui Dupre care, împreună cu nevasta şi, în acelaşi timp, complicea sa, Lula, omorîse şapte persoane într-un şir de jafuri. În lumina comportamentului straniu al lui Willis, Mulder observă că doi oameni au murit şi „unul s-a întors; dar care dintre ei ?"

Crezînd că a fost trădat de fratele lui Lula, Willis/Dupre îl omoară şi apoi apare din nou la locul crimei. Verificîndu-şi teoria, Mulder îl pune pe Willis să semneze o felicitare pentru Scully, deşi amîndoi sînt născuţi în aceeaşi zi şi mai sînt cîteva luni pînă atunci.

Willis spune că a găsit-o pe Lula, iar Scully îl însoţeşte. Ei o prind femeie, dar Willis o ia captivă pe Scully şi îi dă lui Lula o serie de detalii care dovedesc că el este acum Dupre. Cînd Scully încearcă să-i trezească memoria lui Willis, Dupre îi spune: „M-ai ucis şi m-ai lăsat să mor."

Willis leşină pentru că este diabetic şi are nevoie de insulină. Lula recunoaşte că ea

este cea care l-a trădat, dorind banii numai pentru ea, şi nu-i permite să ia insulina. Le telefonează agenţilor FBI, cerînd un milion de dolari răscumpărare pentru Scully.

Izolînd zgomotul de fond din convorbirea telefonică, agenţii localizează casa în care se afla Scully şi pătrund în cameră. Prefăcîndu-se mort, Willis smulge revolverul de la Lula, o omoară şi apoi moare şi el – în timp ce tatuajul lui Dupre dispare. Scully descoperă că ceasul lui Willis s-a oprit exact în momentul cînd a suferit stopul cardiac, dar nu ştie ce să creadă. „Înseamnă", spune Mulder cu compasiune, „orice vrei să însemne."

Am descoperit că ziua de naştere a lui Scully este pe 23 februarie.

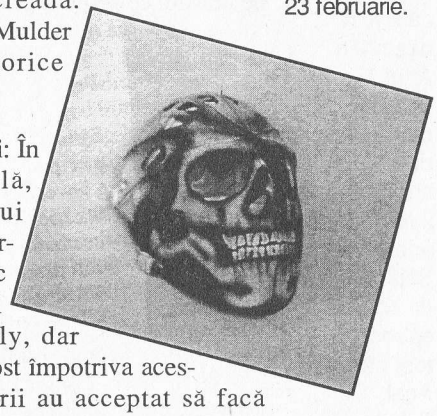

Culisele poveştii: În varianta originală, „Lazăr" îi cere lui Dupre să intre în corpul lui Mulder în loc de corpul fostului prieten al lui Scully, dar Fox şi studioul au fost împotriva acestei idei. Producătorii au acceptat să facă modificarea cu ceva mai mult decît o mică reţinere, în timp ce scenaristul Howard Gordon spune, în retrospectivă, că prima variantă era cu siguranţă mai bună. „Am dorit ca Mulder să trăiască schimbarea sufletelor", spune el, dar era o opinie generală ca nici unul dintre personajele principale să nu trăiască direct asemenea fenomene.

Gordon observă că introducerea prietenului lui Scully a furnizat o binevenită posibilitate de a explora în trecutul ei. De ase-

Astrologie chineză: În scenariu, Dupre spune că a fost născut în Anul Dragonului, care în calendarul chinezesc ar fi fost 1964, același an cu Scully. În loc de asta, el spune că a fost născut în Anul Șobolanului, 1960, același an ca Mulder (și Duchovny).

menea, episodul a lăsat loc, cu îndemînare, atît pentru explicații obișnuite, cît și pentru explicații paranormale; acesta a fost conceptul serialului, de la care uneori s-a abătut. Din acestă perspectivă, „punctul de vedere al fiecăruia a fost într-adevăr bine argumentat și bine apărat", spune Gordon, inclusiv schimbul de replici de la sfîrșit dintre Mulder și Scully, cînd el îi spune să dea momentului morții lui Willis orice semnificație dorește.

Scully este răpită în acest episod pentru prima dată, lucrul acesta urmînd să se repete pe măsură ce serialul progresează.

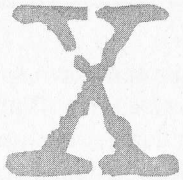

Young at Heart („Cu inima tînără")

Prima difuzare: 11 februarie 1994

Scenariul:
Scott Kaufer și Chris Carter

Regia:
Michael Lange

Apariții speciale:
Dick Anthony Williams (Reggie Purdue)
Alan Boyce (Tînărul John Barnett)
David Petersen (Bătrînul John Barnett)
Graham Jarvis (Doctorul NIH)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Merrilyn Gann (Procurorul)
Jerry Hardin (Deep Throat)
Robin Mossley (Dr. Joe Ridley)
Gordon Tipple (Joe Crandall)
Courtney Arciaga (Victima)
Robin Douglas (Specialistul în computere)
Christine Estabrook (Agentul Henderson)

Ideea: Mulder află că un criminal, pe care îl arestase și despre care se credea că a murit în închisoare, a reapărut, comițînd o nouă serie de crime.

Locul acțiunii: Washington, D.C.

Sinopsis: Mulder este solicitat de fostul său partener, agentul Reggie Purdue, la un maga-

zin de bijuterii unde avusese loc o spargere. Acolo era un bilet pe care scria: „Vulpea nu poate păzi coteţul găinilor" – cartea de vizită a lui John Barnett, la condamnarea căruia Mulder ajutase cu cîţiva ani în urmă.

Registrele arată că Barnett a murit în închisoare cu patru ani în urmă, dar analizele arată că, în proporţie de 95 %, este acelaşi scris. Barnett a promis, în timpul procesului, că se va răzbuna pe Mulder, iar acesta găseşte un bilet pe maşina sa în care scrie: „O vulpe vînată moare în cele din urmă." Cînd Barnett sună, Mulder este sigur că este el şi îl contactează pe Purdue, care este strangulat în timp ce vorbeşte la telefon. Un bilet pe care scrie: „Funeralii, întîi pentru prietenii lui Fox – apoi pentru Fox", este lăsat la locul crimei.

Investigaţii ulterioare arată că doctorul Ridley, care declarase moartea lui Barnett, avea autorizaţia ridicată, pentru cercetări interzise de etica profesională. Ridley experimenta reversibilitatea procesului de îmbătrînire, ceea ce însemna că Barnett putea arăta mai tînăr decît era. Ridley apare la uşa lui Scully, povestindu-i că Barnett este ultimul său pacient care supravieţuieşte după ce i-a amputat o mînă şi i-a crescut una nouă, folosind celule de salamandră. Fiind pe moarte din pricina propriului său experiment, Ridley îi mărturiseşte lui Scully că cercetările sale au fost finanţate de guvern.

Întîlnindu-se cu Deep Throat, Mulder află că guvernul duce tratative cu Barnett pentru recuperarea cercetărilor furate de la Ridley. Barnett îl sună pe Mulder pentru a-i

spune că-i va omorî prietenii unul cîte unul.

Scully a descoperit amprentele lui Barnett pe robotul ei telefonic şi ştie că, din mesajele înregistrate, el a aflat că va merge la un recital de violoncel. Agenţii îl pîndesc acolo şi după ce Barnett o împuşcă pe Scully (care supravieţuieşte datorită unei veste antiglonţ), Mulder îl încolţeşte în hol, unde acesta ia un ostatic. Mulder – care ezitase să-l împuşte pe Barnett cînd îl arestase prima oară, pricinuind moartea unui agent care îi era prieten – trage, omorîndu-l. Oamenii guvernului încearcă în zadar să-l salveze, sperînd să recupereze cercetările furate.

Mulder murmură că se teme că agenţii „nu au auzit încă ultimul cuvînt al lui John Barnett."

John Barnet a fost primul caz al lui Mulder la secţia Crime Violente.

Culisele poveştii: Carter a avut o nouă luptă cu standardele şi practicile de la Fox în privinţa scenei în care agentul Purdue este strangulat de mîna de salamandră a lui Barnett. Producătorul recunoaşte pierderea acestei dispute cu Fox – fiind vorba de grija faţă de aspectele de violenţă – şi, pentru a nu lăsa scena asasinării să treneze, Carter a scurtat considerabil această secvenţă.

Acesta este primul episod în care Mulder omoară pe cineva.

E.B.E

Prima difuzare: 18 februarie 1994

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
William Graham

Apariţii speciale:
Jerry Hardin (Deep Throat)
Allan Lysell (Şeful Rivers)
Peter LaCroix (Ranheim/Druse)
Bruce Harwood (Byers)
Dean Haglung (Langly)
Tom Braidwood (Frohike)

Ideea: Scully şi Mulder descoperă dovezi ale ascunderii de către guvern a activităţii extratereştrilor cînd află că un OZN doborît în Irak a fost transportat în secret în Statele Unite.

Locul acţiunii: Reagan, Tennessee; statul Washington.

Sinopsis: Un pilot irakian doboară un OZN care se prăbuşeşte lîngă o instalaţie americană, de la graniţa Irakului cu Turcia.

În Reagan, Tennessee, un şofer de camion extenuat spune că a văzut o farfurie zburătoare şi lumini. Cînd Mulder încearcă să-l chestioneze, şeriful îl eliberează, spunînd că nu va coopera. Mulder este convins că şoferul transporta o E.B.E. (entitate biologică extraterestră), traversînd ţara.

Căutînd ajutor, Mulder o prezintă pe Scully unui trio cunoscut ca Pistolarii Singuratici – un grup neobişnuit care asigură paza guvernului (unul dintre ei, Langly, bravînd că a luat micul dejun „cu băiatul care l-a împuşcat pe John F. Kennedy"). Scully îi consideră nişte paranoici pînă cînd descoperă un echipament de supraveghere ascuns în stiloul ei.

Deep Throat îi dă lui Mulder un pachet şi îl îndrumă către o instalaţie din Georgia, avertizîndu-l că se află pe „o cărare periculoasă." Scully se teme că Mulder este înşelat şi, deşi el spune că are încredere în Deep Throat, informaţia se dovedeşte a fi falsă. „Mulder, eşti singurul în care am încredere", spune Scully, prevenindu-l că pasiunea îl orbeşte şi că alţii ar putea folosi aceasta împotriva lui.

Pus în faţa acestui fapt, Deep Throat admite că a încercat să-l deruteze pe Mulder, deoarece „încă există unele secrete care trebuie să rămînă secrete."

Urmărind camionul, Mulder şi Scully călătoresc prin statul Washington, unde sînt opriţi deodată de o lumină orbitoare şi găsesc camionul abandonat. „Cred că am fost chiar acum martorii unei misiuni de salvare", spune Mulder, înainte de a-şi da seama că în

realitate a fost un alt truc menit să-i scoată din joc. Urmărindu-l pe şoferul camionului, ei descoperă o clădire a guvernului şi Mulder coboară grăbit scările, reuşind să intre, tocmai cînd sînt opriţi de pază.

Acolo el îl întîlneşte pe Deep Throat, care îi spune despre existenţa unui pact ultrasecret între naţiuni, încheiat după incidentul Roswell din 1947, potrivit căruia orice E.B.E. în viaţă va fi exterminată. Deep Throat spune că el este unul dintre cei trei oameni care au făcut aşa ceva atunci cînd era agent CIA în Vietnam – un incident care l-a răscolit şi l-a inspirat să-l folosească pe Mulder ca pe un mijloc al său de a mărturisi. „Prin tine", spune el , „adevărul va fi cunoscut".

Mulder cercetează, dar nu găseşte nimic extraterestru în cameră. „Mă întreb ce minciună să cred", îi spune Mulder lui Deep Throat care dispare în ceaţa nopţii.

Culisele poveştii: Pe lîngă secvenţa memorabilă în care Deep Throat discută despre motivul care îl face să-l ajute pe Mulder – faptul că omorîse un extraterestru pe vremea cînd lucra pentru CIA – moştenirea cea mai de durată şi mai trainică a episodului au fost, în mod clar, Pistolarii singuratici, conspiraţia paranoică ce îl ajută din cînd în cînd pe Mulder. Pentru prima dată, ideea s-a ivit cînd producătorul Glen Morgan şi scriitoarea Marilyn Osborn („Forme") au participat la o convenţie OZN, care a avut loc în iunie 1993 în Los Angeles, cu puţin timp înainte ca Morgan şi James Wong să înceapă să scrie vreun material pentru serial.

Politică de dinozaur:

Byers:Vladimir Jirinovski, liderul ruşilor social-democraţi, este adus la putere de către cele mai duşmănoase forţe diavoleşti din secolul XX.

Mulder: Barney?

Morgan îşi reaminteşte un trio de bărbaţi, îmbrăcaţi la fel cu Langly, Byers şi Frohike, ce stăteau la o masă, împingînd ceea ce el descrie ca „un sac asortat plin cu paranoia". Morgan povesteste cum aceştia „au început să le vorbească oamenilor despre benzile magnetice din bancnotele de douăzeci de dolari şi imediat vreo şase oameni trăgeau de bancnotele de zece şi douăzeci de dolari."

Iniţial Pistolarii singuratici au fost introduşi în acest episod numai pentru un moment comic şi Morgan nu a fost mulţumit de rezultat, avînd sentimentul că atît el, cît şi partenerul său au fost cam neîndemînatici în execuţia propriu-zisă. „Într-un fel, scenariul îi cam excludea", remarcă el, pînă cînd producătorii au început să afle reacţia publicului la Pistolari pe Internet. Aceasta a determinat o reîntoarcere a lor în cel de-al doilea sezon şi, pînă la urmă, alte apariţii episodice în serial.

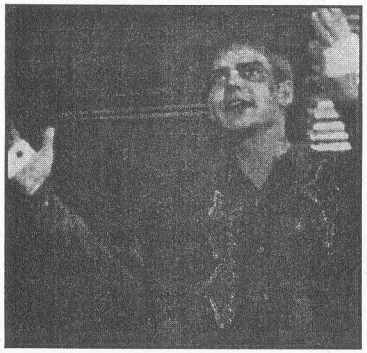

Miracle Man („Omul miracolelor")

Prima difuzare: 18 martie 1994

Scenariul:
Howard Gordon şi Chris Carter

Regia:
Michael Lange

Apariţii speciale:
R. D. Call (Şeriful Daniels)
Scott Bairstow (Samuel)
George Gerdes (Reverendul Cal Hartley)
Dennis Lipscomb (Leonard Vance)
Campbell Lane (Tatăl lui Margaret)
Chilton Crane (Margaret Hohman)
Howard Storey (Pompierul-şef)
Lisa Ann Beley (Beatrice Salinger)
Alex Doduk (Tînărul Samuel)
Walter Marsh (Judecătorul)

Iris Quinn Bernard (Lillian Daniels)
Roger Haskett (Ajutorul de şerif Tyson)

Ideea: Agenţii investighează un tînăr predicator care se pare că-şi foloseşte puterile vindecătoare atît pentru Dumnezeu, cît şi pentru Diavol.

Locul acţiunii: Kenwood, Tennessee

Sinopsis: Povestea începe cu 10 ani în urmă, cînd un băiat readuce la viaţă un om cu arsuri oribile. Zece ani mai tîrziu, Mulder şi Scully sînt solicitaţi să investigheze Ministerul Miracolelor – un cult evanghelic unde băiatul, Samuel, are puterea de a vindeca, dar căruia i s-a întîmplat de asemenea, de curînd, să-şi întindă mîinile asupra a doi oameni care au murit la puţin timp după aceasta.

Samuel lipseşte, dar apare într-un bar. „Darul meu a fost stricat de Diavol", spune el, zguduindu-l pe Mulder, căruia îi povesteşte despre sora dispărută, în legătură cu care va avea nişte viziuni pe tot parcursul episodului. Băiatul este arestat, iar în timpul audierii, la proces, sala de judecată se umple cu lăcuste. Eliberat, Samuel încearcă să vindece o femeie imobilizată într-un scaun cu rotile, care face o criză şi moare. Scully îşi exprimă îndoiala, reamintindu-i lui Mulder că a fost crescută ca un bun catolic şi ştie că „Dumnezeu nu-l lasă niciodată pe Diavol să-i fure showul."

Autopsia demonstrează că femeia fusese otrăvită cu cianură, iar Mulder şi Scully

descoperă că lăcustele fuseseră introduse în sala de judecată prin gurile de ventilație. Între timp, șeriful local introduce în celula lui Samuel doi bărbați care îl bat pe acesta pînă-l omoară.

Urmărind lăcustele, agenții descoperă că Leonard Vance, bărbatul salvat în urmă cu zece ani de băiat, urmărește să-l incrimineze luîndu-și viața, după ce a asistat la o viziune a lui Samuel.

Ulterior, se constată lipsa de la morgă a corpului lui Samuel, una dintre surori afirmînd că l-a văzut ieșind singur din clădire. „Cred că oamenii speră în miracole atît de mult, încît văd ceea ce doresc să vadă", spune Mulder, în timp ce o imagine a surorii sale îi apare într-o ultimă viziune.

Î: Ce scria pe autorizația reverendului Hartley?

R: „BHEALD."

Culisele poveștii: „Omul miracolelor" era titlul primului scenariu scris de către, pe atunci, producătorul delegat Howard Gordon, fără vechiul său partener, Alex Gansa, împreună cu care a lucrat la *Beauty and the Beast* ca și la *Spenser: For Hire*. În timp ce televiziunea este uneori criticată pentru modul în care tratează religia, episodul este foarte respectuos în ceea ce privește credința, fapt subliniat de comentariul lui Scully privind educația ei în spirit catolic.

Mulder chiar face o glumă la întîlnirea pentru revederea materialului turnat, atunci cînd Scully sugerează să meargă în culise. „Stai așa", spune el. „Aceasta este partea în care îl aduc pe Elvis."

Într-un interviu, David Duchovny a spus odată că, pînă i se va spune altceva, îl va considera pe Mulder evreu.

Shapes („Forme")

Prima difuzare: 1 aprilie 1994

Scenariul:
Marilyn Osborn

Regia:
David Nutter

Apariții speciale:
Ty Miller (Lyle Parker)
Michael Horse (Charley Tskany)
Donnelly Rhodes (Jim Parker)
Dwight McFee (David Gates)
Paul Mc Lean (Dr. Josephs)
Renae Morriseau (Gwen Goodensnake)
Jimmy Herman (Ish)

Ideea: Mulder şi Scully se duc într-o rezervaţie indiană pentru a examina cîteva morţi survenite din cauza unei creaturi ca o fiară.

Locul acţiunii: Browning, Montana.

Sinopsis: Un tată şi fiul său vînează un animal sălbatic care, la o privire mai atentă, se dovedeşte a fi un băştinaş american. În timpul înspăimîntătoarei întîlniri, fiul, Lyle Parker, este rănit de creatură înainte ca aceasta să fie ucisă.

Lui Mulder şi lui Scully li se spune că animalele fermierilor au fost omorîte, iar cei doi Parker au fost amestecaţi într-o dispută asupra hotarului cu rezervaţia locală. O privire asupra corpului omului ucis descoperăniște urme de colţi ca de lup.

Mulder spune că aceeaşi regiune a fost implicată în „primul Dosar X, iniţiat de J. Edgar Hoover însuşi", derivînd dintr-o serie de omoruri înfăptuite în 1946 de un animal. Cu toate că un suspect a fost omorît, crimele s-au repetat în 1952, '59, '64, '78, şi acum în '94, ba chiar expediţia lui Lewis şi Clark, spune Mulder, „a scris despre un indian care se putea schimba în lup."

Bătrînul Parker este rupt în bucăţi în veranda sa, cu Lyle alături de el, dezbrăcat şi lăsat fără cunoştinţă. Scully îl duce la spital, în timp ce Mulder vizitează un şef de trib care îi povesteşte ce s-a întîmplat în '46 şi spune de legenda lui Manitu – un spirit rău, capabil să schimbe un om într-un fiară.

Mulder telefonează la spital, de unde află că Scully l-a dus pe Lyle Parker înapoi la ferma sa şi că în stomacul acestuia au fost

găsite urme din sîngele tatălui – sînge care ar fi putut ajunge acolo numai prin ingerare. La căderea nopţii, Mulder şi şeriful se grăbesc către fermă, ajungînd la timp pentru a împuşca o creatură care se dovedeşte a fi Lyle Parker.

Şeful de trib furnizează finalul enigmatic. „FBI", spune el, „Ne revedem peste circa... opt ani."

Culisele poveştii: Fox sugerase să se realizeze un serial cu monştri mai convenţional, iar Glen Morgan şi James Wong – care doreau să vină cu ceva care să exploreze mitologia băştinaşilor americani – l-au propus pe Manitu, o abordare uşor diferită a poveştilor cu lupi, destinată să mulţumească fanii acestui gen şi, totodată, să fie o notă distinctă în genul *Dosarelor X*. „Un film de groază trebuie să poată crea aceste legende, care sînt prezente încă din anii 1300", spune Morgan.

Cînd bătrînul spune că numele lui Mulder „ar trebui să fie Vulpea Fugară sau Vulpea Somnoroasă", agentul răspunde: „Adevărat, atîta timp cît nu este „Vulpea Fantomă", referindu-se la porecla răutăcioasă pe care Mulder o căpătase la Academia FBI (menţionată în episodul pilot), datorită credinţei lui în paranormal.

O scenă care putea fi comică, dar nu a reuşit să treacă de decupaje, cuprindea o vacă care blocase maşina agenţilor, cu Scully vînturîndu-şi mîna şi ţipînd: „Mănuşă de base-ball! Geantă de piele!", încercînd să gonească animalul de pe şosea.

Michael Horse (Charley Tskany) l-a interpretat pe ajutorul de şerif Hawk în *Twin Peaks* cînd David Duchovny îl juca pe travestitul Dennis/Denise Bryson. Părerea lui despre aspectul lui David într-o rochie: „Arată bine pe el."

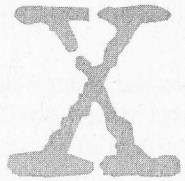

Darkness Falls („Cînd se înnoptează")

Prima difuzare: 15 aprilie 1994

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Joe Napolitano

Apariţii speciale:
Jason Beghe (Larry Moore)
Tom O'Rourke (Steve Humphreys)
Titus Welliver (Doug Spinney)
Barry Greene (Perkins)
David Hay (Omul curat îmbrăcat)
Ken Tremblett (Dyer)

Ideea: Mulder şi Scully sînt chemaţi atunci cînd mai mulţi locuitori ai unei păduri îndepărtate din Pacificul de nord vest dispar misterios.

Locul acţiunii: Olympia National Forest, statul Washington.

Sinopsis: Cîţiva locuitori îngroziţi se grăbesc să scape din pădure, cînd două obiecte ciudate, verzi, strălucitoare, coboară asupra lor.

Toţi cei 30 de locuitori au dispărut, iar Mulder spune că un incident similar s-a întîmplat în aceeaşi zonă cu 60 de ani în urmă. Garda forestieră şi şeful pazei, Steve Humphreys, cred că în spatele a ceea ce s-a întîmplat sînt terorişti ecologici. Cînd anvelopele maşinii lor sînt înţepate, cei patru mărşăluiesc pînă la cîmp, unde găsesc un om al cărui corp uscat se afla într-un imens cocon alb.

Unul dintre terorişti îşi face apariţia, spunînd că există o forţă care, în timpul nopţii, devorează locuitorii. „Inamicul nostru este întunericul", îi previne el. Localnicii au tăiat copaci foarte bătrîni, eliberînd nişte păienjeni verzi care erau amorţiţi. Mulder trage concluzia că ei provin din ouă foarte vechi, afectate de radiaţia cauzată de activitatea vulcanică locală. „Poate că s-au trezit flămînzi", spune Spinney.

Humphreys pleacă, dar este blocat în maşină de către păianjeni şi este înfăşurat într-un cocon. Între timp, cu părere de rău, Mulder îi permite lui Spinney să plece pentru a căuta ajutoare, cu promisiunea că se va întoarce în zori. Nefiind siguri că au suficiente resurse pentru a ţine păianjenii departe, paznicul forestier, Mulder şi Scully îndură o noapte de coşmar, generatorul electric cedînd chiar la răsăritul soarelui.

În cele din urmă, Spinney se întoarce, dar maşina este oprită din nou de ţepii teroriştilor. Spinney dispare în noapte, în timp ce insectele pătrund în maşina sa prin găurile de ventilaţie şi, cîteva ore mai tîrziu, Mulder, Scully şi paznicul forestier sînt găsiţi înfăşuraţi în coconi. O unitate de

Deşi, după spusele lui Carter, „Darkness Falls“ nu a fost proiectat în mod special pentru a transmite un mesaj despre conservarea naturii, episodul a fost recompensat cu Environmental Media Awards.

carantină îi tratează folosind arderea controlată şi pesticide ca „metode de eradicare.“ Cînd Mulder întreabă ce se va întîmpla dacă aceste proceduri nu vor da rezultate, sanitarul răspunde: „N-avem de ales, domnule Mulder.“

Culisele poveştii: Filmînd în pădure, lîngă Vancouver, producţia a fost întîrziată frecvent şi mult îngreunată de ploile torenţiale. „A fost mizerabil“, îşi aminteşte Carter, actorii fiind mai tot timpul îmbibaţi cu apă şi, ulterior, a fost nevoie să se adauge tot felul de inserţii pentru a se compensa necazurile produse de vremea furtunoasă.

Un lucru fericit a fost distribuirea lui Jason Beghe, care l-a interpretat pe paznicul forestier Larry Moore. Prieten din copilărie cu David Duchovny, Beghe îl îndemnase să continue actoria şi a lucrat o vreme alături de el ca barman. Prezenţa sa (la sugestia lui Duchovny) a ajutat la uşurarea muncii, transformînd filmarea mai mult într-o reuniune decît într-o sarcină ingrată pentru actori.

Carter a bazat acest episod pe interesul său pentru dendrocronologie – citirea inelelor copacilor – datînd de pe vremea unor cursuri urmate la colegiu. Efectele speciale cu păianjeni verzi au fost realizate pe computer, adăugate la postprocesare şi sincronizate cu mişcarea actorilor.

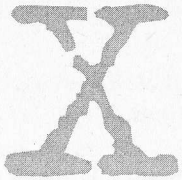

Tooms („Strivirea - partea a doua“)

Prima difuzare: 22 aprilie 1994

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Doug Hutchison (Eugene Victor Tooms)
Paul Ben Victor (Dr. Aaron Monte)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Timothy Webber (Detectivul Talbot)
Frank C. Turner (Dr. Collins)
Gillian Carfra (Christine Ranford)
Pat Bermel (Frank Ranford)
Jan D'Arcy (Judecătorul Kann)
Jerry Wasserman (Dr. Plith)
Mikal Dughi (Dr. Karetzky)
Glynis Davies (Nelson)
Steve Adams (Myers)
Andre Daniels (Arlan Green)
Catherine Lough (Dr. Richmond)
Henry Beckman (Detectivul Frank Briggs)

Ideea: Mulder este implicat personal atunci cînd Eugene Tooms, asasinul care ucide în

serie, extrage şi mănîncă ficatul victimelor, este eliberat din închisoare.

Locul acţiunii: Baltimore, Maryland.

Sinopsis: Tooms – mutantul genetic care omoară cinci oameni la fiecare 30 de ani pentru a le scoate ficatul – este ţinut într-un sanatoriu şi urmează să fie eliberat condiţionat, ca urmare a rezultatului unui consult psihiatric.

Psihiatrul său face presiuni asupra comisiei, susţinînd că Tooms a fost vindecat şi nu mai este un pericol pentru societate. Mulder depune şi el mărturie, dar, în ciuda semnalelor primite de la Scully de a-şi ponderа expunerea, avertizează Curtea, susţinînd că Tooms este un mutant genetic, mai bătrîn de 100 de ani, care trebuie să se hrănească cu ficat uman. Considerînd că Mulder este cel care ar trebui internat într-un spital psihiatric, comisia hotărăşte să-l elibereze pe Tooms, în ciuda avertismentelor lui Mulder că acesta trebuie să rămînă în arest pentru binele public. „Dacă îl eliberaţi pe Eugene Tooms, el va ucide din nou", insistă Mulder, fără efect. „Este în programul său genetic să facă asta."

În timp ce Mulder îl supraveghează pe Tooms, Scully este atenţionată de directorul-adjunct Skinner (cu Cigarette-Smoking Man aşezat tăcut lîngă el) să procedeze „ca la carte." Urmărind cazul, Scully ajunge la Frank Briggs, detectivul care l-a investigat pentru prima dată pe Tooms şi, după căutări atente, cei doi găsesc rămăşiţele unei victime dispărute – una ascunsă de Tooms cu 60 de ani în urmă.

Urmărindu-l pe Tooms, Mulder aţipeşte, dar se trezeşte la timp pentru a zădărnici o încercare de crimă, Tooms dispărînd printre zăbrelele unei ferestre. Deşi îşi continuă supravegherea, Mulder îi spune lui Scully că ea n-ar trebui să fie amestecată, temîndu-se că biroul va închide secţia Dosarelor X, iar cariera ei ar putea lua sfîrşit o dată cu a lui.

La insistenţele lui Scully, Mulder se duce acasă să se odihnească. Ea îl numeşte Fox, la care el răspunde: „I-am făcut chiar şi pe părinţii mei să-mi spună Mulder." El pleacă fără convingere – cu Tooms ascuns în portbagaj. Intrînd în apartamentul lui Mulder printr-o gaură de ventilaţie, Tooms ia unul dintre pantofii acestuia în timp ce el doarme (cu originalul *The Fly* transmis la televizor) şi îşi loveşte faţa, acuzîndu-l pe Mulder că l-a bătut. Skinner îl sfătuieşte pe Mulder să ia o pauză şi îi interzice să se mai apropie de Tooms.

Examinarea scheletului din 1933 arată urma dinţilor lui Tooms pe victimă. Între timp, psihiatrul care luptase pentru eliberarea lui Tooms se opreşte pentru a-l vizita şi devine a cincea victimă a acestuia.

Găsind corpul, Mulder şi Scully îşi dau seama că Tooms se va întoarce acasă pentru a-şi începe hibernarea. Apartamentul pe care l-a ocupat înainte este acum un magazin şi Mulder coboară sub scara rulantă, înfruntîndu-l pe Tooms în cuibul său. Eliberîndu-se şi avîndu-l pe Tooms în urma sa, Mulder porneşte scara, strivindu-l mortal pe acesta dedesubtul ei.

Skinner citeşte raportul, întrebîndu-l pe

Henry Beckman, care a apărut prima dată în „Strivirea", reapare ca detectivul Frank Briggs.

În acest episod Cigarette-Smoking Man vorbeşte pentru prima dată.

Skinner: Îl crezi?

Cigarette-Smoking Man: Bineînţeles că îl cred.

Cigarette-Smoking Man dacă îi dă crezare. „Bineînţeles că îl cred", spune acesta. Afară, Mulder priveşte la un vierme care îşi ţese coconul. „Schimbarea sosește", notează el dezgustat... pentru Dosarele X.

Culisele poveştii: Producătorii Glen Morgan şi James Wong vor construi adeseori episoade în jurul unui moment sau al unui concept vizual, aşa cum au făcut cu primul episod din „Strivirea". În acest caz, Morgan spune că, în timp ce îşi făcea cumpărăturile de Crăciun într-un magazin cu subsol din Los Angeles, a văzut un bărbat lucrînd pe scara rulantă care era deschisă şi neprotejată. Aceasta i-a sugerat să scoată din mitul oraşului un soi de monstru urban trăind sub o scară rulantă. Şi cine, gîndea el, ar face-o mai bine decît Eugene Tooms ? „Totul a fost făcut pornind de acolo", spune el.

„Tooms" rămîne singura apariţie repetată a unui criminal, dar episodul mai este important pentru prima apariţie a lui Mitch Pileggi în rolul directorului-adjunct Skinner (care nu va mai fi văzut din nou pînă în al doilea sezon) şi pentru primul dialog al lui Cigarette-Smoking Man. Producătorii glumesc acum, spunînd că nici măcar nu au ştiut că William B. Davis poate vorbi.

Invitatul special Hutchison a fost acela care a sugerat să joace dezbrăcat scena finală de sub scara rulantă.

„M-au acoperit cu sirop şi colorant alimentar" îşi aminteşte el, „şi era frig! Stăteam lipit de pereţi." În ciuda morţii sale

înspăimîntătoare, Hutchison a apărut adeseori la întrunirile *Dosarelor X*, insistînd pentru un nou angajament.

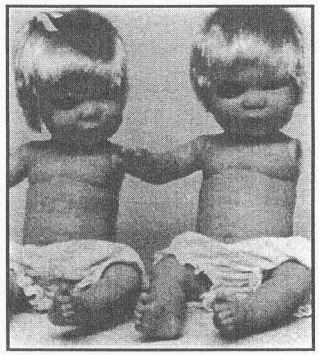

Born Again („Reîncarnarea")

Prima difuzare: 29 aprilie 1994

Scenariul:
Alex Gansa şi Howard Gordon

Regia:
Jerrold Freedman

Apariţii speciale:
Brian Markinson (Tony Fiore)
Mimi Lieber (Anita Fiore)
Maggie Wheeler (Detectivul Sharon Lazard)
Andre Libman (Michelle Bishop)
Dey Young (Judy Bishop)
Leslie Carlson (Dr. Spitz)
P. Lynn Johnson (Dr. Sheila Braun)
Peter Lapres (Harry Linhart)
Richard Sali (Felder)
Dwight Koss (Detectivul Barbala)

Ideea: O serie de crime este legată de o fetiţă care ar putea fi spiritul reîncarnat al unui poliţist asasinat.

Locul acţiunii: Buffalo, New York

Sinopsis: O fetiţă pierdută este adusă la poliţie şi pusă într-o cameră pentru interogatorii, împreună cu un detectiv numit Barbala. Cîteva momente mai tîrziu, acesta cade şi moare.

Un alt detectiv îl cheamă pe Mulder. Cînd stau de vorbă cu mama copilului, aceasta le spune că "am schimbat patru dădace" şi că „uneori mă înspăimîntă... Vede lucruri pe care eu nu le pot vedea".

Fetiţa, Michelle, spune că a văzut un bărbat în încăpere şi descrierea ei se potriveşte cu imaginea unui alt detectiv, Charlie Morris, care a murit cu nouă ani înainte. „Ceea ce înseamnă că fetiţa a văzut o stafie", sugerează Mulder.

Faptele arată că Michelle, care are opt ani, poate fi reîncarnarea lui Charlie Morris, care a murit cam pe vremea cînd fetiţa a fost concepută. Fata are puteri psihochinetice şi îşi mutilează păpuşile în maniera în care a fost ucis Morris. De asemenea, ea apare la locul accidentului în urma căruia moare un alt fost poliţist, partenerul lui Barbala, care este ucis cînd cravata sa este agăţată de un autobuz care îl tîrăşte pînă moare. Reîncarnarea, notează Mulder, este un principiu pentru multe religii importante, adăugînd că se găsesc „la un singur pas de a dovedi preexistenţa sufletului uman."

Barbala, partenerul său şi al lui Morris, Fiore, au fost cu toţii implicaţi în crimă.

Folosindu-şi puterile, fetiţa îl capturează pe Fiore şi este pe cale să-l omoare – distrugînd casa cu puterea minţii – cînd Mulder şi Scully năvălesc înăuntru, scoţînd-o pe Michelle/Morris afară din casă. Într-un fulger de lumină, totul ia sfîrşit cînd Fiore recunoaşte complicitatea sa la asasinarea lui Morris, în timp ce fetiţa nu-şi mai aminteşte nimic din cele petrecute. Cele două morţi sînt înregistrate ca accidentale, iar mama lui Michelle refuză să permită ca ea să fie studiată în continuare. În ciuda obiecţiilor lui Mulder, cazul este închis.

Acum este prima dată cînd Mulder spune povestea. În locul lui Scully, scriind rapoartele pe computer, îl vedem scriind de mînă într-un jurnal; în locul vocii lui Scully auzim concluziile lui

Culisele poveştii: Tratînd problema reîncarnării, episodul acesta este un altul care nu trebuia să atingă un standard impus de producători, existînd sentimentul că ideea transferului de suflet sau posesia sufletului sînt teme poate prea apropiate de ceea ce se difuza pe alte canale în acel moment. „Cred că eram împinşi de disperare", a remarcat cu sarcasm producătorul Howard Gordon, adăugînd că la analiza finală episodul s-a dovedit „un pic prea poliţist" pentru gustul său.

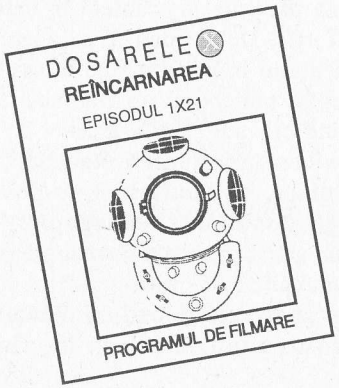

Roland

Prima difuzare: 6 mai 1994

Scenariul:
Chris Ruppenthal

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Zeljko Ivanek (Roland Fuller)
Garry Davey (Dr. Keats)
James Sloyan (Dr. Nollette)
Matthew Walker (Dr. Surnow)
Dave Hurtubise (Barrington)
Sue Mathew (Lisa Dole)
Micole Mercurio (Doamna Stodie)
Kerry Sandomirsky (Tracy)

Ideea: Mulder şi Scully investighează asasinarea a doi savanţi specialişti în rachete, legată aparent de un retardat.

Locul acţiunii: Colson, Washington.

Sinopsis: Un cercetător este aspirat în interiorul unui motor cu reacţie experimental, singurul care putea manipula tastatura şi cel care-i provoacă moartea fiind Roland, un paznic retardat.

Savantul este al doilea, (după Arthur Grable) dintre cei patru cercetători implicaţi în acest proiect care au murit. Mulder observă că pe tabla unde se lucrau formulele motoarelor sînt două specimene diferite.

Întîlnindu-se cu Roland, Mulder subtilizează o foaie de hîrtie pe care savantul mîzgălise nişte numere. Întors la laborator, Roland atacă un alt savant, Dr. Keats, cufundîndu-l în azot lichid – capul acestuia spărgîndu-se, ca şi cum ar fi fost de sticlă, la impactul cu podeaua.

După moartea lui Keats, cineva a lucrat la formula motorului, folosind terminalul şi parola lui Grable, identică numerelor scrise de Roland. De fapt, au descoperit ei, cercetările au fost continuate în cele şase luni care au trecut de la moartea lui Grable. Cînd s-au întors să-l vadă pe Roland, acesta a spus: „Nu bănuiam că o să vorbesc cu ei." O verificare a trecutului a arătat că cei doi sînt născuţi în aceeaşi zi, în acelaşi oraş şi că, de fapt, sînt gemeni.

Deşi Grable a fost ucis, capul lui a fost conservat şi îngheţat prin procedee criogenice, iar Mulder face presupunerea că Grable şi Roland au o legătură psihică care a fost întărită prin acest proces şi că Grable a căpătat însuşiri psihice deosebite, care îi permit să-l manipuleze pe Roland pentru a comite crime. Atunci cînd vor să-l interogheze, Roland dispare.

Ultimul cercetător supravieţuitor, Dr. Nollette, se duce la laboratorul criogenic şi începe să dezgheţe capul lui Grable. În laborator, Roland încearcă să reconstituie

formula. Nollette intră şi, după ce recunoaşte că a furat munca lui Grable, este lovit de Roland, care îl închide în camera motorului. Agenţii sosesc chiar în momentul cînd acesta forţează motorul la un nivel periculos şi îl conving să introducă, la timp, codul care opreşte motorul.

Roland este reţinut pentru a fi cercetat, dar Mulder recomandă să fie eliberat. In timp ce, de pe scări, fata pe care o iubeşte se uită la el, ei îl scot afară.

Mulder îi povesteşte lui Roland despre un vis pe care l-a avut, în timp ce se scufunda într-o piscină căutîndu-şi tatăl. În scenariu, Mulder o căuta pe sora sa.

Culisele poveştii: Episodul conţine un gag vizual, cu semnele de pe podea marcînd locul unde capul savantului s-a sfărîmat după ce a fost cufundat în azot lichid. „Orice şoc şi groază a fost eliminată", spune Chris Carter, „de rîsul pe care îl provoacă vederea acestor bucăţele pe podea". Momentul este corelat cu sunetul provocat de spargerea capului.

Actorul Zeljko Ivanek a fost primul actor care a dat proba pentru rolul lui Roland – considerat ca fiind central în realizarea episodului – şi „ne-a impresionat", spune Carter, pînă acolo încît şi-au dat imediat seama că el va fi cel ales. Născut în Ljubljana, Slovenia, cariera lui Ivanek cuprinde filmele *Mass Appeal* şi *Agnes of God*.

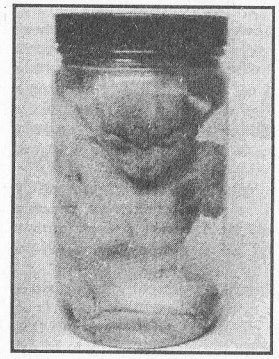

The Erlenmeyer Flask („Clonii")

Prima difuzare: 13 mai 1994

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
R.W. Goodwin

Apariţii speciale:
Simon Webb (Dr. Secare)
Jerry Hardin (Deep Throat)
Ken Kramer (Dr. Berube)
Lindsey Ginter (Bărbatul tuns scurt)
Anne DeSalvo (Dr. Carpenter)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Jaylene Hamilton (Reporter)
Jim Leard (Căpitanul Lacerio)
Phillip MacKenzie (Medicul)
Mike Mitchell (Poliţistul)
John Payne (Paznicul)

Ideea: Lucrînd la un pont furnizat de Deep Throat, Mulder şi Scully descoperă că guvernul a testat ADN de la extratereştri asupra omului, cu rezultate dezastruoase.

Locul acţiunii: Washington, D.C.

Sinopsis: Un bărbat scapă de poliţişti, împrăştiindu-i ca pe nişte păpuşi înainte de a se arunca în apa golfului, lăsînd în urma lui o dîră de sînge verde.

Mulder care aflase de acest caz de la Deep Throat, urmăreşte maşina evadatului şi ajunge la un anume Dr. Berube, care retează brusc orice conversaţie. Scully spune că Deep Throat se joacă cu ei, iar Mulder îi cere acestuia „să lase gluma" şi să le spună ce se întîmplă în realitate. "Perseveraţi", le spune Deep Throat. „Niciodată nu aţi fost mai aproape".

Curînd după aceea, un bărbat cu părul tuns scurt, căutîndu-l pe fugar, îl omoară pe Dr. Berube. Scully îi duce Doctorului Carpenter, cercetător în Georgetown, eşantioane din lucrările savantului. Acesta spune că Berube a realizat clonarea bacteriilor cu viruşi, iar ceea ce a obţinut are aspectul unor celule de plantă. El îi explică lui Scully că ADN-ul are un al cincilea şi un al şaselea nucleoid, care „nu există nicăieri în natură" şi de aceea sînt, prin definiţie, de origine extraterestră.

Între timp, Mulder a fost contactat de „bărbatul tuns scurt" şi a descoperit într-un depozit cinci bărbaţi cufundaţi în rezervoare pline cu lichid. La plecare, Mulder este vînat de oameni înarmaţi.

Acest episod marchează ieşirea din serial a lui Jerry Hardin, a cărui scurtă apariţie ca Deep Throat sursa secretă a lui Mulder, a atras atenţia fanilor săi. Ultimile sale cuvinte, „Nu te încrede în nimeni" au fost înlocuite în secvenţă cu obişnuitul titlu al filmului: „Adevărul este dincolo de noi."

Scully îşi cere scuze de la Mulder, spunînd că, pentru prima dată, nu ştie ce să creadă. Ei se reîntorc, dar găsesc depozitul gol, Deep Throat explicîndu-le că bărbaţii din rezervoare erau parte a unui experiment realizat de Berube, pe bolnavi incurabili, folosind viruşi extratereştri. Probabil că au fost distruşi prin „operaţii negre", spune el, „grupuri între grupuri lucrînd sub acoperire, a căror activitate nu este cunoscută, la cele mai înalte nivele." Deep Throat le spune că fugarul, Dr. Secare, este unul dintre subiecţii acestor experimente şi că de aceea agenţii trebuie să-l găsească, „înainte de a o face ei."

Reîntorcîndu-se la Georgetown, Scully află că Dr. Carpenter a murit, împreună cu familia sa, într-un accident de maşină. Lucrînd separat, Mulder îl găseşte pe Secare ucis – şi este el însuşi prins – de către „bărbatul tuns scurt".

Mulder fiind dispărut, Deep Throat spune că poate facilita accesul la ţesuturile extraterestre originale, pentru a negocia eliberarea lui Mulder. Scully obţine un foetus extraterestru, iar Deep Throat, care insistă ca schimbul să se facă, este împuşcat de către „bărbatul tuns scurt" în timp ce corpul lui Mulder este aruncat din camion. „Să nu ai încredere în nimeni", îi spune Deep Throat lui Scully, dîndu-şi sufletul.

Două săptămîni mai tîrziu, Mulder îi telefonează lui Scully pentru a-i spune că Dosarele X au fost închise şi că ei amîndoi au fost redistribuiţi conform „ordinului venit de la vîrful conducerii executive." Mulder spune că el nu poate abandona – cel puţin atît timp cît „adevărul este acolo." La fel ca în

primul episod, Cigarette-Smoking Man intră în camera de depozitare din Pentagon, adăugînd fătul de extraterestru la conţinutul ei.

Culisele poveştii: Făcînd pasul şocant al uciderii lui Deep Throat, Carter a dorit să stabilească că, exceptînd probabil şefii, „oricine poate fi înlocuit" în serial – un mod de a-i obliga pe spectatori să ghicească ce întorsături pot să mai apară. Desfacerea grupului Dosarelor X a condus la separarea lui Mulder de Scully, furnizînd mijloacele pentru a rezolva problema sarcinii lui Anderson, chiar de la începutul celui de-al doilea sezon.

Jerry Hardin, care l-a interpretat pe Deep Throat, îşi aminteşte că scena morţii lui a fost un fel de mare moment dramatic pentru care trebuie să ai tot timpul şi să iasă perfect. Adevărul în această problemă este că ne-am luptat „ca nebunii" pentru a termina filmarea înainte ca soarele să se ridice. „Aproape că se crăpa de ziuă cînd am terminat", îşi aminteşte el.

Episodul a fost nominalizat pentru Edgar Award, o distincţie oferită de Scriitorii de Literatură Poliţistă din America.

Secvenţa de încheiere a acestui episod urmăreşte exact ultimele minute ale episodului-pilot, sfîrşindu-se exact la ora 11:21.

EPISOADELE

sezon doi

localizare

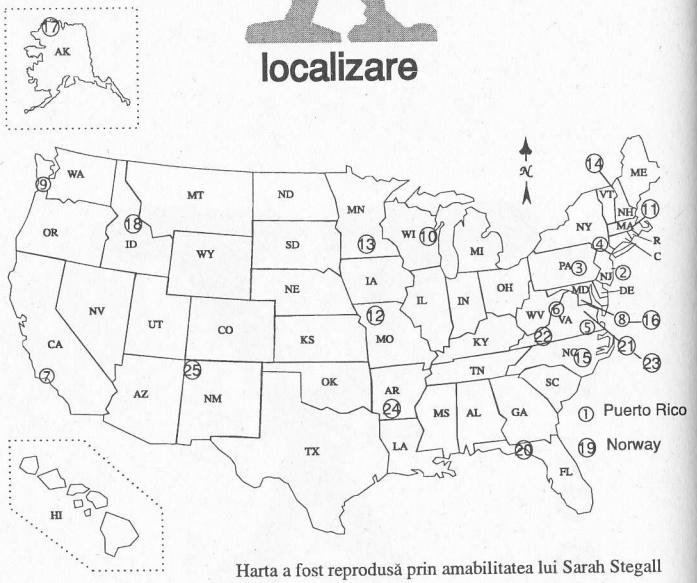

Harta a fost reprodusă prin amabilitatea lui Sarah Stegall

Legendă

1. Arecibo, Puerto Rico (Little Green Men)
2. Newark, NJ (The Host)
3. Franklin, PA (Blood)
4. New York, NY (Sleepless)
5. Marion, VA (Duane Barry)
6. Skyland Mountain, VA (Ascension)
7. Los Angeles, CA (3)
8. Georgetown, MD (One Breath)
9. Mt. Avalon, WA (Firewalker)
10. Delta Glen, WI (Red Museum)
11. Worcester, MA (Excelsis Dei)
12. Aubrey, MO (Aubrey)
13. Minneapolis, MN (Irresistible)
14. Milford Haven, NH (Die Hand Die Verletz)
15. Folkstone, NC (Fresh Bones)
16. Germantown, MD (Colony)
17. Deadhorse, AK (End Game)
18. Fairfield, ID (Fearful Summetry)
19. Tildeskan, Norway (Dod Kalm)
20. Gibsonton, FL (Humbug)
21. Arlington, VA (The Calusari)
22. Cumberland Prison, VA (F. Emasculata)
23. Richmond, VA (Soft Light)
24. Dudley, AR (Our Town)
25. Farmington, NM (Anasazi)

Notă: Locurile au fost alese în funcţie de tema principală; o serie de episoade au avut nevoie de mai multe locuri de filmare.

Little Green Men („Omuleţii verzi")

Prima difuzare: 16 septembrie, 1994

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Raymond J. Barry (Senatorul Richard Matheson)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Mike Gomez (Jorge Concepcion)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Vanessa Morley (Samantha la 8 ani)
Marcus Turner (Fox la 12 ani)
Les Carlson (Dr. Troisky)
Fulvio Cecere (Aide)
Deryl Hayes (Agentul Morris)
Dwight McFee (Comandantul)
Lisa Anne Beley (Studenta)
Gary Hetherington (Lewin)
Bob Wilde (Rand)

Ideea: Deşi Dosarele X sînt închise, Mulder se deplasează în secret la amplasamentul

unui posibil contact cu extratereştrii în Puerto Rico, iar Scully încearcă să-l ajute să nu fie descoperit.

Locul acţiunii: Arecibo, Puerto Rico

Sinopsis: Episodul începe cu o voce care descrie experimentul *Voyager*, satelitul trimis să contacteze alte forme de viaţă inteligente din univers. În acelaşi timp, pe pământ Dosarele X au fost oficial închise şi agenţii Mulder şi Scully au primit alte sarcini. Ei se întîlnesc în garajul Hotelului Watergate. „Trebuie să presupunem că sîntem urmăriţi", spune el, reamintindu-şi răpirea surorii sale şi lamentîndu-se că, după atîta muncă, încă nu are dovezi concrete ale existenţei OZN-urilor.

Chemat să apară în faţa senatorului Matheson, care îl sprijinise, lui Mulder i se spune să meargă într-un loc din Puerto Rico şi că are la dispoziţie 24 de ore pentru a lua legătura cu vizitatorii extratereştri, înainte ca o echipă a Beretelor Albastre, de căutare a OZN-urilor, să fie trimisă în zonă. „Ce trebuie să caut?" întreabă Mulder.

„Contacte", răspunde senatorul.

Cînd află că Mulder lipseşte, Cigarette-Smoking Man îl asigură pe Skinner: „Ea o să-l găsească." Încercînd să-l ajute pe Mulder, Scully reuşeşte să acceseze datele din computerul acestuia, ghicindu-i parola (SĂ NU AI ÎNCREDERE ÎN NIMENI) şi se îndreaptă către San Juan, scăpînd inteligent de agenţii care o urmăresc.

Mulder ajunge la locul indicat, unde

întîlneşte un om înspăimîntat, care vorbeşte numai spaniola, dar desenează pe un perete figura unui extraterestru. Începe să se audă un zgomot pătrunzător, iar omul fuge în junglă, unde Mulder îl găseşte împietrit de groază. Vorbind într-un reportofon, Mulder spune pentru Scully că el are încredere „numai în tine... şi tu mi-ai fost luată."

O lumină strălucitoare inundă camera, uşile zăvorîte zboară în lături şi Mulder vede o siluetă mlădioasă de extraterestru prin lumina orbitoare. Scully îl găseşte inconştient dar, spune el, benzile şi imprimările vor face dovada acestei întîlniri. Oricum, în acel moment apare echipa de salvare, obligîndu-i pe Mulder şi Scully să dispară în grabă.

Întors la Washington, Mulder este admonestat de către directorul-adjunct Skinner, pentru abandonarea sarcinilor pe care le primise. Cigarette-Smoking Man îi spune lui Mulder: „Vremea ta a trecut", dar Skinner intervine, ţipînd la el să iasă.

Mulder observă că banda pe care o salvase este goală, ceea ce însemna că încă nu are nici un fel de dovadă. „Nu am Dosarele X, Scully, dar încă am munca mea", spune el hotărît. „Şi te am pe tine, şi mă am pe mine însumi."

Culisele poveştii: Chiar în primul episod, Mulder afirmă că are „legături în Congres", iar senatorul Matheson reprezintă prima privire asupra uneia din aceste legături. În privinţa distribuţiei, „noi am dorit într-adevăr să fie Darren McGavin", mărturiseşte Glen Morgan. Producătorii au încercat, fără suc-

Lista pasagerilor, pe care Scully o consultă pentru a-i da de urmă lui Mulder, conţine numele multora din cei implicaţi în *Dosarele X* şi chiar şi numele autorului cărţii, Charles Grant.

ces, să-l folosească pe starul din *The Night Stalker* în rolul tatălui lui Mulder, considerînd că el ar fi o apariţie simbolică, bazată pe rolul stimulativ pe care l-au jucat seriile anterioare în crearea *Dosarelor X*.

Pentru că Dosarele X fuseseră închise, acest episod „trebuia să fie un fel de nou pilot", spune Morgan, în sensul modificării regulilor de bază ale serialului. Mai mult, scena în care Samantha Mulder este răpită diferă de imaginea cu care rămăsese Mulder şi care este prezentată în episodul al treilea, „Conduit". În prima versiune, Mulder şi Samantha sînt arătaţi dormind în paturile lor, nu treji, jucînd vreun joc, în momentul cînd ea este luată. După Chris Carter, pentru că memoria lui Mulder este refăcută după tratamentul de recuperare, aceste imagini sînt greu de definit, ceea ce explică de ce, ulterior, el îşi aminteşte în mod diferit de acest incident.

Senatorul „Richard Matheson" a fost numit după scriitorul de science-fiction şi poveşti de groază Richard („Undeva, cîndva") Matheson. În scenariul original, senatorul trebuia rostească monologul de deschidere.

The Host („Gazda")

Prima difuzare: 23 septembrie 1994

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Daniel Sackheim

Apariţii speciale:
Darin Morgan (Omul-calcan)
Marc Bauer (Agentul Brisentine)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Matthew Bennet (Primul lucrător)
Freddy Andreiuci (Detectivul Norman)
Don Mackay (Charlie)
Hrothgar Matthews (Omul de la telefon)
Gabrielle Rose (Dr. Zenzda)
Ron Sauve (Foreman)
Dmitri Boudrine (Inginerul rus)
Raoul Ganee (Dmitri)
William MacDonald (Şeriful federal)

Ideea: Din întîmplare, Mulder dă peste o mutaţie genetică, Omul-calcan, în timp ce investighează o crimă care a avut loc în sistemul de canalizare a oraşului New Jersey.

Locul acţiunii: Newark, New Jersey

Sinopsis: Un marinar sovietic este aspirat brusc în sistemul de canalizare al navei, iar corpul său apare în canalizarea oraşului New Jersey.

Mulder se duce la Skinner, care îi încredinţase cazul, şi se plînge că a fost pedepsit dîndu-i-se asemenea sarcini lipsite de importanţă. Frustrat, el îi spune lui Scully că se gîndeşte să părăsească FBI-ul. Mulder primeşte un telefon anonim, persoana spunîndu-i „Ai un prieten în FBI" şi, mai tîrziu, că succesul său în rezolvarea acestui caz este „imperativ" pentru redeschiderea Dosarelor X.

Scully face autopsia corpului şi găseşte o tenie mare, sau un vierme plat, răsucindu-se viu în interior. Mai tîrziu, un lucrător de la salubritate este tras sub apă şi reapare cu o rană ciudată pe spate, plîngîndu-se că simte un gust rău în gură. Făcînd un duş, omul are nişte convulsii şi vomită un vierme care alunecă pe gura de scurgere.

În timp ce Mulder cercetează o uzină de epurare, un salariat vede ceva mare în apă şi, golind sistemul, ei îl prind pe Omul-calcan. Văzînd creatura care arăta primitiv şi nu avea organe sexuale, Mulder spune ironic: „Se pare că o să-i spun lui Skinner că, pînă la urmă, suspectul este o lipitoare gigantică."

Spre surprinderea sa, Skinner spune că acest caz ar trebui să fie un Dosar X. „Toţi primim ordine de la cineva" – îi spune el lui Mulder. Cu ajutorul altei informaţii anonime, Scully identifică prima victimă ca fiind un rus. Omul-calcan este pe cale de a fi transferat la o instituţie, dar el îl omoară pe şofer şi scapă, întîi într-o fosă şi apoi într-o vidanjă. Mulder urmăreşte vidanja pînă la o staţie de epurare, hotărît să captureze creatura înainte ca aceasta să scape înapoi în mare. Cînd şeful de echipă cade în apă şi este tras la fund, Mulder sare după el. Văzîndu-l pe Omul-calcan intrînd pe un dren, el trînteşte poarta – tăind creatura în două.

Scully trage concluzia că Omul-calcan era o creatură umană cvasivertebrată produsă în urma radiaţiilor, cargoul rusesc transportînd deşeuri de la Cernobîl. El s-a născut, remarcă ea, „într-o supă primară de deşeuri radioactive."

Mulder repetă spusele persoanei care i-a dat telefonul anonim, spunînd: „Succesul în munca noastră este obligatoriu acum, Scully. Redeschiderea Dosarelor X trebuie să fie de netăgăduit." Cînd Scully îl întreabă dacă aceasta vine de la Skinner, el spune: „Nu, dar avem un prieten în FBI."

În altă parte, Omul-calcan, sau ceea ce a rămas din el pluteşte la suprafaţă, iar ochii i se deschid. Trăieşte.

Culisele poveştii: Darin Morgan, care l-a interpretat pe Omul-calcan, este fratele producătorului coexecutiv Glen Morgan şi a devenit ulterior unul din scenariştii serialului

„Ai un prieten în FBI." Misteriosul X îşi face prima apariţie aici, cu toate că îi vedem doar ceafa atunci cînd vorbeşte la telefon.

Gabrielle Rose revine ca Dr. Zenzola; ea a mai apărut înainte în episodul „Deep Throat."

(realizările sale cuprind memorabilul episod „Humbug" şi primul dintre episoadele celui de-al treilea sezon, „Repaosul final al lui Clyde Bruckman"). Costumul Omului-calcan a fost o adevărată încercare grea, care a durat prima dată şase ore pentru a fi îmbrăcat, iar înainte ca tehnicienii să fie în măsură să grăbească acest proces, Morgan a fost silit să-l poarte, încontinuu, timp de 20 de ore. Pentru că era atît de greu de scos, Morgan a trebuit să-şi facă nevoile în costum, aproape ca în scena în care astronauţii au făcut la fel în *The Right Stuff*. Carter glumeşte acum, spunînd că această sarcină este o ceremonie peste care trebuie să treacă oricare scenarist care aspiră să scrie pentru *Dosarele X*.

Carter a avut, de asemenea, de luptat cu standardele de la Fox în legătură cu scena în care lucrătorul vomită viermele – una dintre cele mai vii secvenţe din episod – insistînd că a pierde asta înseamnă a ruina episodul.

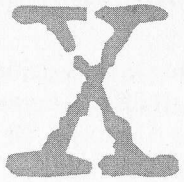

Blood („Sînge")

Prima difuzare: 30 septembrie 1994

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
William Sanderson (Ed Funsch)
John Cygan (Şeriful Spencer)
George Touliatos (Larry Winter)
Kimberly Ashlyn Gere (Doamna McRoberts)
Andre Daniels (Harry McNally)
Tom Braidwood (Frohike)
Dean Haglund (Langly)
Bruce Harwood (Byers)
John Harris (Taber)
Gerry Rousseau (Mecanicul)
William MacKenzie (Şoferul de autobuz)
Diana Stevan (Doamna Adams)
David Fredericks (Paznicul)
Kathleen Duborg (Mama)
B. J. Harrison (Funcţionarul)

Ideea: Mai mulţi locuitori ai unei mici comunităţi agricole devin dintr-o dată violenţi şi

periculoşi, la îndemnurile de a ucide care apar pe afişajele digitale ale diverselor aparate.

Locul acţiunii: Franklin, Pennsylvania.

Sinopsis: După ce vede cuvintele „Omoară-i pe toţi" pe afişajul unui lift, un vînzător în vîrstă de 42 de ani a omorît cu mîinile goale patru persoane. Şeriful local, Spencer, îi spune lui Mulder că este al şaptelea omor de acest fel, ridicînd la 22 numărul morţilor într-o zonă în care „au fost numai trei crime de pe vremea coloniilor încoace." Mulder nu intuieşte motivul, dar găseşte pe degetul suspectului reziduuri şi observă că, la locul fiecărei crime, a fost distrus cîte un dispozitiv electronic.

După ce o localnică, doamna McRoberts, ucide un mecanic auto reacţionînd la un afişaj similar („Te va viola. Te va ucide. Omoară-l tu mai înainte"), Mulder şi Spencer se duc acasă la ea pentru a face investigaţii. Cînd ea încearcă să-l înjunghie pe Mulder, Spencer o împuşcă, iar examinarea ulterioară a corpului arată un nivel de adrenalină de 200 de ori mai ridicat decît cel normal, glandele suprarenale prezentînd semne de degradare şi un compus necunoscut. Scully sugerează că, prin combinarea acestor factori, se creează o substanţă şi reacţii similare cu LSD. Mulder observă un camion descărcînd ceva în rigolă.

Mulder cere ajutor de la Pistolarii Singuratici, care îi spun despre LSDM – un insecticid experimental care acţionează ca feromonii naturali, provocînd o reacţie de

teamă printre insecte. În noaptea aceea, verificînd pe teren, Mulder este stropit de un elicopter silenţios şi cineva din conducerea oraşului recunoaşte că au folosit chimicale. Mulder sugerează că cineva, sau ceva, trimite mesaje subliminale prin afişajele electronice, întărind starea de fobie existentă, deja amplificată de chimicale – supunînd zona la un experiment controlat.

Căutările îi conduc la Ed Funsch, un lucrător poştal care a fost hărţuit de mesaje.

Funsch se urcă în turnul colegiului local, trăgînd fără discriminare cu o puşcă. Mulder îl înţelege după ce Funsch spune că „ei" nu-l vor lăsa să se oprească.

Cu suspectul în arest, Mulder îşi scoate telefonul celular. Pe afişaj scrie: „Totul făcut. La revedere", în timp ce Mulder se uită stupefiat la telefon. Oricine sau orice a condus experimentul se pare că a terminat.

Culisele poveştii: Şi „Sînge" reprezintă unul dintre acele episoade în care concepte divergente au fost aduse la un loc şi asamblate în ceea ce a devenit un episod care te înfioară. Autorii Glen Morgan şi James Wong au început cu o singură notă, „Lucrători poştali", pe care au combinat-o ulterior cu vacarmul produs în California de Sud de stropirea cu insecticid. (Autorităţile au împrăştiat pesticidul din elicoptere pentru a eradica dăunătorii din livezi, alarmînd pe unii dintre locuitori, care nu erau pe deplin convinşi că substanţa este nepericuloasă pentru oameni, atîta timp cît li s-a spus că ar putea strica vopseaua de pe maşinile lor).

Aparatele care ordonau victimelor „Omoară-i pe toţi" erau comandate de la distanţă de către Ken Hawryliw şi echipa sa. Aparatele normale nu aveau luminozitatea necesară a afişajului pentru a fi filmate. Cuptorul cu microunde al doamnei Roberts era în realitate un model simulat.

Morgan își reamintește, de asemenea, că a văzut un articol în revista *20/20* despre studii făcute în anii 50 asupra DDT, în timp ce Chris Carter căuta ceva care să încorporeze afișaje digitale. „Am încercat întotdeauna să avem lucruri obișnuite care să înspăimînte", spune Morgan, în special obiecte ca fax-uri sau telefoane celulare care sînt achiziții relativ recente ale lumii moderne. Morgan recunoaște că nu avea nici cea mai mică idee cine ar putea transmite mesajele subliminale și nici nu-i pasă, lăsînd aceste lucruri la latitudinea spectatorilor.

Transmisia finală – „Totul făcut. La revedere" – a avut două scopuri, servind ca imagine finală în bobina *Dosarelor X*. Scena culminantă din clopotniță a fost filmată la Universitatea British Columbia.

X

Sleepless („Fără somn")

Prima difuzare: 7 octombrie 1994

Scenariul:
Howard Gordon

Regia:
Rob Bowman

Apariții speciale:
Nicholas Lea (Agentul Alex Krycek)
Tony Todd (Augustus Cole)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Steven Williams (Domnul X)
Jonathan Gries (Sal Matola)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Mitch Kosterman (Detectivul Horton)
Don Thompson (Henry Willig)
David Adams (Dr. Girardi)
Michael Puttonen (Dr. Pilsson)
Anna Hagan (Dr. Charyn)

ADEVĂRUL ESTE DINCOLO DE NOI

Paul Bittante (Conducătorul grupului)
Claude de Martino (Dr. Grissom)

Ideea: Mulder, împreună cu noul său partener, Alex Krycek, investighează un experiment secret, din perioada războiului din Vietnam, privind privarea de somn, care are efecte mortale asupra participanţilor supravieţuitori.

Locul acţiunii: New York, New York.

Sinopsis: Dr. Saul Grissom vede flăcări izbucnind în apartamentul său şi telefonează la 911 pentru ajutor. Este găsit mort, dar în cameră nu sînt semne ale unui incendiu.

Mulder primeşte o bandă care îi atrage atenţia asupra cazului. Scully fiind trimisă să lucreze în altă parte, el face echipă cu un tînăr agent, Alex Krycek, care (după ce Mulder îl descoase) îi spune că „i-a urmărit munca" şi crede în ea.

Grissom conducea o clinică pentru bolnavi de insomnie, iar autopsia făcută de Scully a pus în evidenţă alterări ale organelor interne – „ca şi cum corpul său ar fi fost ars." Mai tîrziu, un alt om este omorît, de această dată de imaginea unui ţăran vietnamez care a tras în el. Ultima victimă a fost un ofiţer din forţele speciale ale marinei, staţionate în acelaşi loc în care Grissom a lucrat cu 24 de ani în urmă.

Ultimul supravieţuitor al acestei unităţi este Augustus Cole, dar, atunci cînd ei merg la Spitalul Veteranilor de Război pentru a-l găsi, este dat dispărut. Pentru prima dată, Mulder se întîlneşte cu X, care îi spune

despre un proiect secret de creare a soldatului perfect prin înlăturarea nevoii de somn. Proiectul a creat o unitate de maşini de omorît, dar armata i-a scăpat de sub control şi grupul a început să asasineze fără nici o regulă. Cole, care nu mai dormise de 24 de ani, căuta să se răzbune pentru aceasta. „Adevărul este încă dincolo de noi" – spune X întristat – „dar nu a fost niciodată mai periculos."

Mulder crede că de fapt Cole şi-a dezvoltat capacitatea psihică de a crea vise atît de reale, încît pot ucide. Ghicind că el va căuta să se răzbune pe un alt doctor care a fost implicat, ei se duc să-l prindă la gară, dar Cole scapă „împuşcîndu-l" şi folosindu-şi puterile psihice.

Mulder îl prinde din urmă pe Cole şi îl roagă să depună mărturie în legătură cu ceea ce a făcut armata. Krycek, susţinînd că a văzut un pistol în mîna lui Cole, îl împuşcă. Dovezile lui Mulder despre acest caz sînt distruse. Mulder îi povesteşte lui Scully despre întîlnirea sa cu X şi o avertizează că închiderea Dosarelor X era „numai începutul." „Ai încredere în el?" a întrebat Scully, însă Mulder n-a ştiut ce să-i răspundă.

Krycek se întîlneşte cu Cigarette-Smoking Man căruia îi spune că Mulder „a găsit altă sursă în locul lui Deep Throat şi că Scully constituie o problemă mult mai mare decît mi-ai descris-o."

„Nici o grijă", îl asigură Cigarette-

Smoking Man, atotştiutor. „Orice problemă îşi are soluţia ei."

Culisele poveştii: Domnul X (auzit la telefon, dar nu foarte bine văzut în episodul anterior) era la început Doamna X, descrisă ca femeie în scenariul original. O actriţă fusese distribuită în rol, dar, după filmarea unei scene, producătorii au decis că lucrurile nu merg bine şi s-au întors la veteranul filmului *21 Jump Street*, Steven Williams, partener consacrat al scenariştilor Glen Morgan şi James Wong, cît şi al celorlalţi membri ai echipei care a lucrat la acest serial.

Nicholas Lea apare şi el pentru prima dată aici, ca Alex Krycek, într-un rol care avea să devină semnificativ în „mitologia" *Dosarelor X*.

Cît despre ideea iniţială a spectacolului, aceasta a fost atribuită crizei de insomnie lungă de două săptămîni a scriitorului Howard Gordon, care şi-a făcut debutul ca scenarist solo în acest episod.

X

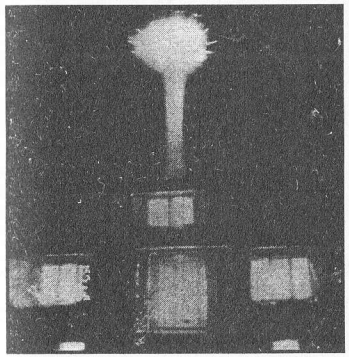

Duane Barry (partea 1 şi 2)

Prima difuzare: 14 octombrie, 1994

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Chris Carter

Apariţii speciale:
Steve Railsback (Duane Barry)
CCH Pounder (Agentul Kazdin)
Nicholas Lea (Agentul Alex Krycek)
Frank C. Turner (Dr. Hakkie)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Stephen E. Miller (Comandantul)
Fred Henderson (Agentul Rich)
Barbara Pollard (Gwen)
Sarah Strange (Kimberly)
Robert Lewis (Ofiţerul)
Michael Dobson (Trăgătorul 2)
Tosca Baggoo (Funcţionarul)

Tim Dixon (Bob)
Prince Maryland (Agentul Janus)
John Sampson (Lunetist 1)

Ideea: Mulder negociază eliberarea unui ostatec pe nume Duane Barry, care pretinde că este victima unui experiment al extratereştrilor.

Locul acţiunii: Marion, Virginia

Sinopsis: Îl vedem pe Duane Barry în 1985 cum este răpit de extratereştrii. „Iar?!", strigă el în timp ce corpul i se ridică încet din pat.

Revenim în prezent, cu Barry internat sub tratament şi insistînd că „vor veni după mine din nou." El înşfăcă pistolul unui paznic, ia prizonieri un doctor şi alţi trei oameni, şi pretinde ca doctorul să-l însoţească la locul răpirii pentru a dovedi că are dreptate .

Mulder este chemat să negocieze. În momentul în care curentul se opreşte brusc, Barry trage în întuneric şi nimereşte un ostatic. Mulder este trimis înăuntru împreună cu un asistent medical. În timpul discuţiei cu Barry, acesta revine asupra răpirii lui şi a experienţelor la care a fost supus. Apoi consimte să-i dea drumul bărbatului rănit, în schimbul lui Mulder.

Scully cercetează dosarul medical a lui Barry şi descoperă că acesta este un fost agent FBI care a fost rănit în misiune, distrugîndu-i-se centrul moral al creierului, ceea ce l-a făcut maniac şi violent. „Duane

Barry nu este ceea ce crede Mulder că este", raportează ea cu îngrijorare celorlalţi agenţi.

Barry îi spune lui Mulder că guvernul ştie despre răpiri şi descrie locul în amănunt. Între timp, Scully îl avertizează prin micro-receptor pe Mulder despre psihoza lui Barry. În cele din urmă, un lunetist FBI trage în Barry şi-l răneşte.

Scenariul lui Barry despre răpire pare să fie confirmat de bucăţile de metal, marcate ciudat, găsite în sinusurile şi în abdomenul său în urma unei examinări, precum şi de găurile minuscule, inexplicabile, făcute în dinţi.

Fiind într-un magazin, Scully trece, din inerţie, bucata de metal găsită în stomacul lui Barry peste cititorul de coduri al casei de marcat, iar acesta o ia razna. Îl vedem pe Barry cum îşi recapătă cunoştinţa, împuşcă un gardian şi părăseşte spitalul.

Scully îi telefonează la Mulder, lăsîndu-i pe un robot un mesaj despre cititorul de coduri. „Ce naibii o fi lucrul ăsta, Mulder?" se întreabă ea. „E aproape ca şi cum cineva a folosit bucata de metal pentru a-l cataloga pe Barry." Barry apare pe neaşteptate la fereastră şi, peste zgomotul sticlei sparte, Scully se aude strigînd după ajutor.

Va urma...

Culisele poveştii: Filmat în timpul sarcinii lui Anderson, episodul conţine o glumă de culise în scena cu magazinul în care Scully cumpără murături şi îngheţată. Steve Railsback, care iniţial a ieşit în evidenţă interpretîndu-l pe Charles Manson

Cazul lui Phineas Gage, la care se referă Scully, s-a întîmplat în realitate. La începutul acestui secol, un muncitor la căile ferate, în timp ce punea dinamită, a declanşat o explozie care i-a proiectat o bară de oţel mai lungă de pe un metru prin creier. Gage nu numai că a supravieţuit, dar nu a suferit nici o traumă fizică şi a mai trăit încă douăzeci de ani.

Totuşi personalitatea lui s-a schimbat în mod dramatic, transformîndu-l într-un om irascibil, înstrăinat şi deosebit de neplăcut.

din filmul de televiziune *Helter Skelter,* a impresionat pe toată lumea în rolul lui Barry, dar de fapt CCH Pounder a fost cea care a obţinut nominalizarea pentru Premiul Emmy, pentru interpretarea în acest episod a agentului Kasdin, colega lui Mulder la negocierile ostaticilor. Nominalizări pentru Emmy au mai primit Chris Carter pentru scenariu, şi, la categoria cinematografie, John S. Bartley, operator-şef. Acesta este primul episod din *Dosarele X* regizat de Chris Carter.

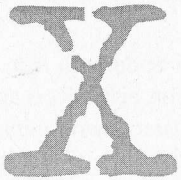

Ascension (Part 2) („Ascensiunea"-Partea a doua)

Prima difuzare: 21 octombrie 1994

Scenariul:
Paul Brown

Regia:
Michael Lange

Apariţii speciale:
Steve Railsback (Duane Barry)
Nicholas Lea (Agentul Alex Krycek)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Sheila Larken (Margaret Scully)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Steven Williams (Domnul X)
Meredith Bain Woodward (Dr. Ruth Slaughter)
Peter LaCroix (Dwight)
Steve Makaj (Poliţistul)
Robyn Douglass (Operatorul video)
Bobby L. Stewart (Şeriful)

Ideea: Mulder îl urmăreşte pe Duane Barry, într-o încercare disperată de a o găsi pe Scully.

Locul acţiunii: Skyland Mountain, Virginia.

Sinopsis: Mulder îşi ascultă înregistrările de

pe robotul telefonic şi aude cum este răpită Scully. Disperată, mama ei îşi face apariţia, spunînd că a visat că Dana a fost răpită.

Duane Barry conduce pe autostrada interstatală, cu Scully în portbagaj. Incidentul este înregistrat pe bandă. Mulder analizează filmul şi, cu ajutorul imaginilor mărite pe calculator, o vede pe Scully în maşină. Reconsiderînd spusele lui Barry despre „urcuşul către stele", el deduce că acesta se îndreaptă către Skyland Mountain (Muntele Tărîmului Cerului) şi porneşte într-acolo după Scully, în ciuda ordinelor lui Skinner de a nu se mai ocupa de acest caz.

Krycek îl sună pe Cigarette-Smoking Man şi-l previne în legătură cu destinaţia lui Mulder. La munte, Mulder ia telefericul, în speranţa că va ajunge în vîrf înaintea lui Barry, dar Krycek îl omoară pe operator şi îl blochează pe Mulder care, riscîndu-şi viaţa, scapă din cabină şi o porneşte pe jos.

Ajuns în vîrful muntelui, Mulder găseşte maşina lui Barry şi în era numai o cruciuliţă care-i aparţinea lui Scully. Barry este singur, jubilînd: „Sînt liber, nemernicilor! De-acum nu vă mai puteţi atinge pe Duane Barry!" Cînd Mulder îl încolţeşte în legătură cu locul unde se află Scully, el spune: „Au luat-o ei."

La interogatoriu, Barry insistă că „le-a dat-o pe Scully", indicîndu-i lui Mulder siluetele întunecate din hol. Cînd Mulder se repede la el să-l sugrume, îi spune cu ochii măriţi: „Ei îţi vor spune unde este. Militarii sînt şi ei implicaţi. Întreabă-i!"

Mulder, imaginîndu-şi experimentele la care este supusă Scully şi cum i se dilată

abdomenul, îl lasă pe Barry singur. Cînd se întoarce îl găseşte pe Krycek cu prizonierul şi, cîteva minute mai tîrziu, Barry face un stop cardiac şi moare. Krycek se întîlneşte cu Cigarette-Smoking Man, pe care îl întreabă de ce nu-l omoară pur şi simplu pe Mulder. „ Dacă facem asta", îi răspunde el, „riscăm să transformăm credinţa unui om într-o cruciadă." „De Scully am avut grijă", mai zice el, adăugînd că Krycek „trebuie să păstreze încrederea lui Mulder."

Mulder îl spune lui Skinner că el crede că Barry a fost otrăvit, că rezultatele analizelor sînt falsificate şi că cei din armată ştiu unde este Scully.

Luînd maşina lui Krycek, Mulder se duce la senatorul Matherson pentru a-i cere ajutor, dar X îl interceptează şi îi spune că, dacă l-ar ajuta, senatorul s-ar „sinucide din punct de vedere politic."

„Îl au cu ceva la mînă?", întreabă Mulder. „Ei au pe toată lumea cu ceva la mînă, domnule Mulder", îi răspunde rece X. „Problema este cînd vor folosi acel ceva."

Întors în maşină, Mulder observă ţigări în scrumieră şi îşi dă seama cui aparţin. El îl acuză pe Krycek că l-a omorît pe Barry şi pe operatorul telefericului, iar cînd agentul este chemat la raport, acesta dispare. Frustrat, Skinner spune că va face „lucrul de care se tem ei cel mai mult" – va redeschide Dosarele X.

Mulder se întîlneşte cu mama lui Scully şi-i oferă cruciuliţa pe care a găsit-o. Cu speranţă, ea îi spune, „I-o dai tu Danei... cînd a-i s-o găseşti."

O premieră prenatală: Da, cea pe care o vedem în scena experimentelor, cînd Mulder îşi imaginează ce ar putea să i se întîmple partenerei lui, este într-devăr Gillian Anderson însărcinată. Mai avea numai cîteva săptămîni pînă la naşterea primului ei copil, Piper, o fetiţă. Ea s-a născut pe 25 septembrie 1994.

Culisele poveştii: Conversaţia dintre Krycek şi Fumătorul de ţigări reprezintă o încercare de a explica de ce forţele care caută să-i impiedice cercetările lui Mulder nu-l îl omoară pur şi simplu pe acesta – un răspuns pentru numeroşii fani, între care şi scriitorul de literatură ştiinţifico-fantastică, Harlan Ellison, care i-au pus această întrebare lui Chris Carter.

David Duchovny a făcut el însuşi cascadoriile din teleferic, în speranţa de a conferi scenei un grad cît mai mare de autenticitate.

X

3

Prima difuzare: 4 noiembrie, 1994

Scenariul:
Chris Ruppenthal, Glen Morgan şi James Wong

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Frank Military (Fiul/John)
Perrey Reeves (Kristen Kilar)
Frank Ferrucci (Detectivul Nettles)
Tom McBeath (Detectivul Munson)
Gustavo Moreno (Tatăl)
Justina Vail (Spiritul păgîn)
Malcolm Stewart (Comandantul Carver)
Ken Kramer (Dr. Browning)
Roger Allford (Garrett Lore)
Richard Yee (David Young)
Brad Loree (Pompierul)

John Tierney (Dr. Jacobs)
David Livingstone (Paznicul)
Guyle Frazier (Polițistul)

Ideea: Mulder investighează la Hollywood o serie de crime ce poartă amprenta vampirilor și se îndrăgostește de o femeie misterioasă, care este suspectul principal.

Locul acțiunii: Los Angeles, California.

Sinopsis: Un om de afaceri este ucis de o femeie și de complicele ei, care sînt văzuți cum îl mușcă de braț, sugîndu-i sîngele.

Mulder se reîntoarce la serviciu, de unde lipsise cîteva luni. El îndepărtează plasticul de pe birou și se uită la Dosarul X al lui Scully, din care ia cruciulița care îi aparținuse. Imediat după asta, apare la Los Angeles, la locul crimei, explicînd că mai fuseseră șase asasinate similare în Memphis și Portland. Victimele au fost secate de sînge, iar pe pereți au fost găsite inscripții făcute cu sînge. Presupunînd că este pe urmele unei secte, Mulder îl prinde pe unul dintre cei trei responsabili, John, la o bancă de sînge. „Nu vrei să trăiești veșnic?", îl întreabă el pe Mulder. „Nu și dacă brăcinarii revin la modă", răspunde acesta.

În ideea că credința în vampiri a suspectului este închipuită, Mulder îl lasă într-o celulă cu soare, sperînd ca teama de lumină să-l sperie într-atît, încît să-l facă să vorbească. Cînd soarele îl atinge, John ia foc și moare într-un mod oribil.

Un tatuaj de pe brațul lui John îl conduce

pe Mulder la un club din Hollywood unde o întîlnește pe Kristen, o femeie misterioasă. „Ai pierdut pe cineva", îi spune ea profetic. Cînd Mulder refuză să îi guste sîngele, Kristen pleacă împreună cu un alt bărbat.

Mulder îi urmărește, dar este bătut de însoțitorul ei, căruia i se întinde în curînd o cursă și este și el omorît. Medicul legist îi spune lui Mulder că există trei rînduri de mușcături umane pe victimă.

Mulder dă de urma lui Kristen, dîndu-și seama că ea nu mai face parte din sectă. Ea îi povestește că a intrat împreună cu John în aceste „jocuri sîngeroase", dar că, atunci cînd i-a întîlnit pe ceilalți, lucrurile au devenit „nenaturale." De atunci tot fuge de cei trei, care au urmărit-o din oraș în oraș.

Ea și Mulder probabil că fac dragoste – actul nu este arătat – și cînd se trezesc descoperă că John a înviat din morți și se găsește acolo împreună cu prietenii lui. „Toată lumea moare, numai noi ne întoarcem", îi spune John lui Kristen.

Mulder și Kristen scapă omorînd-o pe conducătoarea celor trei cu ajutorul unui țăruș de lemn. Deoarece John spusese că „numai unul ca noi ne poate ucide", Kristen îi bea din sînge, pentru a deveni unul dintre ei, iar apoi stropește casa cu benzină și îi dă foc. În cenușă sînt descoperite apoi patru trupuri, iar Mulder rămîne singur, strîngînd în mînă cruciulița lui Scully.

Culisele poveștii: „3" este singurul episod în care Mulder are o aventură sexuală. Partenera lui este interpretată de Perrey

Acesta este singurul episod al *Dosarelor X* făcut fără Gillian Anderson.

Tom McBeath, care apare în rolul detectivului Munson, a mai jucat în *Space*.

Reeves, care este în realitate prietena lui David Duchovny. „M-am gîndit: Ce, tipul ăsta este călugăr? Hai să-l umanizăm un pic", spune Carter. „Mai ales în absenţa lui Scully, părea o ocazie minunată să o facem."

„Clubul Ţepeş" care apare în acest episod este numită aşa după Vlad Ţepeş, sursă de inspiraţie a romanului lui Bram Stroker, *Dracula*. În scena finală, Spiritul Păgîn chiar spune în limba română: „Voi trăi veşnic."

Episodul nu este iertat de critici, printre care şi Duchovny, care spune că are stil, dar, din cînd în cînd, n-are logică. „Pentru numele lui Dumnezeu, de ce o las să mă bărbierească?" se întreabă el.

One Breath („Răsuflarea")

Prima difuzare: 11 noiembrie 1994

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
R. W. Goodwin

Apariţii speciale:
Sheila Larken (Margaret Scully)
Melinda McGraw (Melissa Scully)
Tom Braidwood (Frohike)
Jay Brazeau (Dr. Daly)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Dean Halgund (Langly)
Bruce Harwood (Byers)
Nicola Cavendish (Sora Owens)
Steven Williams (Domnul X)
Don Davis (Căpitanul Scully)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Lorena Gale (Asistenta Wilkins)
Ryan Michael (Omul în pardesiu)
Tegan Moss (Copilul Dana Scully)

Ideea: Scully este găsită în comă, iar Mulder trebuie să se lupte pentru a-i salva viaţa.

Locul acțiunii: Washington, D.C.

Sinopsis: Unul dintre cele mai elaborate episoade ale serialului începe cu Scully, dispărută în continuare, şi cu mama ei, care îşi aduce aminte de copilăria lui Dana. Mulder subliniază faptul că nu trebuie să se dea bătuți. Scully apare în mod misterios vie, dar în stare de comă, într-un spital din Washington, D.C. „Cine a adus-o aici?“ întreabă în zadar Mulder.

Prezentat în imagini difuze, sufletul lui Scully pluteşte într-o barcă aflată la mică depărtare de țărm, în timp ce o femeie străină şi cu tatăl ei încearcă să o determine să vină la mal. Între timp, Mulder ia foaia de observații a lui Scully şi o arată Pistolarilor Singuratici. Aceştia îi spun că cineva a făcut experimente pe ADN-ul ei. Înapoi la spital, un bărbat fură o mostră cu sîngele lui Scully. Mulder porneşte în urmărirea lui, dar îl întîlneşte pe X. „Vrei să vezi ce înseamnă aflarea adevărului?“, întreabă X, executîndu-l fără milă pe hoț.

În altă parte, Cigarette-Smoking Man îl avertizează pe Skinner să-l pondereze pe Mulder sau o vor face „ei“. Un străin îi pune lui Mulder la îndemînă datele pentru a-l găsi pe Cigarette-Smoking Man, pe care Mulder îl confruntă sub amenințarea pistolului. „Am văzut preşedinți murind“, spune acesta cînd Mulder amenință că îl omoară. „Am mai mult respect pentru tine, Mulder. Ai devenit un jucător.“

Încă împovărat de remuşcări pentru starea în care se află Scully, Mulder îşi

înaintează demisia, dar Skinner – după ce îi povesteşte o întîmplare sumbră, petrecută cu el însuşi în timpul războiului din Vietnam – îi răspunde: „Demisia îți e respinsă.“ X apare din nou şi pune la cale o ambuscadă în care Mulder să se poată răzbuna pe răpitorii lui Scully. În schimb, la insistențele surorii lui Scully, Melissa, Mulder se duce la spital să stea cu Scully. Cînd se întoarce acasă îşi găseşte apartamentul devastat.

Scully se trezeşte cu Mulder lîngă ea. „Am avut puterea credinței tale“, îi spune ea.

Mulder îi înapoiază cruciulița, iar Scully află că asistenta care îi vorbise atît de liniştitor în timpul comei – ajutînd-o să se înapoieze de pe tărîmul morții – nu a lucrat niciodată la acel spital.

Culisele poveştii: Gillian Anderson, încă obosită şi nesigură, la numai cîteva zile după ce născuse prin cezariană, a petrecut majoritatea timpului destinat episodului într-un spital, conectată ore întregi prin tuburi la diverse aparate, adormind din cînd în cînd în timpul filmărilor unora dintre scene. Producătorii se gîndiseră să infiripeze o poveste romantică între Mulder şi sora lui Scully, Melissa, dar apoi au renunțat la această idee.

Episodul îşi mai bate un pic joc de fanii de pe Internet, atunci cînd unul dintre Pistolarii Singuratici îi propune lui Mulder să li se alăture vineri cînd „vom intra pe Internet pentru a dezbate inadvertențele ştiințifice din *Earth 2*.“

„Îmi spăl lenjeria“ , zice amuzat Mulder.

Glen Morgan a declarat că a numit-o pe sora Owens după propria lui bunică.

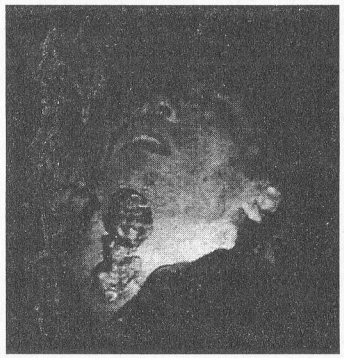

Firewalker („Calcă Foc")

Prima difuzare: 18 noiembrie 1994

Scenariul:
Howard Gordon

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Bradley Whitford (Dr. Daniel Trepkos)
David Lewis (Vosberg)
Tuck Milligan (Dr. Adam Pierce)
Leland Orser (Jason Ludwig)
Torben Rolfsen (Tehnicianul)
Shawnee Smith (Jesse O'Neil)
Hiro Kanagawa (Peter Tanaka)
David Kaye (Eric Parker)

Ideea: Mulder şi Scully dau peste o formă de viaţă periculoasă pentru om, în timp ce

investighează moartea unui cercetător care studia un vulcan activ.

Locul acţiunii: Muntele Avalon, Washington

Sinopsis: O echipă de cercetători care explorau Muntele Avalon trimite un semnal de alarmă din vulcan, iar caseta video îl arată pe unul dintre membrii echipei, mort. Grupul cerceta vulcanul cu ajutorul lui Calcă Foc – un robot care poate coborî adînc în măruntaiele pămîntului.

Mulder îi propune lui Scully să-şi ia o vacanţă după experienţa chinuitoare a răpirii şi comei, dar ea insistă că vrea să lucreze. „Am pierdut deja prea mult timp", spune ea.

Ajunşi în tabăra de cercetare împreună cu un alt om de ştiinţă, Pierce, care lucrase cu echipa, Mulder este atacat de unul dintre membrii grupului. Supravieţuitorii – Ludwig, Tanaka, şi O'Neil – se tem de Trepkos, conducătorul expediţiei, un cercetător eminent, dar care a înnebunit şi l-a omorît pe Erikson, bărbatul văzut mort pe înregistrarea video. Mulder găseşte însemnările lui Trepkos, cu menţiunea „o nouă formă de viaţă" – un organism subteran, bazat pe siliciu şi care poate trăi în interiorul vulcanului. Într-altă parte, Trepkos îi întinde o cursă lui Pierce care inspecta tabăra şi-l sugrumă. „Nimeni nu poate pleca de aici", spune el.

Tanaka leşină şi, în timp ce este transportat către un loc în care să primească ajutor, îşi revine şi fuge. De la distanţă, colegii văd cum ceva ascuţit, de forma unui şarpe, îi iese

Lanternele pe care le folosesc Mulder şi Scully în acest episod şi de-a lungul primelor două serii sînt lanterne cu xenon, fabricate de Maxabeam. În valoare de aproximativ 4000 de dolari bucata, ele sînt folosite de echipele de cercetare şi de salvare şi pot proiectat un fascicul de lumină între trei şi şase milioane de candeli.

prin gît. „Un spor", spune Scully, „care a crescut în interiorul corpului pînă a atins maturitatea."

Mulder spune că trebuie să-l găsească pe Trepkos, cît timp Scully studiază sporul. Ludwig îl conduce pe Mulder în inima vulcanului, dar Trepkos îl ucide şi apoi îi arde corpul. „Nu pe el încerc să-l omor", zice Trepkos, în timp ce vietatea se mişcă în trupul lui Ludwig. „Calcă Foc a adus sporul", povesteşte el, „apoi Erikson l-a găsit şi i-a infectat pe ceilalţi, care-i sînt acum toţi gazde."

Testele lui Scully arată că sporul este activ dacă este inhalat în momentul răspîndirii sale; dacă nu, el devine inofensiv. Mulder, dîndu-şi seama că Scully este în pericol împreună cu O'Neil, se grăbeşte înapoi spre tabără. Afectată de vietate, O'Neil se prinde cu nişte cătuşe de Scully, dar aceasta o închide într-o cameră izolată, chiar înainte ca vietatea să-şi arunce sporii pe pereţii incintei.

Trepkos, îndrăgostit de O'Neil, se reîntoarce s-o vadă. „I-am spus că expediţia îi va schimba viaţa", zice el cu tristeţe. Mulder le comunică celor veniţi să îi salveze că nu sînt decît doi supravieţuitori, îngăduindu-i lui Trepkos să rămînă şi să-i care trupul lui O'Neil înăuntrul vulcanului.

Culisele poveştii: Calcă Foc a apărut datorită a două articole pe care producătorul Howard Gordon le-a citit despre proiectul Dante, un robot explorator al NASA, care fusese trimis în interiorul unui vulcan. Se

mai potriveşte şi cu un anumit gen pe care serialul îl atinge cel puţin o dată sau de două ori în fiecare serie, în care o echipă ştiinţifică, militară sau industrială (ca în „Gheaţă" sau în „Cascadele întunecate") dă de greutăţi într-un ţinut îndepărtat, iar FBI-ul este trimis să facă cercetări.

Gordon a văzut în obsesia lui Trepkos şi în preţul plătit de acesta prin pierderea persoanei iubite o modalitate de a explora partea mai întunecată a hotărîrii de nezdruncinat a lui Mulder să îşi continue cercetările. „Sfîrşitul natural al acestei căutări a adevărului este nebunia", observă el, sugerînd că decizia lui Mulder să-l lase pe Trepkos să plece reprezintă legătura, în această privinţă, dintre el şi Trepkos – partea comună amîndurora din *Heart of Darkness*.

Trucajul cu vietatea, făcut de Toby Lindala, „a cîştigat admiraţia tuturor la acea vreme", adaugă Gordon, lăudînd totodată şi regia lui David Nutter.

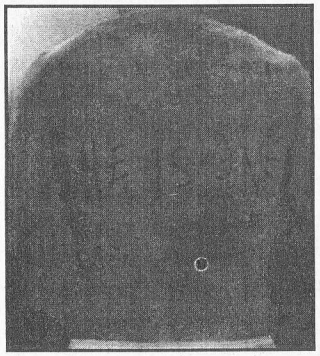

Red Museum („Muzeul Roşu")

Prima difuzare: 9 decembrie 1994

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Win Phelps

Apariţii speciale:
Gillian Barber (Beth Kane)
Steve Eastin (Şeriful Mazeroski)
Lindsey Ginter (Omul tuns scurt)
Mark Rolston (Richard Odin)
Paul Sand (Gerd Thomas)
Bob Frazer (Gary Kane)
Robert Clothier (Bătrînul)
Elisabeth Rosen (Katie)
Crystal Verge (Femeia care citeşte cuvinte)
Cameron Labine (Rick)

Tony Sampson (Brad)
Gerry Naim (Primul bărbat)
Brian McGugan (Poliţistul)

Ideea: Mulder şi Scully investighează o posibilă legătură între un cult religios de la ţară şi dispariţia cîtorva adolescenţi.

Locul acţiunii: Delta Glen, Wisconsin.

Sinopsis: Un adolescent dispare, iar apoi, douăsprezece ore mai tîrziu, este găsit cu cuvintele „El este unic" zgîriate pe spate. Mulder spune că mai fuseseră cîteva victime în zonă, fiecare fiecare dintre ele isterică de spaimă atunci cînd a fost găsită. Şeriful din localitate suspectează Biserica Muzeului Roşu, un cult local care crede în transferarea sufletului şi interzice consumarea cărnii.

O adolescentă este şi ea răpită şi găsită mai tîrziu cu aceeaşi inscripţie pe spate. Testele arată că are o substanţă în sînge. Conducătorul Muzelui Roşu, Odin, este un fost doctor. Poliţia îl arestează, iar acoliţii lui se adună în oraş.

Un bătrîn îi duce pe Mulder şi Scully la o fermă unde văd nişte bărbaţi care injectează vacile cu un hormon de creştere obţinut prin inginerie genetică. „Oamenii de pe aici s-au schimbat, s-au înrăit", le spune el, referindu-se la cele şapte violuri de anul trecut, comise de băieţi de liceu. El crede că de vină este hormonul şi, atunci cînd Scully observă că s-a dovedit a fi inofensiv, el replică: „Cine spune asta? Guvernul?"

În acea noapte, un mic avion se zdrobeşte

de pământ, omorîndu-i pe pilot şi pe pasager, doctorul Larsen, în posesia căruia se află o servietă plină cu bani.

Larsen îi tratase pe toţi adolescenţii răpiţi, încă din copilărie, făcîndu-le injecţii cu „vitamine." „Se pare că bunul doctor a mai adus şi altceva pe lume în afară de copii", gîndeşte Mulder, în timp ce se uită la bacnotele arse.

Omul tuns scurt, ucigaşul lui Deep Throat, intră în scenă, omorîndu-l pe unul dintre bărbaţii care injectaseră vaci. Apoi fiul şerifului este răpit şi găsit mort.

Observînd o cameră secretă în spatele băii primului băiat răpit, Mulder îşi dă seama că proprietarul, Gerd Thomas, îi răpise pe copii. Thomas spune că aceştia s-au transformat în monştri din cauza testelor lui Larsen. Verificarea substanţei relevă acelaşi ADN extraterestru pe care l-a mai întîlnit Scully într-un episod anterior. „Controlul purităţii", zice ea, referindu-se la o etichetă folosită în „Clonii."

Mulder presupune că în oraş a fost făcut un experiment şi că autorii îşi şterg acum urmele. Pentru a-i proteja, el îi duce la Muzeul Roşu pe adolescenţii rămaşi, apoi merge la fabrica de ambalat carnea, unde îl întîlneşte pe omul tuns scurt. Acesta îi scapă lui Mulder, dar şeriful – încă plîngîndu-şi fiul – îl omoară.

Omul tuns scurt nu are nici un act de identitate şi nici măcar amprente înregistrate în vreun dosar. Din „off" se adude vocea lui Scully care conchide că oraşul a făcut parte dintr-un experiment legat de efectul ADN-ului

extraterestru, şi că Muzeul Roşu servea ca grup de control. „Cazul", spune ea, „rămîne deschis şi nerezolvat."

Culisele poveştii: În acest episod a fost făcută o încercare eşuată de a conecta *Dosarele X*, care este difuzat de compania Fox, şi serialul *Picket Fences*, difuzat de CBS şi care este localizat în oraşul imaginar Rome din statul Wisconsin. Amîndouă serialele sînt produse prin Twentieth Century Fox Television, iar *Picket Fences* este difuzat la o oră după *Dosarele X*. CBS a respins ideea – o decizie care include şi un pic de ironie, avînd în vedere că cele două seriale au intrat într-o competiţie directă în septembrie 1995. Episodul respectiv din *Picket Fences* prezenta un agent FBI care investiga un caz asemănător.

Excelsius Dei

Prima difuzare: 16 decembrie 1994

Scenariul:
Paul Brown

Regia:
Stephen Surjik

Apariţii speciale:
Frances Bay (Dorothy)
Teryl Rothery (Asistenta Charters)
Eric Christmas (Stan Phillips)
David Fresco (Hal Arden)
Sab Shimono (Gung Bituen)
Tasha Simms (Laura Kelly)

Ideea: Mulder şi Scully descoperă întîmplări stranii care se petrec într-un Sanatoriu, după ce o asistentă este atacată de o forţă nevăzută.

Locul acţiunii: Worcester, Massachusetts.

Sinopsis: Michelle, asistentă la Sanatoriul Excelsius Dei, este atacată şi violată de un agresor invizibil. Ea îl acuză pe unul dintre pacienţi, Hal Arden, un bătrîn care ia în derîdere acuzaţia. „Am şaptezeci şi patru de

ani. Scula mea este mai bătrînă decît clădirea asta", spune el, în timp ce tocmai iese din baie şi-şi dă prosopul la o parte ca să o demonstreze. „Şi nici nu funcţionează cu mult mai bine."

După ce agenţii pleacă, colegul de cameră al lui Hal, Stan, îl avertizează să fie mai atent, „alminteri ai să provoci un dezastru pentru noi toţi". Stan ia o pastilă şi, atunci cînd Hal îl roagă, refuză să-i dea şi lui una. Cîteva clipe mai tîrziu, Hal – care pare strîns de gît de o mînă nevăzută – moare.

Doctorul care conduce sanatoriul spune că a făcut progrese în tratarea pacienţilor bolnavi de Alzheimer folosind un medicament experimental. Mulder crede că acuzaţia asistentei este neîntemeiată, dar Scully nu este deloc convinsă. Reîntorcîndu-se la sanatoriu, ei îl văd pe unul dintre asistenţii medicali cum cade de la etaj şi moare – o forţă nevăzută îl împinge pe fereastră, desfăcîndu-i apoi degetele de pe cornişă. Stan este, într-un fel, amestecat.

Una dintre paciente, Dorothy, vorbeşte unor siluete invizibile, prezentate ca nişte umbre adunîndu-se în jurul lui Scully. Mulder se interesează de un asistent mediacl asiatic, Gung, în camera căruia găseşte o crescătorie de ciuperci, precum şi de un asistent dispărut mai devreme şi care este îngropat printre răsaduri. Gung recunoaşte că le dă pacienţilor ciuperci în scopuri medicinale, dar spune „ceva a mers foarte prost", pentru că „sufletele celor care au murit aici continuă să sufere." Cînd se duce să ia stocul de pastile, constată că ele lipsesc.

Sheila Moore care a apărut în „Deep Throat" se reîntoarce ca director de sanatoriu.

Tasha Simms care a jucat în rolul mamei lui Cindy Reardon din „Eve" se reîntoarce aici ca fiica lui Stan Phillips.

Mulder adaugă că ciupercile fuseseră folosite timp îndelungat de şamani ca să „viziteze lumea spiritelor" şi sugerează că „ceva este lăsat liber aici." În acest moment el şi Michelle sînt încuiaţi în camera de baie care începe să se umple cu apă, în timp ce Stan intră într-o criză. În cele din urmă Mulder se eliberează, iar spiritele dispar.

Sînt luate măsuri pentru a-l îndepărta pe Gung, în timp ce pacienţii, cu tratamentul întrerupt, recad în starea lor vegetativă. În scena finală îl vedem pe Stan privind în gol.

Culisele poveştii: Pentru a filma secvenţa culminantă în care uşa băii se deschide brusc, coordonatorul efectelor speciale, Dave Gauthier, a construit un rezervor şi a inundat holul cu peste douăsprezece tone de apă. O secvenţă anterioară, care lasă să se înţeleagă că asistenta atacată, Michelle, era lesbiană, poate fi găsită în scenariu (partenera ei intră în apartamentul lor în timp ce agenţii îi pun întrebări), dar n-a reuşit să treacă de vizionarea finală. „Părea un lucru gratuit la vremea aceea", spune Carter.

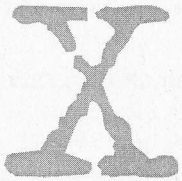

Aubrey

Prima difuzare: 6 ianuarie, 1995

Scenariul:
Sara Charno

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
Deborah Strang (B. J. Morrow)
Morgan Woodward (Bătrînul Harry Cokely)
Terry O'Quinn (Locotenentul Brian Tillman)
Joy Coghill (Doamna Ruby Thibodeaux)
Robyn Driscoll (Detectivul Joe Darnell)
Peter Fleming (Primul ofiţer)
Sarah Jane Redmond (Tînăra mamă)
Emanuel Hajek (Tînărul Cokely)

Ideea: Mulder şi Scully investighează posibilitatea transferului genetic al personalităţii

de la o generaţie la alta, în legătură cu un ucigaş în serie.

Locul acţiunii: Aubrey, Missouri.

Sinopsis: B. J. Morrow are o aventură cu şeful ei, locotenentul Tillman, căruia îi spune că este însărcinată. În mod inexplicabil, ea se trezeşte mai tîrziu pe un cîmp, dezgropînd cadavrul unui agent FBI care dispăruse în 1942.

Înainte de a dispărea, agentul, Sam Chaney, fusese pe urmele unui ucigaş în serie care grava cuvîntul „soră" pe piepturile victimelor de sex feminin şi mîzgălea pereţii cu sîngele lor. Ucigaşul n-a fost niciodată prins.

Stînd de vorbă cu Scully, B.J. recunoaşte că este gravidă şi că are coşmaruri ciudate. Nu ştie cum a ajuns să descopere cadavrul. Scully găseşte cuvîntul „frate" zgîriat pe coastele acestuia. Tillman le spune că a avut loc recent un omor care prezenta acelaşi *modus operandi*. Un alt cadavru apare, avînd gravat cuvîntul „soră" pe el.

Frunzărind printre fotografii vechi, B. J. îl recunoaşte pe Harry Cokely care a fost condamnat în 1945 pentru violarea unei femei pe care gravase „soră." Totuşi, cînd Mulder şi Scully se duc la Cokely, îl găsesc pe acesta prea şubred – şaptezeci şi şapte de ani şi conectat la un tub de oxigen. „Nu pot nici să ies din casă fără obiectul ăsta nenorocit", bombăne el, întrebat pe unde a umblat recent. „Stau aici în faţa televizorului douăzeci şi patru de ore pe zi."

B. J. se trezeşte din cauza unei vedenii, plină de sînge, cu „soră" gravat pe piept. Spune că l-a văzut pe Cokely în vis şi se repede într-o casă, smulgînd duşumelele pentru a descoperi scheletul partenerului dispărut al lui Chaney. Casa fusese închiriată de Cokely acum cincizeci de ani.

Mulder şi Scully se duc la femeia violată de Cokely. Aceasta recunoaşte că în urma incidentului a avut un copil pe care l-a dat la un orfelinat. Mulder crede că descendentul lui Cokely este vinovatul – memoria genetică a ucigaşului transmiţîndu-i-se lui. „Caracteristicile genetice sar adeseori peste generaţii", adaugă el. Agenţii descoperă că B. J. este nepoata lui Cokely.

Mulder se teme că B. J. va încerca să termine ceea ce a început Cokely. Aceasta chiar se duce să-şi omoare bunica. „Cineva trebuie să plătească, surioară", mîrîie ea, dar cuvîntul „soră" gravat pe pieptul femeii o opreşte. În locul ei îl doboară pe Cokely. Mulder îl găseşte pe Cokely înjunghiat, dar este prins de B. J. care nu lasă din mînă briciul pe care i-l ţine lipit de gît decît atunci cînd Cokely moare.

Scully presupune că sarcina lui B. J. a fost un catalizator pentru transformarea ei. B. J. este ţinută într-o celulă la psihiatrie, sub supraveghere permanentă, după încercarea de a avorta copilul, un băiat pe care Tillman încearcă să-l adopte.

Culisele poveştii: „Aubrey" s-a dovedit a fi un episod la care a participat o întreagă echipă de scriitori, de cînd Sara Charno a

Oasele şi craniile folosite aici în „Our Town" nu sînt adevărate. Sînt oase din plastic „îmbătrînite" cu vopsea şi cu încheieturile de plastic cizelate. Nu numai că oasele adevărate ar costa mai mult, dar ele ar da fiori actorilor *Dosarelor X*.

venit cu ideea unor crime vechi de cincizeci de ani şi a transferului de memorie genetică. Acestea au fost combinate în cele din urmă cu o alta, asupra căreia tot reflectase, despre o ucigaşă în serie. Unele schimbări au fost făcute chiar înainte de filmare, cum ar fi scena din actul patru, unde Mulder este atacat de B. J. care, după revizuirea secvenţei, vede faţa agentului FBI înjunghiat cu decenii înainte, atunci cînd se uită la Mulder.

Producătorii Glen Morgan şi James Wong – care au adus multe contribuţii la scenariu – au sugerat distribuirea lui Morgan Woodward în rolul lui Cokely, amintindu-şi de actorul veteran dintr-un episod din *21 Jump Street* în care acesta a jucat pe vremea cînd ei produceau acel serial. Experienţa lui Woodward include şi serialele originale *Star Trek*, *Battle Beyond the Stars* şi nenumărate roluri de „rău" în filme pentru televiziune şi în westernuri. Actorul Terry O'Quinn a interpretat şi el rolul unui ucigaş în serialul *The Stepfather*.

În ciuda intrigii macabre, între actorii principali apar cîteva persiflări amuzante care-i îngăduie lui Scully să răspundă cu aceeaşi monedă. Cînd Mulder o acuză că se lasă condusă de „bănuieli exagerate", de exemplu, Scully îl contracarează repede spunînd: „Parcă îmi amintesc de cîteva dintre bănuielile *tale* exagerate."

Irresistibile („Irezistibil")

Prima difuzare: 13 ianuarie 1995

Scenariul:
Chhris Carter

Regia:
David Nutter

Apariţii speciale:
Nick Chinlund (Donnie Pfaster)
Robert Thurston (Jackson Toews)
Bruce Weitz (Agentul Moe Bocks)
Denalda Williams (Marilyn)
Christine Willes (Karen Kossoff)
Deanna Milligan (Satin)
Glynis Davies (Ellen)
Tim Progosh (Domnul Fiebling)
Dwight McFee (Suspectul)
Maggie O'Hara (Tînăra femeie)
Kathleen Duborg (Prostituata)
Mark Saunders (Agentul Busch)
Ciara Hunter (Coed)

Ideea: Un psihopat care adună şuviţe de păr şi degete de la cadavre îşi amplifică obsesia pînă într-acolo încît ucide pentru a-şi mări colecţia.

Locul acţiunii: Minneapolis, Minnesota

Sinopsis: Un lucrător de la morgă, Donnie Pfaster, este surprins de șeful său luînd șuvițe de păr de la un cadavru. Mulder și Scully sînt chemați de un agent din Minneapolis, Moe Bocks, pentru a examina un mormînt pîngărit. Deși Mulder este convins că nu este vorba de un Dosar X (el a acceptat cazul deoarece avea bilete pentru meciul Redskins-Vikings), Scully pare a fi zguduită de această faptă.

Mulder îl numește pe făptaș „un fetișist în dezvoltare" – unul dintre aceia ale căror nevoi cresc pînă la punctul în care „pot recurge la crimă pentru a-și procura mai multe cadavre." Ulterior, Donnie agață o prostituată și o asasinează, luînd diverse părți din corpul ei. Mai tîrziu se orientează către o colegă din clasa sa, dar, cînd se apropie, ea scapă și el este arestat.

Impresionată de caz, Scully are un coșmar în care apare ea însăși ca una din victime. Se trezește cu un țipăt. Mulder o atenționează că poliția deține un suspect, dar acesta este o altă persoană, ținută de fapt într-o celulă vizavi de a lui Donnie, care este eliberat după ce află de la un gardian numele lui Scully.

Întoarsă la Washington, Scully discută despre temerile sale cu un consultant. Deși, spune ea, are încredere totală în Mulder, „nu vreau ca el să știe cît de mult mă afectează acest caz. Nu doresc să creadă că trebuie să mă protejeze." Între timp, agenții găsesc o amprentă care îi conduce către apartamentul lui Donnie, unde găsesc păr și un deget, dar nu și suspectul.

Cînd Scully se întoarce la Minneapolis, Donnie o așteaptă pentru a o surprinde, scoțîndu-i mașina în afara șoselei. Legată și cu căluș în gură, Scully este dusă în casa răposatei mame a lui Donnie, unde Mulder îi dă de urmă. Donnie se pregătește să o îmbăieze pe Scully, ca parte a ritualului său. „Părul tău este normal sau uscat?" întreabă el. Cînd se apropie de ea, Scully îl împinge, luptîndu-se cu el, înainte ca Mulder și ceilalți agenți să năvălească înăuntru. Înspăimîntată, ea se prăbușește plîngînd pe umărul lui Mulder.

Imaginile îl arată pe Donnie copil, apoi adult, privind amenințător din spatele gratiilor. Ideea unui monstru uman, spune Mulder, este „la fel de înspăimîntătoare ca orice Dosar X."

Aceasta este a treia apariție a lui Dwight McFee în *Dosarele X*, el apărînd anterior în „Shapes" și în „Little Greene Men".

Culisele poveștii: Unul dintre puținele episoade fără aspecte paranormale, „Irezistibil" rămîne suficient de înspăimîntător în tonurile sale stil Jeffrey Dahmer, așa încît departamentul de standarde de la Fox a respins scenariul inițial ca „inacceptabil pentru standardele de difuzare." Carter a fost nevoit să schimbe personajul dintr-un necrofil într-un „fetișist al morții", diminuînd orice aspect de sexualitate evidentă din obsesia lui Pfaster. Nick Chinlund, care este memorabil în acest rol, a apărut, de asemenea, în serialele Showtime, *Red Shoes Diaries*, seria de antologie erotică prezentată de David Duchovny.

De asemenea, atunci cînd gardianul îi spune lui Pfaster numele lui Scully, el

adaugă: „la fel ca pe comentatorul de baseball" – o referire la comentatorul Vin Scully, care a fost, de fapt, sursa de inspiraţie în crearea personajului. Showul rămîne episodul preferat al lui Gillian Anderson.

Meciul de fotbal pe care îl pierd Mulder şi Scully este Washington contra Minnesota, două echipe care aveau cîte un „Carter" în rîndurile lor; într-una din scene, un crainic TV menţionează o prindere realizată de Chris Carter.

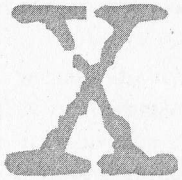

Die Hand Die Verletzt
(„Mîna care răneşte")

Prima difuzare: 27 ianuarie 1995

Scenariul:
Glen Morgan şi James Wong

Regia:
Kim Manners

Apariţii speciale:
Susan Blommaert (Doamna Paddock)
Dan Butler (Jim Ausbury)
Heather McComb (Shannon Ausbury)
P. Lynn Johnson (Deborah Brown)
Shawn Johnston (Pete Galgani)
Travis MacDonald (Dave Duran)
Michelle Goodger (Barbara Ausbury)
Larry Musser (Şeriful John Oakes)
Franky Czinege (Jerry Thomas)

Laura Harris (Andrea)
Doug Abrahams (Paul Vitaris)

Ideea: Mulder şi Scully se duc într-un orăşel pentru a investiga moartea unui băiat şi sînt prinşi între religia ocultă secretă a oraşului şi o femeie cu puteri stranii.

Locul acţiunii: Milford Haven, New Hampshire.

Sinopsis: Are loc întîlnirea comitetului local părinţi-profesori, unde se discută despre probleme obişnuite. Înainte de a închide şedinţa, ei aprind o lumînare şi se roagă în cor... la Stăpînii Întunericului, cîntînd „Die Hand Die Verletzt" (Tradus prin: „A lui este mîna care răneşte").

Mai tîrziu, patru tinere cutreieră prin pădure, iar băieţii încearcă să le sperie citind o rugăciune Diavolului. Brusc, la picioarele lor apar şobolani şi, atunci cînd încearcă să fugă, unul dintre băieţi este apucat de gît. Cadavrul său este descoperit mai tîrziu cu ochii şi inima scoase.

Un poliţist local le spune lui Mulder şi lui Scully că umblă zvonuri despre lucrările Diavolului şi ritualuri negre care se petrec în oraş, lucruri pe care Scully le califică drept folclor – pînă cînd începe să plouă cu broaşte rîioase. Un profesor suplinitor, doamna Paddock, se află în şcoală şi, în timp ce agenţii îi interoghează pe cei implicaţi, comitetul părinţi-profesori se întîlneşte cu unul dintre ei, Calgani, care spune: „Ceva este aici... o prezenţă" care este răspunzătoare

pentru moarte. Ei le spun agenţilor că în spatele a ceea ce s-a întîmplat sînt forţe oculte, iar cînd apa care se scurge dintr-o fîntînă se roteşte în sens invers acelor de ceasornic, ceea ce este imposibil în emisfera nordică, după cum ni s-a spus – Mulder trage concluzia că şi aici se întîmplă ceva.

Între timp, doamna Paddock îşi deschide dulapul, în care se văd ochii şi inima băiatului.

În timp ce disecă un embrion de porc, Shannon, fiica unuia dintre conducătorii comitetului părinţi-profesori, vede inima porcului bătînd şi ţipă retrăind ritualuri satanice şi molestări. Cînd se reîntoarce după ore pentru a-şi termina lucrarea, Paddock se concentrează asupra fetei, ai cărei ochi încep să strălucească în timp ce ridică scalpelul, tăindu-şi venele. Mulder simte în biroul lui Paddock mirosul de tămîie care se foloseşte în ritualurile Liturghiei Negre.

Calgani pretinde că moartea lui Shannon a fost un semn al prezenţei Diavolului. „Trebuie să ne reaprindem credinţa", le spune el celor din grup, sugerîndu-le să folosească moartea fetei pentru a scăpa de FBI. Tatăl ei vitreg, Ausbury, recunoaşte în faţa lui Mulder că au manevrat forţele întunericului, folosind sîngele copiilor în ceremonii şi sugestia posthipnotică pentru a forţa memoria pînă la starea de adult.

De asemenea, el spune că au devenit nepăsători la anumite ritualuri, că au „sărit" peste unele pe care nu au vrut să le îndeplinească. „Într-adevăr, crezi că puteţi chema Diavolul şi apoi să-i cereţi să se liniştească?" întreabă Mulder.

Personajele „Paul Vitaris" şi „Deborah Brown" sînt numite după figuri proeminente din echipa *Dosarelor X*.

P. Lyynn Johnson a apărut anterior în „Born Again", unde personajul ei era numit „Braun", o variantă a lui „Brown" .

Primind un telefon de la Scully, care s-a dovedit a fi fictiv, Mulder îl încătuşează pe Ausbury la subsol, unde acesta este mîncat de un şarpe imens, în timp ce Paddock, cu ochi de şarpe, este arătată trecîndu-şi limba peste buze. Cînd se întorc, găsesc numai oase sfărîmate şi îşi amintesc de pitonul din camera lui Paddock.

Calgani le cere celorlalţi să-i omoare pe agenţi sau vor avea aceeaşi soartă ca Ausbury, „dacă nu este deja prea tîrziu pentru a mai scăpa." Ei îi surprind pe Mulder şi Scully şi se pregătesc să-i sacrifice, dar Paddock pune stăpînire pe Calgani, care îşi împuşcă tovarăşii înainte de a se împuşca şi pe el. „Este deja prea tîrziu", spune Paddock batjocoritor.

Agenţii găsesc o notă pe tablă – „Adio. A fost plăcut să lucrez cu voi" – în timp ce lumina se reaprinde.

Culisele poveştii: Unul dintre cele mai bune episoade ale serialului a fost ultimul episod scris de Glen Morgan şi James Wong, care au părăsit serialul pentru a se dedica dezvoltării şi producerii unui nou show pentru Fox, *Space: Above and Beyond*. Cei doi au folosit textul lăsat de Paddock pe tablă, „A fost plăcut să lucrez cu voi", pentru un scop mai sentimental – pentru a servi ca rămas-bun faţă de actori şi de echipa tehnică.

Din nou o parte din scenariu s-a dezvoltat din flerul pe care îl aveau Morgan şi Wong de a construi episoade în jurul unor situaţii individuale, ca atunci cînd Morgan a declarat cu entuziasm: „Avem nevoie de un

episod în care un şarpe mănîncă un tip." Amfibienii au fost de asemenea prezenţi din abundenţă în secvenţa în care plouă cu broaşte adevărate – aruncate de la o înălţime foarte mică, pentru a nu le răni – înlocuite în cele din urmă cu unele false, care s-au dovedit a fi prea grele atunci cînd se loveau de umbrele.

Dat fiind că episodul a fost transmis în ajunul finalei campionatului de fotbal american, producătorii – fani învederaţi ai echipei San Diego Chargers – şi-au strecurat un gag personal în distribuţie, unde sînt trecuţi ca James „Chargers" Wong şi Glen „Bolts, Baby" Morgan. Deşi Chargers au fost eliminaţi două zile mai tîrziu de către San Francisco 49ers, Morgan insistă că nu este suficient de superstiţios ca să creadă că distribuţia a fost piază rea pentru echipa sa.

Liceul „Crowley" evocă memoria ritualistului britanic Aleister Crowley, ale cărui teorii despre „magie" i-au şocat pe contemporanii săi şi au influenţat puternic dezvoltarea Wicca.

Fresh Bones („Oseminte recente")

Prima difuzare: 3 februarie 1995

Scenariul:
Howard Gordon

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
Kevin Conway (Soldatul McAlpin)
Daniel Benzali (Col. Wharton)
Katya Gardner (Robin McAlpin)
Matt Hill (Soldatul Harry Dunham)
Jamil Walker Smith (Chester Bonaparte)
Bruce Young (Pierre Bauvais)
Roger Cross (Soldatul Kittel)
Steven Williams (Domnul X)
Callum Keith Rennie (Paznicul)
Peter Kelamis (Lt. Foyle)

Ideea: Mulder şi Scully se duc într-o tabără de refugiaţi haitieni pentru a investiga o serie de decese, fiind prinşi în războiul secret dintre comandantul taberei şi un preot voodoo.

Locul acţiunii: Folkstone, Carolina de Nord

Sinopsis: Un soldat pe nume McAlpin vede viermi în locul cerealelor din farfuria sa şi

fuge, conducînd speriat şi lovindu-se cu maşina de un copac pe care sînt inscripţii voodoo. Moartea sa este a doua, într-o săptămînă, a unui soldat de la serviciul local de triere pentru imigrare şi naturalizare, unde sînt ţinuţi refugiaţii haitieni. Militarii consideră că a fost sinucidere, dar soţia soldatului bănuieşte un blestem voodoo.

Comandantul bazei, colonelul Wharton, pretinde că soldaţii sînt stresaţi de faptul că refugiaţii îi urăsc. Scully vrea să examineze cadavrul lui MacAlpin, dar, în loc de cadavru, găseşte corpul unui cîine. Mulder se întîlneşte cu Beauvais, unul dintre refugiaţi, care îi spune că Wharton n-o să-i lase să se reîntoarcă acasă, „ceea este tot ce dorim."

Circulînd prin afara bazei, agenţii aproape că lovesc o persoană care mergea pe drum. Este MacAlpin, ceea ce îl face pe Mulder să considere că a fost păcălit, şi că trebuie să se intereseze şi de celălalt soldat care a murit. Cînd încearcă să-l deshumeze, constată că trupul acestuia a dispărut.

Unul dintre soldaţi spune că agenţii sînt „în mijlocul a ceva ce nu poţi înţelege", că Beauvais l-a prevenit pe Wharton că „îi va lua oamenii unul cîte unul... şi că le va lua sufletul" dacă refugiaţilor nu li se va permite să plece. Wharton îl bate pe Beauvais şi X îi spune lui Mulder despre colonel că ar vrea să-i răzbune pe oamenii săi morţi în ultima misiune a SUA în Haiti. „Statuia Libertăţii este în vacanţă", remarcă X ironic.

Un alt soldat care încercase să-i prevină este descoperit de Scully în camera lui Mulder, mort, cu MacAlpin avînd în mînă

Desenul pictat pe copacul în care își zdrobește McAlpin mașina este un semn aparținînd spiritului „loa“ venerat în „voodoo“. Bauvais explică acest semn ca pe o oglindă a sufletului.

un cuțit plin de sînge, alături. Cînd s-au întors pentru a-l interoga pe Beauvais, li se spune că s-a sinucis. „Cred că treaba voastră aici a luat sfîrșit“, spune Wharton.

Investigațiile ulterioare dovedesc că atît MacAlpin, cît și celălalt soldat dispărut depuseseră plîngeri împotriva tratamentului aplicat de Wharton refugiaților. La cimitir Mulder îl surprinde pe Wharton îndeplinind un ritual voodoo deasupra sicriului lui Beauvais. Năucit, Mulder vede cum Beauvais se ridică pentru a-l înfrunta pe Wharton, care este găsit mort, în timp ce Beauvais este arătat așezat în sicriu.

În timp ce se pregătesc să plece, lui Mulder și lui Scully li se spune că băiatul care i-a ajutat murise, de fapt, cu șase săptămîni mai devreme, într-o răzmeriță care avusese loc la bază. Între timp, sicriul lui Wharton este coborît în groapă, din interior auzindu-se țipetele acestuia, viu de-a binelea.

Culisele poveștii: Spicuiri din ziare au furnizat din nou ideea pentru acest episod, după ce producătorul Howard Gordon a citit despre trei sinucideri ale unor soldați americani în Haiti, în timp ce problema lagărelor de internare pentru haitieni a rămas foarte mult în actualitate. Rob Bowman, care a regizat unele din episoadele scrise de Gordon, „a făcut o treabă foarte bună“, înțelegînd sensul scenariului cînd a realizat momentele palpitante, spune scenaristul.

Invitatul special Daniel Benzali (care a devenit un star în serialul ABC, *Murder One*, practicînd legea în loc de voodoo) a fost „un

fel de alegere îndrăzneață“, adaugă Gordon, prin aceea că nu arăta a militar, dar „avea exact acea calitate“ pe care o căutau producătorii. Deși filmul nu este subtitrat cînd colonelul Wharton îndeplinește ritualul voodoo, la sfîrșit el spune în franceză: „Pentru spiritul stelelor. Pentru spiritul lunii.“

„Oseminte recente“ a fost cel mai bine cotat episod din primele două sezoane.

Tetrodotoxina este o otravă puternică cu efect paralitic, găsită în peștele alterat. Așa cum remarca Scully, este considerată o delicatesă în Japonia. Prepararea sa se face cu o asemenea grijă și meticulozitate, pentru a se preveni otrăvirea, încît numai bucătarii special instruiți au voie să o facă.

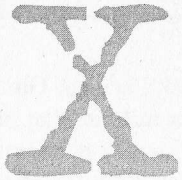

Colony („Colonia" - prima parte)

Prima difuzare: 10 februarie 1995

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Nick Marck

Apariţii speciale:
Brian Thompson (Pilotul)
Dana Gladstone (Dr. Prince/Gregor)
Megan Leitch (Samantha Mulder)
Peter Donat (Bill Mulder)
Tom Butler (Agentul CIA Chapel)
David L. Gordon (Agentul FBI)
Andrew Johnston (Agentul Weiss)
Tim Henry (Şeriful federal)
Michael McDonald (Poliţia Militară)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Capper McIntyre (Temnicerul)
Bonnie Hay (Doctorul de teren)
Rebecca Toolan (Mama lui Mulder)
James Leard (Sergentul Al. Dixon)
Linden Banks (Reverendul Sistrunk)
Kim Restell (Funcţionarul de la ziar)
Richard Sargent (Căpitanul)
Ken Roberts (Proprietarul)

Michael Rogers (Primul din echipaj)
Olive Becker (Al doilea doctor)

Ideea: Mulder şi Scully urmăresc un extraterestru vînător de recompense, care omoară medici ce au ceva straniu în comun.

Locul acţiunii: Partea de nord-est a Statelor Unite.

Sinopsis: Mulder, suferind de o severă hipotermie, este transportat în grabă într-o sală pentru prim-ajutor. Pe fondul imaginilor, el spune că a aflat că există viaţă inteligentă în afara pămîntului, „că ei sînt printre noi, că au început să ne colonizeze."

Povestea se întoarce cu două săptămîni înainte, în Marea Beaufort, la Cercul Polar, unde o navă de cercetări a guvernului salvează un pilot rus care aterizase forţat. Pilotul apare într-o clinică pentru întreruperea sarcinilor din Scranton, unde omoară un doctor din ale cărui răni ţîşneşte un fluid verde.

Mulder primeşte trei fişe de deces, toate pentru doctori din clinicile pentru întrerupere de sarcină, care arată exact la fel şi despre naşterea cărora nu există nici un fel de înregistrări. Conchizînd că poate fi vorba de mai multe cazuri şi presupunînd că asasinul urmează un traseu geografic bine stabilit, el localizează un alt caz în Syracuse, trimiţînd un agent să facă investigaţii. Agentul îl întîlneşte pe pilot şi îl împuşcă, dar fluidul verde care ţîşneşte din rănile acestuia îl doboară pe agent, de parcă ar fi fost otrăvit.

Cînd Mulder şi Scully sosesc, asasinul este „metamorfozat", avînd înfăţişarea agentului decedat. Mulder se întoarce la Washington, unde află cu surprindere că agentul din Syracuse a fost găsit mort.

Mulder se întîlneşte cu un agent CIA, Ambrose Chapel, care îi spune că doctorii sînt cloni sovietici, cunoscuţi sub numele de Gregor, şi că sînt ucişi în urma unei înţelegeri secrete. Cînd agenţii descoperă un alt Gregor, acesta le spune cîteva poveşti, supravieţuind miraculos şi dispărînd înainte ca pilotul să-l poată prinde.

Scully se miră de ce Mulder îl crede pe Chapel. „Ce s-a întîmplat cu «Nu ai încredere în nimeni»?" întreabă ea.

„L-am schimbat în «Crede pe oricine»", mormăie Mulder. „Nu ţi-am spus?"

Mulder este chemat acasă pentru o „urgenţă de familie" şi este năucit să o găsească, la Martha's Vineyard, pe sora sa, Samantha, dispărută de 22 de ani. Ea îi spune că Gregorii sînt părinţii ei adoptivi şi, în realitate, vizitatori extratereştri care sînt ucişi de un vînător de recompense, extraterestru şi el, care poate lua înfăţişarea oricui. „A oricui? Îţi baţi joc de mine", spune Mulder exasperat. Numai Samantha îl poate recunoaşte pe vînător şi dintr-o dată Mulder realizează că Scully ar putea fi de asemenea în pericol.

Cercetînd pe cont propriu, Scully îi întîlneşte pe ultimii patru Gregori, care îi cer protecţie şi sînt puşi sub pază federală. Deghizat ca unul dintre agenţi, pilotul reuşeşte să pătrundă în închisoare şi îi omoară pe toţi. Mulder îşi face apariţia în

Î: Care sînt cele trei femei pe care le-am văzut sărutîndu-l pe Mulder?

R: Phoebe Green („Foc"), Kristen Kilar („3") şi mama sa („Colonia").

camera lui Scully. Telefonul sună şi de la capătul celălalt al firului se aude vocea lui Mulder. „Scully? Tu eşti?" se aude, în timp ce Scully îl priveşte pe bărbatul din faţa ei.

Va urma...

Culisele poveştii: Acesta a fost primul episod realizat în „flash-back" – în ochii lui Carter, doar un alt procedeu menit să păstreze o anumită prospeţime în diversele procedee utilizate pentru naraţiune în acest serial.

În departamentul *know-how*, structurat după moda veche, după ce un tehnician şi-a dedicat ore întregi pentru a realiza un efect sonor pentru arma extratereştrilor, pe care scenariştii ar fi dorit-o „să sune ca o tehnologie extraterestră", coproducătorul Paul Rabwin a rezolvat problema printr-un şuierat uşor în microfon. În ciuda tuturor eforturilor tehnice, pînă la urmă, acesta a fost efectul sonor pe care l-au folosit.

Aceasta este o reapariţie pentru Andrew Johnston, care l-a interpretat pe colonelul Budahas în „Deep Throat". De asemenea, Tom Butler, care l-a interpretat pe Benjamin Drake în „Fantoma din computer" apare aici în rolul agentului Chapel. Cît despre Jim Leard, care joacă rolul căpitanului Lacerio în „The Erlenmeyer Flask", el reapare pentru a-l interoga pe reverendul Sistrunk, ca sergentul Dixon.

End Game („Joc final" - a doua şi ultima parte)

Prima difuzare: 17 februarie 1995

Scenariul:
Frank Spotnitz

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
Brian Thompson (Pilotul)
Dana Gladstone (Dr. Prince/Gregor)
Megan Leitch (Samantha Mulder)
Peter Donat (Bill Mulder)
Colin Cunningham (Lt. Wilmer)
Mitch Pileggi (AD Walter Skinner)
Steven Williams (Domnul X)
Garry Davey (Căpitanul)
Andrew Johnston (Agentul Weiss)
Allan Lysell (Able Gardner)
J. B. Bivens (Lunetistul)
Oliver Becker (Al doilea doctor)
Beatrice Zeilinger (Paramedicul)
Bonnie Hay (Doctorul de teren)

Ideea: Mulder urmăreşte un extraterestru, vînător de recompense, care a luat-o prizonieră pe Scully, descoperind cu această ocazie că sora sa ar putea să nu fie ceea ce pare să fie.
Locul acţiunii: Maryland, Cercul Polar.

Sinopsis: Un submarin al forţelor navale descoperă o navă ciudată şi după ce trage asupra ei, eşuează din pricina unui val imens, produs de şoc.

Reluînd de la finalul episodului anterior, Scully îşi dă seama că omul care se află în faţa ei nu este Mulder şi îndreaptă pistolul către el, dar pilotul sare cu uşurinţă lîngă ea şi o ia ostatic. El speră să o schimbe în locul Samanthei, care îi explică lui Mulder că singurul mod de a scăpa de urmăritor este să-i străpungă baza craniului.

Clonii, spune ea, sînt progeniturile a doi vizitatori extratereştri, veniţi în 1940, care încearcă să înfiinţeze o colonie pe pămînt, prin unire genetică cu fiinţele umane. Ei lucrează în clinicile pentru întrerupere de sarcină pentru a avea acces la ţesuturi de făt. Pentru că experimentul nu a fost aprobat, a fost trimis un ucigaş plătit pentru a-i omorî pe toţi coloniştii.

Un schimb de ostatici este pregătit pe un pod din Bethesda şi Mulder îi cere lui Skinner să-l ajute. „Dacă s-ar întîmpla vreodată să am nevoie de ajutorul tău – de încrederea ta – acum am nevoie de acest ajutor", spune el. În timp ce Mulder se pregăteşte să o schimbe pe Samantha cu Scully, Skinner aşteaptă în apropiere, împreună cu un lunetist, dar vînătorul de recompense o înşfacă pe Samantha şi se aruncă în apă.

Distrus, Mulder îi spune tatălui său că Samantha a fost pierdută din nou. Totuşi ea i-a lăsat instrucţiuni ca, în cazul în care vor fi

despărţiţi, să o caute la o clinică. Acolo, găsind cîţiva cloni tip Samantha, îşi dă seama că femeia care pretindea că este sora lui l-a folosit pentru cazul lor. Aceştia recunosc că Mulder a fost manipulat, dar şi că sora lui trăieşte. În acest moment vînătorul de recompense soseşte, Mulder este lovit şi îşi pierde cunoştinţa, iar cînd se trezeşte găseşte clinica în flăcări şi toţi clonii dispăruţi.

Circumspect, X îi spune lui Mulder că nava pilotului a fost găsită în Arctica şi că o flotă de atac a fost dislocată pentru a-l împiedica să plece. Scully găseşte un bilet în care Mulder îi spune că a plecat spre o destinaţie pe care nu vrea să i-o dezvăluie. „Nu te pot lăsa să-ţi compromiţi viaţa şi cariera", spune mesajul.

Dîndu-şi seama de pericolul la care se expune Mulder, Scully cere ajutorul lui Skinner, întrebînd dacă există „o cale, pe canalele neoficiale, pentru a-l localiza." Apoi îl contactează pe X, care nu discută cu ea, dar îl întîlneşte pe Skinner. „I-ai spus ce voia să ştie? întreabă el scurt, luîndu-se la bătaie cu acesta, pînă cînd X, scoţînd pistolul şi ţintind către capul lui Skinner, spune: „Am omorît oameni pentru mult mai puţin."

„Apasă pe trăgaci şi vei omorî doi oameni", răspunde Skinner. Cîteva momente mai tîrziu, acesta îi dă informaţia lui Scully, spunîndu-i că a obţinut-o pe „canale neoficiale."

Mulder găseşte submarinul în Arctica şi un soldat care de fapt este vînătorul de recompense. Tîrîndu-l pe Mulder ca pe un copil, el îl întreabă: „Merită să mori pentru răspunsul

la întrebările tale?" La insistenţele lui Mulder, pilotul îi răspunde că sora sa trăieşte. „Poţi muri acum?" spune el, lăsîndu-l să piară, în timp ce turnul submarinului se scufundă încet sub gheaţă.

Înapoi la momentul de unde începuse episodul precedent, Scully se luptă să salveze viaţa lui Mulder, folosindu-şi cunoştinţele despre retrovirusii creaţi de extratereştri. „Pînă la urmă", spune ea, „ştiinţa a fost aceea care i-a salvat viaţa agentului Mulder." Mulder îşi revine şi, găsind-o pe Scully lîngă el, îi spune că „a găsit ceva pe care îl credea pierdut: credinţa că trebuie să continuu să caut."

Culisele poveştii: Pentru a crea banchiza în care este situat submarinul, 140 de tone de zăpadă şi gheaţă au fost depuse pe o platformă care a fost răcită timp de cinci zile pentru a simula condiţiile arctice şi a avea certitudinea că spectatorii pot vedea respiraţia actorilor. Turnul submarinului – imaginea care a inspirat, de fapt, acest episod – avea 5 metri înălţime şi putea fi coborît şi ridicat încă 3 metri cu dispozitive hidraulice.

„Jocul final" este, de asemenea, memorabil pentru confruntarea dintre X şi Skinner. Mitch Pileggi îşi reaminteşte că la filmare a încasat cîteva lovituri accidentale.

Arma folosită de pilot în acest epiod a fost construită din aluminiu şi plastic transparent. Nu a putut fi găsit un arc care să arunce vîrful ca un stilet suficient de tare, astfel încît tehnicienii au utilizat un furtun de cauciuc fixat de umărul lui Brian Thompson, acţionîndu-l pneumatic din afara cadrului filmat.

Scena a apărut din necesitatea ca Scully să descopere unde este Mulder, ţinînd seama că numai X ştia. În final, Carter l-a întrebat pe scenaristul Frank Spotnitz: „De ce nu-l punem pe Skinner să-l bată pe X pentru a afla informaţiile?"

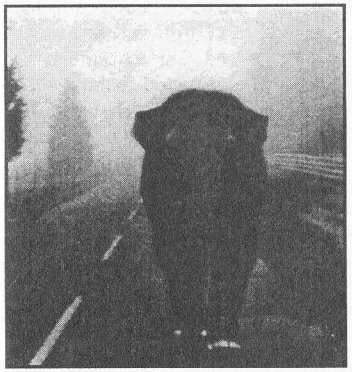

Fearful Symmetry („Temuta simetrie")

Prima difuzare: 24 februarie, 1995

Scenariul:
Steven DeJarnatt

Regia:
James Whitmore Jr.

Apariţii speciale:
Charles Andre (Ray Floyd)
Jack Rader (Ed Meecham)
Jayne Atkinson (Willa Ambrose)
Lance Guest (Kyle Lang)
Bruce Harwood (Byers)
Tom Braidwood (Frohike)
Dean Haglund (Langly)
Garvin Cross (Red Head Kid)
Tom Glass (Trucker)
Jody St. Michael (Sophie)

Ideea: Mulder şi Scully investighează dispariţia unor animale de la o grădină zoologică aflată lîngă un loc cu intensă activitate a OZN-urilor.

Locul acţiunii: Fairfield, Idaho

Sinopsis: O forţă invizibilă sparge ferestre, turteşte maşini şi ucide un om, aruncîndu-l în aer. Mai tîrziu, un elefant apare brusc pe şosea – la 43 de mile distanţă de grădina zoologică unde fusese închis – şi este găsit pe moarte.

Mulder crede că, într-un fel, un elefant invizibil a produs paguba. La grădina zoologică, el şi Scully îl întîlnesc pe şeful operaţiilor, Ed Meecham, Willa Ambrose, care a fost adus peste Meecham, şi pe Kyle Lang, de la Organizaţia Wild Again, un grup care doreşte să pună în libertate animalele de la circuri şi din grădina zoologică.

Mulder ia legătura cu Pistolarii Singuratici, de la care află că grădina zoologică este amplasată lîngă o zonă cu activitate deosebită a OZN-urilor şi că nici un animal de acolo nu a putut să ducă o sarcină pînă la termen.

Între timp, Scully, crezînd că Organizaţia Wild Again este amestecată, urmăreşte un membru al acesteia la grădina zoologică, unde, într-o străfulgerare, tigrul apare în afara cuştii şi omul este sfîşiat de către atacantul-fantomă. Mulder sugerează să o ancheteze pe Sophie, gorila lui Ambrose, care vorbeşte folosind limbajul american al

semnelor. Maimuţa repetă într-una: „Lumină, frică." La insistenţele lui Mulder, ei fac o autopsiere a femelei de elefant care, în ciuda faptului că nu fusese niciodată împerecheată, era însărcinată." „Asta este imposibil", declară Ambrose. Acelaşi lucru s-a dovedit a fi valabil şi pentru tigru, care, fiind surprins dînd tîrcoale oraşului, a fost omorît de Meecham. Din cauza incidentelor, grădina zoologică este închisă.

Mulder presupune că animalele sînt răpite de extratereştri şi însămînţate artificial şi că embrionii sînt extraşi înainte ca animalele să fie înapoiate. Sophie, care nu fusese niciodată împerecheată, atunci cînd este întrebată, îşi exprimă teama că „puiul a plecat cu lumina zburătoare."

Cînd Sophie este luată pentru a fi transferată în ţinutul de baştină, Ambrose se duce la Kyle pentru a cere ajutor. Acesta nu vrea să se implice, dar mai tîrziu apare lîngă cuşca lui Sophie, unde este omorît. Mulder îl urmăreşte pe Meecham, pe care Ambrose l-a plătit pentru a o răpi pe Sophie. Cînd Mulder este încuiat într-o cameră plină cu maimuţe în panică, ea are grijă de el. Uluit, el o vede pe Sophie dispărînd într-o lumină orbitoare. Ambrose traduce ultimele ei gesturi prin: „Omul salvează Omul."

Sophie reapare la o distanţă de cîteva mile şi este omorîtă de o maşină. Meecham şi Ambrose sînt acuzaţi de moartea lui Kyle, iar Mulder rămîne să mediteze la răpirea animalelor şi la ultimul mesaj al lui Sophie. Faţă de amploarea fenomenului, ar putea acesta fi un act de conservare? „Sau, cu cuvintele

Aceasta este singura dată cînd grupul Pistolarilor Singuratici a apărut fără personajul „Langly", interpretat de Dean Haglund.

simple ale unei creaturi al cărei propriu viitor este nesigur, îl va salva pe om?"

Culisele poveștii: Au fost unele temeri că elefantul ar putea ezita să meargă înaintea camionului pentru secvența principală, dar, de fapt animalului îi plăcea camionul și problema a devenit ținerea pachidermului departe de acesta.

Titlurile episoadelor sînt întotdeauna enigmatice și acesta este inspirat din poemul lui William Blake „Tigrul" și din versurile: „Tigru, tigru care arzi/ În ai nopții codri-nalți,/ Cine-a săgetat vecie/ În temuta-ți simetrie?" De asemenea, șantierul unde este împușcat tigrul este numit Blake Towers, după numele poetului.

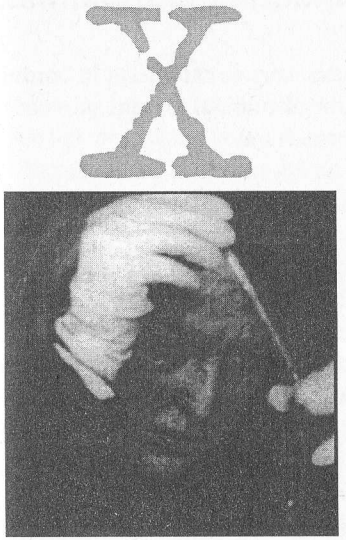

Dod Kalm („Seninătatea morții")

Prima difuzare: 10 martie 1995

Scenariul:
Howard Gordon și Alex Gansa

Regia:
Rob Bowman

Apariții speciale:
John Savage (Henry Trondheim)
Mar Anderson (Halverson)
Dimitry Chepovetsky (Lt. Harper)
David Cubitt (Căpitanul Barclay)
Vladimir Kulich (Olafsson)
Claire Riley (Dr. Laskos)
Stephen Dimopolous (Ionesco)
John McConnach (Sailor)
Bob Metcalfe (Sora)

Ideea: Mulder și Scully cad victime unei

forţe misterioase, care se manifestă la bordul unui distrugător al marinei şi care provoacă îmbătrînirea prematură.

Locul acţiunii: Marea Norvegiei

Sinopsis: Soldaţii abandonează un distrugător al marinei americane şi, 18 ore mai tîrziu, membrii supravieţuitori ai echipajului sînt găsiţi într-o barcă de salvare cu pielea zbîrcită şi îmbătrîniţi. Mulder spune că barca a lipsit 42 de ore înainte ca supravieţuitorii să fie localizaţi, dar, cînd Scully se furişează pentru a-l vedea pe unul dintre ei, bărbatul, care ar fi trebuit să aibă 28 de ani, „arăta de 90."

Mulder afirmă că astfel de dispariţii de nave au mai avut loc în 1949 şi 1963, fiind semnalate în aceeaşi zonă, de-a lungul paralelei 65, în total existînd nouă asemenea evenimente. El crede că ar putea fi vorba de o întoarcere în timp, guvernul încercînd – pe baza Experimentului Philadelphia – să manipuleze găurile negre de pe pămînt. „Pariez că militarii nu şi-au întrerupt lucrul început în urmă cu cincizeci de ani", sugerează el.

Călătorind în Norvegia, agenţii găsesc un căpitan de vas, Trondheim, care îi ia la bordul distrugătorului. Ei inspectează interiorul navei, care arată a fi corodat, de parcă ar fi trecut 20 sau 30 de ani. „Este un vas-fantomă", spune Trondheim, dar ei găsesc o inscripţie care spune „Lansat în 1991." Mulder şi Scully găsesc corpuri mumificate, deşi nava abia eşuase. Mulder crede că timpul trece foarte repede pe navă.

Primul tovarăş al lui Trondheim este omorît, iar căpitanul navei, Barclay, un bărbat de 35 de ani, moare de bătrîneţe. Trondheim este atacat de un lup de mare, Olaffson, care nu prezintă semne că ar fi afectat de îmbătrînire.

Cînd, după ce se odihnesc, Mulder, Scully şi Trondheim se trezesc îmbătrîniţi cu 30 de ani, Scully presupune că procesul ar putea fi legat de radicalii simpli – reactivi chimici care conţin electroni suplimentari ce atacă ADN-ul şi proteinele, provocînd îmbătrînirea lor rapidă.

Mulder îşi dă seama curînd că problema o ridică apa, singura apă necontaminată fiind aceea din reţeaua de canalizare a navei, care l-a ţinut în viaţă pe Olafsson. Scully constată că toţi au în corp o concentraţie de sare extrem de mare, în special Mulder – care suferise de rău de mare şi era deshidratat – fiind mai afectat. „Cred că tocmai l-am sorbit pe George Burns", glumeşte el slăbit.

Trondheim nu vrea să risipească apa pentru el şi se încuie, cu rezeva de apă rămasă, în reţinătorul canalizării. Cînd nava se înclină şi apa oceanului năvăleşte în încăpere, el este înecat.

Mulder deplînge soarta pe care o au, dar Scully îi spune, pe baza experienţei recente, cînd au trecut pe lîngă moarte: „De un lucru sînt sigură, la fel de sigură cum sînt de această viaţă: Nu avem de ce ne teme cînd totul s-a sfîrşit." El îşi pierde cunoştinţa, iar Scully îşi notează ultimele gînduri.

Ea se trezeşte într-un spital, unde au fost aduşi de echipele de salvare ale Marinei. Un

Î: Cîte alte limbi, în afară de engleză, au mai apărut în *Dosarele X*?

R: 13. Franceză („Oseminte recente"), creolă („Oseminte recente"), rusă („Gazda"), italiană („Anasazi"), japoneză („Anasazi"), română („Căluşarii" şi „3"), latină, navajo („Anasazi"), spaniolă („Omuleţii verzi"), germană („Mîna care rănește") şi norvegiană („Seninătatea morţii").

doctor a fost în măsură să-i salveze, mulţumită informaţiilor găsite în jurnalul lui Scully. Nava s-a scufundat la mai puţin de o oră după ce au fost salvaţi, i se spune.

Culisele poveştii: Deşi producătorii şi actorii au crezut că acest episod va fi un respiro, după alte cîteva care i-au solicitat mai mult – cu filmări realizate în acelaşi loc şi avînd de condus o distribuţie nu prea numeroasă – „Seninătatea morţii" s-a dovedit a fi, pentru fiecare, o dificultate enormă din punctul de vedere al standardului de producţie.

Conceptul a fost clădit în jurul faptului că, pentru cîteva săptămîni, echipa a avut acces pe un distrugător canadian care mai fusese folosit în episoadele anterioare. Howard Gordon a fost solicitat să croiască un scenariu în jurul acestui aranjament. „Aceasta va fi o odihnă binemeritată pentru fiecare", îşi aminteşte că i-a spus Chris Carter.

Din nefericire, filmările pe navă s-au făcut în frig şi într-o asemenea înghesuială, încît a fost dificil să se filmeze unele secvenţe, cu oamenii lovindu-şi adeseori capetele de tavan. Suplimentar, actorii au avut de suportat trei sau patru ore de machiaj pentru secvenţele îmbătrînirii, înainte de a putea filma. „Toţi erau epuizaţi", spune Gordon, care a scris episodul împreună cu fostul lui partener, Alex Gansa, aşa că pentru actorii care trebuiau să vină mai devreme pentru machiaj a fost „aproape cel mai rău lucru pe care am putut să-l fac."

Ca rezultat, există o dublă în care Gillian

Anderson – cu un machiaj foarte dificil, recitîndu-şi monologul despre certitudinea lui Scully că nu are de ce se teme după trecerea pe lumea cealaltă – încheie secvenţa spunînd că este sigură de un lucru: „Howard Gordon este un om mort."

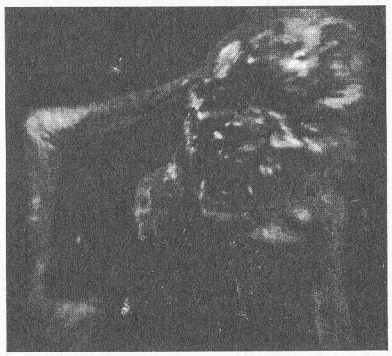

Humbug

Prima difuzare: 31 martie 1995

Scenariul:
Darin Morgan

Regia:
Kim Manners

Apariţii speciale:
Jim Rose (Dr. Blockhead)
The Enigma (Conundrum)
Michael Anderson (Domnul Nutt)
Wayne Grace (Şeriful Hamilton)
Vincent Schiavelli (Lanny)
Gordon Tipple (Hepcat Helm)
Alex Diakun (Vindecătorul)
John Payne (Glazebrook)
Alvin Law (Reverendul)

Ideea: Mulder şi Scully investighează

moartea ciudată a unui artist pensionar, petrecută într-un oraş populat de foşti artişti de circ.

Locul acţiunii: Gibsonton, Florida

Sinopsis: Jerald Glazebrook, un artist de circ cu pielea de reptilă, suferind de boala cunoscută sub numele de ihtioză, leneveşte în piscină după ce s-a jucat cu cei doi copii ai săi, cu siguranţă sănătoşi. El este atacat de o creatură nevăzută, umplînd apa de sînge.

Mulder spune că atacul este similar altor 48 de asalturi similare petrecute în ultimii 28 de ani. Agenţii participă la funeraliile lui Glazebrook – o afacere zgomotoasă, întreruptă de doctorul Blockhead care, dorind să realizeze un moment de groază, iese de sub sicriu şi îşi înfige o unghie în piept. „De-abia aştept şi învierea", glumeşte Mulder.

Oraşul este plin de figuranţi şi unul dintre ei, Hepcat, le spune agenţilor despre Sirena din Fiji, un număr al legendarului P.T. Barnum, despre care se presupune că era doar o maimuţă moartă căreia i se cususe o coadă de peşte. Mulder este totuşi intrigat de aspectul urmelor lăsate de asasin, care păreau a fi ale unei maimuţe.

Mulder şi Scully fac cercetări într-un motel cu parcaj de rulote, unde îi întîlnesc pe domnul Nutt, piticul proprietar, şi pe Lanny, un om cu un frate siamez, care îşi petrece zilele bînd şi cărînd bagaje. În acea seară, Hepcat este atacat de aceeaşi creatură.

A doua zi dimineaţă, în timp ce făcea jogging, Mulder vede un bărbat cu multe

Gillian Anderson mănîncă, în timpul filmărilor la acest episod, cel puţin un greiere viu, surprinzîndu-i pe actorii şi tehnicienii din echipă.

tatuaje ieşind dintr-un izvor şi hăpăind un peşte viu. Este Conundrum, un degenerat de la circ care mănîncă orice.

Hepcat este găsit mort, iar asasinul se pare că a intrat pe o fereastră prin care numai un contorsionist putea pătrunde. Ei îl interoghează pe Blockhead, iar apoi Scully verifică la muzeul local. Scully descoperă că şeriful era, de fapt, Jim Jim, băiatul cu faţă de cîine, dar, cînd îl găsesc scăpînd în grădină, nu este vorba de nimic sinistru. Între timp, domnul Nutt este tras prin uşiţa sa de cîine şi omorît. Este găsit cu unul din acele lui Blockhead în palmă.

Suspectul o surprinde chiar şi pe Scully, care se aştepta la ceva mai „exotic". Cînd îl aduc pe Blockhead la închisoare, agenţii află că Lanny – dormind după una din beţiile sale – a fost atacat şi că, în realitate, geamănul său, Leonard, a comis crimele, desprinzîndu-se cumva de corpul lui Lanny. „Nu cred că el ştie că răneşte pe cineva", spune Lanny cu tristeţe. „Mai degrabă caută...un alt frate."

Mulder şi Scully îl urmăresc pe Leonard într-o casă a groazei, dar acesta scapă în parcarea rulotelor, atacîndu-l pe Conundrum. Cînd agenţii ajung acolo, îl găsesc pe Conundrum întins, fără nici o rană, frecîndu-şi cu satisfacţie stomacul.

Lanny moare, iar Leonard nu poate fi găsit. Parodiind imaginea de sex-symbol al lui David Duchovny, Blockhead deplînge ziua cînd toţi vor arăta „exact ca el", cînd Mulder ia involuntar o poziţie eroică. „Imaginează-te petrecîndu-ţi întreaga viaţă arătînd ca *acesta*", spune el dezgustat.

Între timp, Blockhead şi Conundrum conduc, în timp ce ziua se sfîrşeşte, ultimul dintre ei părînd a avea un pic de indigestie. Este, îi spune el lui Mulder, vorbind pentru prima dată pe parcursul episodului, „probabil din cauza a ceva ce am mîncat."

Culisele poveştii: Fără îndoială ciudată, această pătrundere în comedia neagră a apărut dintr-o sugestie pe care Glen Morgan i-a făcut-o fratelui său, Darin, de a realiza un episod despre personajele stranii de la circ. Darin a vizionat o casetă de la circul Jim Rose şi i-a distribuit pe Rose şi Enigma în rolurile-cheie. După aceea, pentru restul distribuţiei, „s-a căutat prin tufişuri", după cum a spus regizorul Kim Manners.

Alte asemănări cu *Twin Peaks*: Michael Anderson apare în *Twin Peaks*, la fel ca David Duchovny.

Deşi scenariştii stau de obicei numai la fazele de pregătire, Darin Morgan a rămas pe tot parcursul filmării, pentru a fi sigur că serialul reflectă viziunea sa. Manners – care a regizat numai unul dintre episoadele anterioare ale *Dosarelor X* – recunoaşte că a fost, la început, împotriva ideii de a face o versiune comică, pe care Carter (întotdeauna îndrăgostit de analogiile cu base-ballul) ar fi dorit să o arunce publicului ca pe o minge cu efect. Indiferent de aruncare, „Humbug" s-a dovedit a avea un important succes la fani.

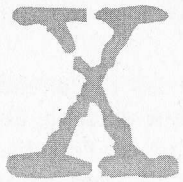

The Calusari („Călușarii")

Prima difuzare: 14 aprilie 1995

Scenariul:
Sara Charno

Regia:
Michael Vejar

Apariţii speciale:
Joel Palmer (Charlie/Michael Holvey)
Lilyan Chauvin (Golda)
Helene Clarkson (Maggie Holvey)
Ric Reid (Steve Holvey)
Oliver şi Jeremy Isaac Wildsmith (Teddy Holvey)
Christine Willes (Agentul Kosseff)
Bill Dow (Dr. Charles Burk)
Kay E. Kuter (Şeful călușarilor)
Jacquelin Dandeneau (Sora Castor)
Bill Croft (Al doilea călușar)
Campbell Lane (Al treilea călușar)
George Josef (Al patrulea călușar)

Ideea: Moartea neobișnuită a unui băieţel îi

conduce pe Mulder şi pe Scully către o bătrînă superstiţioasă şi nepotul său care ar putea fi posedat de diavol.

Locul acţiunii: Arlington, Virginia

Sinopsis: Într-un parc de copii, o prezenţă nevăzută desprinde din dispozitivul de siguranţă un copil de doi ani şi – folosind un balon cu heliu – îl duce către şinele unui trenuleţ în miniatură, unde copilul este omorît. În timp ce părinţii copilului reacţionează înspăimîntaţi, fratele acestuia în vîrstă de opt ani, Charlie, priveşte impasibil. Trei luni mai tîrziu, Mulder analizează o fotografie a întîmplării, care prin prelucrare digitală arată ceva ca o siluetă trăgînd de balon – „un fel de activitate fantomatică", conchide el.

Mulder se întîlneşte cu părinţii copilului. Tatăl, Steve, este funcţionar la Departamentul de Stat şi şi-a întîlnit soţia, Maggie, în România. Ei insistă că moartea copilului a fost un accident, dar Scully o vede pe bunica lui Charlie desenîndu-i o zvastică pe mînă şi ţipînd la fiica ei: „Te-ai măritat cu un diavol! Ai un copil diavol!"

Scully găseşte documente despre bolile copilului şi sugerează că ar putea fi vorba de un caz de boală în care părinţii sau tutorele induc simptomele copilului. Întrebat, Steve recunoaşte că, de cînd soacra sa a venit să stea cu ei, s-au întîmplat lucruri stranii şi că bătrîna îl iubeşte pe Charlie, dar se şi teme de el.

Steve este de acord să-l aducă pe Charlie

Mulder recunoaşte aşa-numita „mugwort“ , o plantă cunoscută în Europa din timpuri medievale, ca avînd puteri de talisman împotriva diavolului. În timpul ritualului, călușarii folosesc de asemenea o plantă, „Sîngele dragonului“ , numită așa după culoarea ei.

la un serviciu social, supărîndu-le atît pe Maggie, cît şi pe mama ei. Cînd se pregăteşte să plece cu băiatul, zăvorul uşii garajului îi prinde cravata, strangulîndu-l, în timp ce băiatul ţipă.

Ancheta poliţiei descoperă prezenţa unor cocoşi morţi în camera bătrînei, iar Mulder observă în garaj o cenuşă ciudată despre care i se spune că este cenuşă Vibuty-Holy, ceva care se materializează din aer. Bunica îl opreşte pe băiat, în timp ce trei bărbaţi îmbrăcaţi în negru îndeplinesc un ritual straniu, în timpul căruia imaginea lui Charlie apare în ceaţă invocînd supranaturalul în limba română. Cînd lucrătorul de la asistenţa socială îl găseşte pe Charlie uluit, Maggie le ordonă bărbaţilor să plece.

Bunica se încuie împreună cu Charlie într-o cameră, dar în jur încep să zboare obiecte şi este trîntită la pămînt. Charlie stă deasupra ei, aruncînd cei doi cocoşi, înviaţi dintr-o dată, care o lovesc cu ciocurile şi o omoară. Din nou la locul faptei se găseşte cenuşă.

Mulder îi interoghează pe cei trei bărbaţi care sînt oameni sfinţi cunoscuţi sub numele de călușari. Ei spun că încearcă să cureţe casa de un diavol care „este încă acolo“, unul care a fost acolo din vremuri imemoriale şi căruia „nu-i pasă dacă omoară un băiat sau un milion de bărbaţi.“

Întrebat de lucrătorul social, Charlie ţipă că nu el şi-a ucis bunica, că „Michael a făcut-o.“ Cu respiraţia tăiată, Maggie spune că Charlie nu a ştiut niciodată de fratele său geamăn, mort la naştere, şi că mama sa dorea să

îndeplinească un ritual de separare pentru a le despărţi sufletele, astfel încît să prevină orice posibilitate ca lumea morţilor să-l însoţească pe băiat. Charlie suferă o convulsie şi este spitalizat. Michael apare atacînd-o pe soră cu o tijă de metal şi cerîndu-i mamei sale să-l ia acasă.

Cînd agenţii îi văd pe cei doi plecînd, Scully îi urmăreşte, iar Mulder se duce la călușari pentru a le cere ajutorul. În timp ce, la spital, ei îndeplinesc un ritual de alungare a diavolului, Scully intră în casa lui Maggie, găsind-o ţintuită de tavan. Chiar în clipa în care Michael este pe cale s-o înjunghie pe Scully, călușarii încheie ritualul şi, într-o străfulgerare, acesta dispare, în urma lui rămînînd doar cenuşă.

„Ai grijă“, îl previne pe Mulder un călușar mai în vîrstă, vorbind despre diavolul care a fost în Charlie. „Te cunoaşte.“ Vorbind în timp ce-şi scrie raportul, Mulder spune că acest caz rămîne nerezolvat.

Culisele poveştii: Producătorii s-au dat de ceasul morţii atît din cauza secvenţei principale care presupunea moartea unui copil foarte mic, cît şi din cauza obscurităţii întregului episod în care Maggie îşi pierde mama, soţul şi unul dintre fii.

Din nou, o parte a acţiunii a fost structurată să incorporeze un moment interesant, gîndit de Chris Carter în afara contextului acestui episod – în acest caz, o uşă de garaj pe post de spînzurătoare. Producătorul a trebuit să facă un compromis cu departamentul de standarde de la Fox, scurtînd secvenţa şi umbrind faţa tatălui, astfel încît să îndul-

Materialul care iese din pereţi în timpul scenei ritualului se numeşte amrith, „un lichid vîscos ca mierea“ , care apare în timpul acestor ritualuri. De asemenea, este menţionată „Vibuti“ , sau „cenuşa sfîntă“ , care se presupune că se materializează din aer în timpul unei întîmplări paranormale. Acestea aspecte fizice ale unor fenomene spirituale sînt amintite adeseori în literatura spiritistă.

ceasca impactul strangulării.

Cu siguranţă se regăsesc aici ecouri din *The Exorcist* şi din *The Omen* printre care scena în care băiatul vorbeşte într-o limbă care nu este a lui. În această limbă română veche, atunci cînd Charlie stă deasupra bunicii sale, înainte de moartea ei, el spune, „Este prea tîrziu ca să ne mai opreşti“.

Christine Willes îşi reia rolul ca lucrător social al FBI, cu care a apărut anterior în „Irezistibil“.

F. Emasculata

Prima difuzare: 28 aprilie 1995

Scenariul:
Chris Carter şi Howard Gordon

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
Charles Martin Smith (Dr. Osborne)
John Tench (Steve)
Angelo Vacco (Angelo Garza)
Morris Paynch (Dr. Simon Auerbach)
John Pyper-Ferguson (Paul)
Dean Norris (Mareşalul Tapia)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Lynda Boyd (Elizabeth)
Alvin Sanders (Şoferul autobuzului)
Kim Kondrashoff (Bobby Torrence)
Chilton Crane (Mama din staţia de autobuz)
Bill Rowat (Dr. Torrence)
Jude Zachary (Winston)

Ideea: O boală infecţioasă omoară 10 oameni

în interiorul unei închisori. În timp ce Mulder urmăreşte doi evadaţi, Scully este chemată pentru a declara zona în carantină.

Locul acţiunii: Închisoarea Cumberland, Virginia

Sinopsis: Un savant, doctorul Robert Torrence, găseşte, în timp ce căuta insecte în pădurea ecuatorială din Costa Rica, carcasa unui porc mistreţ plină de pustule. Una din umflături se sparge, împroşcîndu-l cu o substanţă purulentă. În continuare îl vedem pe doctor, acum acoperit şi el de pustule, cerînd ajutor prin radio. Vînătorii îi găsesc cadavrul ciugulit de vulturi.

Un condamnat, de asemenea numit Robert Torrence, primeşte un pachet avînd înăuntru un picior de porc însîngerat. Optsprezece ore mai tîrziu, este şi el acoperit de umflături, iar oamenii în costume de carantină îl examinează.

Dîndu-şi seama că se întîmplă ceva straniu, doi dintre condamnaţi, Paul şi Steve, evadează. Mulder şi Scully sînt trimişi să ajute la prinderea lor, dar devin suspicioşi cînd văd măsurile de carantină.

Scully primeşte cîteva răspunsuri de la un cercetător, doctorul Osborne, care spune că lucrează la un centru de control al bolilor infecţioase şi că 14 bărbaţi au fost infectaţi cu „un fel de gripă", 10 dintre ei murind. Scully face cercetări de una singură, descoperind că trupurile celor morţi sînt incinerate. Unul dintre pustule îl stropeşte pe doctorul Osborne, care se îndepărtează

îngrozit. Scully află că pachetul a fost trimis de la o fabrică de medicamente, Pinck Pharmaceuticals, şi găseşte în una din răni o insectă moartă.

Între timp, Mulder îi urmăreşte pe evadaţii care au găsit refugiu în casa lui Elizabeth, prietena lui Paul. Steve este găsit mort, iar Paul dispărut.

Infectat şi el, Osborne recunoaşte că nu lucrează la centrul de control al bolilor infecţioase, ci pentru Pinck, care finanţase explorarea unor specii noi din pădurile ecuatoriale şi primise eşantioane ale parazitului *F. Emasculata* – o insectă ce transportă parazitul care provoacă boala care atacă sistemul imunitar, larvele intrînd într-o gazdă atunci cînd pustulele erup.

Mulder îi spune lui Skinner că trebuie să prevină populaţia, dar Cigarette-Smoking Man spune că ei trebuie să „controleze boala prin controlul informaţiei", prevenind panica. Cînd Mulder declară că nu vrea să fie amestecat, i se spune că deja este.

Osborne îi spune şi el lui Scully că trebuie să încerce să informeze lumea, zicînd: „Nu crede nici măcar pentru o secundă că acesta este un incident izolat." Scully pleacă pentru a-şi face analiza sîngelui şi cînd se întoarce găseşte corpul lui Osborne printre cele care se incinerau. „Nimeni nu va confirma povestea ta", observă unul dintre asistenţii medicali, adăugînd: „Fii mulţumită că lucrurile sînt sub control."

Mulder o interoghează pe Elizabeth, căreia nu ştie ce să-i răspundă cînd întreabă

Î: Ce înseamnă „F" în „F. Emasculata" ?

R: Faciphaga. Insecta care serveşte ca vector este numită *Faciphaga emasculata*.

Angelo Vacco, interpretul lui „Angelo Garza", este asistent de producţie în birourile din Los Angeles ale lui Ten Thirteen Productions; Chris Carter a scris rolul pentru el.

de ce nu sînt preveniţi oamenii despre epidemie. În final, ea recunoaşte că Paul a luat autobuzul de Toronto. Scully îi spune lui Mulder că, întrucît celelalte dovezi au fost distruse, numai condamnatul îi poate ajuta să scoată adevărul la lumină.

Mulder ia şi el autobuzul, dar Paul îl observă şi ia un băiat ostatic, una dintre pustulele sale umflîndu-se lîngă obrazul acestuia. Paul îi eliberează pe toţi ceilalţi, dar, cînd Mulder îi pune întrebări, se aude o împuşcătură. Paul cade mort şi, într-o clipă, personalul de la carantină năvăleşte înăuntru şi Mulder este scos repede afară.

Mulder vrea să facă lucrurile publice, dar Skinner îi spune să o lase baltă. „Nu ai avea nici o şansă", spune el. Pentru că cercetătorul şi prizonierul au avut acelaşi nume, experimentul realizat cu virusul poate fi încheiat ca o banală eroare poştală. „Nu putem dovedi nimic, Mulder", observă Scully. „S-au asigurat de acest lucru."

„Păziţi-vă", le spune Skinner, ca o prevestire de rău augur. „Acesta este numai începutul."

Culisele poveştii: În scena din autobuz, în care deţinutul evadat îl ţine prizonier pe băiat, supervizorul pentru efecte de machiaj Tony Lindala trebuia să mînuiască un dispozitiv – cu un tub legat de machiajul aplicat pe faţa actorului – pentru a face ca una dintre pustule de pe obrazul criminalului să se umfle. „Eram îngrămădit sub unul din scaunele din autobuz, cu ei păşind peste capul meu", spune el.

Producătorii au discutat dacă nu ar trebui să întârzie data difuzării din cauza apropierii de lansarea filmului cu subiect similar *Outbreak*, dar în final au hotărît că episodul stă pe picioarele sale.

Pentru cei interesaţi, Mulder îşi dă numărul insignei, JTT047101111, pentru a obţine date prin serviciul telefonic special.

Mulder şi Scully îşi folosesc telefoanele celulare mai des decît în alte episoade. În timpul sezonului unu şi doi, ei au folosit, de regulă, Nokia 101 sau 102. Afişajul alfanumeric apare în „Sînge" , cînd tehnicienii au programat celularul lui Mulder să arate: „Totul a fost făcut. La revedere."

X

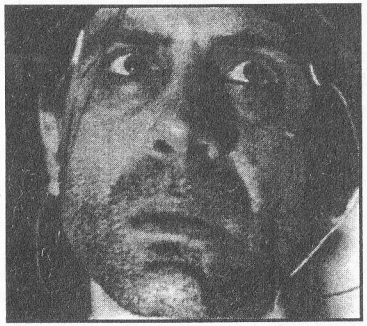

Soft Light („Lumină blîndă")

Prima difuzare: 15 mai 1995

Scenariul:
Vince Gilligan

Regia:
James Contner

Apariţii speciale:
Tony Shalhoub (Dr. Banton)
Kevin McNulty (Dr. Davey)
Kate Twa (Detectivul Ryan)
Nathaniel Deveaux (Detectivul Barron)
Steven Williams (Domnul X)
Guyle Frazier (Barney)
Forbes Angus (Cercetătorul de la guvern)
Donna Yamamoto (Sora de noapte)

Robert Rozen (Doctorul)
Steve Bacic (Al doilea ofiţer)
Craig Brunanski (Paznicul)

Ideea: Un experiment ştiinţific transformă umbra unui cercetător într-o formă de moarte instantanee.

Locul acţiunii: Richmond, Virginia

Sinopsis: Un executiv aflat în camera sa de la hotel aude un bărbat ciocănind la o altă uşă. Omul de afaceri se duce la uşă şi, la atingerea umbrei, este tras în podea. Speriat, omul despre a cărui umbră este vorba, doctorul Chester Banton, părăseşte locul în fugă.

Scully este de acord să-l ajute pe detectivul Kelly Ryan – unul dintre studenţii ei de la Academie – care investighează trei cazuri care au aspectul unor răpiri. Mulder remarcă pe covor o pată stranie, identică celor găsite la locul celorlalte două dispariţii.

Verificînd casa celei de-a doua victime, ei găsesc un bilet de tren şi o notă din care rezultă că bărbatul a venit cu trenul. Ei îl sfătuiesc pe Ryan să trimită poliţia la gară. Cei doi ofiţeri trimişi îl întîlnesc pe Banton. „Nu vă apropiaţi de mine", îi previne acesta, dar cei doi se apropie şi sînt evaporaţi la atingerea cu umbra lui.

Examinînd înregistrarea video din sistemul de securitate, realizată în zilele celorlalte dispariţii, Mulder îl observă pe Banton şi, mărind imaginea, observă pe jacheta acestuia emblema de la Polarity Magnetics – unde lucrase prima victimă.

La Polarity ei îl întîlnesc pe doctorul Davey, care le spune că Benton a dispărut de cinci săptămîni, după ce a suferit un accident într-una din experienţele cu materie neagră pe care le realiza cu un accelerator de particule. Banton a fost închis în cameră în timpul testului, iar pe peretele încăperii s-a imprimat o imagine similară celor de la locul celorlalte dispariţii.

Întors la gară, Mulder observă că lumina difuză nu face umbre. Ei îl localizează pe Banton şi îl încolţesc, iar Mulder stinge luminile în clipa în care Scully se apropie de umbra acestuia. Închis într-un spital psihiatric, Banton le spune că umbra sa este ca o gaură neagră, reducînd materia la energie pură. El se teme că guvernul îl caută pentru „a-i citi creierul", vrînd să afle tot ceea ce ştie, chiar ucigînd pentru asta, ceea ce riscă să dezlănţuie forţa umbrei. „Dacă eu mor, nimic nu mai poate struni acest lucru", spune el.

Arma domnului X aleasă aici şi în „One reath" este un Sig Sauer P228, un model foarte compact, care are puterea de foc necesară pentru treburi rapide şi murdare, în subsoluri şi în întuneric.

Poliţia, cu ajutorul lui Ryan, îi îndepărtează pe agenţi, plănuind să-l mute pe Banton la închisoarea districtuală. Mulder solicită ajutorul lui X, dar acesta refuză, subliniind că s-a mai expus şi altă dată pentru Scully şi Skinner şi nu vrea să-şi pericliteze poziţia. Cînd Mulder îi spune că poate avea încredere în ei, X răspunde: „Morţii nu pot să-şi ţină promisiunile. Data viitoare, sîngele şi regretul pot fi ale voastre."

Totuşi, în noaptea aceea, X îşi face apariţia la spital însoţit de doi „paramedici", spunînd că a venit pentru a-l transfera pe Banton. În timp ce îl leagă, luminile de siguranţă se aprind şi cei doi oameni sînt vaporizaţi. Discreţia fiind cel mai bun lucru, X îi permite lui Banton să fugă.

Banton se întoarce la Polarity şi îi cere lui Davey să-l ajute să distrugă lucrul înainte ca guvernul să-l găsească. Cînd Ryan caută să-l oprească, Banton păşeşte ameninţător către el, aspirîndu-l în forţa misterioasă. Închis în cameră, Banton descoperă că Davey face parte din conspiraţie. Cînd Davey telefonează pentru a-şi anunţa şefii că a pus mîna pe Banton, afară se aude o împuşcătură, iar prin uşă vedem faţa lui X.

Mulder şi Scully văd pe înregistrarea video cum dispare Banton în camera particulelor, dar Mulder realizează că ceva nu este în regulă. El se duce la X, spunîndu-i că s-a folosit de el pentru a-l găsi pe Banton şi că nu vrea să mai aibă de a face cu el. „Ţi-ai ales o perioadă periculoasă pentru a te descurca singur", îi răspunde X, accentuînd că nu el l-a omorît pe Banton.

La înmormîntarea lui Ryan, Mulder îi spune lui Scully că Davey a dispărut – şi că poate, pînă la urmă, nu pe Banton l-au văzut în accelerator. Într-un alt loc, X se apropie de un om în halat. „O să-l studiem mult timp pe acest om", spune cercetătorul, iar pe Banton îl vedem înfăşurat în electrozi, pe jumătate înnebunit, supus permanent unor fulgere luminoase.

Bang, bang... armele din *Dosarele X*. În episodul-pilot Mulder are un Taurus 92 automat, care trage gloanţe de 9 mm.

Culisele poveştii: Conceptul original şi adaptarea TV provin de la Vince Gilligan – ale cărui realizări includ „*Wilder Napalm*" – şi reprezintă unul dintre puţinele scenarii care au venit din afara echipei

Scully are un Bernadelli 7,65. Mulder trece, mai tîrziu, pe un Glock 19 şi Scully schimbă pe un Walther PPK 7,65. În cîteva din primele episoade ale seriei a doua, ei poartă amîndoi arme Sig Sauer: Mulder un Sig Sauer 226 şi Scully unul 228. Acum poartă armele standard ale FBI, Smith and Wesson 1076. Aceste pistoale nu se mai fabrică.

Dosarelor X.

Totuşi, au fost făcute modificări importante, în special legate de personajul X, care nu fusese pomenit deloc în propunerea iniţială. Odată hotărît că teama cercetătorului de „citirea creierului" nu trebuie să fie numai o teamă paranoică, scenariştii au avut nevoie de cineva care să-l dea pe mîna celor care voiau să-l studieze, iar X a părut a fi alegerea normală. „Trecuse mult timp de cînd X nu mai făcuse nimic", spune Frank Spotnitz, care a făcut parte dintre cei care au lucrat la rescrierea scenariului, „şi, într-adevăr, personajul trebuie să se dezvolte." Episodul insistă asupra lipsei de scrupul a lui X şi a urmăririi de către acesta a propriilor interese, în contrast cu atitudinea mai binevoitoare a lui Deep Throat.

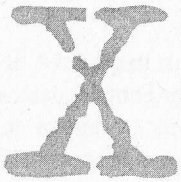

Our Town („Oraşul nostru")

Prima difuzare: 12 mai 1995

Scenariul:
Frank Spotnitz

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
John Milford (Walter Chaco)
Caroline Kava (Doris Kearns)
Gary Grubbs (Şeriful Tom Arens)
Robin Mossley (Dr. Randolph)
John MacLaren (George Kearns)
Hrothgar Mathews (Pacientul de la boli mintale)
Gabrielle Miller (Paula Gray)
Timothy Webber (Jess Harold)
Robert Moloney (Lucrătorul)
Carrie Cain Sparks (Fata în casă)

Ideea: Mulder şi Scully investighează o crimă într-un mic oraş din sud, cu secretele sale stranii în jurul unei fabrici de prelucrare a puilor.

Locul acţiunii: Dudley, Arkansas

Sinopsis: George Kearns, un bărbat de vîrstă

mijlocie, este condus în pădure de către Paula, o tînără femeie. Dintr-o dată, el este înconjurat de lumini, iar în faţa sa apare un om cu o mască tribală, a cărui secure de ceremonie loveşte fulgerător.

Kearns era inspector federal şi sugerase închiderea fabricii Chaco Chicken, invocînd mari efecte negative asupra sănătăţii. Mulder este preocupat de dispariţia acestuia, mai ales în lumina legendelor existente şi a unui semn de arsură, lung de 4 metri, dintr-un cîmp învecinat.

Şeriful local spune despre Kearns că era un fustangiu care probabil că a vînat vreo femeie în afara oraşului, ipoteză cu care este de acord şi soţia sa. Mai tîrziu, la linia de montaj, Paula începe să aibă halucinaţii şi îl ia ostatic pe directorul fabricii, pe care îl ţine sub ameninţarea cuţitului pînă în momentul în care şeriful o împuşcă.

Scully vrea să facă o autopsie, aşa încît agenţii obţin permisiunea bunicului Paulei, domnul Chaco, care fondase fabrica şi construise oraşul. Cu totul surprinzător, dosarul personal al Paulei arată că s-a născut în 1948, ceea ce înseamnă că are 47 ani. Mai mult, ea suferă de aceeaşi boală incurabilă, extrem de rară, Creutzfeldt-Jacob, pe care a avut-o şi Kearns.

Mulder se hotărăşte să dragheze rîul şi căutătorii găsesc rămăşiţele a nouă schelete, fără cap, unul dintre ele fiind al lui Kearns. Oasele sînt rotunjite la capete, ca şi cum ar fi fost „fierte într-o oală", spune Mulder, precizînd că 87 de oameni au dispărut în

zonă în 59 de ani şi că oasele lustruite la capete sugerează canibalismul, practicat de anumite triburi în ideea că prelungeşte viaţa. Este posibil ca boala rară a lui Kearns să fie luată prin faptul că a fost mîncat. „Multe religii cred că recompensa pentru mîncatul cărnii este viaţa eternă", observă Mulders.

Mulder şi Scully găsesc distruse evidenţele oraşului privind naşterile. Cînd soţia lui Kearns le telefonează pentru a le spune că se teme de Chaco, omul cu masca tribală apare în spatele ei. Scully pleacă să o ajute, iar Mulder cercetează casa lui Chaco unde găseşte o cutie plină cu capete omeneşti.

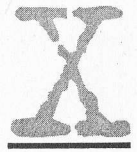

Acesta este al doilea episod în care Mulder a omorît pe cineva.

Chaco o capturează pe Scully şi o duce legată şi cu căluş la gură la o ceremonie, un fel de foc de tabără la care participă numeroşi locuitori ai oraşului. El se ceartă cu directorul fabricii, dar ei îl decapitează, pregătindu-se să facă la fel şi cu Scully.

În ciuda zvonurilor, capetele tăiate din cutia de trofee a lui Walter Chaco nu sînt portrete ale unor oameni reali. Ele au fost realizate de departamentul machiaj.

Mulder dă buzna şi îl împuşcă pe călău, care se dovedeşte a fi şeriful. Fabrica este închisă şi, deşi nu se cunoaşte cîţi locuitori au luat parte la actele de canibalism, 27 au luat deja boala incurabilă a lui Kearns. Deviza lui Chaco Chicken – „Oameni buni, mîncare bună" – a luat o întorsătură ironică.

Chaco, notează Scully, a petrecut şase luni, în timpul celui de-al doilea război mondial, într-un trib din Noua Guinee, „ale cărui practici canibalice au fost mult timp suspectate, dar niciodată dovedite." Avea vîrsta de 93 ani şi rămăşiţele sale „încă nu au fost găsite." În timp ce Scully îşi scrie raportul,

un lucrător găseşte un smoc de păr cărunt în hrana puilor, din care aceştia ciugulesc înfometaţi.

Culisele poveştii: Scenaristul Frank Spotnitz a început de la premisa canibalismului într-un orăşel, inspirat de atracţia sa pentru filmul lui Spencer Tracy *Bad Day at Black Rock*, în care era vorba, de asemenea, de un oraş care ascundea un secret teribil (chiar dacă un pic mai monden).

Sponitz a dat, în biblioteca UCLA, peste un articol despre salamandrele care se îmbolnăvesc mîncînd alte salamandre, după care l-a contactat pe fratele său, de profesie neurolog, care i-a sugerat boala rară pe care locuitorii oraşului au luat-o mîncîndu-l pe inspectorul Kearns. „Este foarte convenabilă", a spus Spotnitz despre sugestia fratelui său. „A fost de mare ajutor."

Este interesant de menţionat că unele dintre materialele privind triburile care practică şi acum canibalismul – şi descoperirea oaselor umane rotunjite de parcă ar fi fost fierte în oale – sînt legate de documentarea pe care a făcut-o Spotnitz despre Anasazi, populaţia indigenă la care se referă Chris Carter în episodul următor. De fapt, numele Chaco Chicken a fost derivat de la Chaco Canyon, din New Mexico, unde se crede că a trăit acest trib şi unde au fost găsite astfel de oase.

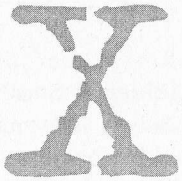

Anasazi

Prima difuzare: 19 mai 1995

Scenariul:
Chris Carter, după o idee de David Duchovny şi Chris Carter

Regia:
R. W. Goodwin

Apariţii speciale:
Byron Chief Moon (Tatăl)
Bernie Coulson (Gînditorul)
Peter Donat (Bill Mulder)
Nicholas Lea (Agentul Alex Krycek)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Walter Skinner)
Paul McLean (Agentul Kautz)
Floyd „Red Crow" Westerman (Albert Hosteen)
Renae Morriseau (Josephine Doane)
Aurelio Dinunzio (Antonio)
Willam B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Dean Haglund (Langly)
Tom Braidwood (Frohike)
Bruce Harwood (Byers)
Michael David Simms (Primul agent)
Ken Camroux (Al doilea agent)
Mitch Davies (Omul misterios)

Ideea: Viețile lui Mulder și Scully sînt primejduite atunci cînd un informatician amator găsește accesul la dosarele secrete ale guvernului, care probează existența OZN-urilor.

Locul acțiunii: Washington, D.C.; New Mexico

Sinopsis: După un cutremur puternic care zguduie New Mexico, un tînăr băștinaș american găsește în pămînt un obiect metalic strălucitor, alături de un corp mumificat care nu prea arată a fi omenesc. „Ar fi trebuit să se întoarcă", îi spune bunicul său, unul dintre bătrînii tribului. „Ei vor veni."

Un informatician numit Thinker pătrunde în rețeaua de calculatoare a Departamentului Apărării și trimite mesaje guvernelor Japoniei,Germaniei și Italiei, anunțînd că documentele MJ au fost accesate. Cigarette-Smoking Man spune, după ce află că sistemul de securitate a fost penetrat: „Domnilor, acesta este telefonul pe care aș fi vrut să nu-l primesc niciodată."

Mulder este contactat de către Pistolarii Singuratici, care pretinde că sînt urmăriți de o organizație multinațională, numită Garnet, deoarece Thinker a obținut dosarele conținînd toate datele colectate de Departamentul Apărării, începînd cu 1940. Mulder primește prin telefon vestea că una dintre vecinele lui a înnebunit, omorîndu-și soțul de 30 ani.

Mulder obține de la Thinker o copie digitală a dosarelor și descoperă că sînt în Navajo, un limbaj folosit în timpul celui de-al doilea război mondial, pentru cifrarea mesajelor. Mulder se comportă în mod ciudat față de Skinner, căruia nu-i spune nimic despre cele aflate. În același timp, Scully este preocupată de comportamentul straniu al lui Mulder. Cînd Skinner îl întreabă pe Mulder dacă nu cumva a primit dosarele dispărute, acesta ridică din umeri.

Scully are o discuție cu superiorii săi de la FBI, care o avertizează că Mulder este în pericol de a fi destituit, și ea împreună cu el.

Cigarette-Smoking Man îi face o vizită tatălui lui Mulder „pentru afaceri urgente", spunîndu-i că documentele au fost descifrate. Cînd tatăl lui Mulder îl întreabă pe Cigarette-Smoking Man dacă îl poate proteja pe fiul său, acesta îi răspunde simplu: „L-am protejat atîta vreme, nu-i așa?"

Mulder încearcă să-l convoace pe X, dar tatăl său sună, cerîndu-i să vină imediat. Domnul Mulder începe să-i spună despre munca sa la Departamentul de Stat, dar, atunci cînd intră în baie, este împușcat mortal de către Krycek, care se ascundea la duș.

Mulder îi telefonează lui Scully, care îi spune că cineva a încercat să o omoare la ea în apartament și îl previne că nesiguranța lui l-ar putea face răspunzător pentru moartea tatălui său. Slăbit și bolnav, Mulder se duce la Scully. Cînd se trezește, observă că Scully și pistolul său au dispărut.

Verificînd conductele din apartamentul lui Mulder, Scully descoperă că cineva a introdus droguri în apă, ceea ce explică com-

Thinker, spre deosebire de Mulder și Scully, folosește un computer Macintoșh. În multe din episoade, Mulder și Scully au folosit în birouri calculatoare IBM. Pe teren, Scully folosește un Mac Powerbook 540C. De fapt, ea mai folosise unul înainte de serial. La un anumit moment, Powerbook-ul din birourile lui Then Thirteen din Canada era singurul de acest fel din țară.

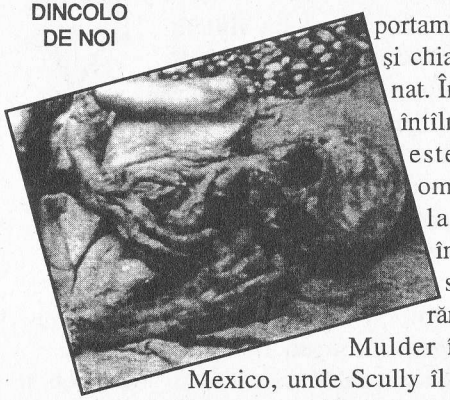

portamentul lui inconstant şi chiar şi recentul asasinat. Între timp, Mulder îl întîlneşte pe Krycek şi este pe cale să-l omoare. Scully apare la timp pentru a-l împiedica pe Mulder să comită o crimă, rănindu-l.

Mulder îşi revine în New Mexico, unde Scully îl prezintă lui Albert Hosten, un cifrator care a folosit limbajul Navajo în timpul celui de-al doilea război mondial. Scully planifică să se întoarcă la Washington pentru a se întîlni cu Skinner şi îi spune lui Mulder să afle ce este în dosarele MJ – pentru că numele lor şi al lui Duane Barry sînt printre ultimele înregistrări, avînd „o legătură cu un test."

Albert pomeneşte de un trib, Anasazi, care a dispărut acum 600 de ani – răpiţi, crede el, „de vizitatori care încă mai vin pe aici." Nepotul său îl conduce pe Mulder la locul unde sînt corpurile extratereştrilor. Cigarette-Smoking Man telefonează, atenţionîndu-l pe Mulder să ia lucrurile aşa cum sînt, spunînd că tatăl său a autorizat proiectul.

Mulder găseşte urme a ceea ce par a fi trupuri de extratereştri într-un container frigorific. El îi telefonează lui Scully, care a găsit în dosare referiri la amnistia garantată după război savanţilor puterilor din Axă pentru a realiza experimente pe oameni, numiţi aici „marfă". Mulder observă că îmbolnăvirea s-a

Cele 12 MJ (Majestic Documents) sînt la fel de faimoase printre fanii OZN-urilor ca şi incidentul Roswell.

produs în urma unui vaccin contra variolei. „Dumnezeule, Scully", îngînă el. „Ce-au făcut?"

Cigarette-Smoking Man şi un detaşament de soldaţi percheziţionează containerul, dar nu-l pot găsi pe Mulder. „Nimic nu dispare fără să lase o urmă", spune Cigarette-Smoking Man, repetînd cuvintele lui Albert, dînd foc containerului şi sărind din acesta în clipa în care flăcările răbufneau afară.

Va urma . . .

Culisele poveştii: Carter spunea că sud-vestul Statelor Unite este aproape singura zonă care poate fi uşor copiată în interiorul şi în jurul Vancouverului. Pentru a realiza aspectul sud-vestului, producătorii au vopsit o stîncă în roşu, folosind circa 6000 de litri de vopsea, combinînd aceasta cu imagini compozite, filmate pentru a se crea climatul arid din New Mexico, la o distanţă de numai o oră de condus faţă de luxuriantul Vancouver.

Actorul veteran Peter Donat, care a interpretat rolul tatălui lui Mulder, este fiul lui Robert Donat, care a jucat în filme clasice ca *Goodbye, Mr. Chips* şi *The 39 Steps.*

Presupuse a documenta existenţa unei organizaţii pentru ascunderea contactelor cu extratereştrii, ei consideră că au fost adunate pentru Harry Truman imediat după falimentul Roswell. Argumentele se înşiră în jurul provenienţei şi autenticităţii lor, dar poate cea mai bună legătură cu „Anasazi" este caracterul internaţional al presupuşilor conspiratori.

EPISOADELE

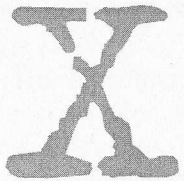

The Blessing Way („Calea binecuvîntării")

Prima difuzare: 22 septembrie 1995

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
R. W. Goodwin

Apariţii speciale:
Floyd „Red Crow" Westerman (Albert Hosteen)
Tim Michael (Fiul lui Albert)
Dakota House (Eric Hosteen)
Mitch Davies (Camouflage Man)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
Michael David Simms (Agentul vîrstnic)
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Skinner)
Don Williams (Primul bătrîn)
Stanley Walsh (Al doilea bătrîn)
John Moore (Al treilea bătrîn)
John Neville (Omul cu unghiile îngrijite)
Sheila Larken (Doamna Scully)
Melinda McGraw (Melissa Scully)
Tom Braidwood (Frohike)
Peter Donat (Bill Mulder)

Jerry Hardin (Deep Throat)
Benita Ha (Ghidul)
Ernie Foort (Paznicul)
Alf Humphreys (Dr. Pomerantz)
Rebecca Toolan (Doamna Mulder)
Nicholas Lea (Agent Krycek)
Lenno Britos (Spaniolul)
Ian Victor (Preotul)

Ideea: În timp ce Cigarette-Smoking Man urmăreşte dosarele secrete conţinînd dovezi despre existenţa vizitatorilor extratereştri iar Mulder este încă dispărut Scully îşi vede propria viaţă şi carieră în pericol.

Locul acţiunii: New Mexico; Washington, D.C.

Sinopsis: Albert Hosteen – bătrînul tribului la care îl dusese Scully pe Mulder în episodul anterior, „Anasazi", pentru a descifra documentele MJ – redă un vechi proverb al populaţiei băştinaşe, spunînd că „ceva trăieşte numai atîta timp cît trăieşte ultima persoană care îşi aminteşte de el", prevenindu-i că unii ar putea căuta să schimbe istoria prin a-i elimina pe cei care o cunosc.

Brusc, Cigarette-Smoking Man şi soldaţii năvălesc în casa lui Albert. „Îl vreau pe Mulder şi vreau dosarele acelea!" cere el, în timp ce soldaţii îi brutalizează pe Albert şi pe nepotul său. Scully soseşte după plecarea lor şi se duce la container, unde Mulder fusese văzut pentru ultima oară, găsind numai resturi fumegînde. Imediat după aceea, maşina sa

este oprită de soldaţi care îi iau copiile dosarelor care probau că guvernul ştia despre vizitatorii extratereştri.

Întoarsă la Washington, lui Scully i se spune că a fost suspendată pe motiv de „indisciplină." Crezînd că Mulder este mort, ea îi spune lui Skinner că oamenii care l-au omorît pe el şi pe tatăl lui vor rămîne nepedepsiţi. Cînd Skinner îi spune că vor fi pedepsiţi, ea îi răspunde cu răceală: „Cu tot respectul, domnule, cred că vă supraevaluaţi poziţia în lanţul de comandă." Scully se întoarce la biroul său şi descoperă că banda conţinînd înregistrarea digitală a dosarelor secrete a dispărut.

Cigarette-Smoking Man se întîlneşte, într-un club privat, cu alţi oameni cu figuri sumbre, asigurîndu-i că problema dosarelor dispărute este sub control şi că mijloacele de informare se vor rezuma „doar la cîteva necrologuri disparate. "

Skully îşi vizitează mama, izbucnind în lacrimi. „Am făcut o greşeală teribilă", îi spune ea. „Tatei i-ar fi ruşine cu mine." Mai tîrziu, ea este vizitată de către Frohike, din grupul Pistolarilor Singuratici, care îi arată o ştire despre Thinker, informaticianul care a accesat pentru prima dată dosarele şi care a fost asasinat, crima avînd aspectul unei execuţii.

În acest timp, în New Mexico, nişte insecte ciudate îi conduc pe băştinaşi la Mulder, care, scăpat din container, este găsit grav rănit, îngropat în dărîmături, dar reuşind să rămînă în viaţă în tunelele subterane.

„Numai poporul sfînt mai poate să salveze acum viaţa omului de la FBI", spune Albert. „Este în mîinile lor." În vis, Mulder este vizitat de către Deep Throat, care îl îndeamnă să se întoarcă şi să-şi finalizeze munca, şi de tatăl său care, reluînd cuvintele lui Albert, spune: „Tu eşti memoria, Fox. Ea trăieşte în tine. Dacă mori acum, adevărul va muri şi numai minciunile ne vor supravieţui." În starea sa de vis, Mulder vede o imagine a extratereştrilor în container, ucişi cu o canistră de cianură.

Întorcîndu-se la birourile FBI pentru a-i spune lui Skinner despre moartea lui Thinker, Scully este cercetată cu un detector de metal, care înregistrează un mic implant sub piele, la baza gîtului ei. Scos de către un doctor, dispozitivul arată ca un microcip de computer.

După trei zile, Mulder îşi revine. „Am simţit cum renaşte ca un răsărit de soare", spune Albert. Scully îi spune surorii sale, Melissa, despre cip, iar aceasta o îndeamnă să încerce să recurgă la hipnoză pentru a-şi reaminti despre perioada răpirii sale de către extratereştri. Hipnoterapia nu are nici un efect, iar cînd Scully se întoarce acasă, îl vede pe Skinner ieşind pe furiş din casă şi îndepărtîndu-se în grabă. În visele sale, Scully percepe că Mulder este încă în viaţă. Cînd se trezeşte, are de unde porni în investigaţiile ei.

La înmormîntarea tatălui lui Mulder, Scully întîlneşte un distins domn în vîrstă, văzut mai devreme împreună cu Cigarette-

Smoking Man. Omul cu unghiile îngrijite o previne că este în pericol de a fi ucisă, probabil de cineva pe care îl cunoaşte. Omul adaugă că amicii săi – un „consorţiu reprezentînd interesele tuturor" – „acţionează impulsiv." Cînd este întrebat cu ce se ocupă , el răspunde ironic: „Noi prezicem viitorul şi cea mai bună cale pentru a-l prezice este să-l inventezi".

La întoarcerea de la înmormîntare, mama lui Mulder îl găseşte pe acesta aşteptînd-o. Acasă, Scully primeşte un telefon de la Melissa, dar, datorită avertismentului primit de la omul cu unghiile îngrijite, telefonează şi ea la Melissa şi devine prudentă atunci cînd constată că nu poate da de ea. Luînd hotărîrea de a pleca să o întîlnească pe sora sa în loc de a o aştepta în apartament, Scully îl întîlneşte pe Skinner, care o duce la apartamentul lui Mulder pentru a putea discuta. Neavînd încredere în el, imediat ce intră, Scully scoate arma şi îl ameninţă pe Skinner. Între timp, Melissa ajunge la apartamentul lui Scully şi – din greşeală – este împuşcată de către agentul Krycek şi de un alt agent operativ ce lucrează pentru Cigarette-Smoking Man.

„Am venit aici pentru a-ţi da ceva", îi spune Skinner lui Scully, care îl priveşte sceptic. „Am banda cu înregistrările digitale." În acel moment se aud paşi în afara uşii iar Skinner se foloseşte de neatenţia lui Scully pentru a-şi scoate pistolul.

Va urma . . .

Culisele poveştii: Unii dintre cei care studiau

dialectul Navajo i-a atenţionat pe producători despre unele erori culturale descrise în „Anasazi", iar Chris Carter a fost invitat să participe la o noapte de cîntece Navajo pentru a culege date necesare pregătirii episodului „Blessing Way" („Calea binecuvîntării"), numit aşa după un psalm. Carter consideră o onoare participarea la ritual, dar glumeşte spunînd că a fost „teribil de dureros să stai pe pămînt, în stilul practicat de băştinaşi, timp de opt ore" pe perioada ceremoniei.

Continuînd mitologia *Dosarelor X* şi extinzînd-o către noi direcţii, „Blessing Way" face din Skinner un personaj mult mai activ, fără a fi nevoie să i se schimbe rolul fundamental. Skinner acţionează pentru a-şi apăra agenţii, spune Carter, adăugînd: „El nu este membru al echipei *Dosarelor X* în nici un fel", ci mai degrabă încercînd să îndrepte ceea ce el consideră o injustiţie.

Episodul conţine cîteva nuanţări interesante legate atît de serial, cît şi de cele ce se petreceau în afara ecranului – cum ar fi faptul că agentul Krycek, interpretat de Nicholas Lea, o împuşcă pe Melissa Scully, interpretată de prietena din viaţa de zi cu zi, Melinda McGraw. De asemenea, Mulder vorbeşte în somn despre faptul că vrea seminţe de floarea-soarelui, discutîndu-se deja în episodul din al doilea sezon, „Aubrey", despre faptul că a moştenit gustul pentru ele de la tatăl său.

Un alt moment senzaţional îl are Mulder, în gîndurile sale în faţa morţii, văzînd hibrizii extratereştri – oameni ucişi în containere cu

gaz toxic – reamintind atrocităţile naziştilor comise în timpul celui de-al doilea război mondial. „Aceştia sunt savanţi naziști", observă Carter. „De ce nu s-ar comporta aşa cum s-au comportat în realitate?"

Producătorii consideră că au dat lovitura distribuindu-l pe John Neville, ale cărui realizări includ rolul principal din Adventures of *Baron Munchausen*, ca ultimul din şirul de personaje al showului, cu nume unice: omul cu unghiile îngrijite.

Pe un cadru de la sfîrşitul episodului citim: „In Memoriam. Larry Wells. 1946-1995." Wells a fost unul dintre realizatorii costumelor pentru acest serial.

Paper Clip („Agrafa pentru hîrtii")

Prima difuzare: 29 septembrie 1995

Scenariul:
Chris Carter

Regia:
Rob Bowman

Apariţii speciale:
Mitch Pileggi (Directorul-adjunct Skinner)
Sheila Larken (Doamna Scully)
Robert Lewis (Doctorul de la Urgenţă)
Melinda McGraw (Melissa Scully)
Bruce Harwood (Byers)
Tom Braidwood (Frohike)
Dean Haglund (Langly)
William B. Davis (Cigarette-Smoking Man)
John Neville (Omul cu unghii îngrijite)
Don Williams (Primul bătrîn)
Stanley Walsh (Al doilea bătrîn)
John Moore (Al treilea bătrîn)
Walter Gotell (Klemper)
Martin Evans (Factotum)
Peta Brookstone (Sora de la ICU)
Floyd „Red Crow" Westerman (Albert Hosteen)

Nicholas Lea (Agentul Krycek)
Lenno Britos (Spaniolul)
Rebecca Toolan (Doamna Mulder)

Ideea: În timp ce Mulder şi Scully caută dovezi ale unor teste făcute de criminalii de război nazişti asupra unor extratereştri, Skinner încearcă să negocieze cu Cigarette-Smoking Man pentru vieţile lor.

Locul acţiunii: Washington, D.C.; West Virginia

Sinopsis: Albert Hosteen vorbeşte despre naşterea unui bizon alb – „o puternică prevestire" în tradiţia băştinaşilor americani, spune el, asta însemnînd că „urmează să vină schimbări mari."

Scully şi Skinner rămîn surprinşi, cu armele îndreptate unul către celălalt. Figura care se zăreşte în uşă se dovedeşte a fi Mulder, care intră cu arma scoasă. Acum se ameninţă reciproc, iar Skinner îşi pune cu grijă arma jos. Cînd Skinner declară că are dosarele, Mulder îi spune: „Prietenul tău, Cigarette-Smoking Man, mi-a ucis tatăl pentru această bandă." Skinner insistă că banda este „singura pîrghie de care dispunem pentru a-i aduce pe aceşti oameni în faţa justiţiei."

Mama lui Scully se duce la spital, unde o găseşte pe Melissa în comă provocată. În alt loc, Mulder şi Scully aduc o fotografie a tatălui său, făcută prin 1970, în care Pistolarii Singuratici îl identifică alături de el pe Victor

Klemper – unul dintre cei cîţiva nazişti lăsaţi să scape după cel de-al doilea război mondial, în Statele Unite, ca urmare a unui pact secret, numit Operaţiunea Paper Clip. Acest program, adaugă ei, s-a crezut că a fost abandonat prin anii '50. În acest moment al discuţiei intră Frohike, care o anunţă pe Scully despre starea surorii sale.

Omul cu unghii îngrijite şi prietenii săi îl pun pe jar pe Cigarette-Smoking Man, spunînd că omul lui a comis „o greşeală oribilă", împuşcînd o altă femeie, şi îi cere să le arate banda care lipseşte. El îi asigură că o vor avea a doua zi.

Mulder şi Scully îl vizitează pe Klemper, care le sugerează să meargă la o companie minieră din West Virginia. Apoi îi telefonează omul cu unghii îngrijite pentru a-l informa despre vizită. „Mulder trăieşte", anunţă omul cu unghii îngrijite. Ştiind că spitalul este supravegheat şi că Scully este în pericol, Mulder îi transmite prin Albert un mesaj mamei lui Scully şi se roagă pentru Melissa.

Skinner se întîlneşte cu Cigarette-Smoking Man şi îi spune că a localizat banda, adăugînd cu subînţeles că aceasta ar putea cădea în mîinile cui nu trebuie. „Vrei să faci un tîrg? Asta urmăreşti? Eu nu mă tîrguiesc", mîrîie Cigarette-Smoking Man. Skinner spune că, mai degrabă ar fi vrut să ştie despre „anumite posibilităţi."

La exploatarea minieră, Mulder şi Scully găsesc ascunse un mare număr de dulapuri

cu fişe medicale, inclusiv una pentru Scully şi alta pentru sora dispărută a lui Mulder, Samantha, al cărei nume, observă Mulder, este trecut peste al său. Brusc luminile se sting şi mici figuri, care par ale unor extratereştri, trec în fugă pe lîngă Scully. Mulder se repede afară, unde vede o navă masivă trecînd pe deasupra locului. Scully observă ceva ce putea fi o siluetă a unui extraterestru, dar într-un fulger de lumină aceasta dispare.

În acel moment sosesc mai mulţi oameni înarmaţi, care trag în Mulder, obligîndu-l să se refugieze în interiorul minei. „Avem afară o mică armată", spune el, înainte ca amîndoi să fugă pe o uşă secretă. Întîlnindu-i la o cafea, Skinner le spune că intenţionează să dea banda în schimbul siguranţei lor şi pentru reprimirea la birou. Mulder însă spune că au nevoie de bandă pentru a demonstra adevărul şi a afla de ce tatăl său a fost ucis, de ce sora sa a dispărut, de ce Scully a fost răpită. „Valorează aceste răspunsuri cît vieţile voastre?" întreabă Skinner.

„Este evident că a meritat să fim ucişi pentru ele", răspunde Mulder.

Scully spune că au pierdut controlul situaţiei şi că adevărul nu serveşte la nimic dacă ei sunt morţi, iar ea doreşte să-şi revadă sora. Mulder lasă lucrurile la latitudinea ei, iar Scully îi spune lui Skinner să facă tîrgul. Dacă nu vor onora învoiala, îi asigură Skinner, „voi arăta dovezile şi voi depune mărturie, sau vor trebui să mă omoare şi pe

mine."

Skinner se opreşte la spital pentru a o vedea pe mama lui Scully şi, urmărind pe scări un bărbat misterios, este atras într-o ambuscadă, unde Krycek şi alţi doi îl bat şi îi iau banda. Cînd Krycek este lăsat singur în maşină de complicii săi, acesta îşi dă seama că ei intenţionează să-l elimine şi sare din maşină cu doar cîteva momente înainte ca aceasta să explodeze.

Mulder şi Scully se întorc să-l vadă pe Klemper, dar sînt întîmpinaţi de omul cu unghii îngrijite, care le spune că acesta a murit. După prăbuşirea lui Roswell din 1947, cercetătorii nazişti au fost aduşi în Statele Unite pentru a experimenta crearea unui hibrid umano-extraterestru. Informaţii genetice au fost adunate prin vaccinarea a milioane de oameni, iar tatăl lui Mulder – care ameninţase că va dezvălui acest proiect – a fost redus la tăcere prin răpirea Samanthei. „De ce îmi spui toate acestea ?" întreabă Mulder, cu toate că Scully îl avertizase să nu aibă încredere în acest om, iar el îi răspunde: „Asta voiai să afli, nu-i aşa ?"

Krycek îl sună pe Cigarette-Smoking Man la club, îi aduce la cunoştinţă că trăieşte şi îl avertizează că deţine caseta în caz că ar mai atenta cineva la viaţa sa. De asemenea, Cigarette-Smoking Man le spune că nu va face nici un tîrg cu Skinner.

Mulder se duce să o vadă pe mama sa şi o întreabă dacă tatăl său i-a oferit posibilitatea să decidă între acesta şi

Samantha. „Nu, nu am avut de ales", recunoaşte ea plîngînd. „A fost decizia tatălui tău şi l-am urît pentru asta. Chiar şi acum, cînd este în mormînt, îl mai urăsc."

Cigarette-Smoking Man se întîlneşte cu Skinner şi îi spune că înregistrarea s-a pierdut şi că viaţa lui este în pericol. „De această dată n-ai decît să mă pupi în fund" replică Skinner, povestindu-i că a memorat conţinutul casetei şi că apoi l-a reprodus altor 20 de oameni ce fac parte din tradiţia orală a tribului. „Deci, în cazul în care nu omori toţi membrii tribului Navajo din patru state", mai spune Skinner, „această informaţie poate fi aflată dînd un simplu telefon."

Melissa Scully moare, iar Dana o jeleşte. Mulder îi spune că amîndoi au pierdut extrem de mult, dar că el încă mai crede că adevărul este undeva acolo – şi că poate fi găsit investigînd Dosarele X. „Am auzit adevărul", spune Scully cu furie. „Ceea ce vreau acum sînt răspunsuri."

Culisele poveştii: Extratereştrii care au trecut pe lîngă Scully în adăpostul din munţi au fost interpretaţi de copii de opt-nouă ani, îmbrăcaţi în costume create de Toby Lindala. Copiii mai fuseseră angajaţi pentru „Duane Barry", Carter remarcînd că nu este uşor să-i faci pe pitici să se adapteze programului.

„Sînt atît de încîntaţi la început", spune el. „Apoi îi costumezi şi după o jumătate de oră, îi auzi spunînd: Pot să mă duc acasă ?" În aceeaşi scenă, o platformă uriaşă a fost

înălţată pentru a se realiza imaginea unei nave-mamă de origine extraterestră.

Cu toate că „Paper Clip" oferă date interesante despre răpirea Samanthei, Carter subliniază că „încă nu se ştie cine e autorul". Povestea dezvăluie complicitatea dintre armată/guvern şi răpitorii extratereştri.

Lui Carter îi place ideea că a folosit ceva atît de înapoiat tehnic, precum tradiţia orală Navajo, pentru „a-i oferi lui Mulder o oarecare siguranţă şi pentru a submina aparatura ultradezvoltată a lui Cigarette-Smoking Man. El mai subliniază, de asemenea, şi elementele mitologice din faptul că lui Mulder i s-a spus că „într-un fel a devenit acum tatăl său", acesta fiind unul dintre motivele pentru care Duchovny a făcut o paralelă între aceste trei episoade şi o altă trilogie celebră, *Star Wars*, la care se adaugă un strop din *Sophie's Choice* pentru bun gust.

Şeful cascadorilor, Tony Morelli – pe care producătorul îl numeşte „băiatul nostru rău în stare de orice" – îl interpretează pe primul tip care îl întîlneşte în hol pe Skinner. Cu toate că Skinner va fi învins în acea luptă, atît Carter, cît şi Mitch Pileggi subliniază că raportul de forţe era trei la unu şi, cu toate acestea, personajul „a dat şi el cîţiva pumni." „Cine este cîştigătorul luptei dintre Skinner şi X ?" este întrebarea cea mai des întîlnită la conferinţele serialului.

„Paper Clip" are două rînduri în memoria lui Mario Mark Kennedy, 1966-1995, un mare fan al serialului, care a organizat discuţii despre acesta pe Internet. Kennedy a murit într-un accident de maşină.

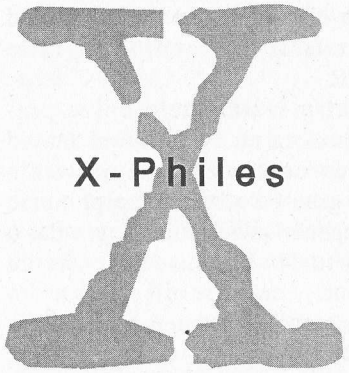

Fanii serialului *Star Trek* nu au fost niciodată în mod deosebit încîntaţi de expresia „Trekkie", astfel că nu a mirat pe nimeni faptul că întreprinzătorii (scuzată fie expresia) fani ai *Dosarelor X* n-au pierdut timpul şi şi-au găsit propria poreclă: „X-Philes", cuvîntul „phile" venind din grecescul *philos*, care înseamnă „a iubi".

Din moment ce „interactiv" este o noţiune mult prea des folosită în mass-media modernă, puţine showuri au parte de genul de reacţie emfatică din partea telespectatorilor de care au avut parte *Dosarele X* într-un timp relativ scurt. Într-adevăr, ca orice eveniment cultural, reacţia fanilor faţă de acesta a devenit parte integrantă a poveştii *Dosarele X*, inclusiv convenţiile orare pe care le-au stabilit fanii de pe Internet, pentru a discuta despre ultimul episod.

La 12 iunie *Dosarele X* şi-au lansat propria reţea internaţională, dar, în acel moment, fanii erau deja de mult implicaţi în serial. Serviciul telefonic Delphi estimează la 25.000 numărul celor care folosesc această

O şapcă, pe care David Duchovny a dat un autograf, a fost vîndută la o licitaţie, care a avut loc la conferinţa din Pasadena, pentru suma de 180$. Un scenariu al episodului „Duane Barry", semnat de Duchovny, Gillian Anderson şi de Chris Carter s-a vîndut cu 780$.

linie pentru a discuta despre serial, situînd astfel *Dosarele X* pe locul întîi între producţiile Fox.

Există patru sesiuni telefonice prestabilite, duminica cu Fan Clubul David Duchovny (cu ocazia zilei de naştere a actorului, un grup de admiratoare pe nume Brigada Estrogenă David Duchovny a dat o „petrecere virtuală" în cinstea sa, oferind pînă şi cadouri), marţi se discută despre fenomenele paranormale, vineri – petrecerea de după serial, iar sîmbăta – o oră de dezbateri despre episodul de vineri. Există, de asemenea, deşi într-un mod mai puţin formal, dar demnă de a fi amintită, Brigada de Testosteroni Gillian Anderson, care este însă ceva mai sobră şi restrînsă.

Prin intermediul Internetului, fanii au avut chiar ocazia să se cunoască şi să iasă împreună, formînd adevărate grupuri – unul dintre cele mai mari provenind din Houston, el numindu-se „Tex – Philes."

Mai mult, conferinţele despre *Dosarele X* au proliferat, din moment ce, la întîlnirea de la San Diego din iunie 1995, au venit cel puţin 2500 de oameni. 20 de conferinţe au fost programate pînă la finalul lui 1995, la care se estimează că vor fi participat între 35 şi 40 de mii de oameni.

Întîlnirile de o zi organizate de Creation Entertainment (care s-au ocupat şi de *Star Trek*) şi care sînt promovate chiar în timpul serialelor Fox prin spoturi publicitare, creează o impresie puternică asupra participanţilor.

La aceste întîlniri vin atît tineri, cît şi bătrîni; vin chiar şi tineri căsătoriţi împreună cu copii lor, unii chiar în cărucior. Fanii sînt

practic de toate vîrstele, rasă şi culoare şi sînt uniţi prin interesul lor comun pentru acest serial.

În afară de persoanele implicate în serial, la aceste întîlniri poate fi vizionat un aşa-zis muzeu unde este expus, spre exemplu, piciorul de porc sîngerînd trimis unui prizonier în episodul „F. Emasculata", sau, într-o vitrină, cadavrul extraterestrului din ultimul episod al celui de-al doilea sezon, „Anasazi". La aceste întîlniri este greu să nu observi interesul participanţilor faţă de acest serial.

Aproape tot ce este legat de acest serial este de vînzare. Ghidul TV s-a epuizat, comandîndu-se o reeditare. Fanii pot cumpăra şepci, căciuli, fotografii, afişe şi chiar reviste de benzi desenate şi, peste toate acestea, un elegant sacou cu inscripţia *Dosarele X*. Oricum aţi vrea să o luaţi, serialul a devenit o mare afacere.

Există, de asemenea, un FanClub oficial de la care se poate cumpăra o gamă largă de suveniruri.

Totuşi, într-o oarecare măsură, influenţa serialului a adăugat o filă la capitolul paranoia. O doamnă care a dorit să se înscrie în Fan Club a refuzat să completeze rubricile din formular în care trebuiau specificate vîrsta şi numele solicitantului, fiindu-i frică să divulge astfel de informaţii. „În fond este vorba de *Dosarele X*", i-a explicat ea unui prieten.

Fanii sînt bucuroşi cînd se discută despre vedete, murmurînd dezaprobator atunci cînd vine vorba despre personaje negative precum Cigarette-Smoking Man sau Krycek.

La întîlnirea de la Las Vegas, Mitch

Pileggi, care în serial joacă rolul directorului-adjunct Skinner, a semnat răbdător sute de autografe după ce a răspuns la întrebările puse de cei prezenţi. În astfel de ocazii se pun tot felul de întrebări („Cum ai primit rolul ? Crezi în extratereştri ?“ etc.) şi pînă şi cei mai siguri de ei sînt la un moment dat lăsaţi fără replică. „Cît cîştigi ?“ a întrebat acuzator un tînăr.

„Nu e treaba ta“, a răspuns Pileggi, după ce în prealabil a rîs cu poftă.

„Vă admir foarte mult“, i-a spus ceva mai tîrziu o doamnă, emoţia simţindu-i-se în voce.

Următorul a fost Doug Hutchison, care a putut fi văzut în Eugene Tooms, mutantul mîncător de ficaţi, în două episoade ale primului sezon. Hutchison a dovedit a avea o obsesie pentru aceste întîlniri, el sperînd, prin prezenţa sa, să fie rechemat în serial, eventual la sugestia fanilor. Acest lucru este aparent imposibil însă, pentru că personajul său, Tooms, a fost strivit de o scară rulantă. În realitate, aproape de nerecunoscut pentru cei care l-au văzut în serial, Hutchison îşi arată partea sa amuzantă în contrast cu duritatea personajului său, transformîndu-se practic într-un comic. „Am alunecat într-o maşină de tăiat“, spune el mulţimii din Vegas. „Tipul bagă o fisă şi îi vin trei ficaţi.“ Hutchison recunoaşte că este vegetarian şi că de fapt „nu m-am atins de un ficat în viaţa mea.“

Pentru producătorul executiv al *Dosarelor X*, Chris Carter, acest contact cu fanii este ceva de vis şi, în mod cert, ceva la care nu s-a aşteptat. În timp ce în trecut exista doar o căsuţă poştală pentru fani, echivalentul modern al acesteia s-a dovedit

important, pentru felul direct de comunicare şi prin faptul că permite producătorilor şi fanilor să îşi împărtăşească opiniile. Însuşi Carter recunoaşte că verifică „aproape în fiecare zi“ Internetul, comunicînd astfel cu fanii, citind comentariile pertinente şi ajungînd cîteodată la concluzia: „Hei, au dreptate. Ar fi mai bine să mă controlez.“

„Este o unealtă interactivă pentru mine“, spune el, subliniind că serialul a avut norocul să devină popular într-un moment de înflorire al fenomenului de comunicare prin intermediul reţelelor de computere.

Carter recunoaşte că anumite cronici ad-hoc şi analizări critice citite pe Internet „din cînd în cînd mă cam enervează“, ceea ce explică poanta din episodul „One Breath“ („O răsuflare“), atunci cînd unul dintre Pistolarii Singuratici îl invită pe Mulder să intre pe Internet şi „să găsească discontinuităţile procesului ştiinţific din Earth 2“. Aceasta este o glumă, în condiţiile în care telespectatorii se distrează prin intermediul Internetului pe seama inexactităţilor din serial sau pe erorile de continuitate ale acestuia.

În general însă, lui Carter îi place să ia pulsul reţelei Internet, motivînd că reacţiile fanilor sînt de cele mai multe ori amuzante şi că îl obligă, atît pe el, cît şi pe ceilalţi scenarişti, să acorde mai multă atenţie fiecărui detaliu. Reacţia favorabilă a telespectatorilor faţă de personajul Skinner i-a determinat pe producători să lărgească rolul lui Mitch Pileggi în serial. Actorul va juca în mai multe episoade din primul sezon, el semnînd un contract pe şase ani.

În plus, contactele avute încă de la premieră cu telespectatorii au modificat părerea

lui Carter despre cei care cred în OZN-uri sau care susţin că au fost răpiţi de extratereştri. Iniţial, lui i-a fost frică ca acest serial să nu devină un show al nebunilor. „Interesant este că", spune el, „în marea lor majoritate, aceşti oameni nu sînt ţicniţi, sînt doar oameni obşnuiţi, care într-adevăr cred în astfel de lucruri."

În ciuda aviditătii faţă de astfel de informaţii, arătată de cei ce au participat la conferinţe, sau care discută despre serial pe Internet, acest fenomen trebuie păstrat într-un anumit context, din moment ce aceşti oameni reprezintă un procent relativ mic din media de aproximativ 14 milioane de telespectatori care urmăresc săptămînal *Dosarele X*. Merită să remarcăm faptul că această modalitate de comunicare între public şi producători a salvat anumite seriale de la dezastru, *My So-Called Wife* fiind un exemplu în acest sens. În concluzie, adevărata provocare pentru o reţea de televiziune este atragerea unui public cît mai mare, fără a-i dezamăgi însă pe fanii adevăraţi. Pe măsură ce audienţa *Dosarelor X* a crescut, satisfacerea acestui gen de admiratori a constituit preocuparea principală încă de la început. După cum a spus şi Frank Spotnitz la una dintre conferinţe, „ţelul nostru este să nu vă dezamăgim nici măcar cele mai mari aşteptări."

Şi Carter îşi recunoaşte deosebita simpatie faţă de fanii de suflet. „Am simţit", spune el, referindu-se la întîlnirile sale cu admiratorii, „că într-adevăr lucrez pentru aceşti oameni."

„Fallen Angel"

Scenă: Camera de hotel a lui Mulder este distrusă.

Scully: „Ce se petrece?"

Mulder: Se pare că femeia de serviciu n-a fost încă pe aici.

Cronici

Dedicaţie

Reacţia iniţială a criticilor a fost foarte favorabilă; cu toate acestea, un număr de ziarişti s-au întrebat dacă serialul va rezista din punct de vedere al numărului de telespectatori. Iată o mostră:

10 septembrie 1993 (premiera)

„**Unul dintre cele mai incitante** noi filme ale acestui sfîrşit de toamnă... o creaţie promiţătoare, cu o latură provocatoare."
– Ray Richmond, Los Angeles Daily News

„**Poveştile sînt incredibile** – sînt pur şi simplu de necrezut şi asta este problema pe care o am faţă de *Dosarele X*. Altfel, este o creaţie criminalistică incitantă. . . Nota mea: 8."
–Jeff Jarvis, *TV Guide*

„...**misterioasele**, dar nonviolentele *Dosare X* ar putea speria în fiecare săptămînă, pentru Fox, un grup de telespectatori curioşi."
–Lon Grahanke, *Chicago Sun-Times*

„Se pare că **fanii genului S.F. vor avea ocazia** să îşi ascută dinţii pe acest nou serial. Dacă următoarele capitole vor fi la fel de bune ca primele, acestă premieră ar putea fi cel mai bun serial cu OZN-uri al acestui sezon."
–Tony Scott, *Daily Variety*

„**Duchovny şi Anderson sînt cei mai tineri** şi cei mai atrăgători agenţi FBI din istoria televiziunii. Dar nu v-aţi simţit mai în siguranţă atunci cînd agenţii FBI arătau ca Efrem Zimbalist Jr.?"
–Bob Wiseheart, *Sacramento Bee*

„... **scenariul inteligent** şi intriga incitantă ridică acest serial mult peste standardul genului... Vineri seara este greu de crezut că poate fi găsită acasă audienţă potrivită, dar probabil că Fox pariază pe faptul că telespectatorii care vor să vadă acest serial îl vor înregistra pe video."
–Gail Pennington, *St. Louis Post Dispatch*

„Nu am mai văzut un serial atît de neverosimil sau... **atît de distractiv** ca *Dosarele X* de pe vremea cînd Darren Mc Gavin dădea în fiecare săptămînă nas în nas cu tot felul de monştri în *Kolchak: The Night Stalker*."
–Noel Houston, *Minneapolis Star-Tribune*

„...această dramă înfiorătoare. . . ar putea fi un mare succes. **Este clar că va dezvolta cel puţin un adevărat cult.**"
–Walt Belcher, *Tampa Tribune*

„...muşamalizările guvernamentale **sînt zugrăvite cu o doză potrivită de paranoia**... Problema este că... serialul *Dosarele X* este destinat să ajungă în final într-o arhivă a fenomenelor de scurtă durată."
–Joyce Milliman, *San Francisco Examiner*

1 Octombrie 1993

„Dacă producătorii pot păstra nuanţa înfricoşătoare a serialului, acest show va avea **aderenţii săi devotaţi**.
Şi pe bună dreptate. Calificativ: B."
–*People*

8 octombrie 1993

„*Dosarele X* este cel mai paranoic şi subversiv serial care se difuzează în prezent... **Există o tensiune superbă** între Anderson – care are îndoieli în legătură cu aceste evenimente – şi Duchovny, care are privirea imploratoare a unui om bîntuit de fantome, a unui om care crede în ceea ce a văzut. B+."

–*Entertainment Weekly*

5 noiembrie, 1993

„Pot să spun că acest episod al *Dosarelor X* s-a dovedit a fi indubitabil cea **mai potentă şi cea mai înspăimîntătoare** oră de pe reţeaua de televiziune prin cablu, de o bună bucată de vreme – cu o scenă sau două care în mod garantat te pot face să tresari şi cu o poveste demnă de a fi amintită în *The Twilight Zone*".

–David Baciulli, *New York Daily News*
(cronica episodului „Ice")

„Clasificaţi acest serial cu **trebuie vizionat**: *Dosarele X* sînt din ce în ce mai bune. Şi mai ciudate. Şi mai înfricoşătoare."

–Matt Roush, *USA Today*

CARACTERIZĂRI

Agentul special Fox Mulder

Nume: Fox William Mulder
Seria insignei: JTT047101111
Înălţimea: 1,80 m
Greutatea: 77 Kg
Culoarea părului: Brunet
Ochii: Verzi
Data naşterii: 13 octombrie 1961
Locul naşterii: Chilmark, MA

Adresa: (adresă necunoscută)
AP. 42
Alexandria, VA
Telefon: (202) 555-9355
Semne particulare: O aluniţă pe obrazul drept
Starea civilă: Necăsătorit
Numele tatălui: William „Bill" Mulder.
Fost lucrător al Departamentului de Stat.
Asasinat de Alex Krycek.
Adresa tatălui: West Tisbury, Martha's Vineyard, Massachutsetts
Numele mamei: (necunoscut)
Adresa mamei: 2790 Vine Street
Chilmark, Massachusetts
Rude: O soră, Samantha Ann Mulder, născută la 22 ianuarie 1964. Dispărută la 27 noiembrie 1973. (Dosarul X X-42053)
Studii: Psihologia la Universitatea Oxford, 1982. Academia FBI Quantico, 1984.
Publicaţii: *Despre ucigaşii în serie şi ocultism*, monografie, 1988 (sub semnătura M.F. Mulder), articol în revista *Omni,* 1993.

Funcţia actuală: Agent Special
Armă: Smith & Wesson 1056 (9 mm)

Carieră FBI

1983-1986: Universitatea Oxford

1986: Imediat după terminarea Universităţii Oxford, se înscrie la Academia Oxford. Capătă porecla „Spooky".

1988: Este repartizat la Brigada Delicte Violente, unde este supravegheat de inspectorul Reggie Purdue. Aflat la primul său caz, agentul Mulder se evidenţiază în urmărirea jefuitorului de bănci John Barnett.

16 iunie 1989: În urma unei şedinţe de hipnoză cu Dr. Heitz Weber, se convinge că sora sa a fost răpită de forţe extraterestre.

1991: Agentul Mulder îşi convinge superiorii să-l transfere la Serviciul Dosarele X, unde lucrează în prezent. Şeful serviciului a fost mai întîi Blevins şi apoi directorul-adjunct Walter Skinner.

6 martie 1992: Pentru ca investigaţiile agentului Mulder să nu scape de sub control, Blevins a desemnat-o pe agentul Dana K. Scully să fie partenerul lui Mulder la Serviciul Dosarele X.

1993: Agentul Mulder a fost chemat de Şeful Biroului Responsabilităţi Profesionale să răspundă acuzaţiilor de încălcare a unui teritoriu aflat sub jurisdicţia armatei şi obstrucţionare a unei anchete a armatei. Toate aceste acuzaţii au fost retrase în final.

aprilie 1994: directorul-adjunct Walter S. Skinner cercetează acuzaţia de hărţuire adusă agentului Mulder de Eugene Victor Tooms, care tocmai fusese eliberat din închisoare. Tooms avea să fie ucis ulterior într-un accident.

mai 1994: Skinner închide Serviciul

Dosarele X, iar agenţilor Mulder şi Scully le repartizează alte sarcini.

octombrie 1994: Alex Krycek este noul partener al agentului Dana Scully.

noiembrie 1994: În urma răpirii Danei Scully de către Duane Barry (Dosarul X X73317), Skinner redeschide Serviciul Dosarele X. Agentul Krycek nu s-a mai prezentat la lucru după răpirea agentului Scully. În prezent este căutat pentru a fi interogat despre dispariţia partenerului său.

mai 1995: Walter Skinner cere, la Biroul de Responsabilităţi Profesionale, o audiere a agenţilor Mulder şi Scully, după ce este atacat de agentul Mulder.

Agentul Mulder nu se prezintă la audiere. A doua zi tatăl său este împuşcat în prezenţa sa.

Fişă personală

Agentul Mulder este convins că sora sa a fost răpită de extratereştri, el fiind paralizat pe moment de o forţă necunoscută, ulterior neputînd reconstitui evenimentele. El crede că forţele extraterestre, ajutate de anumite servicii guvernamentale, vizitează periodic planeta. Aceste convingeri neobişnuite i-au adus porecla „Spooky." Nu există indicii că ar fi asociat cu alţi agenţi, cu excepţia partenerului său, agentul Scully. Deşi din punct de vedere profesional este respectat de ceilalţi agenţi, ca persoană este considerat un rebel. Acţiunile sale nu sînt conforme unui agent FBI, cu toate că lista succeselor sale în domeniu îl situează între cei mai buni agenţi din sistemul federal.

Agentul special Dana Scully

Nume: Dana Katherine Scully, M.D.
Număr de identificare: 2317-616
Înălţime: 1,60 m
Greutate: (necunoscută)
Culoarea părului: Roşcată
Ochii: Verzi
Data naşterii: 23 februarie 1964
Locul naşterii: (necunoscut)
3170 W. 53 Rd. #35
Adresa: Annapolis, MD
Telefon: (202) 555-6431
E-Mail: D_Scully@FBI.gov
Semne particulare: (fără)
Starea civilă: Necăsătorită
Numele tatălui: William Scully, căpitan, Marina Statelor Unite. Decedat în decembrie 1993.
Adresa tatălui: —
Numele mamei: Margaret „Maggie" Scully
Adresa mamei: (necunoscută) Baltimore MD
Rude: Un frate mai mare, William „Bill" Scully Jr., o soră mai mare Melissa Scully (decedată), un frate mai mic, Charles Scully.
Studii: Fizica la Universitatea din Maryland, 1986. Licenţă în medicină, rezidenţa în patologia judiciară
Articole publicate: „O nouă interpretare a Paradoxului Gemenilor lui Einstein."
Rangul actual: Agent Special
Armă: Smith & Wesson 1056 (9 mm)

Carieră FBI

1990: Se înscrie în FBI imediat după terminarea studiilor. A fost profesoară timp de

doi ani la Academia Quantico.

1992: Repartizată de către Scott Belvins, la Serviciul Dosarele X.

octombrie 1994: Este răpită de Duane Barry în condiţii necunoscute (vezi Dosarul X X73317). Agentul Alex Krycek este căutat pentru a fi interogat în legătură cu dispariţia agentului Scully.

noiembrie 1994: Este descoperită în comă la secţia de reanimare a Spitalului North Georgetown University; nu există acte de internare. După însănătoşire, agentul Scully s-a întors la lucru. Susţine că nu îşi aminteşte nici un amănunt legat de răpirea ei.

aprilie 1995: Agentul Scully nu se prezintă la o audiere convocată de directorul-adjunct Walter S. Skinner, referitoare la activitatea agentului Mulder. Un atentat la viaţa ei se soldează cu uciderea surorii sale, Melissa.

Fişă personală

Agentul Scully este un agent foarte meticulos şi foarte respectat, cunoscător al domeniilor medicinii şi patologiei judiciare. Nu împărtăşeşte convingerile agentului Mulder despre fenomenele paranormale. Dana Scully şi-a petrecut un an la Berkeley, Universitatea California, lîngă Baza Aeronautică Navală Alameda unde lucra tatăl său. La Berkeley, Dana a avut înclinaţii activiste, materializate mai ales sub formă de relaţii cu grupuri ce militau împotriva armelor nucleare şi, ocazional, discuţii aprinse cu tatăl. După un an la Berkeley, Dana s-a transferat la Universitatea din Maryland. Pregătirea agentului Scully în domeniul medicinei s-a dovedit a fi de o valoare inestimabilă pentru Birou, în investigarea unor cazuri de tipul Dosarelor X.

Directorul-adjunct Walter S. Skinner

„Tooms"
„Little Green Men" („Omuleţii verzi")
„The Host" („Gazda")
„Sleepless" („Fără somn")
„Ascension" („Ascensiune")
„One Breath" („O răsuflare")
„Colony" („Colonia")
„End Game" („Joc final")
„F. Emasculata" („F. Emasculata")
„Anasazi"
„The Blessing Way" („Calea binecuvîntării")
„Paper Clip" („Agrafa pentru hîrtii")

Fişă personală

Directorul-adjunct Walter S. Skinner este supervizorul agenţilor Fox Mulder şi Dana Scully. Este fost ofiţer de marină, sever şi corect. Dorinţa sa ca totul să fie ca la carte îl pune adeseori în conflict cu Mulder, datorită metodelor netradiţionale de lucru ale acestuia din urmă. Skinner este vizitat frecvent de Cigarette-Smoking Man, natura relaţiei lor fiind în cel mai bun caz ambiguă. În orice caz, Skinner a închis la un moment dat Serviciul Dosarele X, executînd un ordin venit de „sus", dar l-a redeschis pe propria răspundere şi de atunci nu a mai fost închis.

Relaţia dintre Skinner şi Mulder este echivocă: în timp ce metodele şi felul ireverent de a fi al tînărului agent îl enervează pe superiorul său, acesta l-a ajutat în mai multe ocazii, nerespectînd ordinea ierahică. În episodul „O răsuflare", el refuză să accepte

demisia lui Mulder şi îi povesteşte despre o experienţă pe care a avut-o în Vietnam. „Mi-e frică să judec acea întîmplare. Ţie... ţie însă nu îţi este. Demisia ta este inacceptabilă."

„The X-files Pilot" („Episodul-pilot al *Dosarelor X*")
„Young at Heart" („Cu inima tînără")
„Tooms"
„The Erlenmeyer Flask"(„Clonii")
„Little Green Men" („Omuleţii verzi")
„Sleepless" („Fără somn")
„Duane Barry"
„Ascension" („Ascensiunea")
„One Breath" („O răsuflare")
„F. Emasculata"
„Anasazi"
„The Blessing Way" („Calea binecuvîntării")
„Paper Clip" („Agrafa pentru hîrtii")

Fişă personală

Din momentul în care Dana Scully a fost transferată la Dosarele X, sinistrul fumător înrăit în costum negru i-a supravegheat pas cu pas pe Mulder, Scully şi Serviciul Dosarele X. Înalt, slab, cu un uşor strabism, el are relaţii cu aceia care sabotează investigaţiile lui Mulder, dar este neclar dacă îi ajută sau le spionează mişcările.

În episodul „Tooms", Cigarette-Smoking Man a rupt tăcerea pentru a-şi afirma încrederea în raportul lui Mulder. În „Sleepless" el s-a implicat mai mult decît a făcut-o în episodul-pilot; el este superiorul căruia îi raportează perfidul agent Alex Krycek. Răspunsul direct pe care i-l dă lui Scully – „Fiecare problemă are o soluţie" – lasă să se înţeleagă că nimic nu-l va putea opri să

închidă pentru totdeauna Dosarele X.Cu toate acestea, în „Ascension", el îi spune lui Krycek că nu este bine să distrugi convingerile agenţilor, altfel riscînd să ransformi religia unora într-o cruciadă.

În „One Breath", Mulder îl înfruntă direct pe Cigarette-Smoking Man, după ce Walter Skinner şi-a exprimat îngrijorarea. Mulder l-a poreclit „omul-cancer", pe Internet fiind cunoscut acum sub acest nume. Sub ameninţarea pistolului lui Mulder, Cigarette-Smoking Man a recunoscut „că are o oarecare putere, că nu are soţie şi copii" şi că „mă aflu în joc, pentru că eu cred în el."

Episodul „Anasazi" a dezvăluit unul dintre cele mai mari secrete de pînă acum: Cigarette-Smoking Man îl cunoaşte foarte bine pe tatăl lui Mulder, William Mulder.

Într-o conversaţie aprinsă, Cigarette-Smoking Man pretinde că el îl protejează pe Mulder. Cu toate acestea, atunci cînd Fumătorul de ţigări discută cu Mulder, îl acuză pe tatăl acestuia de „proiectul" pe care agentul este pe cale să îl descopere.

Domnul X

„The Host" („Gazda")
„Sleepless" („Fără somn")
„Ascension" („Ascensiunea")
„One Breath" („O răsuflare")
„Fresh Bones" („Oseminte recente")
„End Game" („Joc final")
„Soft Light" („Lumină blîndă")

Fişă personală

În mod cert, mult mai sinistru decît predecesorul său, Deep Throat („Voce Groasă"), lui X îi plac umbrele. Rareori apare în lumină şi, atunci cînd o face, pare tensionat, iritat, paranoic. De la bun început el a spus că nu vrea să sfîrşească precum Deep Throat, faţă de care este loial într-un fel, dar nu îndeajuns pentru a se lăsa ucis. De mai multe ori el a refuzat să îi ajute pe Mulder şi Scully.

X a dovedit în „One Breath" că este capabil să ucidă cu sînge rece, el executînd calm un agent trimis să fure o mostră de sînge de-a lui Scully. În „End Game", el o întîlneşte pe Dana Scully, iar aceasta îi cere să o ajute să îl găsească pe Mulder. X o refuză categoric; directorul-adjunct Skinner se va lupta cu el, pentru a obţine o anumită informaţie. În acea confruntare el îi spune lui Skinner că a ucis oameni pentru ofense mult mai mici decît aceea de a-l fi lovit. În „Lumină blîndă" el îl manipulează pe Mulder să dezvăluie rezultatele unui cercetător ştiinţific, de care el era interesat. X îl răpeşte pe doctorul Banton şi îl predă acelora de care cercetătorului îi era cel mai frică.

Rămîne de văzut dacă este prietenul sau duşmanul lui Mulder.

„E.B.E."
„Blood" („Sînge")
„One Breath" („O răsuflare")
„Fearful Symetry" („Temuta simetrie")
„Anasazi"
„The Blessing Way" („Calea binecuvîntării")
„Paper Clip" („Agrafa pentru hîrtii")

Fişă personală

Aceşti trei agenţi operativi formează grupul editorial al revistei cunoscută, după ce a fost descoperit cel de-al doilea asasin al lui Kennedy, sub numele de *The Lone Gunmen.* Ei au contacte în foarte multe domenii şi îl ajută pe Mulder. Byers are o barbă îngrijită, este bine îmbrăcat şi este un expert în sisteme de informaţii foarte precise. Langly este înalt, blond, cu ochelari. Specialitatea sa sînt comunicaţiile. Frohike este atras de agentul Dana Scully. El este fotograful şi, în acelaşi timp, şeful grupului.

A existat şi un al patrulea membru al grupului, cunoscut sub porecla „The Thinker" (Gînditorul) şi interpretat de Kenneth Sua. În orice caz, el a apărut doar o singură dată, specialitatea sa fiind computerele, domeniu în care este un adevărat geniu, el reuşind să pătrundă în baza de date a Departamentului Apărării, reuşind să obţină informaţii foarte secrete despre extratereştri şi despre relaţiile guvernului cu aceştia. The Thinker a fost

asasinat pentru că a descoperit conţinutul dosarelor MJ.

Deşi grupul este excentric, el a oferit agenţilor Mulder şi Scully atît informaţii folositoare, cît şi teorii paranoice.

Agentul Alex Krycek

„Sleepless“ („Fără somn“)
„Duane Barry“
„Ascension“ („Ascensiunea“)
„Anasazi“
„The Blessing Way“ („Calea binecuvîntării“)
„Paper Clip“ („Agrafa pentru hîrtii“)

Fişă personală

A apărut pentru prima oară în „Sleepless“, atunci cînd a urmărit o investigaţie a lui Mulder. Îngrijit, tînăr şi drăguţ, Alex Krycek a părut, la început, a fi o versiune mai puţin cinică a lui Mulder. O dată cu trecerea timpului, s-a dovedit a fi agent dublu, aflat în slujba lui Cigarette Smoking Man, rolul său fiind de a-l împiedica pe Mulder să redeschidă Dosarele X. El a contribuit la răpirea lui Scully de către Duane Barry şi a încercat să îl omoare pe Mulder atunci cînd acesta a încercat să îşi salveze partenerul.

Ulterior a dispărut, pentru a reapărea în „Anasazi“, episod în care îl ucide pe tatăl lui Mulder, în aşa fel încît Fox să fie acuzat de asta. Mulder devine conştient de implicarea lui Krycek; într-adevăr, singurul mod în care Scully l-a putut opri pe Mulder să îl omoare pe Krycek a fost să îşi împuşte partenerul. Krycek scapă şi încearcă să o ucidă pe Scully, atentatul soldîndu-se cu moartea surorii acesteia, Melissa. Această geşeală l-a pus în pericol pe Krycek. Acesta a reuşit din nou să scape, de această dată avînd în posesia sa un puternic atu: o casetă digitală care atestă că guvernul deţine informaţii despre viaţa extraterestră.

Deep Throat (Voce Groasă)

„Deep Throat“ („Voce Groasă“)
„Gost in the Machine“ („Fantoma din computer“)
„Fallen Angel“ („Îngerul căzut“)
„Eve“ („Eva“)
„Young at Heart“ („Cu inima tînără“)
„E.B.E.“
„The Erlenmeyer Flask“ („Clonii“)

Fişă personală

Cea mai influentă sursă de informaţii a lui Mulder a apărut pentru prima dată în cel de-al doilea episod al primei serii, în care îl avertizează pe Mulder să nu se implice într-un anumit caz. El i-a mai dat astfel de sfaturi lui Mulder şi cu alte ocazii, în acelaşi timp oferindu-i acestuia informaţii folositoare pentru investigaţiile sale. Învăluit în mister, el a recunoscut la un moment dat că l-a minţit pe protejatul său. În „Îngerul căzut“, el a intervenit pentru ca Mulder să nu îşi piardă slujba, iar în „The Erlenmeyer Flask“ el l-a salvat pe acesta de la moarte cu preţul propriei vieţi.

Cu toate că pretinde că are o „poziţie atît de importantă“, încît îi poate face rost lui Mulder de locuri în lojă la orice meci de baseball din ţară (un semn de mare putere), el a recunoscut că, de fiecare dată cînd îl întîlneşte pe acesta, îşi pune viaţa în pericol. În timp ce Mulder l-a crezut de la bun început, Scully a avut unele dubii, ea începînd să aibă încredere în el abia după ce

a fost nevoită să îl aibă ca aliat pentru a-şi salva partenerul.

Există cîteva indicii în legătură cu trecutul lui Deep Throat. El a povestit că a lucrat pentru CIA în Vietnam şi că aparţine unei organizaţii care este vinovată de „acte reprobabile împotriva umanităţii." Se pare că ţelul său este să distrugă această organizaţie prin intermediul acţiunilor lui Mulder şi ale lui Scully. El a reuşit într-un timp foarte scurt să-i pună la dispoziţie lui Mulder documente ultrasecrete. El a avut acces la resurse excelente de dezinformare, cum ar fi fotografiile cu OZN-uri, realizate pentru a-i îndepărta pe Mulder şi Scully de adevărata investigaţie şi care au fost suficient de bune pentru a păcăli şi un expert ca Mulder.

Cea mai remarcabilă mărturisire a lui Deep Throat a fost făcută în episodul „E.B.E.", în care el recunoaşte că este unul dintre singurii trei oameni care nu numai că au văzut un extraterestru, dar care a şi ucis unul. El i-a expus pe larg lui Mulder amănunte despre o organizaţie internaţională al cărei scop este capturarea şi uciderea vizitatorilor extratereştri. De fapt, această experienţă a fost pentru el atît de cutremurătoare, încît într-un fel, acum, se autopedepseşte aducîndu-i informaţii lui Mulder. Totuşi, Mulder pune la îndoială aceste declaraţii, încrederea lui în Deep Throat fiind serios afectată de unele minciuni şi informaţii incorecte ale acestuia.

De la primul sfat pe care i l-a dat lui Mulder („ *Ei* sînt aici de foarte mult timp") şi pînă la ultimele sale cuvinte („Să nu ai încredere în nimeni"), influenţa lui Deep Throat asupra acestuia şi asupra *Dosarelor X* a fost profundă.

X Familia Mulder

„Little Green Men" („Omuleţii verzi")
„Colony" („Colonia")
„End Game" („Joc final")
„Anasazi"
„The Blessing Way" („Calea binecuvîntării")
„Paper Clip" („Agrafa pentru hîrtii")

Fişă personală

Familia lui Fox Mulder a avut parte de multe necazuri. Cînd Samantha Mulder avea opt ani, iar Fox Mulder doisprezece, ea a dispărut şi de atunci nu a mai auzit nimeni de ea. Mulder afirmă că această experienţă i-a distrus familia şi se pare că părinţii săi trăiesc separat, dacă nu cumva sînt chiar divorţaţi.

În timpul şedinţelor de hipnoză conduse de doctorul Heitz Weber, Mulder şi-a amintit de o lumină foarte puternică, de cineva prezent în cameră, de propria neputinţă şi de o voce care îl asigura că totul va fi în regulă şi că Samantha se va întoarce. În urma acestor şedinţe, Mulder a ajuns la concluzia că Samantha a fost răpită de extratereştri şi de aceea şi-a dedicat viaţa găsirii surorii sale şi dezvăluirii conspiraţiilor guvernamentale care ascund dovezile ce atestă existenţa extratereştrilor.

Familia Mulder va avea parte de şi mai multă suferinţă atunci cînd, în timpul unor investigaţii conduse de Mulder, a apărut o femeie care pretindea că este Samantha. Îl întîlnim pe Bill Mulder, un om rece, sever,

care pare că nu zîmbeşte niciodată, un fost lucrător la Departamentul Apărării. De asemenea, o întîlnim şi pe mama lui Mulder, caldă, drăguţă, dar în nici un caz naivă; şi ea îşi pune problema dacă „Samantha" este într-adevăr cine spune că este. În episodul „End Game", în care Scully este luată ostatică, Mulder este nevoit să o ofere pe Samantha în schimbul partenerului său. Mulder este de faţă şi atunci cînd Samantha moare căzînd de pe un pod. Încă o dată el trebuie să îi spună neiertătorului său tată că Samantha este pierdută. Aflat încă în stare de şoc, Mulder află că „sora" sa este de fapt doar cineva dintre aceia care pretind că ştiu ce s-a întîmplat cu Samantha.

În episodul „Anasazi" sînt dezvăluite mai multe lucruri legate de trecutul lui Bill Mulder, astfel ieşind la iveală faptul că a fost asociat cu Cigarette-Smoking Man. Mulder tatăl este preocupat în aceeaşi măsură ca implicarea sa într-un anumit experiment să nu fie dezvăluită şi ca fiul său să nu păţească ceva. Cigarette-Smoking Man îl reasigură pe Bill că totul este în regulă, dar acesta, neîncrezător, îl sună pe fiul său. Mulder vine ca să afle ce are tatăl său să îi spună, iar cînd acesta este pe cale să îi dezvăluie ce rol a avut în cazul pe care îl investiga fiul său, este ucis de agentul Krycek. Mulder este acuzat de această crimă. Cigarette Smoking Man îl contactează pe Mulder şi îl avertizează că, dacă dezvăluie adevărul, se va afla de implicarea tatălui său în acel proiect.

X Familia Scully

„The Jersey Devil" („Divolul din Jersey")
„Beyond The Sea" („Dincolo de mare")
„Ascension" („Ascensiunea")
„One Breath" („O răsuflare")
„The Blessing Way" („Calea binecuvîntării")
„Paper Clip" („Agrafa pentru hîrtii")

Fişă personală

Spre deosebire de partenerul ei, Dana Scully a avut parte de o viaţă de familie şi de o copilărie normală. Tatăl ei, William Scully, a fost căpitan în Marina Statelor Unite. El a participat în 1960 la operaţiunea Bay of Pigs. Mama lui Scully, Margaret, „Maggie", i-a povestit acesteia că, imediat după ce William Scully s-a întors din operaţiunea Bay of Pigs, a cerut-o în căsătorie; cîntecul lor a fost „Dincolo de mare" şi s-a cîntat şi la nunta lor. Căsătoria lor părea a fi fericită din toate punctele de vedere, din ea rezultînd patru copii: William Jr., cunoscut ca „Bill Junior", Melissa Scully, Dana Scully şi Charles Scully.

Deşi căpitanul Scully părea a fi formal şi rezervat, el o alinta pe cea mai mică dintre fetele sale spunîndu-i „Starbuck", după personajul din „Moby Dick." Ea îi spunea lui „Ahab." Deşi el nu a fost de acord cu alegerea profesională a fiicei sale, Maggie Scully a asigurat-o în două rînduri pe Dana că tatăl ei este mîndru de ea. Moartea lui, în ajunul Crăciunului lui 1993, a fost o lovitură pentru Dana. Cînd a fost martor la o apariţie a sa, la puţin timp după moarte, a fost şocată

şi a început să se îndoiască de convingerile ei. El a reapărut în episodul „O răsuflare", atunci cînd fiica sa se zbătea între viaţă şi moarte, şi a încurajat-o, spunîndu-i că o iubeşte.

Se pare că bruneta Margaret Scully nu are o profesie, dar în mod cert ea este centrul familiei. Respectă opiniile fiicei sale. Prezenţa ei caldă dar autoritară domină toate scenele de familie. Familia este catolică, iar Margaret i-a dăruit fiicei sale o cruciuliţă pe cînd aceasta avea 15 ani şi pe care o poartă şi în ziua de azi. Probabil că Margaret are anumite calităţi telepatice, ea avînd presimţirea că fiica ei va fi răpită de către Duane Barry.

Melissa Scully seamănă oarecum cu sora sa, este roşcată şi are ochi căprui. Ea crede în miracole şi are tendinţa de a folosi jargonul New Age. Susţine că este capabilă să descifreze aurele, spunînd că sora sa, aflată în comă, se decide dacă să trăiască sau să moară şi anunţîndu-l pe Fox Mulder că se află într-un „loc întunecat", mult mai întunecat decît cel în care se află Scully. Crede în farmece şi globuri de cristal şi cunoaşte tehnici de detectare a izvoarelor cu ajutorul pendulului. Din punctul de vedere al lui Margaret, Melissa nu era băieţoasă ca Dana. În episodul „Calea binecuvîntării", Alex Krycek o omoară pe Melissa, confundînd-o cu sora sa. Dana spune cu durere: „a murit în locul meu."

Bill Junior şi Charles Scully nu au apărut decît în copilărie, în episodul „O răsuflare", şi nu s-a făcut nici o referire la carierele lor ulterioare.

Brian Lowry este editorul departamentului de televiziune al ziarului *Daily Variety*, pentru care lucrează din 1987, scriind cronici şi editorialul săptămînal „Changing Channels." S-a născut la Los Angeles şi a absovit UCLA, în timpul căreia a scris articole pentru diferite publicaţii, printre care şi revista *Starlog*.

DOSARELE X™

Acces interzis,
cu excepţia cititorilor
Editurii RAO

Au apărut:

DUHURILE
x
VÎRTEJUL
x
PUNCTUL ZERO
x
RUINELE

RAO INTERNATIONAL PUBLISHING COMPANY S.A.

COLECŢIA „RAO CLASIC"

Honoré de BALZAC	• *Iluzii pierdute*
Daniel DEFOE	• *Moll Flanders*
F.M. DOSTOIEVSKI	• *Demonii*
I.A. GONCEAROV	• *Oblomov*
Thomas HARDY	• *Departe de lumea dezlănţuită*
Nathaniel HAWTHORNE	• *Litera stacojie*
Victor HUGO	• *Notre-Dame de Paris*

COLECŢIA „OPERE XX"

Albert CAMUS	• *Primul om*
	• *Caligula, Neînţelegerea, Starea de asediu, Cei drepţi, Răscoală în Asturii*
Gabriel GARCÍA MÁRQUEZ	• *Un veac de singurătate*
	• *Toamna patriarhului*
André GIDE	• *Falsificatorii de bani*
Franz KAFKA	• *Procesul*
	• *America*
	• *Opera antumă*
André MALRAUX	• *Antimemorii II — Frînghia şi şoarecii*
	• *Cuceritorii, Calea regală*
Thomas MANN	• *Lotte la Weimar*
Antoine de SAINT-EXUPÉRY	• *Citadela*
Virginia WOOLF	• *Între acte*

COLECŢIA „RAO CONTEMPORAN"

Don DeLILLO	• *Mao II*
Dominique FERNANDEZ	• *Îngerul destinului*

SUCCESE INTERNAŢIONALE

Ted ALLBEURY	• *Arată-mi un erou*
	• *Oglinzi*
	• *De o parte şi de alta a frontierei*
Kevin J. ANDERSON	• *Dosarele X — Punctul zero*
Noel BARBER	• *Plîns şi rîs*
Cathy CASH-SPELLMAN	• *Binecuvîntat fie copilul*
Tom CLANCY	• *Jocuri de putere*
Nelson DeMILLE	• *Odiseea lui Talbot*
	• *Catedrala*
	• *Spencerville*
William DIEHL	• *Fiinţa răului*
	• *Cameleonul*
	• *27*
	• *Huliganii*
Dominick DUNNE	• *Un anotimp în purgatoriu*
Paul ERDMAN	• *Ultimele zile ale Americii*
Colin FORBES	• *Crucea de foc*
	• *Navele fantomă*
	• *Obiectivul 5*
	• *Führerul şi damnaţii*
Ernest K. GANN	• *Magistratul*
Thomas GIFFORD	• *Operaţiunea Praetorian*